

ר"ג כל כנויי פרק ראשון נדרים רש"י

שגזירות חלה על הגזירות. כגון דלמך הריני מיד היום הריני מיד היום ולא אמרין דלמך ליה בשלמים יום אלא לרין למטת שמי מידות הדיני ששים ונפקא ליה מדרבנן מיד לאויר כלומר שקבל להיום מיד אפטר לו להיר עוד וכדפרישית: הניחא אי ס"ל אין

שגזירות מל על הגזירות. שאם היה מיד ואמר הריני מיד חל עליה מידות ("במס' מיד ב'פ' מי שלמך הריני מיד (דף עז) מחלוקת ר' יוחנן ור'ש לקיש) וכששלמו אותן ימי מידות לרין לזיות מיד עוד פעם אחרת: שפטה מינס מרסי. לעשות ידות מידות כמדות ומידות חל תורה אור על הגזירות: איס פנא דמפיס לידום

Table with 4 columns: שם, תורה, פרק, דף. Includes entries like 'שם', 'תורה', 'פרק', 'דף'.

גמ' ד'...
ב'...
א'...

ד'...
ב'...
א'...

ה'...
ג'...
ב'...

א'...
ב'...
ג'...
ד'...
ה'...

ו'...
ז'...
ח'...
ט'...

שגזירות חלה על הגזירות. כגון דלמך הריני מיד היום הריני מיד היום ולא אמרין דלמך ליה בשלמים יום אלא לרין למטת שמי מידות הדיני ששים ונפקא ליה מדרבנן מיד לאויר כלומר שקבל להיום מיד אפטר לו להיר עוד וכדפרישית: הניחא אי ס"ל אין מידות חלה על הגזירות. ואלע"ג דלקמן בפ"ג (דף י"ג) אסיקא דלכוני עלמא היכא דלמך הרי עלי שמי מידות מוכה ששים יום ומקומין להא קרא דמיר להויר איכא למימר דהייט למאן דסי"ל לא דברה תורה כלשון בני אדם ומימר ליה מיר להויר ומוקי ליה להכי אבל מאן דלמך דברה תורה כלשון בני אדם ס"ל דכי האי גונא לא בני קרא: ליכא קרא לזיור מחי להויר. לא שיהא שום הפרס בין לזיור ולהויר שהרי ה"ה נכלעת היא בזמנה מקומות כדאשכחן לגוד ולהניד לשמיר ולהשמיר אלא דה"ל למכחש דומיא דגדירים דכתיב לגדור כך נראה בעיני: במערבא אמרי וכו'. כלומר דלא סבירא להו דמלחזי דרשינן תרתי אלא למאן דאית ליה לא דברה מפיק להו לידות מלגדור נדר ומיר להויר מוקי ליה למידות חלה על מידות והאי תנא מוקי כל היולא מפיו יששה לגדר שהויר מקלחו הויר כולו דרדיש ליה הכי אס חל כל היולא מפיו יששה אבל אינו חל לחלואין: ואות תנא דמפיק להו מן כל היולא מפיו יששה היינו מאן דאית ליה דברה תורה כלשון בני אדם ולדידה מרתי שמעינן מינה ידות נדרים כגדירים וגדר שבטל מקלחו בטל כולו והכי מפרש לה להך פלוגתא בירושלמי. ואלע"ג

שגזירות חלה על הגזירות. כגון דלמך הריני מיד היום הריני מיד היום ולא אמרין דלמך ליה בשלמים יום אלא לרין למטת שמי מידות הדיני ששים ונפקא ליה מדרבנן מיד לאויר כלומר שקבל להיום מיד אפטר לו להיר עוד וכדפרישית: הניחא אי ס"ל אין מידות חלה על הגזירות. ואלע"ג דלקמן בפ"ג (דף י"ג) אסיקא דלכוני עלמא היכא דלמך הרי עלי שמי מידות מוכה ששים יום ומקומין להא קרא דמיר להויר איכא למימר דהייט למאן דסי"ל לא דברה תורה כלשון בני אדם ומימר ליה מיר להויר ומוקי ליה להכי אבל מאן דלמך דברה תורה כלשון בני אדם ס"ל דכי האי גונא לא בני קרא: ליכא קרא לזיור מחי להויר. לא שיהא שום הפרס בין לזיור ולהויר שהרי ה"ה נכלעת היא בזמנה מקומות כדאשכחן לגוד ולהניד לשמיר ולהשמיר אלא דה"ל למכחש דומיא דגדירים דכתיב לגדור כך נראה בעיני: במערבא אמרי וכו'. כלומר דלא סבירא להו דמלחזי דרשינן תרתי אלא למאן דאית ליה לא דברה מפיק להו לידות מלגדור נדר ומיר להויר מוקי ליה למידות חלה על מידות והאי תנא מוקי כל היולא מפיו יששה לגדר שהויר מקלחו הויר כולו דרדיש ליה הכי אס חל כל היולא מפיו יששה אבל אינו חל לחלואין: ואות תנא דמפיק להו מן כל היולא מפיו יששה היינו מאן דאית ליה דברה תורה כלשון בני אדם ולדידה מרתי שמעינן מינה ידות נדרים כגדירים וגדר שבטל מקלחו בטל כולו והכי מפרש לה להך פלוגתא בירושלמי. ואלע"ג

פ"ה הרא"ש

מלמד שהמדות חלה על הגזירות. שאם היה מיד ואמר הריני מיד חל עליה מידות ("במס' מיד ב'פ' מי שלמך הריני מיד (דף עז) מחלוקת ר' יוחנן ור'ש לקיש) וכששלמו אותן ימי מידות לרין לזיות מיד עוד פעם אחרת: שפטה מינס מרסי. לעשות ידות מידות כמדות ומידות חל תורה אור על הגזירות: איס פנא דמפיס לידום

הגהות הב"ח (ה) רש"י ד"ה הכא נמי וכו' דהוי מיר הס"ד ואל"כ מ"ה מן אלא וכו' וכן מפרש בירושלמי הס"ד: גליון הש"ס ב"ב' כגון דלמך ככר ו' אכל. עיין לקמן דף ה' בתוס' ד"ה מושב ו"ע דלא נרד כוס ושם לא משכחת לה דכל נרד הוא שאוסר חמץ עליו ובגדיל אכל ס"ל למה פוסקים דהוי די דכוננו לאכיל תמלול עליו אכל לזיור לעשות מעשה לא משכחת לה. וה' יאר עיני: בבררין ד"ה כל תמיר. הוי הניחות חל מיר. עיין לקמן דף סג ב"ר"ז שם:

הגהות הב"ח (ה) רש"י ד"ה הכא נמי וכו' דהוי מיר הס"ד ואל"כ מ"ה מן אלא וכו' וכן מפרש בירושלמי הס"ד: גליון הש"ס ב"ב' כגון דלמך ככר ו' אכל. עיין לקמן דף ה' בתוס' ד"ה מושב ו"ע דלא נרד כוס ושם לא משכחת לה דכל נרד הוא שאוסר חמץ עליו ובגדיל אכל ס"ל למה פוסקים דהוי די דכוננו לאכיל תמלול עליו אכל לזיור לעשות מעשה לא משכחת לה. וה' יאר עיני: בבררין ד"ה כל תמיר. הוי הניחות חל מיר. עיין לקמן דף סג ב"ר"ז שם:

כל כנויי פרק ראשון נדרים ר"ג

ר

עין משפט
נר מצוה

ע"י מש"כ נדב"י לעיל ג:
רש העמוד:

יענין מלקות פליגי. למאן דאמר חיילא עליה נזירות מלקין ליה דטומאה עמלו צביט הקברות ולמ"ד לא חיילא עליה נזירות (ב) דלא מלקין ליה הואיל וצביט הקברות נדר אבל לכוני עמלא לאחתי הוי נזיר וליכא זיל תאחר דאמרינן גזי אזל קס ליה צבל תאכל: דקא **תאחר לנזירות דקברות** דלאחתי דאמר תורה אור

לא אחר הכי דא"כ הוה ליה נזיר לאחתי דכפרישנתא מתי אחר לא אפטור מן העולם" וכיון שכן הוה ליה כאומר הכי עלי להביא קרבן מיד דקס ליה צבל תאחר לאחתי ובדין הוא דהוה מתי רבא לאוקמה כאומר קודם שיעבור צ' טנים אהא נזיר וצבי האי גוונא הוה ליה צבל תאחר דקברות דלא עבר עד

ר א מיי פ"ז מהל'
מזוה"ל ח ספד
לאין רכ:
יא ב ב מיי טס פ"ט
ה' לא ספד טס:
יב ד מיי טס פ"ח
פ"ה ספד טעין קב:
יג ה ו מיי פ"ד מהל'
מ"ש הקצנות ס'ג
ח ספד טס:
יד ז מיי פ"ה מהל'
מזוה"ל ח ספד
לאין רכ:

בבית הקברות הניחא למ"ד* לא חיילא עליה
ג' רגלים אלא מיהו כיון דלא מתי
לאוקמה כאומר הכי עלי *בקרבות
וכדכפרישית ואכתי רבא לאוקמה תנאי
נקט האי לאשמועיה דצבי האי גוונא
קס ליה צבל תאחר לאחתי כ"ל
וצוה זלתי יד מוכתי מכל מה
שמעטמ הראשונים בהלכה זו: כיון
שנזר והוה צביט הקברות. שרדך
לאחתי מיד ולקבל עליו נזירות ותי
לא נפקי קס ליה צבל תאחר:
הניחא למ"ד לא חיילא עליה נזירות עליה
לאחתי. פלוגתא דר' יוחנן ור"ל
בפ"ג דנזיר (דף ע"ג) דלר' יוחנן אי
אכיל וצבי י"ן צביט הקברות לקי
דחיילא עליה נזירות מיד ור"ל לא
חיילא עליה נזירות מיד ולכי נפקי
מצבת הקברות לרדך לחזור ולקבל:
לאחתי מאלתרא חיילא עליה
מתי אכיל למימר. וכיון דחיילא עליה
נזירות ליכא זיל תאחר א' לעולם: חיילא
עליה נזירות מאלתרא. ולא לר' צבלה
כי נפקי ולענין מלקות הוה דפליגי
אי לקי על אכילת ענבים צטודו
צביט הקברות וכיון דחל עליה נזירות
ולא לרדך קבלה מתי צבל תאחר איכא:
דקא תאחר ליה לנזירות דטערה.
ומש"ה קס ליה צבל תאחר: **הויאל**
וכן. כלומר כיון דאחתי דלמ"ד
דחל עליה נזירות כיון דלא חיילא עליה
בטערה איכא זיל תאחר אף נזיר
טעור שטימא עמלו במזיד עובר צבל
תאחר ולקי דלמ"ד דכבר אהריה

[מזיר טה]

[ס' טמ]

[ס' טו]

[ר"ה טו]

*מקרי"ט א"ל ג"ח
זלמ' זל קבירא

[כפ"י דטערה טו. ד"ס
התורה וכו' וכן כפרישית
כב' חפ"ס טעמא דכל
התעלה סנה קרי תעלה
חל"ט ע"פ ח"ה כ"ה
דבכ"ה טעמא ח"ה]

פ"ה הרא"ש
כיון שזכר והוא צביט
הקברות. ועובר צבל
תאחר אס עמלא בלאה
סומתא ג' רגלים ולא
נעטר לחתום נזירות:
לאחתי חיילא עליה
נזירות מתי איכא
למיימ. מתי צבל תאחר
איכא ופוגמתי דכ"י
יוחנן ור"ל הוה צפ"ב
דמזיר י"ג פליגי דמזיר
דף ע"ג]: וכו' פליגי
לענין ב' תלפות. א"ס
המזיר על גלאה ולא יל
ואלגיט דמ"ד לאו שוין
בו ממש לוקין עמלו
אי' איסור מלקות
איכא: אחר רכ אש
הואיל וכן. דמשטה
נזירות סנה עובר
צבל תאחר: נזיר טעור
שמטא עמלו במזיד
עובר צבל תאחר
דמויות סנה ג'
נעמטה כפומאמו ג'
רגלים וס"ה א"ס נעמטה
כפומאמו ג'
היה במזיד ושמטא
עמלו במזיד דקאמר
הייט שמטה עמלו
כפומאמו נעמטה:

מש"כ א"ל ג"ח
זלמ' זל קבירא

מ"ט מהל' ח ספד
זלמ' זל קבירא
פ"ט ח ספד
ה' לא ספד טס:
יב ד מיי טס פ"ח
פ"ה ספד טעין קב:
יג ה ו מיי פ"ד מהל'
מ"ש הקצנות ס'ג
ח ספד טס:
יד ז מיי פ"ה מהל'
מזוה"ל ח ספד
לאין רכ:

תוספות
כיון שזכר והוא צביט
הקברות. ועובר צבל
תאחר אס עמלא בלאה
סומתא ג' רגלים ולא
נעטר לחתום נזירות:

רמנתא אשומתא תברי לאוי
כפשות מת לא יצא ואמר גמי
שלא יראה עליו עונש אחר אלא
תגלחת מעכבת. פלוגתא היא
דכתיב ואחר יספה הנזיר יין
תגלחת והרלאת דמס ולרבנן
בל תאחר קרבנותיו. לך דאוקי
ג' רגלים: א"ל חטאות ואשמות.
מזיר דחיתום. אי לאו היקשא
עליו הוא איכא זיל תאחר נזיר
לא נעטר לחתום. ופריכין הרי
האיכא זיל תאחר נזיר לא
האיכא זיל תאחר נזיר לא
האיכא זיל תאחר נזיר לא
האיכא זיל תאחר נזיר לא

קאי צבל תאחר: **הויאל ואס אמר רבינו**
דאפילו בתרין בלבד הויר עמלו הוי נזיר
לא נדר אלא בתרין צבד (ומתאר) ואפילו
דמשכר ואוביל וחדוש הוא לא ליקוס
קרבנות קושטעמ לן. היקשא דקאי צבל
דאי [אמר רבינו] נזיר מחרגן לא הוי כלוס
מתי חידושא איכא: **ועוד סאי חידושא**
הוירנא חומרא דליה לא נזיר צבד
תאחר

נזיר בנדר. דקילא שאני יוכל להספיסה
אחתי לא ליקוס עליה צבל תאחר: ופריכין
ואפילו הכי קאי עליה צבל תאחר ותיקשא
והרי מייחית מיניה קולא דלא ליקוס צבל
מתי אי לאו היקשא ה"א דלא ליקוס צבל
בהספיסה בנדר כיון דמלוה להביאה
נזיר מתי דקרבן עלה צבל תאחר ולמתי
גמור עיקר קרבן לא אחי לכפרה. וקשה
אלא כיון דלאו מנופיה דקרא נפיק *אלא
לכפרה. ואפילו ל' שמעון דאמר דפרק
שלא חוקק לבעלה עיקר קרבנה אינו
כיון דמקורו תגלתא. ואפ"י הביא כל
תגלתא מעכבת. ומתפתי יין ומלימא
צבלי' פ"ק (דף ע"ג) כיון דלא חתום
שהגיור מביא עמלו כרבותא וס'ש
נדר וביניה קל דלשכחן כפומאמו דריש
אי חמי תפתי ואס' נדרשין ומתי ופתי
חל דכתיבא כפומאמו (דף ע"ג). נדון
הוה ליה חל מתמי בתוך היות ארץ חתום
היינו נזיר כקמס דהיינו מתולס:

דינן פתתון יין וגלגל וז"ל מתי צבל
לענין מלקות. דשומתא צבל מתי צבל
לנזירות דטערה חל עליו שני כל נזירות
נזירות כקמס חל חוקק מהוה לגלגל
קמס חל נזירות חל לא גילה וגלגל
תגלחת דאחתי עליה מתי צבל תאחר
תגלחת ונזירות ולא ביאה איכא צבל
דחור נדר לא תאחר לשלחו צבל כקמס
שאר חטאות: בנדר דמתי חידוש הוא
שאינו ככלל חטאה קמ"ל היקש דלעיל:
מזיר לא תאחר לנזירות מתי אכיל למימר
מתי אכיל למימר מתי אכיל למימר

דינן פתתון יין וגלגל וז"ל מתי צבל
לענין מלקות. דשומתא צבל מתי צבל
לנזירות דטערה חל עליו שני כל נזירות
נזירות כקמס חל חוקק מהוה לגלגל
קמס חל נזירות חל לא גילה וגלגל
תגלחת דאחתי עליה מתי צבל תאחר
תגלחת ונזירות ולא ביאה איכא צבל
דחור נדר לא תאחר לשלחו צבל כקמס
שאר חטאות: בנדר דמתי חידוש הוא
שאינו ככלל חטאה קמ"ל היקש דלעיל:
מזיר לא תאחר לנזירות מתי אכיל למימר
מתי אכיל למימר מתי אכיל למימר

דינן פתתון יין וגלגל וז"ל מתי צבל
לענין מלקות. דשומתא צבל מתי צבל
לנזירות דטערה חל עליו שני כל נזירות
נזירות כקמס חל חוקק מהוה לגלגל
קמס חל נזירות חל לא גילה וגלגל
תגלחת דאחתי עליה מתי צבל תאחר
תגלחת ונזירות ולא ביאה איכא צבל
דחור נדר לא תאחר לשלחו צבל כקמס
שאר חטאות: בנדר דמתי חידוש הוא
שאינו ככלל חטאה קמ"ל היקש דלעיל:
מזיר לא תאחר לנזירות מתי אכיל למימר
מתי אכיל למימר מתי אכיל למימר

דאמר נזיר. דלא אחר קשה דמדיים: **פסו**
לפיקא מיהא פסו למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא
דחטאות ואשמות: מתי דחיתום חידוש
שחידשה תורה בנזיר מאי חידוש
הוא? **לפיקא מיהא פסו** למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא

דאמר נזיר. דלא אחר קשה דמדיים: **פסו**
לפיקא מיהא פסו למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא
דחטאות ואשמות: מתי דחיתום חידוש
שחידשה תורה בנזיר מאי חידוש
הוא? **לפיקא מיהא פסו** למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא

דאמר נזיר. דלא אחר קשה דמדיים: **פסו**
לפיקא מיהא פסו למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא
דחטאות ואשמות: מתי דחיתום חידוש
שחידשה תורה בנזיר מאי חידוש
הוא? **לפיקא מיהא פסו** למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא

דאמר נזיר. דלא אחר קשה דמדיים: **פסו**
לפיקא מיהא פסו למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא
דחטאות ואשמות: מתי דחיתום חידוש
שחידשה תורה בנזיר מאי חידוש
הוא? **לפיקא מיהא פסו** למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא

דאמר נזיר. דלא אחר קשה דמדיים: **פסו**
לפיקא מיהא פסו למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא
דחטאות ואשמות: מתי דחיתום חידוש
שחידשה תורה בנזיר מאי חידוש
הוא? **לפיקא מיהא פסו** למ"ד חפ"ס טמ (ב)
ואחתי מקילי ביה דלא קאי צבל תאחר
דלא נפקי קרבנותיו מתי קרא

דגהות ה"ח (ב) ר"כ חתם בר' יעקב אומר
גליון הש"ס ב"ר י"ג חתם ח"ב. וקשה
מזלל חטאת מזר יין קיילא. וכיון דמזלי
מזר טעור. ספסלה. ס' שוין אכן ר' ד'
דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.

דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.
מזלל חטאת מזר יין קיילא. וכיון דמזלי
מזר טעור. ספסלה. ס' שוין אכן ר' ד'
דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.

דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.
מזלל חטאת מזר יין קיילא. וכיון דמזלי
מזר טעור. ספסלה. ס' שוין אכן ר' ד'
דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.

דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.
מזלל חטאת מזר יין קיילא. וכיון דמזלי
מזר טעור. ספסלה. ס' שוין אכן ר' ד'
דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.

דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.
מזלל חטאת מזר יין קיילא. וכיון דמזלי
מזר טעור. ספסלה. ס' שוין אכן ר' ד'
דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.

דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.
מזלל חטאת מזר יין קיילא. וכיון דמזלי
מזר טעור. ספסלה. ס' שוין אכן ר' ד'
דגהות חו"ר ר' רנשבורג א' ב"ר ד'
מ"ז הוא ק' למ"ד לאו ש"מ לוקין עליו.

עין משפט
נר מצוה
יפה ממי...
גדולתו...
לכל...
כבדו...
לפניו...
סוף...

כל כנויי פרק ראשון

נדרים רש"י

ידיים שאין מוכחות ולא היין ידים דילמא מודרני הימך דלא משתעינא
בחד משמע וכו' ואפילו בדבורא נמי לא מחסר דלא ידעינן אז
להאכל ארסין כי לדבורא ארסין ולכל חד וחד דלא ידעינן ארסין
מוכחות וכוון דעמשיהו דשמואל דשמואל דשמואל דשמואל
לא היוין ידיים ליתא למפדך עלה
מכרייהא דכוון דפלוגיה דתנאי הוא
אז היוין ידיים אז לא חיבה למימר
דהא דברייהא סבירא ליה דהויין
ידיים דשמואל דייק ממתני' דלא היוין
ידיים דלעיל כי פריקין מכרייהא היינו
משום דהוה סבירא לן דאפילו ידיים
נמי לא היו ואיכא מאן דלמדר דמדרני
הימך דאפילו דשמואל אסור לא משמעו
בהדיה ובמפרשיה למעבד משא ומתן
בהדיה ובמורחקי למיקם בד' אמות
דליה והיינו אסור דברייהא דשמואל
אפילו קאי לומר דלא מחסר בהכילה
עד שישאר שאני אוכל לך שאני טועם
לך : לימא קסבר שמואל וכו' אין
שמואל מוקף לה למתני' כר' יהודה.
לומר אין דלמי הכי סבירא ליה
לשמואל דמוקי למתני' כר' יהודה :
גופו של גב דהי את מותרת לכל
אדם . ולא לריך למכתב ויין דבלא
ויון משמע דבהאי גיטא מגרש לה
ואיכא הוא דקמטני לה ידיים שאין
מוכחות וכו' ידיים : רבי יהודה
אומר וכו' . דלי לא כחוב ויין
היוין ידיים שאין מוכחות דילמא
דבורא מגרש לה כדלקמן ומדלמרינן
לימא קסבר שמואל משמע ודלמי
דסבירא ליה לשמואל גופיה הכי דלמי
לפרש' מתני' בלמוד אלא וכו' א"כ
הכי מקשינן ואמאי דחיק שמואל
וטוקי לה למתני' כר' יהודה עימא

לימא קסבר שמואל ידיים שאין מוכחות לא
הוויין ידיהון שמואל מוקים לה למתני' כר'
יהודה דאמר ידיים שאין מוכחות לא הוויין
ידיים דתנן *גופי של גב דהי את מותרת
לכל אדם רבי יהודה אומר דין דיהי ליבי
מינאי ספר תירוכין וגוונת שבוקין אמאי
דחיק שמואל לאוקמה למתני' כרבי
יהודה ורקמה . כרבנן אע"ג דאין ידיים
מוכחות אמר רבא מתני' קשיתה אמאי
תאני שאני אוכל לך שאני טועם לך לייתי
שאני אוכל שאני טועם ש"מ בעינין ידיים
מוכחות . איחמר *ידיים שאין מוכחות אבי
אמר רבא רבי אירי אסברה לי אמר קרא
בגמרא רבי אירי *מקיש ידות נזירות לנזירות
מה נזירות בהפלאה אף ידות נזירות
בהפלאה לימא בפרגמא דר' יהודה רבנן
קמפלגי דתנן *גופי של גב דהי את מותרת
לכל אדם רבי יהודה אומר דין דיהי ליבי מינאי
ספר תירוכין וגוונת שבוקין אמאי
דאמר כרבנן רבא דאמר כרבי יהודה אמר
לך אביי אלא דאמרי אפי' לר' יהודה עד כאן
לא קאמר רבי יהודה בעינין ידיים מוכחות
אלא גבי גט דבעינין כריתות ליתא אבל בעלמא מי שמעת ליה רבא אמר אביי גט
דאמרי אפי' רבינן דלא בעינין ידיים מוכחות אלא גבי גט
דאין

קדוש ה' מיר : ז' ע"ג

ז"ע פה ע"ג

פ"ה דרא"ש

אין שמואל מוקף למתני'
כר' יהודה . לומר
אין דלמי דשמואל סביר
לן ולכתיב פ' השתא
למחר מודרני בהכילה
ומוקף לה כר' יהודה
דבעי ידיים מוכחות :
דמתני' כפ' הכהנא (דף
פ"ה) גופו של גב
שיקרו שמתנה מורה
וכתב לה ספר כריתות
הכי את מותרת לכל
אדם שבה את שרתה
לכל אדם : כר' יהודה
אומר עוד ריך לכתוב
ויין דיהי ליבי מינאי
אלא אז לא כתב מינאי
לא מוכח שראה הנשוא
ורבנן סבירי בלא מינאי
ממי אין אדם מגרש
אשת חבירו ובפני
המגרש משמע דל'
יהודה בעי מינאי ויין
לסוכה דלא הויה
דבורא בעלמא מגרש
לה ובע לתיב בעלמא
ומידיה איתמא אלא
דדיק משמע אלא דהי
דומיא דשאי אוכל לך :
ומאי דחיק' דשמואל
לאוקמה למתני' כרבי
יהודה ולפירך במודרני
למודי ליתא אסור :
לוקמה כרבנן . דלא
בעי ידיים מוכחות
וליתא דמדרני למוד'
ממי אפי' דכשתמע
שפסא דמתני' וכדמתי
בבבבבבבבבבבבבבבבבבב
קשימים . דליתמי שאני
אוכל גירא וממילא
דשפא דלמודי שמדנכ
אלוי ומסביר טו
שיחבל פמו דאחמא אלא
דמתני' כפ' ש"מ דקדשי
לוקמה ידיים שאין
כרבי אלוטור מתין כסם
ל"ח : כיר לזכר מקיש
ידות נזירות לנזירות .
לומר כיון דמימולא
בכין ידות מסתמא
לדין מימולא איתמא מס
נזירות בהפלאה לומר
כשמואל הכיני מיר
הכי טו פלאו כותב
גמורה שבוט מיר אף
ידות ממי נא הוא די
לאו דליבא דכותב
גמורה : אלא גבי גט

פ"ה דרא"ש

דאין

דמאס דהכי ס"ל . לאו קושיה היא דלי ללו דייק שמואל ממתני' דליתא כר' יהודה לא שביק רבנן ועבד כר' יהודה . וה"ג מוכח בפ"ק
דקדושין (דף ה') דשמואל גופיה הכי ס"ל דלמרינן ההם האומר לאשה הכי את מקושתה הכי את מקושתה הכי את מקושתה וכו' בגרשין
הכי את מקושתה הכי את מקושתה לכל אדם הכי את מקושתה הכי את מקושתה הכל למימר דסבר שמואל ידיים שאין מוכחות וכו' בגרשין
מדקאמר הכי את מקושתה הכי את מקושתה לכל אדם הכי את מקושתה הכי את מקושתה הכל למימר דסבר שמואל ידיים שאין מוכחות וכו' בגרשין
מיר עובר לפניו דמשמע דהא לוי הכי את מקושתה הכי את מקושתה לכל אדם הכי את מקושתה הכי את מקושתה הכל למימר דסבר שמואל ידיים שאין מוכחות וכו' בגרשין
אז ידיים שאין מוכחות לא היוין ידיים . (ג) ואיכא לאקשיי מהלמרינן כפ' כל הגט (גיטין כו.) גבי מתני' דהבוצע ופסדי גיטין לריך
שיעט מקום האש וכו' אמר שמואל ולריך שייעט מקום הכי את מקושתה לכל אדם הכי את מקושתה לכל אדם הכי את מקושתה לכל אדם
ו"ל דילמא שמואל סבירא ליה דאפילו למ"ד ידיים שאין מוכחות לא היוין ידיים גבי גיטין לא לריך ויין דבלאו ויין הכי את מקושתה
אדם מגרש אשת חבירו כדלמרינן לקמן בשמעתין . תדע לך דהתם בקדושין עלה דקד' דקאמר שמואל האומר לאשה הכי את מקושתה
וכי וכן בגרשין הכי את מקושתה וכו' שני ליה דאמר כפ' ש"מ דבגרשין מלא דלוי אדם מגרש אשת חבירו כי לא אשח מתני'
לא שני ליה מדי והוא ליה למימר בגרשין ממי דלמי אלא ש"מ דבגרשין מלא דלוי אדם מגרש אשת חבירו כי לא אשח מתני'
ממי וכן ידיים מוכחות . וכי למרינן התם וכן בגרשין לאו למי לוי וממני קאמר אלא התם בשח פסדיה לריך אפי'
אשך אשוינה וכדליתא התם . א"כ ו"ל דשמואל אפילו בגרשין ממי סבירא ליה דבעי דלמיר ממי וכי משני התם דלמיר לה לי ה"ה
בגרשין דלמיר ממי אלא דנקט מדא דהיינו רישא וכו' וה"ה לסיפא והאי דלא אשח התם בגיטין ולריך שייעט מקום ויין משום דלא בעי
לפולגי נפשיה התם בפלוגתא דר' יהודה ורבנן וקטן אליבא דר' לריך שייעט מקום הכי את מקושתה לכל אדם הכי את מקושתה לכל אדם
גופיה דסבר לה כותיה לריך שייעט אף מקום ויין : אמר רבא מתני' קשיתה וכו' ליתמי שאני אוכל לך שאני טועם . פי' וכו' והוא שמואל
הכי בלא לך הוה שאין מוכחות ויין דלמי' דכבר אמר מודרני מן דהא ס"ל לשמואל דמתני' מדא קמיה אפי' שאני
אוכל בלא לך ידיים שאין מוכחות טיבה דליבא למימר ה"ה מודרני מן דלא משתעינא בהדך אז איכילנא סוס אז עד יום פלוגי ומתני'
הא בעמתי' לך לא משמעו' דשמואל דלמיר לך הא אמר מודרני מן דלא משתעינא בהדך לך לא חייב כדכר כלל דהויין להו ידיים שאין מוכחות
ולא היוין ידיים : וק"ל כשמואל דמודרני מן דלמיר לא מחסר הלכך הא דלמי יוסי כר' חנינא מודרני לך פנייה אסורין מודרני מן דהו
אסור וחבירו מותר דקאמר מודרני לך מאכילה הא סתמא לא משמע דלמיר אסור דהו להו ידיים שאין מוכחות ולא היוין ידיים דקדושין כר' רבא
לעיל (דף ג.) : מה נזירות בהפלאה וכו' . פי' דלמרינן במס' מיר (דף ג.) דלמי' טרפסן דמי שרחה חבירו ואמר הכיני מיר אש וכו' מיר ולא
הכיר בו בחימה עשה שיהיה מיר אפי' שטעד לאחר מכן שבוט מיר אין מירות חלה עליו משום דבעינא דקדושין בעינא הפלאה וליבא
ומתני' .

הוא שמואל מוקף למתני'
כר' יהודה . לומר
אין דלמי דשמואל סביר
לן ולכתיב פ' השתא
למחר מודרני בהכילה
ומוקף לה כר' יהודה
דבעי ידיים מוכחות :
דמתני' כפ' הכהנא (דף
פ"ה) גופו של גב
שיקרו שמתנה מורה
וכתב לה ספר כריתות
הכי את מותרת לכל
אדם שבה את שרתה
לכל אדם : כר' יהודה
אומר עוד ריך לכתוב
ויין דיהי ליבי מינאי
אלא אז לא כתב מינאי
לא מוכח שראה הנשוא
ורבנן סבירי בלא מינאי
ממי אין אדם מגרש
אשת חבירו ובפני
המגרש משמע דל'
יהודה בעי מינאי ויין
לסוכה דלא הויה
דבורא בעלמא מגרש
לה ובע לתיב בעלמא
ומידיה איתמא אלא
דדיק משמע אלא דהי
דומיא דשאי אוכל לך :
ומאי דחיק' דשמואל
לאוקמה למתני' כרבי
יהודה ולפירך במודרני
למודי ליתא אסור :
לוקמה כרבנן . דלא
בעי ידיים מוכחות
וליתא דמדרני למוד'
ממי אפי' דכשתמע
שפסא דמתני' וכדמתי
בבבבבבבבבבבבבבבבבבב
קשימים . דליתמי שאני
אוכל גירא וממילא
דשפא דלמודי שמדנכ
אלוי ומסביר טו
שיחבל פמו דאחמא אלא
דמתני' כפ' ש"מ דקדשי
לוקמה ידיים שאין
כרבי אלוטור מתין כסם
ל"ח : כיר לזכר מקיש
ידות נזירות לנזירות .
לומר כיון דמימולא
בכין ידות מסתמא
לדין מימולא איתמא מס
נזירות בהפלאה לומר
כשמואל הכיני מיר
הכי טו פלאו כותב
גמורה שבוט מיר אף
ידות ממי נא הוא די
לאו דליבא דכותב
גמורה : אלא גבי גט

הוא שמואל מוקף למתני'
כר' יהודה . לומר
אין דלמי דשמואל סביר
לן ולכתיב פ' השתא
למחר מודרני בהכילה
ומוקף לה כר' יהודה
דבעי ידיים מוכחות :
דמתני' כפ' הכהנא (דף
פ"ה) גופו של גב
שיקרו שמתנה מורה
וכתב לה ספר כריתות
הכי את מותרת לכל
אדם שבה את שרתה
לכל אדם : כר' יהודה
אומר עוד ריך לכתוב
ויין דיהי ליבי מינאי
אלא אז לא כתב מינאי
לא מוכח שראה הנשוא
ורבנן סבירי בלא מינאי
ממי אין אדם מגרש
אשת חבירו ובפני
המגרש משמע דל'
יהודה בעי מינאי ויין
לסוכה דלא הויה
דבורא בעלמא מגרש
לה ובע לתיב בעלמא
ומידיה איתמא אלא
דדיק משמע אלא דהי
דומיא דשאי אוכל לך :
ומאי דחיק' דשמואל
לאוקמה למתני' כרבי
יהודה ולפירך במודרני
למודי ליתא אסור :
לוקמה כרבנן . דלא
בעי ידיים מוכחות
וליתא דמדרני למוד'
ממי אפי' דכשתמע
שפסא דמתני' וכדמתי
בבבבבבבבבבבבבבבבבבב
קשימים . דליתמי שאני
אוכל גירא וממילא
דשפא דלמודי שמדנכ
אלוי ומסביר טו
שיחבל פמו דאחמא אלא
דמתני' כפ' ש"מ דקדשי
לוקמה ידיים שאין
כרבי אלוטור מתין כסם
ל"ח : כיר לזכר מקיש
ידות נזירות לנזירות .
לומר כיון דמימולא
בכין ידות מסתמא
לדין מימולא איתמא מס
נזירות בהפלאה לומר
כשמואל הכיני מיר
הכי טו פלאו כותב
גמורה שבוט מיר אף
ידות ממי נא הוא די
לאו דליבא דכותב
גמורה : אלא גבי גט

גדרות ה"ב (ה) רש"י ימא וכו' דכאח אול : (ג) ר"ה ליתמי וכו' מיי מודרני מן ולא אמר : (א) ב"ר דר' רבי יהודה וכו' לא היוין ידיים שאין מוכחות וכו' וכו' לך גיטין ויין דילמא כלי :

כל כנויי פרק ראשון נדרים רש"י

כי קאמר ר"מ בנדר בגדבה לא קאמר. דקרא לא חיירי אלא בנדרים ולא בגדבה: ודקראני כנדבותם נדר בניור ובקרבן. דלמלא שהשפיים טוררים והכי מליות לאוקמי כר"מ: ומתרגלין מי נדר. ופישרו רבנתי דקך קושיא בדון הא דמתאי' דהא מתאי' משמע שאין הכשרים טורדין מדקתי כנדרי כשרים לא אמר כלום ובתרא הכי קתי נדר אלא דמשקרא דייק מתאי' גופא דמפלגי בין נדר לגדבה מי ובתרא דאוקי לה כר"מ דייקין היכי קתי נדר ואינו נראה לי אלא ה"ק בשלמא חי לא מוקמיין לה כר' מאיר מלין לפרושי דגדר של כשרים ממוך שהוא ברעון גמור וכשר הדבר לעשות קן נדבה מקרי וט"ע. דחי אמריין הכי לא שמעיין ליה למא דמפלגי בין נדר לגדבה ולעיל אמרי' בפשיטות מאו הא דהי' ליה בין נדר לגדבה לעיל אמריין הכי משום דקשטנא דמילתא הא אבל הש"ס גופיה דחי לה לאידך גיסא ולומר דלאו רבי מאיר היא ולא שני לן בין נדר לגדבה ומתלא מתאי' שפיר אלא חי אמרת רבי מאיר היא היכי מיקרי נדר דקרבן נדבה והיי כיון שאין הגדר ראוי לכשרים חי אפשר שיקרא נדבה: נדרבה נמי דלמא אחי צה לירי תקלה דט"ע דלמא רבי זו דלמא פסע ומאמר להביא יותר משלש רגלים: כדלל חוקן. אס אמר על בהמה המונחת בצורה כנדבת כשרים נדר בקרבן שהרי כשרים מביאין בהמתן לעזרה ומקדישין אותה כדרך שהיה טוג הלל הוקן: מביאה חולין לעזרה אלא בפתח העזרה: נדרבה דמירות מאי איכא למימר. כלומר היאך כשרים מתגדבין נזירות והא אית להו למיחש דלמא אחי לירי תקלה: וכן בשמיעון הדיקין קרי' גרסי' סבר לה והכי פירושא דכל נדר מסוג ענין זה כל כך כוונתו לרבי' דליכא למיחש לבא לירי תקלה: אס נדר טמא. שהתחיל למנות וגטמא

כי קא"ר מאיר בנדר בגדבה לא קאמר, והא קתי בגדבתם נדר בניור ובקרבן? תני נדר בניור ובקרבן, מאי שנא נדר דלא דלמא אחי בה לירי תקלה, נדרבה נמי לא, דלמא אחי בה לירי תקלה: כהלל חוקן דתניא

אמרו על הייל חוקן שלא מעל אדם בעולתו כל ימיו - מביאה כשהיא חולין לעזרה ומקדישה וסומך עליה ושוחטה הניחא נדרבה דקרבנות, נדרבה דנזירות מאי איכא למימר? סבר לה כשמעון הצדיק

דתניא אמר רבי שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר טמא אלא אחד, פעם אחת בא אדם אחד נזיר מן הדרום וראיתו שהיא יפה עינים וטוב רואי וקווצותיו סדורות לו תלתלים, אמרת לו בני מה ראית להשחית את שערך - זה הנאה? אמר לי: דועה הייתי לאבא בעירי הלכתי למלאות מים מן המעיין ונסתכלתי בכבואה שלי ופחו עלי יצרי ובקש לטורדני מן העולם, אמרת לי רשע למה אתה מתגאה בעולם שאינו שלך כמי שהוא עתיד להיות רמה ותולעה, העבודה שאנלחך לשמים, מיד עמדתי ונשקרתיו על ראשי אמרת לו בני, כמוד ירבו נזירי נזירות בישראל, עליך הכתוב אומר איש כי יפליא לגדור נדר נזיר לחזר לה

מתקיף לה רבי בני מאי שנא אשם נזיר טמא דלא אבל דאיתי על הטמא, אבל אשמות נמי לא ליכול דעל הטא אתו? אל ר' יונה היינו מעמא - כשהן תודין נזרין, וכשהן מטמאין ורבינ עליהן. ימי נזירות מתחרטין - בהן ונמצאו מביאין חולין לעזרה, איי' הכי אפילו נזיר מהדר נמי? נזיר מהור לא דאמודי אמיר נפשיה דיכול נדרור, ואיבעית אימא אפילו

לש"ס ונמצאו מביאין חולין לעזרה ומשניה לא לכל אלא מה דודאי לש"ס ברא דעבד: א"ס א"סי נזיר טמור. דלמא מביא חולין לעזרה צניע עטוב. לויכא למיחש דמתחרט דכיון דלא נטמא ולא רבו עליו ימי טומאה, ודאי לא מתחרט, ואי אמרת א"ס' הוא מתחרט דאיטו יכול לעמוד בנזירותו, להא ליכא למיחש, דאי לא דאמודי בפשיה קודם שנגדר דיכול לעמוד בצ"ל הוה נדקולא מיתחלתא כל היכא דלא נטמא: אפילו

במת שסותר מעמי ומביא קרבן ומונה כחלה: ופחו ירי עלי. מיהא מל פחו כנויס ובקש לטורדי מן העולם לנך אחרי מראה עיני: נזיר לחזר לה'. שגורתו לשם שמים: משום דאי על חטא. שנטמא: כשהן טורדין נזרין. כשהן מתחרטין על מעשיהן הרעים: ורבינ עליהס ימי נזירות. שמתחלה לא נכתבו אלא לשליס יום: מביאין חולין לעזרה. לאו דוקא שכל זמן שלא התירן חסם נזירות קיימת וקרבנותיהן חובה עליהן אלא כעין חולין קאמר שמוך שאין כוונתן ראייה אח קרבנותיהן אין רעיון אבל בהך גברא שבא מן הדרום ליכא למיחש להכי שקיין שהיתה פונתו כל כך ראייה בתחלה אן סודי שלא נחתר: חני

[פסחים סו:]

מוד ד: [תוכחה עס ס"ד]

פ"י הרא"ש

כי קאמר ר"מ נדר בגדבה לא קאמר. ולכ"י חמא נדר לאפוקי נדבה: ופיך הכי משמע לה דמשום דלמא נדר בא למטופי נדבה וסא קתי כנדבתם נדר בניור ובקרבן והאי נדר ט"ס נדבה היא משום דכשרים אויס טורדין: ומתני מי נדר. ודקן התחל לעשות בין נדר לגדבה אבל בטולס לא קרי נדר נדבה: וכל נדר דלא דלמא אחי בה לירי תקלה בתחר נדבה נמי דלמא אחי לירי תקלה לנטול בה: כהלל חוקן. ראיתי מפרשים שפירשו ויכוין דמשבחת לה נדבה בפשיה כי אתר כנדבתם נדבת כשרים חליין ולי נראה כיון דכשרים אויס מתגדבים אס אין ה בהמה טומאה בצורה כי אמר כנדבת כשרים לא כהמיות ואחי לירי תקלה דכל מחמר לה נדר שמוך שאין כוונתן ראייה אח קרבנותיהן חובה עליהן אלא כעין חולין קאמר שמוך שאין כוונתן ראייה אח קרבנותיהן אין רעיון אבל בהך גברא שבא מן הדרום ליכא למיחש להכי שקיין שהיתה פונתו כל כך ראייה בתחלה אן סודי שלא נחתר: חני

הי

דגרות בה"ב רנשבורג א רש"י ד"ס נדבה לא וכו' אבל בכל תאחר לא וכו' ר"כ כוונתו קמייתא דר"ס דף ד איתא נהייה דקף נדבה עובר בכל תאחר. וכנר הכניש בה כשרים פנים מחירות מ"א ס' ט"ו. ושבת עקב מ"ג ס' ג יעשה מה שהורא

מב א מיי' פ"ב מהלי מרס ה' ב וס' מהלי נזירות הלכה די טועם י"ד סימן כ"ג ט"ו :

א"ל
הסבר א"ל הנדר
הייך תקלה טמא
בגדבה

א"ל
המורה נבוכים
ואכילת ס' טמא
נ"ד נ"ב א"ל נ"ד
בז"ל ס' טמא
נאמר מן ה' ס' טמא
קמ"ג ס' טמא

תוספות
והא קתי כנדבתם. מינה טמא נזיר דמתאי' מיקש ליה דקתי כנדבתם הסדר קתי נדר ו"ל דחין מ"ל ולשטוף יומא הכל : כהלל חוקן שמיניין בצורה. וא"ת אחי היכי קרי ליה נדבה כשרים לא ליכא שייכות מ"ל כה"ל כשהיה נדבה נזיר ומתאי' משמע טמא טמא ועוד דהא חכמי נזיר קרבן אבל נזיר דקושט כגון שאוקף כבר עליו הים זה אומר שיק טמא וזאמר ה"ל א"ס טמא כיון ד כשרים מתגדבים בשום ד בצורה גם חוץ לעזרה נמי תפיס שפיר בגדבה בלא ז' ואף על גב דכשרים לא מתגדבים כה"ל אבל נדרי כשרים לא הו כלל בשום ד אח שיהא בצורה נמי איכא משמע שמתה מותא ס' טמא כ"ב כ"ד כהמיות ואחי לירי תקלה דכל מחמר לה נדר שמוך שאין כוונתן ראייה אח קרבנותיהן חובה עליהן אלא כעין חולין קאמר שמוך שאין כוונתן ראייה אח קרבנותיהן אין רעיון אבל בהך גברא שבא מן הדרום ליכא למיחש להכי שקיין שהיתה פונתו כל כך ראייה בתחלה אן סודי שלא נחתר: חני

נב' לית ליה מכלל לאו אהא שומע סן כגון במתניתין דמכלל דאמר לא תלוין שמעי' מינה הא קרבן ו' והכי אסור ו' מאיר אסור דלא הוי אסור אלא' אמר בפירוש לא תלוין ליהי אלא קרבן דלא משמע ליה מכלל לא תלוין' אהא שומע קרבן : דסנן .
במסכת קידושין בפרק האומר ר' מאיר אומר כל הנזיל שאני כחתיב בני גד ובני ראובן אינו תנאי דכתיב ויאמר' (ט) אליהם (משה) אם יעברו בני גד ובני ראובן אחסכם וגו' ואם לא יעברו וגו' לא נכתוב אם יעברו' דלא תריך למכתב אלא' אם לא יעברו' דמשמע אם לא יעברו ונאחזו בתוככם **בגלל** אם יעברו ונתת להם וגו' **בללל** ליהי אלטריך למכתב לפתרייהו דלא תמריץ מכלל לאו אהא שומע סן ומתניתין קתני אסור' דמכלל לא תלוין' שמעי' קרבן : אלא . מתניתין רבי יהודה היא דלית ליה מכלל לאו אהא שומע סן' דלית ליה תנאי כפול : אימא סיפא רבי יהודה אומר אף האומר ירושלים

[לקמן יג' : שטותה לז.]
קדושין סא.

ס ד.

נב' סבריה מאי דתירין לא לחלוין ליהי אלא קרבן, כונוי מתני' : אי ר"מ *לית ליה מכלל לאו אהא שומע סן' דתנן **ד' נב' אומר** כל הנזיל שאני כחתיב בני גד ובני ראובן אינו תנאי אלא ר' יהודה היא אימא סיפא ר' אומר האומר ירושלים לא אבר בלום מרסיפא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה היא : בולה ר' יהודה היא והכי מתני' **נב' יתודה אומר האומר ירושלים לא תלוין** אלא אומר בירושלים לר"י מי מתחר' *והתניא ר' יהודה אומר האומר בירושלים **נב' אומר בלום עד שידור בדבר הקרב בירושלים** בולה ר' יהודה היא וחרי' תנאי ארביא דר"י תניא

כגון טמא פגול וטור וזהו לא שייכא למ"ד פתוחה בתחלתו דלדרכיה אי אמר להו בלמ"ד איכא למימר דליתיה קמכיון ובהי נמי אט"ג' דלא אמר בהו כ"ף הדמיון מתסרי אשילו לר"י דהא בגמ' מוקמי למתני' כרבי יהודה כולה ואפי' הכי בהי אסור בלא כ"ף שבין ששמו מורה אסור בלא כ"ף נמי מתסר לכוילי עלמא אט"ג' דמינן למימר דכי אמר טמא אחרונה קמכיון דשייך בה נמי טומאה וטערה דתרומה נמי היוא לה דבר האסור וכי מתפס בה לא תחסר כדאמרינן בגמרא אפי' הכי כיון דאיכא למימר נמי לקדשים קמכיון הוה ליה כסחם נדרים להחמיר והכר תני כלימרא כדרים כעלם וכו' דהני כולה חיין שמן מורה על שם אסור ומשום הכי אמר רבי יהודה דבעי דליתמריהו בלמ"ד דהי לאו לאו משמע דאמר אסור מה

שלין כן בפגול וטור דכיון ששמן על שם אסור הרי הוא כאומר משנה (ב) היא ומרסיפא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה דל"כ הוי רישא וסיפא רבי יהודה ומליפתא רבי מאיר : **שר' יהודה אומר האומר ירושלים כו' דבעין שומריר כירושלים כלומר** אלו ירושלים יעבורו וידור בדבר הקרב בירושלים . כגון קרבנות ומנחות שקריבין לגבי מוצב (ג) : **האומר בירושלים לאו אומר כלום** . דלא מיקדש ירושלים ושרי תנאי אליבא דרבי יהודה . דהנא דמתניתין סבר האומר ירושלים לא אומר כלום בגלל כירושלים אסור בירושלים מיקדש **ונתא דרבי יוחנן** סבר האומר בירושלים לאו אומר כלום דכד אומר לא נהקדשה ירושלים אלא' (ד) (ואלא') קרבן הקרב בירושלים : בין

הוא כאומר שהי אסור ע"ש אסור הרי הוא כאומר משנה (ב) היא ומרסיפא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה דל"כ הוי רישא וסיפא רבי יהודה ומליפתא רבי מאיר : **שר' יהודה אומר האומר ירושלים כו' דבעין שומריר כירושלים כלומר** אלו ירושלים יעברו וידור בדבר הקרב בירושלים . כגון קרבנות ומנחות שקריבין לגבי מוצב (ג) : **האומר בירושלים לאו אומר כלום** . דלא מיקדש ירושלים ושרי תנאי אליבא דרבי יהודה . דהנא דמתניתין סבר האומר ירושלים לא אומר כלום בגלל כירושלים אסור בירושלים מיקדש **ונתא דרבי יוחנן** סבר האומר בירושלים לאו אומר כלום דכד אומר לא נהקדשה ירושלים אלא' (ד) (ואלא') קרבן הקרב בירושלים : בין

נב' א סבריה . **הנא סבריה** במסקנא נמי קאי ודכותיה צריש בבה בחרה (ד ק' 3) . [נ] לית ליה מכלל לאו אהא שומע סן . דהוא בעי תנאי כפול וכדלני' תנאי בני גד ובני ראובן דכתיב אם יעברו ואם לא יעברו : דתנן ר"מ אומר . בפרק האומר קידושין ואפי' דלמרינן בשבועת העדות (שבועות לו.) דכי לית ליה לר"מ מכלל לאו הן בזמנא דאיסורא אית ליה הא אסיקא תסם דבבבועות ועדות לית ליה משום דהוה אסורא דלית ביה ממונא וגדריס נמי בעמנא אית בהו דהייט תפלא דמתסר עליה : אלא רבי יהודה . דאמר בפרק השולח (גיטין דף מו.) אפי' מוליא אה אסורא משום דר' דלא בעי תנאי כפול אלא תמרינן מכלל לאו אהא שומע סן ואתי' דר' חנינא פליג עליה דר"מ בתנאי כפול בפרק האומר (קדושין סא.) אפי' בעי לאוקמא ליהי אהא אסורא דאיסורא אית ליה הא אסיקא תסם דבבבועות ועדות לדחוקי ולמימר הרי תנאי אליבא דרבי יהודה ולא בעי לאוקמא כרבי חנינא שלא נזכר בה כלל : מדסיפא ר' יהודה הוי רישא לאו ר' יהודה . דמתקני ספא ר' יהודה אומר מכלל דעד השתא לאו ר' יהודה בלחוד קתני : כולה ר' יהודה היא וכו' . שר' יהודה אומר האומר ירושלים לא אומר כלום כיון שלא הזכיר ביה הן קרבן ו' והכי אסור ו' מאיר אסור דלא הוי אסור אלא' אמר בפירוש לא תלוין ליהי אלא קרבן דלא משמע ליה מכלל לא תלוין' אהא שומע קרבן : דסנן .
במסכת קידושין בפרק האומר ר' מאיר אומר כל הנזיל שאני כחתיב בני גד ובני ראובן אינו תנאי דכתיב ויאמר' (ט) אליהם (משה) אם יעברו בני גד ובני ראובן אחסכם וגו' ואם לא יעברו וגו' לא נכתוב אם יעברו' דלא תריך למכתב אלא' אם לא יעברו' דמשמע אם לא יעברו ונאחזו בתוככם בגלל אם יעברו ונתת להם וגו' בגלל ליהי אלטריך למכתב לפתרייהו דלא תמריץ מכלל לאו אהא שומע סן ומתניתין קתני אסור' דמכלל לא תלוין' שמעי' קרבן : אלא . מתניתין רבי יהודה היא דלית ליה מכלל לאו אהא שומע סן' דלית ליה תנאי כפול : אימא סיפא רבי יהודה אומר אף האומר ירושלים

הגהות הבה' (ב) רשי"ו ד'ה תתן וכו' דכתיב ויאמר משם אליהם אם יעברו : (ב) ד"ה אימא ספא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה דל"כ הוי רישא וסיפא רבי יהודה ומליפתא רבי מאיר : **שר' יהודה אומר האומר ירושלים כו' דבעין שומריר כירושלים כלומר** אלו ירושלים יעברו וידור בדבר הקרב בירושלים . כגון קרבנות ומנחות שקריבין לגבי מוצב (ג) : **האומר בירושלים לאו אומר כלום** . דלא מיקדש ירושלים ושרי תנאי אליבא דרבי יהודה . דהנא דמתניתין סבר האומר ירושלים לא אומר כלום בגלל כירושלים אסור בירושלים מיקדש **ונתא דרבי יוחנן** סבר האומר בירושלים לאו אומר כלום דכד אומר לא נהקדשה ירושלים אלא' (ד) (ואלא') קרבן הקרב בירושלים : בין

הוא כאומר שהי אסור ע"ש אסור הרי הוא כאומר משנה (ב) היא ומרסיפא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה דל"כ הוי רישא וסיפא רבי יהודה ומליפתא רבי מאיר : **שר' יהודה אומר האומר ירושלים כו' דבעין שומריר כירושלים כלומר** אלו ירושלים יעברו וידור בדבר הקרב בירושלים . כגון קרבנות ומנחות שקריבין לגבי מוצב (ג) : **האומר בירושלים לאו אומר כלום** . דלא מיקדש ירושלים ושרי תנאי אליבא דרבי יהודה . דהנא דמתניתין סבר האומר ירושלים לא אומר כלום בגלל כירושלים אסור בירושלים מיקדש **ונתא דרבי יוחנן** סבר האומר בירושלים לאו אומר כלום דכד אומר לא נהקדשה ירושלים אלא' (ד) (ואלא') קרבן הקרב בירושלים : בין

מיתסר אשילו הכי כיון דאיכא למימר הכי ויאיכא למימר הכי חלוין לחומר דקיימי לן סחם נדרים להחמיר : פהרוד טמא פגול טמא אסור . כך היא הגרסא בטעמאות וקשה בעיני מאי איכא בין טמא דכי דכיון דהנא לכדי בלמ"ד מכלל דבבלא למ"ד לא מיתסר וכיון שקן כי אמר טמא פגול בלא למ"ד למה

יאסר והלא דכי תרגמונו בל טמא פגול ומלתי להרמב"ם ז"ל בפ"א מהלכות נדר"י (ה' יח) שקבטטטור בלמ"ד דומא פגול טמא בלא למ"ד וכן נראה לי עיקר ופי' גרסין הכי במתני' לטמא בלמ"ד נוחא ופי' לא גרסין ליה נראה לי משום דהנא למ"ד דכי לא תס למתני' פטור דמיתא בל פטורא הוא דהי דכי וטמא שוו להדי דחד ענינא הוא . ותנא במתני' תלת דיני תני דכל היכא שהוא מוכיר שס שמשמעותו להיטר לריך שזכר בתחלתו למ"ד בפסח ומתסר דמכלל לאו אהא שומע סן והיינו חלוין כשר דכי טמא וכל היכא שמוכיר שס שהוא מורה אסור ושייך בקדשים כגון טמא פגול וטור וזהו לא שייכא למ"ד פתוחה בתחלתו דלדרכיה אי אמר להו בלמ"ד איכא למימר דליתיה קמכיון ובהי נמי אט"ג' דלא אמר בהו כ"ף הדמיון מתסרי אשילו לר"י דהא בגמ' מוקמי למתני' כרבי יהודה כולה ואפי' הכי בהי אסור בלא כ"ף שבין ששמו מורה אסור בלא כ"ף נמי מתסר לכוילי עלמא אט"ג' דמינן למימר דכי אמר טמא אחרונה קמכיון דשייך בה נמי טומאה וטערה דתרומה נמי היוא לה דבר האסור וכי מתפס בה לא תחסר כדאמרינן בגמרא אפי' הכי כיון דאיכא למימר נמי לקדשים קמכיון הוה ליה כסחם נדרים להחמיר והכר תני כלימרא כדרים כעלם וכו' דהני כולה חיין שמן מורה על שם אסור ומשום הכי אמר רבי יהודה דבעי דליתמריהו בלמ"ד דהי לאו לאו משמע דאמר אסור מה

כגון טמא פגול וטור וזהו לא שייכא למ"ד פתוחה בתחלתו דלדרכיה אי אמר להו בלמ"ד איכא למימר דליתיה קמכיון ובהי נמי אט"ג' דלא אמר בהו כ"ף הדמיון מתסרי אשילו לר"י דהא בגמ' מוקמי למתני' כרבי יהודה כולה ואפי' הכי בהי אסור בלא כ"ף שבין ששמו מורה אסור בלא כ"ף נמי מתסר לכוילי עלמא אט"ג' דמינן למימר דכי אמר טמא אחרונה קמכיון דשייך בה נמי טומאה וטערה דתרומה נמי היוא לה דבר האסור וכי מתפס בה לא תחסר כדאמרינן בגמרא אפי' הכי כיון דאיכא למימר נמי לקדשים קמכיון הוה ליה כסחם נדרים להחמיר והכר תני כלימרא כדרים כעלם וכו' דהני כולה חיין שמן מורה על שם אסור ומשום הכי אמר רבי יהודה דבעי דליתמריהו בלמ"ד דהי לאו לאו משמע דאמר אסור מה

שלין כן בפגול וטור דכיון ששמן על שם אסור הרי הוא כאומר משנה (ב) היא ומרסיפא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה דל"כ הוי רישא וסיפא רבי יהודה ומליפתא רבי מאיר : **שר' יהודה אומר האומר ירושלים כו' דבעין שומריר כירושלים כלומר** אלו ירושלים יעברו וידור בדבר הקרב בירושלים . כגון קרבנות ומנחות שקריבין לגבי מוצב (ג) : **האומר בירושלים לאו אומר כלום** . דלא מיקדש ירושלים ושרי תנאי אליבא דרבי יהודה . דהנא דמתניתין סבר האומר ירושלים לא אומר כלום בגלל כירושלים אסור בירושלים מיקדש **ונתא דרבי יוחנן** סבר האומר בירושלים לאו אומר כלום דכד אומר לא נהקדשה ירושלים אלא' (ד) (ואלא') קרבן הקרב בירושלים : בין

הוא כאומר שהי אסור ע"ש אסור הרי הוא כאומר משנה (ב) היא ומרסיפא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה דל"כ הוי רישא וסיפא רבי יהודה ומליפתא רבי מאיר : **שר' יהודה אומר האומר ירושלים כו' דבעין שומריר כירושלים כלומר** אלו ירושלים יעברו וידור בדבר הקרב בירושלים . כגון קרבנות ומנחות שקריבין לגבי מוצב (ג) : **האומר בירושלים לאו אומר כלום** . דלא מיקדש ירושלים ושרי תנאי אליבא דרבי יהודה . דהנא דמתניתין סבר האומר ירושלים לא אומר כלום בגלל כירושלים אסור בירושלים מיקדש **ונתא דרבי יוחנן** סבר האומר בירושלים לאו אומר כלום דכד אומר לא נהקדשה ירושלים אלא' (ד) (ואלא') קרבן הקרב בירושלים : בין

הוא כאומר שהי אסור ע"ש אסור הרי הוא כאומר משנה (ב) היא ומרסיפא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה דל"כ הוי רישא וסיפא רבי יהודה ומליפתא רבי מאיר : **שר' יהודה אומר האומר ירושלים כו' דבעין שומריר כירושלים כלומר** אלו ירושלים יעברו וידור בדבר הקרב בירושלים . כגון קרבנות ומנחות שקריבין לגבי מוצב (ג) : **האומר בירושלים לאו אומר כלום** . דלא מיקדש ירושלים ושרי תנאי אליבא דרבי יהודה . דהנא דמתניתין סבר האומר ירושלים לא אומר כלום בגלל כירושלים אסור בירושלים מיקדש **ונתא דרבי יוחנן** סבר האומר בירושלים לאו אומר כלום דכד אומר לא נהקדשה ירושלים אלא' (ד) (ואלא') קרבן הקרב בירושלים : בין

הוא כאומר שהי אסור ע"ש אסור הרי הוא כאומר משנה (ב) היא ומרסיפא ר' יהודה רישא לאו רבי יהודה דל"כ הוי רישא וסיפא רבי יהודה ומליפתא רבי מאיר : **שר' יהודה אומר האומר ירושלים כו' דבעין שומריר כירושלים כלומר** אלו ירושלים יעברו וידור בדבר הקרב בירושלים . כגון קרבנות ומנחות שקריבין לגבי מוצב (ג) : **האומר בירושלים לאו אומר כלום** . דלא מיקדש ירושלים ושרי תנאי אליבא דרבי יהודה . דהנא דמתניתין סבר האומר ירושלים לא אומר כלום בגלל כירושלים אסור בירושלים מיקדש **ונתא דרבי יוחנן** סבר האומר בירושלים לאו אומר כלום דכד אומר לא נהקדשה ירושלים אלא' (ד) (ואלא') קרבן הקרב בירושלים : בין

נא א מ"י פ"ו מהל
חיבת כלכה א ב
סמו עשין ממ טוסי' ע'
האי' ע' לה טע"ב
ועשין בנ"מ פ"א מהלכות
נדרים ה"א י"ט :

טל
נ"י מתני' ס' ט
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

ס' ט
נ"א נ"מ כ"א א
נ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א
מ"א נ"מ כ"א א

ואלו מותרין פרק שני נדרים ר"ג יח

לא א מ"י פ"ז מס'...
שבעות כלב' זו...
סמך לחזק רמח עושע...
יד' סומן נלח ספיק כל...
וסמן ללע טע"ף י"ז :

ויזבחה דרב הונא - מדקתני עלתה לו שניה בראשונה **מלבד**
דלציבת שניה גמי חילת עליה : **לא לעולם דלמח וכו' ומאי עולם**
לו לבד מסוף יובא (ג) **למעולם** אותו וטוב מקריב קרבנו ונמלא מיד
אותו יום שגדר עם ימי נזירות של שלשים יום : **אי נמי** : להכי חייב

תורה אור

והיו בראשונה לא לעולם **הריני נזיר היום**
הריני (ה) **למחר ומאי עלתה לו לזכר מהותה**
ומאי יתירא אי נמי כגון שיתבטל שתי נזירות
בבת אחת אחר רב הונא נזיר **לחיות**
וכאן שהנזירות חלו על הנזירות שיכולו הלא
דין הוא ומה שבועה חמורה אין שבועה חלה
על שבועה נזירות קלה לא כל שכן תלמוד
לומר נזיר לחיות ככאן שהנזירות חלה על
הנזירות היכי דמי אלימא דאמר הריני נזיר
היום הריני נזיר למחר הא קרא בעיא אלא
לאו דאמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום
וקתני נזירות חלה על נזירות לא ה"ב כגון
שקיבל עליו שתי נזירות בבת אחת ומאי
דזמרא דשבועה מנדרה אלימא משום דחילא
אפילו על דבר שאין בו ממש נדר נמי חומר
שבן חלה על המצוה ברשות אלא משום דכתיב
שבועה בשבועה לא ינקח : שבועה שלא אוכל
שבועה שלא אוכל ואכל אינו חייב בלא אחרת
***אמר בבא אדם ששאל על דראשונה שניה**
עליו ממאי אלא קתני (ג) אינו אלא
אחת וקתני אינו חייב אלא אחת רוחא הוא
דלית לה בי מיתשל על חזרתה חיללא
לישנא אחרתא חיובה הוא דליכא הא שבועה
איכא למאי הלכתא בדרבא *אמר רבא
נשאל על הראשונה עלתה לו שניה תחתיה
לימא מסייע ליה *מי שגדר שתי נזירות ומנה
את הראשונה והפריש רבין ונשאל עליה
עלתה לו שניה בראשונה **כיין** *שקיבל עליו שתי נזירות בבת אחת :

נזירות שניה כגון שקיבל עליו שתי נזירות בבת אחת דלמחר דלמחר הרי עלי שתי נזירות להכי חייב שתיים אי לאו שנשאל אבל אי אמר הריני נזיר היום הריני נזיר היום אין נזירות חל על נזירות : **וסל דין סוף** - שלא תהא נזירות חל על נזירות ולא שאר נדרים נדר על נדר : **ומה שבועה חמורה** (ד) - שפירש לקמן אפי"ה אין שבועה חלה על שבועה : **פא קרא בעי פשיטא** ודאי דהא איכא חד יומא יתירא : **אם נשאל על הראשונה** - שבא לפני חכם ושאל על שבועה הראשונה והתיר : שניה חלס עליו : **שאלם עובר חייב משום שבועה שניה** : **מדלא קתני חייב אחת** דחלו קתני חייב אחת הוא משמע נמי שכל כולו חייב אחת וכן אי קתני אינה אלא אחת הוא משמע נמי שכלו שבועה אחת היא ואי בקרה לה חזיל ליה חיובא (ה) (חלל) מדקתני אינו חייב שתי נזירות חדא מיהא איהיה דאי נשאל על הראשונה שניה חלה עליו דהא דלא חיללא ליה לא מהיטיל אראשונה משום דלית רוחא דראשונה עומדת דחייב עליה אלא כל שבועה על הראשונה חיללא השניה : **לישנא אחרתא חיובא הוא דליכא על השניה במקום הראשונה** : **הא שבועה איכא** - כלומר שם שבועה עליה לבי מיתשיל אקמייתא : **לכדרבא וכו'** (אבל) כשנשאל על הראשונה חיללא השניה : **מתני**

[על ג.]

[על ח.]

[לקמן סט. שבועות כז.]

שבועות כז :

עס

תוספות

אלא משום דכתיב לא יקח : כדאמרי' בשבועות (קז ע"ג) והוא א"כ מותרות אחרות ו ה כ א כ נקט הפשוט דכתיב בקלא דלא משא ואפי"ל דלא יקח בשבועת שקיב כתיב ומתמיטין מיירי בשבועת ביטויי מכל מקום מותרת קשיומא שיהי' בדללא קתני אינו חלה אחת : ואפי"ל דבכמה מקומות שיהי' אינו חייב חלה אחת אפי"ל דליכא חלה חד חיובא מ"מ היכא דלזכר לחיובי לא היה ליה למחייב מתמיטין כהאי ישיבא : לימא מסייע ליה מי שגדר והיו מלי לדחייב בשבועת דלמחר דהו' נזיר הכריז נזיר היום חלה חזרה שלח חלה הכתוב קיימת חלוני לכך הוא כיון דלמי לדחייב גם לכך הוא : שקבל עליו ב' נזירות בבת אחת - ק"ק דהו' מלי לדחייב גם לרב הונא דלמחר חלה אחת וסמך חתי עלתה לו לבד הונא ר"מ ח' אלא הפשוט נקט והו' דעלתה משמע לגמרי :

הגהות הג"ח

(ה) הריני נזיר למחר ומאי : (ג) שם מדלח קתני חייב אחת אי נמי אינה חלה אחת וקתני (ג) רש"י ד"ה לא לעולם וכו' מהא דומא דהא דלמעולם (ד) ר"ה ומה דכתיב ומתמיטין ומאי : (א) ד"ה מדלא קתני : (א) אלא ליה חיובא חלה וכו' מדקתני :

למה לתגא דמתמיטין למתנייה האי דינא בזמירות לתנייה בזמירות ועוד דהכי הוה ס"ד לזקוני' הא דמי שגדר שתי נזירות וכו' בלומר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר דח"כ מלי מנה את הראשונה והלא כשמנה את הראשונה מנה גם את השניה דשניה מנין אחד להם אלא שהוא חייב כשעובר על נזירותו שתיים ועוד מלי עלתה לו שניה בראשונה והרי אין השניה חלה אלא לענין שאם אכל עבדים בתוך ימי נזירותו חייב שתיים ולמה הוא לרין שפגעה לו ועוד דלמריקן כהן תיזבחה אחריתי אולימא דלמחר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר הא קרא בעיא לחייבו שתיים כבולל דהא בשבועות כה"ג אינו חייב אלא אחת עלי ככר זה קונס עלי ככר זה חייב כ"ו ומי שנשבע ב' פעמים שלא יאכל ככר אחד ואכלו אינו חייב אלא אחת ורב הונא ה"ק דדוקא בלומר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר הוא דחייב שתיים על אכילה אחת משום דס"ל שגדר חל על נדר לחייבו שתיים כבולל מנה שאין קן בשבועה דלזכרו כבולל לא חיללא אבל בלא כולל אפילו בנדרים אין נדר חל על נדר והשמועה עולה לפרוש זה בקושי דדוקא דח"כ למה

למה לתגא דמתמיטין למתנייה האי דינא בזמירות לתנייה בזמירות ועוד דהכי הוה ס"ד לזקוני' הא דמי שגדר שתי נזירות וכו' בלומר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר דח"כ מלי מנה את הראשונה והלא כשמנה את הראשונה מנה גם את השניה דשניה מנין אחד להם אלא שהוא חייב כשעובר על נזירותו שתיים ועוד מלי עלתה לו שניה בראשונה והרי אין השניה חלה אלא לענין שאם אכל עבדים בתוך ימי נזירותו חייב שתיים ולמה הוא לרין שפגעה לו ועוד דלמריקן כהן תיזבחה אחריתי אולימא דלמחר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר הא קרא בעיא לחייבו שתיים כבולל דהא בשבועות כה"ג אינו חייב אלא אחת עלי ככר זה קונס עלי ככר זה חייב כ"ו ומי שנשבע ב' פעמים שלא יאכל ככר אחד ואכלו אינו חייב אלא אחת ורב הונא ה"ק דדוקא בלומר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר הוא דחייב שתיים על אכילה אחת משום דס"ל שגדר חל על נדר לחייבו שתיים כבולל מנה שאין קן בשבועה דלזכרו כבולל לא חיללא אבל בלא כולל אפילו בנדרים אין נדר חל על נדר והשמועה עולה לפרוש זה בקושי דדוקא דח"כ למה למה לתגא דמתמיטין למתנייה האי דינא בזמירות לתנייה בזמירות ועוד דהכי הוה ס"ד לזקוני' הא דמי שגדר שתי נזירות וכו' בלומר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר דח"כ מלי מנה את הראשונה והלא כשמנה את הראשונה מנה גם את השניה דשניה מנין אחד להם אלא שהוא חייב כשעובר על נזירותו שתיים ועוד מלי עלתה לו שניה בראשונה והרי אין השניה חלה אלא לענין שאם אכל עבדים בתוך ימי נזירותו חייב שתיים ולמה הוא לרין שפגעה לו ועוד דלמריקן כהן תיזבחה אחריתי אולימא דלמחר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר הא קרא בעיא לחייבו שתיים כבולל דהא בשבועות כה"ג אינו חייב אלא אחת עלי ככר זה קונס עלי ככר זה חייב כ"ו ומי שנשבע ב' פעמים שלא יאכל ככר אחד ואכלו אינו חייב אלא אחת ורב הונא ה"ק דדוקא בלומר הריני נזיר היום הריני נזיר למחר הוא דחייב שתיים על אכילה אחת משום דס"ל שגדר חל על נדר לחייבו שתיים כבולל מנה שאין קן בשבועה דלזכרו כבולל לא חיללא אבל בלא כולל אפילו בנדרים אין נדר חל על נדר והשמועה עולה לפרוש זה בקושי דדוקא דח"כ למה

פ"ה הרא"ש

מדלא קתני חייב אחת
היה משמע חיובא אחת ישנה על כל השבועות וכן נמי אי היה נזיר חלה אחת, **קבל** "אינו חייב אלא אחת" **אחתי משמע חיובא הוא** **דליכא חלה לכל** **השבועות** **ולא יאכל** **לבעלה** **דלא יאכל** **משכחי רוחא חיובי** : **וכשאל עליה עלתה לו שניה בראשונה** : **אחתי** אף על גב דכל כמה דלא נשאל על הראשונה נזיח לעניה כי נשאל מיהא על הראשונה דמתכתה השניה ורוחא חיללא : **כגון שקבל עליו ב' נזירות וכו'** - דעתה לא יאכל לבעלה מפני ולא דמי לבעות :

גליון הש"ס

גמ' אמר רבא אם נשאל עיני לקמן סט ע"א :

הבאה על הספק: אמר ריני גזיר עולם מאי דהא ברייתא דאס
 יש בכרי הוה מאה כור סתמא תניא ויש במשמע אפילו גזיר עולם
 ואפ"ה שרי רבי יהודה אע"פ שאין ספק חמור דהא ודאי נמי לא
 מלי מגלה: הריני גזיר שמעון מאי דאפ"ה ודאי לא מלי מגלה
 בתער: א"ל לא תניא דסתמא לא
 שמעון גזיר שמעון: והתניא גזיר
 שמעון דלואל ברייתא דהנא בהדיא
 דר' יהודה מתיר בלחומר "הריני גזיר
 שמעון" אם יש בכרי הוה מאה כור
 והך ומלכו ענגב: "אי תניא תניא"
 ולא ידענא לפרוקא דלא תקשי אהיהא
 דלוי אנשי גליל מכירין תרומת הלשכה
 דמשמע הא מכירין אסורין א"ל תניא
 תניא וקרי תניא אליבא דרבי יהודה:
 אין אחד מהם גזיר במס' גזיר (דף
 לב) תן להם בשנים שהיו מהלכין בדקר
 ורואי אחד בר ענגב אמר רבא מהן
 "הריני גזיר עולם" כוונתו אמר חברו
 "הריני גזיר שאינו" ר"ש אומר אין אחד
 מהם גזיר ויהיב רבי יהודה משמיה
 טעמא למילתיה לפי שלא נתנה גזירות
 אלא להפלאה כלומר שאין גזירות חל
 עד שיפרש אותה בלא שום תנאי
 כדכתיב: כי יפלאו "דמשמע שיפרש
 ולא שקבל אותה על הספק הלך
 ברייתא דהאומר הריני גזיר שמעון אם
 יש בכרי הוה מאה כור דלא הוי גזיר
 סוטה: אלא להודיעך כח דר"ש
 דלע"ז דנגב וכו' וכו' תימא ליתני
 דכי תניא בענייה להודיעך כח דרבי
 יהודה דכחה דהיתרא עדיף ליתא דכיון
 דטעמא משום דלא נתנה גזירות אלא
 להפלאה ליכא כחה דהיתרא טפי כי
 תניא בענייה ונגבב או שאבד אבל
 השתא דקניט לה בנגבב אשמעינן
 ברוחא דר"ש דלא חייש לגזירות

הא מכירין אסורין אמר רב גבי כ"ה קסבר
 כל שספיקו חמור מודאי לא מעייל נפשיה
 לספיקא א"ל ר' גזיר-נזיר-ודאי מגלת ומביא
 קרבן ונאכל (ה) ועל ספיקו לא מלי מגלה
 א"ל רב הונא בר יהודה לרבא: אמר "הריני
 גזיר עולם" מאי א"ל גזיר עולם נמי ספיקו
 חמור מודאי: דנאל דרואי "הכביד שערך מיקל
 בחער ומביא שלש בהמות, ואילו ספיקו
 לא אמר "הריני גזיר שמעון" מאי א"ל גזיר
 שמעון לא תניא, א"ל והאמר רב. אדא בר
 אהבה תניא גזיר שמעון א"ל *אי תניא
 תניא רב אמר דהיא רבי יהודה משום
 ר"ט היא דתניא דר' יהודה משום ר"ט אומר
 אין אחד מהם גזיר לפי שלא נתנה גזירות
 אלא להפלאה אי הכי מאי איריא שנגבב או
 שאבד אלא להודיעך כח דר' שמעון דאף
 על גב דנגבב או שאבד קסבר *מעייל איניש
 נפשיה לספיקא רבי יהודה אומר סתם תרומה
 ביהודה כ"ה הא מכירין אסורין אלא
 ספיקא לתורה אימא סיפא סתם תרומה
 ביהודה מותרין בגליל סתם תרומה
 הגליל מכירין את חרמי הבהמה הא מכירין
 מותרין אלמא ספיקא לקולא אמר אביי סיפא
 ר"א ברבי ז"ל דוק היא דתניא דרבי יהודה אומר
 סתם תרומה ביהודה אסורה רבי אלעזר
 ברי צדוק אומר סתם חרמים בגליל אסורין
 כותני

תוספות
 א"ל ריני גזיר עולם מאי
 דהא ברייתא דאס
 ויש בכרי הוה מאה כור
 סתמא תניא ויש במשמע
 אפילו גזיר עולם
 ואפ"ה שרי רבי יהודה
 אע"פ שאין ספק חמור
 דהא ודאי נמי לא מלי
 מגלה: הריני גזיר שמעון
 מאי דאפ"ה ודאי לא מלי
 מגלה בתער: א"ל לא תניא
 דסתמא לא שמעון גזיר
 שמעון: והתניא גזיר
 שמעון דלואל ברייתא
 דהנא בהדיא דר' יהודה
 מתיר בלחומר "הריני גזיר
 שמעון" אם יש בכרי הוה
 מאה כור והך ומלכו ענגב:
 "אי תניא תניא" ולא ידענא
 לפרוקא דלא תקשי אהיהא
 דלוי אנשי גליל מכירין
 תרומת הלשכה דמשמע
 הא מכירין אסורין א"ל
 תניא תניא וקרי תניא
 אליבא דרבי יהודה: אין
 אחד מהם גזיר במס' גזיר
 (דף לב) תן להם בשנים
 שהיו מהלכין בדקר ורואי
 אחד בר ענגב אמר רבא
 מהן "הריני גזיר עולם"
 כוונתו אמר חברו "הריני
 גזיר שאינו" ר"ש אומר
 אין אחד מהם גזיר ויהיב
 רבי יהודה משמיה טעמא
 למילתיה לפי שלא נתנה
 גזירות אלא להפלאה
 כלומר שאין גזירות חל
 עד שיפרש אותה בלא
 שום תנאי כדכתיב: כי
 יפלאו "דמשמע שיפרש
 ולא שקבל אותה על
 הספק הלך ברייתא
 דהאומר הריני גזיר
 שמעון אם יש בכרי הוה
 מאה כור דלא הוי גזיר
 סוטה: אלא להודיעך
 כח דר"ש דלע"ז דנגב
 וכו' וכו' תימא ליתני
 דכי תניא בענייה
 להודיעך כח דרבי יהודה
 דכחה דהיתרא עדיף
 ליתא דכיון דטעמא
 משום דלא נתנה גזירות
 אלא להפלאה ליכא
 כחה דהיתרא טפי כי
 תניא בענייה ונגבב או
 שאבד אבל השתא דקניט
 לה בנגבב אשמעינן
 ברוחא דר"ש דלא חייש
 לגזירות

א"ל ריני גזיר עולם מאי דהא ברייתא דאס ויש בכרי הוה מאה כור סתמא תניא ויש במשמע אפילו גזיר עולם ואפ"ה שרי רבי יהודה אע"פ שאין ספק חמור דהא ודאי נמי לא מלי מגלה: הריני גזיר שמעון מאי דאפ"ה ודאי לא מלי מגלה בתער: א"ל לא תניא דסתמא לא שמעון גזיר שמעון: והתניא גזיר שמעון דלואל ברייתא דהנא בהדיא דר' יהודה מתיר בלחומר "הריני גזיר שמעון" אם יש בכרי הוה מאה כור והך ומלכו ענגב: "אי תניא תניא" ולא ידענא לפרוקא דלא תקשי אהיהא דלוי אנשי גליל מכירין תרומת הלשכה דמשמע הא מכירין אסורין א"ל תניא תניא וקרי תניא אליבא דרבי יהודה: אין אחד מהם גזיר במס' גזיר (דף לב) תן להם בשנים שהיו מהלכין בדקר ורואי אחד בר ענגב אמר רבא מהן "הריני גזיר עולם" כוונתו אמר חברו "הריני גזיר שאינו" ר"ש אומר אין אחד מהם גזיר ויהיב רבי יהודה משמיה טעמא למילתיה לפי שלא נתנה גזירות אלא להפלאה כלומר שאין גזירות חל עד שיפרש אותה בלא שום תנאי כדכתיב: כי יפלאו "דמשמע שיפרש ולא שקבל אותה על הספק הלך ברייתא דהאומר הריני גזיר שמעון אם יש בכרי הוה מאה כור דלא הוי גזיר סוטה: אלא להודיעך כח דר"ש דלע"ז דנגב וכו' וכו' תימא ליתני דכי תניא בענייה להודיעך כח דרבי יהודה דכחה דהיתרא עדיף ליתא דכיון דטעמא משום דלא נתנה גזירות אלא להפלאה ליכא כחה דהיתרא טפי כי תניא בענייה ונגבב או שאבד אבל השתא דקניט לה בנגבב אשמעינן ברוחא דר"ש דלא חייש לגזירות

הפלאה ועוד דמעיל נפשיה לספיקא: הא מכירין אסורין אלא
 ספיקא לחומר או כ"ה. הא דפרך מדיוקא דרישא אריקא דסיפא
 ולא פריך מרישא וסיפא קטני סתם תרומה ביבודה אסורה
 אלמא ספיקא לחומר וסיפא קטני סתם חרמים ביבודה מותרין
 אלמא ספיקא לקולא משום דה"ל לדחויי דלמא לעולם ספיקא
 לקולא ורישא היינו טעמא משום דביבודה מפני שהו גרילין הרבה
 בתרומת הלשכה לא היו קורין לתרומת הגורן תרומה סתם או
 נמי לאידך גיסא דלעולם ספיקא לחומר וסיפא דקטני סתם
 חרמים ביבודה מותרין היינו טעמא דמחוך שהיו כהנים הרבה
 מלוויין צינתי ורוב חרמיהו היו לכהנים לא הו קרי לחכם גבוה
 חרם סתם אבל דיוקא דרישא אריקא דסיפא קטני: אמר אביי
 סיפא רבי אלעזר ברבי זדוק היא דתניא דרבי יהודה אומר
 רבי יהודה דס"ל ספיקא לחומר ולדידיה אין ה"ל דסתם חרמים
 ביבודה
גזירות אלא להפלאה - דבעינן בשעת שגדר שהיא יודע אי הוי גזיר
איריא נגבב - אפילו אחיה בענייה נמי כיון דבשעת הגדר לא הוה בריר ליה
 דלא הוה יודע אי הוה יודע אי הוה יודע אי הוה יודע אי הוה יודע אי הוה יודע
 דלמורדן: א"ל להכי תניא נגבב או אבד להודיעך כח דר' שמעון - דלמא ר' א"ל
 אסורין - א"ל דמספקא לן אי מתרומת הלשכה קאמר אי מתרומת הגורן:
אלמא ספיקא לחומר - להכי פריך מרישא לחומר - דתניא ר' יהודה אומר
 סתם תרומה ביבודה אסורה אלא ספיקא לחומר וסיפא קטני: אמר אביי
 סיפא רבי אלעזר ברבי זדוק היא דתניא דרבי יהודה אומר רבי יהודה
 דס"ל ספיקא לחומר ולדידיה אין ה"ל דסתם חרמים ביבודה
שמן מכירין אלא חרמי שמים - הא אם היו מכירין חרמי כהנים נמי סתמן
 מותר דספיקא לקולא ורישא ר' יהודה וסיפא ר' אלעזר:
 מחגי

בחסרי כשעשו מכבוד פלוני - מביא ג' בהמות תחת עולה ושלימים ומגלה אכל גזירות ואינו ספק ואסור
 גזירין ובעומתא מת: גזיר שמעון דלוי מיקל מאי איכא למימר: א"ל לא תניא דר' יהודה
 הוה מיקל ביה כיון דלוי ספקו חמור מודאי: סניא גזיר שמעון רב דלואל בר אבהו היה עוסק
 רכיני גזיר שמעון אם יש בכרי וכו' ור' יהודה מתיר: ופ' פנח פנח: ולהוא מהל לית ליכי כן בקרב
 דלמתיין אליבא דר' יהודה ולדידיה מתי מגא אינון אליבא דר' יהודה מהל דמזיר שמעון סבר לא מעייל
 איניש נפשיה לספיקא ומגל דספק תרומה ביבודה סבר מעייל איניש נפשיה לספיקא: הוה ר"ש משום ר"א
 הוה דר' יהודה: ר' א"ל דרבי יהודה ר"ש משום ר"א ור' א"ל משום ר"א ור' א"ל משום ר"א
 כוונתו אמר חברו "הריני גזיר עולם" כוונתו אמר חברו "הריני גזיר שאינו" ר"ש אומר אין אחד מהם גזיר ויהיב רבי יהודה משמיה טעמא למילתיה לפי שלא נתנה גזירות אלא להפלאה כלומר שאין גזירות חל עד שיפרש אותה בלא שום תנאי כדכתיב: כי יפלאו "דמשמע שיפרש ולא שקבל אותה על הספק הלך ברייתא דהאומר הריני גזיר שמעון אם יש בכרי הוה מאה כור דלא הוי גזיר סוטה: אלא להודיעך כח דר"ש דלע"ז דנגבב וכו' וכו' תימא ליתני דכי תניא בענייה להודיעך כח דרבי יהודה דכחה דהיתרא עדיף ליתא דכיון דטעמא משום דלא נתנה גזירות אלא להפלאה ליכא כחה דהיתרא טפי כי תניא בענייה ונגבב או שאבד אבל השתא דקניט לה בנגבב אשמעינן ברוחא דר"ש דלא חייש לגזירות

לא בתחלת הלילה ואף בסוף הלילה נשים הולכות בשוק ויתן דעתו עליהם: ובשרוא מספרי - כשרוא משמש מטתו: בגולה טפח ומכסה טפח - בפרק מי שמתו (נרכות דף ע"ג:) אמרינן שהתירו (לה לאשה) לגלות טפחים לקטנים והוא היה מגלה טפח מאותן טפחיים ומכסה טפח כלומר וטפח שני

אינו מספר - אינו משמש: מגלס טפח - מבגדה: ומכסה - ארוט טפח מבגד וכן עושה עד שיבא עליה: ודומה כמי ששד כפאו וליש למלך שהמכסה כולו כדאם שמשפח מן השד: דמליני - טעושים בליית: ביניהם - דג תורה אור שכול לאכלו כמו שיריה: בני אפני

[אחר עיין בסוגיא דברכות נ"ג איתא דלי לאיש]

גב א מ"ו פ"א מהל' אסורי ביאה הלכה ופ"ה מהל' דעות הלכה ד סגן לאוין קבו טו"ע אה"ע סימן כה סוף ג וטו"ע א"ח ס' רמ טע"ג ח

גב ב מ"ו טס סגן טס טו"ע א"ע טס טע"ג ו טו"ע א"ח טס טע"ג ח

גב ג מ"ו פ"א מהל' אסורי ביאה הלכה ט סגן טס טור ט"ע אה"ע א"ח כה סוף ג כהנה:

גב דה מ"ו טס הל' יב טו"ע טס סוף יב יטו"ע א"ח סימן רמ טע"ג ז

גב ו מ"ו טס סגן טס טו"ע א"ח טס טע"ג ח

א מ"ו פ"ד מהל' נדרים הלכה א ופ"ג מהל' שנועה הלכה א סגן לאוין רמב טו"ע ד סימן רלכ סוף א:

ב מ"ו פ"ד מהל' נדרים הלכה ג טו"ע יד טס טע"ג ח

ג ה מ"ו פ"ד מהל' נדרים הלכה ג טו"ע יד טס טע"ג ח

נשאר מטוסה: כמי ששפלו שד - שהיה ממנה כדאם הגטרד מחמת שד שטפחו למלך מספרי היה בשעת תשמיש: הא במילי דתשמיש - טרי כדי לרעותה: דמליני כמלאכי

השרת - שהן פנויים ובלתי יושבי בני אדם כמלאכי השרת כדלמרינן בהגדה מלמד שהיו ישראל מליינין טס כלומר שהיו טס בפני עממין ולא נחשבו כמלרים: התורה הפוסקת - דכתיב כי יח אש אשה שהיא לקוחה לו לעשות בה כל חפצו וכדאם הרמב"ם ז"ל בפרק כ"א מהל' ט"ב (הל' ט) ובלבד שלא יול אש ז"ל: כ"ש מן ביניהם - דג שולחה או שולקו כרלוגו: אל ישתה אדם בכוס זה - שבעה שמוקק עם

אשר לא יקו עיניו באשה אחרת אפי' היא אשתו: המורדים והפושעים בני אלו בני תשע מדות שלפי שיש לה עבירה בזירתן הוו מורדין ופושעין: בני אשה - לשון יראה שטמילי אימה על אשתו להזקק לה שלא כרונה ומתוך כך אין בני הגוים לפי שנהגו שלא כשרה כדדרישין בפרק המולא תפליין ואין ברגלים חוטא:

בני אשה - גרישו טפי מבני אימה דבני אימה לא היו אנוסה ממש ולמטה מיירי בשאנסה לגמרי ומתוך ששני אלו קרובין להיות זה כזה חשיב להו כדאם דהא רבי לוי אמר תשע מדות ובפרטן אשה מולא עשר: בני שנועה - שנועה ומתוך כך עתה דעתו על אשה אחרת: בני נדוי - שדא עליה כשהוא מטרה: בני תמורה - שדא על אחת מגשו וכסבור שהיא לרעה:

בני מריבה - אפי' שאינו שנועה אלא שהיתה מריבה ביניהם לפי שעה: בני שחרות - שמתוך שחרותו אינו ניתן דעתו על אשתו: בני גרושה - הלכ' שנקמה בלבו לגרשה: בני ערבויות - שכלו עליה כמה בני אדם:

בני חלופה - שמתיה פניה להיות טובעתו כפה: כל אדם שאשתו טובעתו - כלל אשה שילאה לפני יעקב ואמרה לו אלי תבא ויאל מונה ושכר דכתיב ומצאתי יעקב וידעי בינה לעתים: דמציא ארצוי - שמתיה אותו בדברי רלוי ופיוס כלאה שלא אמרה ליעקב אלא לומר בזהלה חבל לא שמה טובעתו כפה: הדרן עלך ואלו מותרין

ארבעה נדרים מד ששאל אייבי כעיווי האסורין וכעיווי המותרים במתפוס בדבר הגדול ובמתפוס בדבר המותר והשתא מיירי כדריש דלע"פ דהויאם מפיו בלשון שאר נדר אפילו הכי מותרין ובעממא הוי משום דבעינין פיו ולבו שוין ואין סקדי ללא נדרים והיינו בעממא ללא פירין בגמרא וזה דברים שכל כדפיך לקמן אגרי אונסין משום דבעינין פיו ולבו שוין ונדרי ירושין שריין מהאי עממא: נדרי הבאי - נדרים הבאי ונדרי חבאי ונדרי שנועה ונדרי אונסין: נדרי זרוזין כיצד יהיה מוכר חפץ ואמר קונם שאינו פוחת לך מן הסלע והלה אומר קונם שאינו מוסף לך על השקל שנייה

בנידן יפיון ביותר? אמרה להן אינו מספרי עמו לא בתחלת הלילה ולא בסוף הלילה אלא בתחלת הלילה וכשהוא מספר בגולה טפח ומכסה טפח ודומה עליו כמי שכפאו שד ואמרו לו מה טעם ואמר לי כדי שלא אתן את עיני באשה אחרת ונמצאו בניו באין לידי ממזרות לא קשיא ה"א במילי דתשמיש ה"א במילי אחרותיהו א"ר יוחנן ז"ל דברי יוחנן בן דהבאי אבל אמרו חכמים אין הלכה כיוחנן בן דהבאי אלא כל מה שאדם רוצה לעשות באשתו עושה משל לבשר הבא מבית המטבח רצה לאכלו במלח אוכלו צלי אוכלו מבוישל אוכלו שלוק אוכלו וכן הבא מבית הצייד אמר אמימר מאן מלאכי השרת? רבנן דאי תימא מלאכי השרת ממש אמאי אמר רבי יוחנן אין הלכה כיוחנן בן דהבאי? הא אינהו בקיאי בצורת הולד שפי ואמאי קרו להו מלאכי השרת? דמליני כמלאכי השרת וה"א דאחאי לקמיה דרבי אמרה לו רבי ערבתי לך שאתה תפכו ואמר לה בתי תורה התירתיך ואני מה אעשה לך אחאי דאחאי לקמיה דרבי אמרה לו רבי ערבתי לך שאתה תפכו

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

אמר מאי שנא מן ביניהם? ואל תחרו אחרייכם לבבכם מכאן אמר רבי אל ישתה אדם בכוס זה ויתן עיניו בכוס אחר אמר רבינא לא נצרכא אלא דאפילו (ב) נשוי וברותיהו מכם המורדים והפושעים בני אמר רבי לוי אלו בני תשע מדות בני אפני מושגעי חבוי אימה בני אנוסה בני שנועה בני נדוי בני תמורה בני מריבה בני שחרות בני גרושה הלכ' בני ערבויות בני חלופה בני אונסין ונדרי חבוי בר נחמני אמר רבי יוחנן כל אדם שאשתו טובעתו היין לו בניים שאפילו בדרו של משה רבינו לא היו כמותם שנאמר הבו לכם אנשים חכמים ונבונים וברית ואח את ראשי שבטים ולא כתיב נבונים וכתיב מביני יששכר ודעי בינה לעתים והיא דמציא ארצוי:

* פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

פ"ד מ"ו כ"ג ד"ג ק"י א"א

רש"י ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים ר"ג כב

עין משפט
גד מצוה

אילו לא חמאם כס אימס אילולי שראתה זה אימה: מילין דעויכב. דברים שיפין לנתיקן כלומר דבר זימה: ככדי לא אדרם. בהכס לא יתה מדידתה ומלטיזין עליה מי היית מדידה בכל ליכא למשמע מי פתחין לא לא: שמבקרין מעשיך. ככ"ז של מעלה בשביל שגדרת: מאי קראט. שמעתי נדרים חוקרין תורה אור

א א ב טו ט"ז י"ד ט"ח
ככ ס"א י"ג
ג ח טו ט"ז ט"ח
נדרים ט"ז כה סג
לאין נכח טו ט"ז ט"ח
סימן ג טע"ג ג

אילו לא חמאם בה אימה מילין דעויכב
ככ"ז לא אדרתה מי אדרתה? אמרה ליה
לא ושרייה, בר ברוך דר' ינאי *סבא אחא
לקמיה דר' ינאי *סבא אמר ליה ואלמלא
ידעת דפתחין פניקסך וממשמשין בעובדך מי
גדרת? אמר ליה לא ושרייה, אמר ר' אבא

מאי קראה וואר נדרים לבקר, ואע"ג דפתח
ר' ינאי ליה *אנן לא פתחין ליה בהא וילא
פתחין בהרא אחרנייתא *דאמר רבה בר בר
הנה אמר ר' יוחנן מאי פתח ליה רבן גמליאל
יליהווא סבא וישבושה במדקרות חרב ולשון
הכמים מרפא: כל הבושה ראוי לדוקרו בחרב
אלא לשון חכמים מרפא. ולא פתחין בהרא
אחרנייתא *דתיא נחן אומר ונתנה כאלון
בנה כמה והקיימו באילו מקריב עליו קרבן
בר' שא פתחין, בס"פ אבני אמר פתחין רבא
אמר ר' לא פתחין רב בתנא מחני לה להא
שמעתא בהדיון לישא *רב טבימי מחני הכי -
בס"פ לא פתחין, בר' שא אבני אמר פתחין
רבא אמר לא פתחין, והלכתא לא פתחין
לא ברישא ולא בס"פא *ולא פתחין (ה)
(בהא) נכו, דשמואל - דאמר שמואל *אף על פני
שמקיימו - בקרא רשע אמר רבי *אבהו מאי
קרא *וכי תחדל לגדור לא יהיה בך חמא
וילף הדלה - הדלה: כתיב הכא *כי תחדל
לגדור *וכתיב התם *שם רשעים חדלו רגזו

[י"ג רבא]

עיונין סד:

יבמות קט: גיטין מז:
לקמן נט: ט"ז וד' ס:
ט"ז

[לקמן עז: ט"ז טע"ב]
[כ"ג סג' ר' אבא]

לעיל ט

כ"ג סג' ר' יוחנן
קבלת יא

[לקמן מ]

מכילי טז

דברים כח

י"א לך פירע

פ"י הרא"ש

דפתחין פ"ג ס' כ
וממשמשין כפובדך
מן השמים פותחין
פניקס מששין ומדקדקין
בהם בשביל שיהיה
מחסיב לידור א"ל
שהוא מחזיק את עצמו
לדיק ונבוקה שזיכל
לקיים את נדרו ולא
יכשל בו ענין ט"ו
מפלה ולכן מדקדקין
במעשיו: ולא פתחין בהם. דלפילו אם איש מתחמך אמר שהוא מתחמך דלא חזיק לומר שאיש מתחמך אפי"פ ומקפידים עליו מן השמים וכן עומא דכל הני דלא פתחין בהו: כל הנוטה. כמו לבגא בשפחים:
אלא משלון חכמים מרפא. שמתיישב לו הגדר: הטורד כאילו כנה כמה. בשעת חיסור הכמות: זכמקיימו. הכי נמר עבירחו: דבישא פתחין. דליכא עבירה כולי האי כל זמן שלא הקריבו: וכי תחדל לגדור.
אפי"פ דהאי חלה כתיב בלתי טורד מ"ט כיון דכתיב בני נדר חלה ילפינן ג"ש וע"ל. הא דנקרא רשע בנדור איידי: כל מיני גיהנם שולטין בו. קשה לגופו כאילו היה נכון בכל מיני פורעניות נביאה א"ל מתוך כספו בלא
לידי עבירה ומשלים עליו גיהנם: שהוא מחזיק בחלו ומלפא תמיד להחפלות: מתי בני מוחלי. יהודים היו: ופצע ליה בית בשמישא. מתמת מוחל המחזיק ידיו וגם כדי שיתכבד למוח: את נפשו
הנלה. שאלמלא חמאם כן היה הוכנך כעסו: קא חמא ר' יוחנן. היאך אחמתי דבא"ל? הוה לו לב רגז לשחוק מבני: * אין אלהים כל ממוחיו. היא מתחב שאין אלוה בעולם: כעס בחיך כסילי ימות. לא תאמר
בחיך בו אם כעס: וכסיל יפחש אולג. הייט מוסף פפשות: לא נתן להם אלא חמשה חומשי ישראל: שפספס יושע פפורשות עיירות שבלרין ישראל והנחלות אשר נחלו ולפיכך אפילו לא חמאו היו לריבין
ספר יושע: שאלמלא כן היה הוכנך: קא חמא רבי יוחנן ונתן לך שם לב רגז בצבל כתיב. והאיך גבר כעסו של אוחו בן
מחוא כל כך להרוג את חבירו: הורא שעתא לא עבדינן ירגלא. ועבר הירדן *לא נתקדש להבזות העומר ולמקלם
קדושות: * בגובה אפי. בהגבורת כעסו: אין אלהים כל ממוחיו. ששכינה אינה תשובה כנגדו: שנאמר כי כעס בחיך
כסילי ימות. אלמלא דכעסו הוה כסיל: וכסיל יפחש אולג. אלמלא מוסף פפשות: לא נתן להם אלא חמשה חומשי תורה וספר
יושע. שעיקרן של שאר נביאים לא היה אלא להוכיח ישראל על עבירות שבידם ואלמלא (לא) חמאו לא הורגו לתוכחה:
כפני שערך של ארץ ישראל היא. שפספס יושע פפורשות עיירות שבלרין ישראל והנחלות אשר נחלו ולפיכך אפילו לא חמאו היו לריבין
ספר יושע: שנאמר כי ברוב חמא רב כעס. ברוב דברי חכמות הנביאים יש סימן לרוב כעס שהכעיסו ישראל להקדוש ברוך הוא:
* שייך לט"ג

הגרות הב"ח

(ה) גמי ולא פתחין
נמי כהא דשמואל דאמר
שמואל כל הבודק אפי"פ
שמתיימו: (ג) שם א"ל
שאלה הוהא שעתא: א' אלוה

הגרות הב"ח
(ה) גמי ולא פתחין
נמי כהא דשמואל דאמר
שמואל כל הבודק אפי"פ
שמתיימו: (ג) שם א"ל
שאלה הוהא שעתא: א' אלוה

גליון הש"ס

גמי א"ל נפשו הולת.
ט"ו טוטה דף מא ט"ז
ח"ס כל המתיקין בהר"ן
ד"ס הוהא שעתא. לא
נתקדש וכו'. ע"פ פוסקין
דף י"א ע"כ רש"י ד"ס
על שמים ונחמות דף
ט"ז ע"כ רש"י ד"ס כל
האלוה: וי"ג (א' אלוה)

גליון הש"ס

גמי א"ל נפשו הולת.
ט"ו טוטה דף מא ט"ז
ח"ס כל המתיקין בהר"ן
ד"ס הוהא שעתא. לא
נתקדש וכו'. ע"פ פוסקין
דף י"א ע"כ רש"י ד"ס
על שמים ונחמות דף
ט"ז ע"כ רש"י ד"ס כל
האלוה: וי"ג (א' אלוה)

גליון הש"ס

גמי א"ל נפשו הולת.
ט"ו טוטה דף מא ט"ז
ח"ס כל המתיקין בהר"ן
ד"ס הוהא שעתא. לא
נתקדש וכו'. ע"פ פוסקין
דף י"א ע"כ רש"י ד"ס
על שמים ונחמות דף
ט"ז ע"כ רש"י ד"ס כל
האלוה: וי"ג (א' אלוה)

גליון הש"ס

גמי א"ל נפשו הולת.
ט"ו טוטה דף מא ט"ז
ח"ס כל המתיקין בהר"ן
ד"ס הוהא שעתא. לא
נתקדש וכו'. ע"פ פוסקין
דף י"א ע"כ רש"י ד"ס
על שמים ונחמות דף
ט"ז ע"כ רש"י ד"ס כל
האלוה: וי"ג (א' אלוה)

גליון הש"ס

גמי א"ל נפשו הולת.
ט"ו טוטה דף מא ט"ז
ח"ס כל המתיקין בהר"ן
ד"ס הוהא שעתא. לא
נתקדש וכו'. ע"פ פוסקין
דף י"א ע"כ רש"י ד"ס
על שמים ונחמות דף
ט"ז ע"כ רש"י ד"ס כל
האלוה: וי"ג (א' אלוה)

אמר ר' חסי' אין מוקפין לאלהי ישראל. היינו סבור לומר דלע"ג דלחסיקא לקמן (דף קמ"ג) וב"ה פליגי אס' יש שאלה בשבועה או לא וקיימא לן כב"ה דלמרי יש שאלה ר' חסי' ה"ק נהי דיש שאלה מיהו לכחלה אין מוקפין אלא בקונס אשתי נהנית משום שלום ביתו ואיט טח לי דב"ש ודחי מדרבנן בעמלמ קאמרי דהא לא יחיל דברו דמיניה דרשין אבל אחרים מוחלין לו (לאו) אהשבע שבועה נמי קחי וב"ה אמרי דלפי מדרבנן וא"כ קס ליה ר' חסי' כבית שמאי אלא ר' חסי' לית ליה הוה אוקימתא דלקמן דביש שאלה פליגי ח"ל ס"ל דב"ש

תוספות

אין מוקפין לאלהי ישראל. דכיון שגנבתי בשם שמים אין מוקפין לו: ודוק: מוקפין אשתי נהנית לי: שגנבתי את כיוסי ושהבאת את בני וטרע לי: שאלה הכמה? דלס' כן אשתי הכמה? כמי לא ב"ש דלמרי כמי שקדרי שגנבתי מוחלות כן שטעמיה שגנבתי מוחלות אלא הכי גנבתי מן מוקפין אשתי נהנית לי וכו' לא וימיני ש"ה אמת שגנבתי כן שטעמיה שגנבתי מוחלות אבל הרשב"א ז"ל כתב דאפשר דגרסי' ליה וכו' תנן במתני' דבי האי גוונא איט לריך שאלה ה"מ בצומר שאס לא מפני כן לא היה מדינה אבל בצממדי דבריו ואמר אשפי"ב בדעתו היה שלא תהנה ממנו לריך שאלה והבא בצממדי מיירי ולפי פירושו ג"ל דכי קאמר חוץ מוקפין אשתי משום דליכא תרתיה קאמר שגנב ביהו ועוד דהו כענין נדרי שגנבתי אלא הוא ז"ל אומר אפי' נמלא שגנבתי נשאל ומחירים לו משום שלום ביתו וכו' נקט נמלא שלא גנבה לי שגנא דמתני' (לקמן כה) נקט ולא דוקא ואיט טח לי: אי נדרת בזויה לא מודקקתך לך. דמיהו כתי' לשבועה כדליתא צפרקין קמא וס"ל לר' חסי' דלכחלה אין מוקפין לשבועה בארדוי ישראל מודקקתך לך. בתמיה ואיכא דגרסי' אזי נדרת בזויה מודקקתך לך כלומר דס"ל דלשבועה גרידא מוקפין אבל כיון שאוכיז השם תמיר טפי ואין מוקפין: רב יוסף (אמאי) אמר ע"י כולא. דהיה ס"ל דרב יוסף אשבע עליה דרב כהנא

לא עברין ירדנא, אמר רבה בר רב הונא כל שבעת ימי ירדן כשארבע ארסו מעשה ולא הוין בתמוס א"י: כגונב אפו. שיש לו תמין: אין אלהים כל מומותיו. במחשבותיו אין שכניה חסובה כנגדו: יפרוש אונת. שמשתקה: רב פפע. שפצעו מרובים: מפני שפרכס על תורה אור: אבן ישראל טוא. שכחו בו ערך חלק של כל שבעת ימי ירדן ולא סגי בלא הכי ולפי שפצעו וחסאו ספק להם רוב חמיה עשר הספרים שנתאמר רשעי כגובה אפו כל ידרוש אין חסויהם: להטריקין יומר: אין מוקפין. להטיר לו נדרו לפי שגדרי חמיר הוא: חוץ מושבתי תלמדו ומסוף מ'פישות שנאמר כ"י קבלת דעם ברוק כסילים ינוד' וכתיב ויכסיל יירוש' אלת*רב נחמנבר יצחק אמר בידוע ישעורותיו מרובין מזכותיו שנאמר ובעל הוימה רב פשע, אמר רב אדא ברבי חנינא אלמלא (לא) חמאי ישראל לא ניתן להם אלא חמשה חומשי תורה וספר יהושע בלבד (ה) שערכה שר ארץ ישראל הוא מאי מעמא כ"י ברוב הכמה רב בעס אמר ר' אסי אין מוקפין לאלהי ישראל חוץ מוקפונס אשתי נהנית לי שגנבתי את כיוסי ושהבאת את בני נדרע שלא גנבה ושלא הכתו ההיא דאתאי לקמיה דרב אסי אמר לה במאי נדרת? באלהי ישראל, אמר לה אי נדרת כמיהו שהיא בניו בעלמא מודקקתך לך השתא דלא נדרת כמיהו אלא באלהי ישראל לא מודקקתך לך. רב כהנא איקלע לבי רב יוסף אמר ליה למעום מר מדי אמר ליה לא. מרי כולא לא מעימנא ליה אמר ליה לא. מרי כולא לא מעימת ליה הניחא לרב כהנא דאמר לא. מרי כולא לא. אלא לרב יוסף אמאי אמר לא מרי כולא? הכי הוא דקאמר ליה: לא מרי כולא. הוה דקאמרת, הלכך לא מעימת ליה אמר רבא א"י נחמן. ההלכתא: פורתין בר רבא בר רב נחמן בר רב סחורה דאדם גדול הוא אמר לו כשיבא לידך הביאנו לך דהוה ליה נדרא למישרא אתא לקמיה דרב נחמן אמר ליה נדרת אדעתא דהבי: א"ל אין אדעתא דהבי: אין, כמה וימני, איקפד רב נחמן א"ל זיל לקדעך, נפק רב סחורה ופתח פתחא לנפשיה: רבי אומר איזו היא דרך ישרה שיבור לו האדם כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם והשתא דאיקפד ר"ג, אדעתא דהבי לא נדרת ישראל לנפשיה ר"ג ברבי הוה ליה נדרא למישרא אתא לקמיה דרבנן אמרי ליה נדרת אדעתא דהבי: אמר אין, אדעתא דהבי: אין, כמה וימני והוה

אמר ר' חסי' אין מוקפין לאלהי ישראל. היינו סבור לומר דלע"ג דלחסיקא לקמן (דף קמ"ג) וב"ה פליגי אס' יש שאלה בשבועה או לא וקיימא לן כב"ה דלמרי יש שאלה ר' חסי' ה"ק נהי דיש שאלה מיהו לכחלה אין מוקפין אלא בקונס אשתי נהנית משום שלום ביתו ואיט טח לי דב"ש ודחי מדרבנן בעמלמ קאמרי דהא לא יחיל דברו דמיניה דרשין אבל אחרים מוחלין לו (לאו) אהשבע שבועה נמי קחי וב"ה אמרי דלפי מדרבנן וא"כ קס ליה ר' חסי' כבית שמאי אלא ר' חסי' לית ליה הוה אוקימתא דלקמן דביש שאלה פליגי ח"ל ס"ל דב"ש

אמר ר' חסי' אין מוקפין לאלהי ישראל. היינו סבור לומר דלע"ג דלחסיקא לקמן (דף קמ"ג) וב"ה פליגי אס' יש שאלה בשבועה או לא וקיימא לן כב"ה דלמרי יש שאלה ר' חסי' ה"ק נהי דיש שאלה מיהו לכחלה אין מוקפין אלא בקונס אשתי נהנית משום שלום ביתו ואיט טח לי דב"ש ודחי מדרבנן בעמלמ קאמרי דהא לא יחיל דברו דמיניה דרשין אבל אחרים מוחלין לו (לאו) אהשבע שבועה נמי קחי וב"ה אמרי דלפי מדרבנן וא"כ קס ליה ר' חסי' כבית שמאי אלא ר' חסי' לית ליה הוה אוקימתא דלקמן דביש שאלה פליגי ח"ל ס"ל דב"ש

אמר ר' חסי' אין מוקפין לאלהי ישראל. היינו סבור לומר דלע"ג דלחסיקא לקמן (דף קמ"ג) וב"ה פליגי אס' יש שאלה בשבועה או לא וקיימא לן כב"ה דלמרי יש שאלה ר' חסי' ה"ק נהי דיש שאלה מיהו לכחלה אין מוקפין אלא בקונס אשתי נהנית משום שלום ביתו ואיט טח לי דב"ש ודחי מדרבנן בעמלמ קאמרי דהא לא יחיל דברו דמיניה דרשין אבל אחרים מוחלין לו (לאו) אהשבע שבועה נמי קחי וב"ה אמרי דלפי מדרבנן וא"כ קס ליה ר' חסי' כבית שמאי אלא ר' חסי' לית ליה הוה אוקימתא דלקמן דביש שאלה פליגי ח"ל ס"ל דב"ש

הגרות הב"ח (ה) גמ' וספר יהושע בלבד מפני שערסו: (ב) רש"י ד"ס חוץ מוקפונס וכו' כ"ס האי נדר ה"ס' וא"כ מ"ה במאי נדרת באלהי ישראל ואי בלשון נדר: גליון הש"ס גמ' משכנה ליה רבא לרי. כעין זה בכתובת לח ע"א וע"ב:

(ג' ע"ג רב נחמן אחר)
(פ"ג חו"ס מגילה כא.)
(לקמן כה.)
* פירוש לא א"ל אסי ז"ל
* פירוש לא א"ל אסי ז"ל

כח"פ פ"ג משנה א
(תמיר כח ע"ג)

פי' הרא"ש
אין מוקפין לאלהי ישראל כיון שהחייב פניו להחזיר השם: חוץ מוקפונס אשתי נהנית לי: כדי להשיל שלום בין אשתי ללשתי מוקפין ולא גנבתי שגנבתי כיוסי והכמה בני וטרע שלא גנבתי ולא הכמה דהוא לאו נדר סוי ולא בני המכה כדמתן במתני' אזי נדרת בזויה: האי נדרת לאו דוקא ומיהו הוא כתי' לשבועה וקמי לשבועה נדר כדמתן נמי לפיל נדר כמיהו: אמר ליה לא מר ר' טולא לא מעימנא לך (ס"א ל'.)

קבלה

א"ל
נדרת
פ"ג חו"ס
מגילה כא.
לקמן כה.
* פירוש לא א"ל אסי ז"ל
* פירוש לא א"ל אסי ז"ל
כח"פ פ"ג משנה א
(תמיר כח ע"ג)
פי' הרא"ש
אין מוקפין לאלהי ישראל כיון שהחייב פניו להחזיר השם: חוץ מוקפונס אשתי נהנית לי: כדי להשיל שלום בין אשתי ללשתי מוקפין ולא גנבתי שגנבתי כיוסי והכמה בני וטרע שלא גנבתי ולא הכמה דהוא לאו נדר סוי ולא בני המכה כדמתן במתני' אזי נדרת בזויה: האי נדרת לאו דוקא ומיהו הוא כתי' לשבועה וקמי לשבועה נדר כדמתן נמי לפיל נדר כמיהו: אמר ליה לא מר ר' טולא לא מעימנא לך (ס"א ל'.)

רש"י ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים ר"ג כג

עין משפט
נר מצוה

יב א מ"י פ"ז מהלך
ששעות הלכה יב
פנה לארון רחא טו"ע
י"ד סימן רחא טע"ף יב:
[א] ע"י מ"י שם
השגות וכו' א :

יג ב פוש"ע שם טע"ף ו:
יד ג מ"י פ"ב מהלכות
נדרים הל"ד סג לאוין
רמב עוש"ע י"ד סימן
רחא טע"ף א :

ואילו היה מתחרט על עיקר הגדר יאבד שכר תעניתו שהתענה אם היה תוהה על הראשונות לפיכך לא היה מתחרט : זיל לקילעך .
לכניסת ביתך וכדלמינן אקילעא דבי ריש גלותא : פתח פיתחא לנפשיה . לא שיתיר רב סמורה לעלמו דהא ק"ל לא יחל דברו הוא אינו
מיחל אלא שמאל פתח שהיה יכול להיות ניחר בו : כל שהיה תפארת לעושה . שהיה מזה עלמה משוכחת עד שהיא תפארת לאדם העושה
אותה ותפארת לו מן האדם שהכל מקלסין אותו צה והא רחמ רב נחמן כלומר לא נדרתי על דעת שיכעוס רב נחמן שלא תהא דרך ישרה
שאכעיס אותו וכי האי גוונא לא

והו מצטערי רבנן משימשא למולא וממולא
לשימשא * (ל"א אדעתא דהבי אין כמה
זימנין והו מצטערי רבנן משימשא למולא
וממולא לשימשא) אמר ליה בסנית בריה
דאבא שאול בן בסנית מי נדרת אדעתא
דמצערי רבנן ממולא לשימשא ומשימשא
למולא אמר לא וישיריה * ישמעאל בר ר' יוסף
הוה ליה נדרא למוישרא אתא לקמייהו
דרבנן אמרו ליה נדרת אדעתא דהבי אמר
להו אין נדרתא אדעתא דהבי אמר להו אין
כמה זימנין ובין דהוא קצרא דמצערי
רבנן כדויה באוכלא דקצרי אמר אדעתא
דמדי לי קצרא לא נדרי * וישיריה לנפשיה
א"ל רב אחא מדפתי לרבינא האי גולד הוא
דלא מסיק אדעתיה דמדי ליה קצרא ורבינא
* אין פתחין לו בגולדא ל"א האי לאו גולד
הוא דשכיחי אפיקורי דמצערי רבנן * בביתא
דאביי הוה לה ההיא ברתא - הוא אמר
לקריבאי , היא אמרה לקריבה , אמר לה תיתסרא הנאתי עלך אי עברת
אדעתאי ומינסבת לה לקריבך אולת ועברת על דעתיה ואינסבא לקריבה
אתא לקמיה דרב יוסף אמר ליה אילו הוה ידעת דעברת על דעתך ומנסבא
לה לקריבה מי אדרתה אמר לא וישיריה רב יוסף וז"ל שרי כי האי גוונא אין
והרגיא מעשה באדם אחר שהדיר את אשתו מלעלות לרגל ועברה על
דעתו ועלתה לרגל ובא לפני רבי יוסי אמר לו ואילו היית יודע שעוברת
על דעתך ועולה לרגל כלום הדרתה אמר לו לא והתירו רבי יוסף : בתני ר"א
בן יעקב אומר אף הרוצה להדיר את חבירו שיאכל אצלו אמר (ה) לא כל
נדר שאני עתיד לידור הוא בטל ובלבד שיהא זכור בשעת הנדר : גמ' ובין
דאמר כל נדר שאני עתיד לידור יהא בטל לא שמע ליה ולא אהי בהדיה ?
חסורי

והו מצטערי רבנן משימשא למולא וממולא
לשימשא * (ל"א אדעתא דהבי אין כמה
זימנין והו מצטערי רבנן משימשא למולא
וממולא לשימשא) אמר ליה בסנית בריה
דאבא שאול בן בסנית מי נדרת אדעתא
דמצערי רבנן ממולא לשימשא ומשימשא
למולא אמר לא וישיריה * ישמעאל בר ר' יוסף
הוה ליה נדרא למוישרא אתא לקמייהו
דרבנן אמרו ליה נדרת אדעתא דהבי אמר
להו אין נדרתא אדעתא דהבי אמר להו אין
כמה זימנין ובין דהוא קצרא דמצערי
רבנן כדויה באוכלא דקצרי אמר אדעתא
דמדי לי קצרא לא נדרי * וישיריה לנפשיה
א"ל רב אחא מדפתי לרבינא האי גולד הוא
דלא מסיק אדעתיה דמדי ליה קצרא ורבינא
* אין פתחין לו בגולדא ל"א האי לאו גולד
הוא דשכיחי אפיקורי דמצערי רבנן * בביתא
דאביי הוה לה ההיא ברתא - הוא אמר
לקריבאי , היא אמרה לקריבה , אמר לה תיתסרא הנאתי עלך אי עברת
אדעתאי ומינסבת לה לקריבך אולת ועברת על דעתיה ואינסבא לקריבה
אתא לקמיה דרב יוסף אמר ליה אילו הוה ידעת דעברת על דעתך ומנסבא
לה לקריבה מי אדרתה אמר לא וישיריה רב יוסף וז"ל שרי כי האי גוונא אין
והרגיא מעשה באדם אחר שהדיר את אשתו מלעלות לרגל ועברה על
דעתו ועלתה לרגל ובא לפני רבי יוסי אמר לו ואילו היית יודע שעוברת
על דעתך ועולה לרגל כלום הדרתה אמר לו לא והתירו רבי יוסף : בתני ר"א
בן יעקב אומר אף הרוצה להדיר את חבירו שיאכל אצלו אמר (ה) לא כל
נדר שאני עתיד לידור הוא בטל ובלבד שיהא זכור בשעת הנדר : גמ' ובין
דאמר כל נדר שאני עתיד לידור יהא בטל לא שמע ליה ולא אהי בהדיה ?
חסורי

והו מצטערי רבנן . והו טעמי
משמש לל ומל לשמש מרוב תוגה
שלא היו יודעין לומר דבר פתח
לחריטו : באוכלא דקצרי . כלי
שמשימין בו הטובסין בגדיהן : אין
פוחמין כגולד . שאין ראוי ליארע
כה אכל הני דלמור דמצערי רבנן
לאו מילתא דגולד הוא : אמר ליה
האי נמי שכיחי אפיקורי דמצערי
רבנן . כי האי ולא דמי לגולד :
בתני ר"א בן יעקב אומר אף
הרוצה לנדיד את חבירו שיאכל .
שואמר לו קונס שאין אתה נהנה לי
אם לא תאכל עמי היטי נמי נדרי
זרוחין שאני מדידו אינו כדי לרזו
שיאכל עמו יאמר כל נדר שאני
עתיד לידור יהא בטל : גמ' לא
שמע ליה . האי מודר ולא אחי
למיכל כהדיה הואיל והגדר בטל :
אלא

[כל זה ליתא כהר"ח
בפסקיו פ"ט סי' א] אין
כאן מקומו וז"ל לקמן
קודם כיון דהוא הוא
קריא ר"א וכו' ומצטערי
רבנן וכו'

[פי' תוס' ב"ב ע"ד ד"ס
ועתין]

לקמן סד .
ברכות נו . קדושין מה :

פי' הר"ש

קלח . מכנס כדמי
ו ת ק ל ר נ כדלמתי
כגולד כהוא [ב"ק]
קט"ו : קלח שמי
וקלח שקיל ליה : פ"ז
שפתין כגולד . דמלח
שאינו מדידו דלא מסיק
אדעתיה שיארע דמי
זה לא טיח חכמי
לפיקור הדנד מעיקרו
שכיחי אפיקורי דמצערי
רבנן . משעי ת"ח
אמריס כי האי שודרה :
ומי שרי . דיין לנפשות
פתח מתוך כבוד ולא
לפתח מתקום אחר :
ועלמה לרגל . שהיו
מתקלסין ל"ט מ"ב
הדעה ואף העיסו היו
טובת מזה לטוב שמה
ולנאות כבודיה של
תורה : לא שמע ליה
ולא אתא כהדיה .
כיון שידע שכלל נדרו :

יעקב נדרי זרוחין הו והא חסם פיו ולבו שוין כהוה עמו חבירו ואפי' הכי אמרינן נדרי זרוחין הו ושכו מנילא י"ל דלא
דמי דלית חסם הענין מוכיח מחוסו שאינו אלא זרוח שאין כחליטו חבירו אלא קפידא כל כך שבשביב זה ידירנו מנכסיו בדוקא אבל
כהאי עובדא דנדיהו דלבי דאיכא קפידא טפי לאבי כי מנסבא לה דנדיהו לקריבה ודאי איכא למימר בדוקא דיריה ולאו
לזרו בעלמא ומש"ס פשיטא לן דלריך פתח וזין הגדר בטל מאליו אדרבה מתענין הכי שרינן ליה כהאי פתחא : דהור"ר נדריס
ביחוד מומחה או בשלשה הדיוטות במקום שאין מומחה וכדלמינן כהדיא בצטרות בפרק כל פסולי המקדשין (דף נ"ג) אמר רבי
מייא בר אבין אמר רב עמרם שלשה מתירין את הבכור במקום שאין מומחה שלשה מתירין את הגדר במקום שאין חסם ואמרינן חסם
שלשה מתירין את הגדר במקום שאין חסם לאפקוי מדריבי יהודה דלמך היתר נדריס בשלשה והוא שיהא אחד מהם חסם במקום שאין
חסם כגון מאן אמר רב נחמן כגון אלא פירוש האי אחד מהן חסם דבעי ר' יהודה כלומר שיהא אחד משלשתן חסם כגון מאן
ליהו אמר רב נחמן כגון אלא כלומר דבעי רבי יהודה שיהא אחד מהם גמיר וסביר כגון אלא דגמירא וסבירא ואמרינן תו חסם
תרי אע"ג דלא גמירי כיון דכי מסביר להו סביר ומשמע ודאי דחסם דשרי יחיד לר' יהודה דוקא בסמוך דאי בגמיר וסביר בלמוד
כרב נחמן כגו ח"כ היכי בעי בתלחא שיהא חד מינייהו גמיר וסביר והא מאן דגמיר וסביר בלמוד שרי בלמוד ומה לו להצטרף עם
השנים ומאי קאמר אחד מהן חסם במקום שאין חסם דאי בגמיר וסביר כגו בכל מקום שהוא הרי יש בו חסם אלא ודאי ה"ק אחד
מהן חסם והיינו גמיר וסביר במקום שאין חסם דהיינו סמוך דכי איחיה לסמוך לחודיה שרי נדרא וכיון דלר' יהודה בעי סמוך ביחודי
לרבנן נמי דמדריבי יהודה נשמע לרבנן דכהאי לא פליגי והכי נמי משמע לן בסוף פ' נערה המאורסה (לקמן ע"ה) דלמרינן מועדי ה' לריבין
מומחה ומשמע דיחיד מומחה דפרת נדריס דומיא דמומחין דמועדי ה' מה חסם בעיא סמוך ה"נ בעיא סמוך זהו דעת הרמב"ן ז"ל אבל הרמב"ם
ז"ל כהב פ"ו מהל' שבועות (ה"ה) דחסם מובהק מחסר את הגדרים דלא בעיא סמוך משמע דמפרש הרב ז"ל דהא דלמרי' חסם במקום שאין
חסם לאו סיומא דמלחא דר' יהודה היא אלא אדרבנן קאי דלמרי שלשה מתירין את הגדר במקום שאין חסם דלחלמא חסם לחודיה מחסר ומדריבין
כעין אמר מר במקום שאין חסם חסם כגון מאן כלומר כגון מאן לחסר ביחודי ואמר רב נחמן כגון אלא כלומר דגמיר וסביר אלא כל היכא דגמיר
וסביר יהיה לחודיה שרי נדרא ואע"פ שאינו סמוך וכבר כתבתי זה בפ"ק (דף ה' ד"ה ושמחא) ועוד אכתוב בזה בפרק נערה בס"ד ושלשה
הדיוטות דשרו נדרא כד מסביר להו וסביר כגו כדקיי"ל כרבנן דלא בעו שיהא אחד מהן חסם ומיאו בעינן דכי מסביר להו לסביר דג'
לרבנן כשנים לרבי יהודה ומתהבירא דהא דלמרינן שלשה מתירין את הגדר במקום שאין חסם דמשמע הא במקום שיש חסם אין מתירין
משום כבודו של חסם הוא דלחומר ולכתחלה הוא דלא אכל בדיעבד אשתרי ליה נדרא : פסקא אף הרולה להדיר את חבירו . שאוסר
כל נכסיו דשרו נדרא אם אינו אוכל עמו יאמר כל נדר שאני עתיד לידור מפרש בגמרא : גמ' כיון דלמך כל נדר וכו' לא שמע ליה
ולא אחי לגביה למיכל כהדיה . לפי שכבר יודע המומחין שאין חסם עליו שכבר בטלו המומחין וברין הוא דהוה מני לשני דלמך מדיד
בחסאי כדי שלא ישמע המודר אלא דלכתי לא אחיה ליה מתניחין שפיך דכיון דקתני אף הרולה משמע דהא נמי משום נדרי זרוחין מותר
ולאו משום תנאי שהתנה ור"מ מאי אף ועוד דאי ככי האי גוונא טעקין הכי הני ובלבד שיהא זכור פשיטא שהוא זכור ששרי בשעת הגדר הוא מתנה :

הכי

דנהות הב"ח (ה) בשמנה יאמר כל נדר כ"ל ותינת לו נחמך :

רשי" ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים ר"ג כר

עין משפט גד מצוה

סרי זה יכול. המודר להחיר נדרו בעלמנו של ע"פ חכם שיכול לומר לו המודר כלום אמרת ליתן לבני קך וכך אלא בשביל כבודי: **"אם כבודי יותר שלא אקבל שאני לרין וכבר הותר הגדר: מני אי רבי אליעזר בן יעקב.** אש"ג דלא אמר "זהו כבודי יותר" בטל נדריו וירוחין הוא: אלא לאו רבנן

קנים שאני נהגה לך. קנים מה שאני נהגה משלך: כלום אמרת אלא מפני כבודי. שהתכבד על ידך בפני הבכריות שיראו שאני חשוב בעיניך שאתה רואה ליתן לי מתנה זהו כבודי שהתכבד יותר כבודי ואתה רואה ליתן ואני חפץ דלפניו בדין דברייתא דמייתין בסמוך פליגי נמי בהא ומפרש החס במוציא פליגי דגרסינן א"ר זעירא בכתס חלוקים מה אן קיימין אס כשזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודי כלומר ששכזה אומר כלום אמרת אלא מפני כבודי מדיד חולק עליו ואומר לו לא כי אלא לכבודי נתכוונתי כיו שהתכבד שהקבל מתנה ממני ודברי הכל אסור אס כשזה אומר מפני (ז) כבודך וזה אומר מפני כבודי דכ"ע לא פליגי דשרי כינ קיימין בכתס ר"מ אומר חסס כמי שזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודי ורבנן אמרין סתמן כמו שזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודך: לא ר"א בן יעקב היא. אף ר"א בן יעקב היא: משום דא"ל לאו כלכא אלא וכו'. והכא הוא דשייך לגומר הכי מפני שהמומן אסור על עצמו נכסי המזומן ומש"ה איכא למימר דדוקא קאמר שאינו רואה ליהנות ממנו אלא א"כ יקבל הוא ממנו ג"כ הגאה זו דבור א' של חסס וכו' דלאו כלכא הוא אבל במתני' היכי שייך למימר הכי הוא המזומן אסור אומר עליו נכסי המזומן דלדריבה נכסיו הוא אסור למזומן אס לא יקבל ממנו גם עכשיו הגאה זו ואחרים אומרים לדמוס דהכא בעי למיתן ליה מתנה מרובה משמע דעבד ליה איך ניהי נפשיה דאי לא לא הוה יתיב ליה הכ מתנה הלך שייך למימר לאו כלכא אלא א"כ במתני' לא מוכח הכי דעבד איניש להאכיל את חבריו אלא אף על גב דחבריה לא יתיב ליה מעיקרא מדיד: הריני כאלו התקבלתי. מפרש בפרק מי שאלחו (גיטין דף ע"ג) דהיינו טעמא משום דלהרווחה ידידיה איכוון והא לא אנטריך דדוקא כשהבנים כסוים על שולחתי דכבי האי גוואל שייך למימר דלהרווחה ידידיה איכוון שלא יטריך להוליח משלו ללרין והא

קנים שאני נהנה לך אם אי אתה נוטל לבניך כור של חמישין ושתי חביות של יין הרי זה יכול להתיר את נדרו שלא על פי חכם שיכול לומר לו כלום אמרת אלא בשביל כבודי והא הכי נדר הוא מפני ר"א רבי אליעזר בן יעקב נדריו וירוחין הוי א"א (ג) שמע מינה פליגי רבנן עליה, הריני רבי אליעזר בן יעקב היא ומודה רבי אליעזר בן יעקב בהאי, דנדרא הוי, דאמ"ר ליה "לא כלכא אלא דמיתנהניא מינך ולא מיתנהניא מינא" **אחאומר לחבירו קנים שאותה נהנית לי אם אי אתה נותן לבני כור של חמישין ושתי חביות של יין ר' מאיר אומר (ג) עד שיתן וחב"א יאף זה יכול להתיר את נדרו שלא על פי חכם שיכול לומר הריני כאלו התקבלתי** והא הכי נדר הוא מפני ר"א רבי אליעזר בן יעקב נדריו וירוחין הוי א"א לאו רבנן ופליגי לא **ועוד רבי אליעזר בן יעקב ומודה רבי אליעזר בן יעקב דאמר ליה "לאו מלכא אלא דמהניא לך ואת לא מהנית לי"** אמר ליה מר קשישא ***בריה דרב חסדא לרב אשי *א"ל נדריו ואונסין היירי חבירו שיאכל אצלו וחלה הוא או חלה בנו או ששכבו נחם הוא לאו הכי נדר הוא מפני ר"א רבי אליעזר בן יעקב וירוחין הוי א"א לאו רבנן ופליגי **ומי סברת דאדריה מומנא לומינא, לא דומינא אדריה למומנא דאמ"ר ליה למומנת לי לסעודתיך? א"ל אין, נדר זה עליך ונדרה וחלה הוא או ששכבו נחם נדר הרי אלו נדריו ואונסין **ועוד על בן אמ"ר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קנים שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין ותחלה תקפיד בנגדו יאף אלו נדריו וירוחין לא הודו לו חכמים** לאו רבנן אפילו****

לקמן ט: **ס"א.** דסברי דלא הוי נדרי וירוחין וס"מ פליגי: **לעולם רבי אליעזר בן יעקב ס"א.** הא מתני': **ומודה ר' אליעזר בן יעקב כהאי דנדר סוי.** ולא ירווחין דודאי משום נדר ממש קא"ל דאמר ליה לאו כלכא אלא כו': **ומכ"א אף זה.** עורר יכול להחיר (ג) שיכול לומר לו הריני מחזיק לך טובה כאלו התקבלתי מומן לפיך איני נדר: **אי ר"א בן יעקב נדריו וירוחין סו.** שמרזו ומדירו כדי שיתן לו כך וכך אש"ג דלא אמר התקבלתי הוי בטל נדריו וירוחין סו: **אלא לאו רבנן ס"א.** דסברי דלא הוו נדרי וירוחין אלמא פליגי: **לעולם ר"א בן יעקב ס"א.** הא מתני': **ומודה.** דהאי לא הוה נדרי וירוחין אלא נדר ממש ולהכי אי אמר התקבלתי לא הוה נדר: **משום דאמר ליה לאו מלכא כו': מפני אי ר"א בן יעקב נדריו וירוחין סו.** המודר חבירו שיאכל עמו ואפי' לא חלה מותר: **אלא לאו רבנן ס"א.** ופליגי דלא הוו נדרי וירוחין: **לעולם ר"א בן יעקב ס"א.** ומודה ללאו נדרי וירוחין הוו: **מי סברת דאדריה מומנא.** דהיינו נדרי וירוחין: **ואי מנא הוא דאדריה למומנא דאמר ליה מומנת לי כהך אמר ליה אין נדר זה קבל עליך ונדר וחלה סו.** המזומן הא לא חלה הוי נדר גמור: **ישר ענין.** על ארסו שאמר בשמחה אמר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קנים שאני נהנה לך כו': **והלא ספקי פגנדי.** אף על גב שפירש לו הכל ואש"ג שהקפיד כנגדו אף אלו נדרי וירוחין ומותר: **ולא סודו לו חכמים.** שהיא נדרי וירוחין: אפילו

יו א ב מיי פ"ח מהל' מריס כל יד סמך לאוין רבנן טושי"ג יד סימן רלב טע"ג כ:

יו ב מיי פ"ד מהלכות מריס הלכה א ופ"ג מהלכות טעויות רלב טושי"ג יד סימן רלב טע"ג כ:

יו ד ה טושי"ג ט"ז ס"ג:

תוספות

מי סברת דאדריה מומנא דאדריה מומנא דאמר ליה מומנת לי אמר ליה מומנת לי כן הוי רואה ליתן אומר א"ל בן יעקב למתנה דור פליק שאתה מזומן לי ונדר פירוש נדר מומנא ודאמר קנים פירוש עלי אף אני מומן אומר ולא הוי נדרי וירוחין משום דדוקא היכא שהמזומן מסרב ומזמן מפליג בו ומצוה לנאכח משלו חסס שייך נדרי וירוחין אבל כאן אין לרין לזר המזומן לנאכח שהי אדריה המזומן מבקש מן המזמן שידור על כך שזמנאו: ור"ר על בן אמר ר' אליעזר ב"י ואוכל עמו פת חמה. ור"מ מאי יתר על כן י"ל דכבי קאמר אש"ג דשייך לומר לאו כלכא אלא ור"מ והאמר לעיל דלא הוי וירוחין היכא דשייך לומר לאו כלכא אלא לכן נראה דאמר ליה קנים שאני מתנהבה ממני לעולם אם אי אתה אוכל היום פת חמה והשפאל לא שייך טעמא דלאו כלכא א"כ ואשמיטין דאש"ג דפי' לו פת חמה וכו' על חמין דמקפיד הוא טפי וסד"ל דמס' כו"ן נלמד אש"ג שרי:

הוא סברת דאדריה מומנא דהיינו נדרי וירוחין: **ואי מנא הוא דאדריה למומנא דאמר ליה למומנת לי לסעודתיך? א"ל אין, נדר זה עליך ונדרה וחלה הוא או ששכבו נחם נדר הרי אלו נדריו ואונסין ועוד על בן אמ"ר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קנים שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין ותחלה תקפיד בנגדו יאף אלו נדריו וירוחין לא הודו לו חכמים** לאו רבנן אפילו

לא אנטריך וכבי האי הוא יכול לומר כן אבל אין הבנים המוכים על שולחן חביהם הוי איפכא דלהרווחה דידה קמוכוין וכל שאמרם הם הריני כאלו התקבלתי הידור והלך הגדר וחלו אמר האב כן אין בדבריו כלום וכתב הרשב"א ז"ל דדוקא בקיום מעשה שייך למימר הריני כאלו נתנה לי אבל בשבטול מעשה כגון שאמר נכסי אכורין עליך אס חלך למקום פלוגי לא שייך למימר הכי לומר לו הרי הוא כאלו לא ילך ועכשיו כיון שאינו מושג אס ילך אס לא ילך כבר נשלים רעוט: **מי סברת דאדריה מומנא למומנא דאמר ליה למומנת לי לסעודתיך? א"ל אין, נדר זה עליך ונדרה וחלה הוא או ששכבו נחם נדר הרי אלו נדריו ואונסין ועוד על בן אמ"ר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קנים שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין ותחלה תקפיד בנגדו יאף אלו נדריו וירוחין לא הודו לו חכמים** לאו רבנן אפילו

לא אנטריך וכבי האי הוא יכול לומר כן אבל אין הבנים המוכים על שולחן חביהם הוי איפכא דלהרווחה דידה קמוכוין וכל שאמרם הם הריני כאלו התקבלתי הידור והלך הגדר וחלו אמר האב כן אין בדבריו כלום וכתב הרשב"א ז"ל דדוקא בקיום מעשה שייך למימר הריני כאלו נתנה לי אבל בשבטול מעשה כגון שאמר נכסי אכורין עליך אס חלך למקום פלוגי לא שייך למימר הכי לומר לו הרי הוא כאלו לא ילך ועכשיו כיון שאינו מושג אס ילך אס לא ילך כבר נשלים רעוט: **מי סברת דאדריה מומנא למומנא דאמר ליה למומנת לי לסעודתיך? א"ל אין, נדר זה עליך ונדרה וחלה הוא או ששכבו נחם נדר הרי אלו נדריו ואונסין ועוד על בן אמ"ר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קנים שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין ותחלה תקפיד בנגדו יאף אלו נדריו וירוחין לא הודו לו חכמים** לאו רבנן אפילו

ג"ז טס גיטין טד:

[ש"י ספ"ג ספ"ג פס:]
[טו"ס ג"כ ז"ר ט"ז ס"א]

[תוספתא ט"ז ט"ז ע"ג]

פ"ה הרי"א ש

אס אין אהם בא וטעם לבני וכו'. דקך כבוד הוא שיקבל מתנה לבני ולא לעצמו: ש"א ט"פ חס. ואין לרין שאלה אש"ג ע"כ פתח וכתב עקב הגדר מעיקרו ואש"ג לרין שאלה לחס היא פתחה מוכחת טפי: **זמא פגנדי.** לטעם מתנת: משום דא"ל לאו כלכא א"כ ובין שיש פסל לנדר תמרינן דלרבי א"ר: דמתיבא מתן. לרין שאלה לחס שיקבל מתנה ממנה מרובה מתמנה גם הוא כהנה מתני: הכונה לאו מלכא א"כ. ומסתמא סהרה הכנה מאמר שמוכח מתני מתנה מרובה: **ומינא** המזומן ביקש למתן שימניכו לטעודה ור"ל אין, נדר זה עליך דלומינא ור"ל המזומן מנכסך אס לא אוכל ללך כי ראו לחמיו גם לטעודה אהם והוא מפך יותר לאכ"ה א"כ מפני כבודי וזה אומר מפני כבודי: קשה לי למתן מידי במתנה נדריו עיין ברין לעיל דף כ"א ע"א וצ"ע:

לא אנטריך וכבי האי הוא יכול לומר כן אבל אין הבנים המוכים על שולחן חביהם הוי איפכא דלהרווחה דידה קמוכוין וכל שאמרם הם הריני כאלו התקבלתי הידור והלך הגדר וחלו אמר האב כן אין בדבריו כלום וכתב הרשב"א ז"ל דדוקא בקיום מעשה שייך למימר הריני כאלו נתנה לי אבל בשבטול מעשה כגון שאמר נכסי אכורין עליך אס חלך למקום פלוגי לא שייך למימר הכי לומר לו הרי הוא כאלו לא ילך ועכשיו כיון שאינו מושג אס ילך אס לא ילך כבר נשלים רעוט: **מי סברת דאדריה מומנא למומנא דאמר ליה למומנת לי לסעודתיך? א"ל אין, נדר זה עליך ונדרה וחלה הוא או ששכבו נחם נדר הרי אלו נדריו ואונסין ועוד על בן אמ"ר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קנים שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין ותחלה תקפיד בנגדו יאף אלו נדריו וירוחין לא הודו לו חכמים** לאו רבנן אפילו

לא אנטריך וכבי האי הוא יכול לומר כן אבל אין הבנים המוכים על שולחן חביהם הוי איפכא דלהרווחה דידה קמוכוין וכל שאמרם הם הריני כאלו התקבלתי הידור והלך הגדר וחלו אמר האב כן אין בדבריו כלום וכתב הרשב"א ז"ל דדוקא בקיום מעשה שייך למימר הריני כאלו נתנה לי אבל בשבטול מעשה כגון שאמר נכסי אכורין עליך אס חלך למקום פלוגי לא שייך למימר הכי לומר לו הרי הוא כאלו לא ילך ועכשיו כיון שאינו מושג אס ילך אס לא ילך כבר נשלים רעוט: **מי סברת דאדריה מומנא למומנא דאמר ליה למומנת לי לסעודתיך? א"ל אין, נדר זה עליך ונדרה וחלה הוא או ששכבו נחם נדר הרי אלו נדריו ואונסין ועוד על בן אמ"ר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קנים שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין ותחלה תקפיד בנגדו יאף אלו נדריו וירוחין לא הודו לו חכמים** לאו רבנן אפילו

לא אנטריך וכבי האי הוא יכול לומר כן אבל אין הבנים המוכים על שולחן חביהם הוי איפכא דלהרווחה דידה קמוכוין וכל שאמרם הם הריני כאלו התקבלתי הידור והלך הגדר וחלו אמר האב כן אין בדבריו כלום וכתב הרשב"א ז"ל דדוקא בקיום מעשה שייך למימר הריני כאלו נתנה לי אבל בשבטול מעשה כגון שאמר נכסי אכורין עליך אס חלך למקום פלוגי לא שייך למימר הכי לומר לו הרי הוא כאלו לא ילך ועכשיו כיון שאינו מושג אס ילך אס לא ילך כבר נשלים רעוט: **מי סברת דאדריה מומנא למומנא דאמר ליה למומנת לי לסעודתיך? א"ל אין, נדר זה עליך ונדרה וחלה הוא או ששכבו נחם נדר הרי אלו נדריו ואונסין ועוד על בן אמ"ר ר"א בן יעקב האומר לחבירו קנים שאני נהנה לך אם אי אתה מתארח אצלי ותאכל עמי פת חמה ותשתה עמי כוס חמין ותחלה תקפיד בנגדו יאף אלו נדריו וירוחין לא הודו לו חכמים** לאו רבנן אפילו

הגרות הב"ח (ה) נ"ב אלא לאו רבנן שמע טיה פליגי: (ג) שם ר' מאיר אומר אסור עד שיתן: (ג) רשי"ג ד"ה וחקמים אומרים אף זה עורר יכול להחיר נדרו בעלמנו שיכול לומר: (ד) בר"ג ד"ה כלום וכו' אסור אס כשזה אומר מפני כבודי וזה אומר מפני כבודי: קשה לי למתן מידי במתנה נדריו עיין ברין לעיל דף כ"א ע"א וצ"ע:

כב א מיי ס"ג מהלכות
שמות נבוכים ח סב
פסוק קב טע"ט ח"ט
ס"י פו סעי' כ

כב ב מיי ס"ג מהלכות
נבוכים ח"ט יב טו"ח
סיון כד :

כד ג מיי ס"ג מהלכות
נבוכים ח"ט יב טו"ח
ד סב לאוין ט :

ק"ל
פ"ג דאמרינן א"ל
א"ל א"ל א"ל
א"ל א"ל א"ל

ד"ה

לכונן דמדי דלא שייך בה גזמא הוא ודאי שבועת שוא היא :
אלא אמר רבא לעולם דאמר שבועה אס לא ראייהו לאו חמר
רב עמרם וכו'. כלומר דכי היכי דהאס (לקמן כח) תנין שאף
שבועה לא מחמירין לאכור פירות עליו כדאמרין לקמן הכא
נמי דאמר יאסרו פירות עולם עליו

א"ל כי משתבע אדעתא דידן משתבע ואני
לא מסקינן נפישין אישומשמני דעתא
דנפשיה לא עביד איניש דמשתבע והתניא

כשהן משיבועין אותו 'אומרים לו הוי יודע
שלא על תנאי שבלבך אנו משיבועין אותך
אלא על דעתנו ועל דעת בית דין לאפוקי
מאי לאו לאפוקי דאסיק דהוי לאיסקונדרי
ואסיק להון שמא זוי, ומדקאמר על דעתנו
מכלל דעביד איניש דמשתבע אדעתא
דנפשיה לא לאפוקי *מקניא דרבא דהוא

גברא דהוה מסיק בחבריה זוי, אחא לקמיה
דרבא, א"ל ללוה ויל פרע לי, א"ל פרעתך
א"ל רבא א"כ ויל אישתבע ליה דפרעתיה,
א"ל ואייתו קניא ויהיב זוי בגויה והוה
מסתמך ואיול ואתג עליה לבי דינא, א"ל
ליה למלוה נקוט האי קניא בידך, נסב ס"ת
ואישתבע דפרעיה כל מה דהוה ליה בידה
הוה מלוה רגו וחבריה להוה קניא
ואישתפך הגהו זוי, אדעתא ואישתבחה
דקישמא אישתבע, ואבא לא עביד

דמישתבע אדעתא דנפשיה והתניא זוכן
מצניו במשה דבינו כשהשביע את ישראל
בערבות מאב אמר להם הוי יודעים שלא
על דעתכם אני משיבוע אתכם אלא על
דעתנו ועל דעת המקום שנאמר *ולא אתכם
לבדכם וגו' מאי אמר להו משה ליישראל
לאו הכי קאמר להו דלמא (ה) עבידוהו מילי
ואמיתוהו על דעתנו משום הכי אמר להו
על דעתי, לאפוקי מאי לאו לאפוקי דאסיקו
שמא לעבודת כוכבים אלוה, מכלל דעביד

איניש דמשתבע אדעתא דנפשיה
עבודת כוכבים איקרי אלוה דכתיב *ובכל
אלהי מצרים וגו' ולשבע יתהו דמקימיתוהו
מצות *משמע מצות המלך ולשבע יתהו
דמקימיתוהו כל מצות *משמע מצות ציצית
*דאמר מר *שקילה מצות ציצית כנגד כל
מצות שבתורה ולשבע יתהו דמקימיתוהו
תורה *משמע תורה אורח *משמע תורה
המאור, תורה אשם ולשבע יתהו דמקימיתוהו
[תורה] ומצות *משמע תורה
המנחה מצות *משמע מצות המלך ולשבע
יתהו דמקימיתוהו תורה כולה *תורה כולה
משמע עבודת כוכבים דתניא *תמורה

עבודת כוכבים שכל הבורח בה כאילו מודה בתורה כולה ולשבע יתהו
דמקימיתוהו עבודת כוכבים ותורה כולה, אי נמי שיש מאות ושלוש עשרה
מצות (ג) אלא משה רבינו מילתא דלא טריחא נקט : אם לא ראיתי נחש
כקורת בית הבד : *ולא והא הוה תייה דהוה בשני שבוע מלבא רמו
ליה תליסר *אורוחא דתיבנא ובלע יתהו : אמר *שמואל (ב) במרוף, כולה
נחשי כמיסר *טרפי : אגב *מרוף קאמרין, ורתנ *מרוף : מילתא אגב
אורחיה קמ"ל דקורת בית הבד גבו מרוף, למאי נפקא מינה : למקח וממכר
לומר לך המוכר קורת בית הבד לחבירו אי גבו מרוף אין ואי לא, לא :

מתני'
בד לגבו מרוף קאמר וס"ק אס לא ראייהו נחש
כך ג' כ"ס נבישים ס"ס מ"ז וע' פירושו בערוך ור"ס הביאו בשמו :

לכונן דמדי דלא שייך בה גזמא הוא ודאי שבועת שוא היא :
אלא אמר רבא לעולם דאמר שבועה אס לא ראייהו לאו חמר
רב עמרם וכו'. כלומר דכי היכי דהאס (לקמן כח) תנין שאף
שבועה לא מחמירין לאכור פירות עליו כדאמרין לקמן הכא
נמי דאמר יאסרו פירות עולם עליו

א"ל כי משתבע אדעתא דידן משתבע ואני
לא מסקינן נפישין אישומשמני דעתא
דנפשיה לא עביד איניש דמשתבע והתניא

כשהן משיבועין אותו 'אומרים לו הוי יודע
שלא על תנאי שבלבך אנו משיבועין אותך
אלא על דעתנו ועל דעת בית דין לאפוקי
מאי לאו לאפוקי דאסיק דהוי לאיסקונדרי
ואסיק להון שמא זוי, ומדקאמר על דעתנו
מכלל דעביד איניש דמשתבע אדעתא
דנפשיה לא לאפוקי *מקניא דרבא דהוא

גברא דהוה מסיק בחבריה זוי, אחא לקמיה
דרבא, א"ל ללוה ויל פרע לי, א"ל פרעתך
א"ל רבא א"כ ויל אישתבע ליה דפרעתיה,
א"ל ואייתו קניא ויהיב זוי בגויה והוה
מסתמך ואיול ואתג עליה לבי דינא, א"ל
ליה למלוה נקוט האי קניא בידך, נסב ס"ת
ואישתבע דפרעיה כל מה דהוה ליה בידה
הוה מלוה רגו וחבריה להוה קניא
ואישתפך הגהו זוי, אדעתא ואישתבחה
דקישמא אישתבע, ואבא לא עביד

דמישתבע אדעתא דנפשיה והתניא זוכן
מצניו במשה דבינו כשהשביע את ישראל
בערבות מאב אמר להם הוי יודעים שלא
על דעתכם אני משיבוע אתכם אלא על
דעתנו ועל דעת המקום שנאמר *ולא אתכם
לבדכם וגו' מאי אמר להו משה ליישראל
לאו הכי קאמר להו דלמא (ה) עבידוהו מילי
ואמיתוהו על דעתנו משום הכי אמר להו
על דעתי, לאפוקי מאי לאו לאפוקי דאסיקו
שמא לעבודת כוכבים אלוה, מכלל דעביד

איניש דמשתבע אדעתא דנפשיה
עבודת כוכבים איקרי אלוה דכתיב *ובכל
אלהי מצרים וגו' ולשבע יתהו דמקימיתוהו
מצות *משמע מצות המלך ולשבע יתהו
דמקימיתוהו כל מצות *משמע מצות ציצית
*דאמר מר *שקילה מצות ציצית כנגד כל
מצות שבתורה ולשבע יתהו דמקימיתוהו
תורה *משמע תורה אורח *משמע תורה
המאור, תורה אשם ולשבע יתהו דמקימיתוהו
[תורה] ומצות *משמע תורה
המנחה מצות *משמע מצות המלך ולשבע
יתהו דמקימיתוהו תורה כולה *תורה כולה
משמע עבודת כוכבים דתניא *תמורה

עבודת כוכבים שכל הבורח בה כאילו מודה בתורה כולה ולשבע יתהו
דמקימיתוהו עבודת כוכבים ותורה כולה, אי נמי שיש מאות ושלוש עשרה
מצות (ג) אלא משה רבינו מילתא דלא טריחא נקט : אם לא ראיתי נחש
כקורת בית הבד : *ולא והא הוה תייה דהוה בשני שבוע מלבא רמו
ליה תליסר *אורוחא דתיבנא ובלע יתהו : אמר *שמואל (ב) במרוף, כולה
נחשי כמיסר *טרפי : אגב *מרוף קאמרין, ורתנ *מרוף : מילתא אגב
אורחיה קמ"ל דקורת בית הבד גבו מרוף, למאי נפקא מינה : למקח וממכר
לומר לך המוכר קורת בית הבד לחבירו אי גבו מרוף אין ואי לא, לא :

מתני'
בד לגבו מרוף קאמר וס"ק אס לא ראייהו נחש
כך ג' כ"ס נבישים ס"ס מ"ז וע' פירושו בערוך ור"ס הביאו בשמו :

שנושה כס. נט.

ג"ל דעת המקום כן
איחא בשנושה ג. ט.

ש"י מוס' שבועות כט:
ד"ה משום קי"ח

שבועות כט. כל הסוגיא
פ"ס כמה וכתה שיעו"ס

בלבד : משמע מלות פסלן .
שפפרסה שום תשים עליך מלך
(דברים יז) שיש שם מלות : ולישבע
לכו פני דמקימיתוהו עבודת כוכבים
וקורס כולם אי נמי דמקימיתוהו
מרוף מלות . ולא מלי למיטעי
מדי : אלא משם רבינו מילתא
דלא טריחא נקט . כשאר על דעת
המקום ועל דעתי שסס כולל הכל :
אורוחא . אישבתלות מלואת הבן :
וכלל יספון . אלאה דהוה גדול
מקרת בית הבד : בערוף קאמר .
נחש מטמא לא משתבח כקורת בית
הבד : וסא כולו מטרף טריפי .
הו מטמא : כגבו מרוף קאמרין .
ולא הוי גדול כי הוי גוואל :
ועל"ה . אס לא ראייהו נחש גבו
מרוף, לקורת בית הבד, (ה) : מילתא
אגב אורוחא קמ"ל . ד"ה אמר
(ו) בית הבד, לגבו מרוף קאמר, וזמניה
דקורת בית הבד דהוי מרוף
דקדים דקדים : נפקא מינה : לומר
קורת בית הבד לחבירו : אי גבו
מרוף אין . ודאי הוי קורת בית הבד :

נמעות מנ: שבועות כט.

קדושין פ. חולין ה.
שבועות ט.

שבועות כט.

[בערוך ערך אור' ב'
גריב אורייתא ס"י טורות
וכתה המשפס ס"ה
המכר בלמדינו פ"ס וע'
פ"ה"ס שבועות כט:]

[פ"כ שידן לעמוד הקודם]

תוספות

בפרוץ פ"י שיהא
מטמא שבו
כמו קורות בית הבד
ול"י דמה ענין מטמא
לקורות בית הבד לבי'
לפסג בערוף פלפי'
בלג' ופרדי כולה נמי
פרופין פירות כגון
ולק יתחא גבי קורות
בית הבד :

פ"י הרא"ש

חמורה עבודת כוכבים
שכל הטופר בה כו' .
דכתיב בעבודת כוכבים
וכי משנו ולא תפשו
את כל המעט : אלא
מילתא דלא פריחא
נקט . על דעת המקום
ועל דעתו : אורוחא
דחבנא . כמו אורוח
סופים (מלכים א' ה) . מ. א. א. א.
בפרוץ . רבא ור' ז'
עגול : כולה נחש
מיטרף טרפי . כולה
נחש'ס פרופוס יתהו
כעמס איניש עגוליס : אס אמר
ג"ה ד"ה א"ל ד"ה א"ל
א"ל א"ל א"ל

הגהות הב"ח

(ה) גמ' דלמח עבדיתוהו
מילי ואמיתוהו על
דעתו : (ג) שם דכתיב
ובכל אלוה מנשים וגו'
ולשבע יתהו דמקימיתוהו
תורה משמע תורה אחת
וכי תורת אס ולשבע
יתהו דמקימיתוהו מלות
משמע מלות המלך וכו'
כל מלות שבתורה ולשבע
יתהו דמקימיתוהו תורה
ומלות כ"ל : (ג) שם
ולשם עשרה מלות אין אלא
משה רבינו : (ד) רשי'
ד"ה לא לאו וכו'
דומילא דקורת בית הבד :

גליון השם בהר"ן ד"ה אלא . דנדר שוא לא אשכחן . פ"י ברי' לעיל דף יד פ"ב ד"ה ואלא דאמר : שם ד"ה כמו תליסר אורוחא . אורוחא . כך ג' כ"ס נבישים ס"ס מ"ז וע' פירושו בערוך ור"ס הביאו בשמו :

ל א טו טז י"ד סימן
רבע טפ"ח ז
לא ב מ"י פ"ה מה' ^ס
הרי"ט ז' א' סמ" ^ק
לאין רמב"ט טו ט"ז י" ^ל
סימן נ"ב טפ"ח י"ז

שהוא מעמיד דבריו הוא בלבד מותר וטובן אסורים: אלא סיפא
כלומר מניעתא אי דאמר לזה ולזה כלומר שבחלה אמר לכולכם
ועקשו אומר לזה ולזה ו' קמני צברייתא לזה ולזה אדבריו אחרונים
קאי ר' עקיבא ה"א בתמיה הא במשנה אפי' רבנן מרדו וליכא למומר
דבי הכי לרבה תרי צבי קמאי
במשנה לרבה נמי תרי צבי קמאי
במעמד אלא דרישא כשאומר בתחלה
ולבסוף כולכם ומניעתא כשאמר
בחתלה ולבסוף לזה ולזה לייכא
למומר הכי דבשאלת לרבה תרדויהו
לריכי ללשמועין דבין מכלל לפרט
או מפרט לכלל שניו הוי אלא לרבה
ולית ליה לחקמחא אלא במעמיד
תרתי במעמיד למה לי אלא ודאי
רישא במעמיד ומניעתא במשנה וכיון
שכן קשיא מניעתא דהכי קאמר
דרישא הוי ולא רבנן דקמני כיד אמר
ר"ע הא במשנה אפינו רבנן מרדו
והא דהויה דהוה ליה לחקמיי מהסיפא
דקמני לחקמחא מותר וכולן אסורין
והכי משכחת לה לר"ע הא אמרת
דאפי' מעמיד שרי אלא דכיון ומניעתא
קשיא ליה לא נטר ליה עד סיפא
ונראה בשינוי דהיינו טעמא דכי
אמר' בשלמא לרבה קרינא למניעתא
רישא וכי אמרין אלא לידיד קרינא
למניעתא סיפא משום דלרבה מניעתא
וישא שנת גוואל דהיינו במשנה
ומשום הכי קרינן ליה לתרווייהו רישא
דלדידיה ליכא אלא תרי צבי צברייתא
דהיינו תרי גווי קמאי' במשנה וסיפא
במעמיד אכל לרבה דלא אפשר

אלא סיפא - דרישא דאמר לזה ולזה הוה הוה רישון אומרין
לה ורבי עקיבא ה"א ולא רבנן דקמני כיד א"ר עקיבא וכו' ומשמע
דפליגי רבנן עליה: **וסא אמר** - היכא דאמר הייתי אומר פלוני
ופלוני (ז) אסורין, כולן מותרין והשתא לא דייק סיפא אלא סיפא
דרישא והשתא לא מני רבא לחוקמחא
לדברי הכל דכולן אסורין ליכא מאן
דפליגי אפינו ר"ע אכל הוה דקמני
הוהו כולן רבנן פלוגי עליה: **אמר**
ליה רבא לרבי פפא ולרבה מי ניהא
סיפא - דסיפא דקמני וכולן אסורין
במאי מוקים לה דאמר לכולכם: **פליגי**
כולא רשאו ופליגי הוה אמר - הא
לכולכם קמני סתם ומאי רשאו
ומאי אחרון איכא דקמני רשאו
מותר וכולן אסורין: **אלא אמר**
רבא - אלא מתרגימא להדי ללא
קשיא כלל (ז) דסיפא דקמני רשאו
ואחרון לא משמע דקמני ש'אזני נהנה
לזה ולזה: **אלא כגון שאלונו כגון**
דמתיקרא אמר קמני ש'אזני נהנה לזה
והדר אמר פלוני יהא אסור פלוגי
שהדדתי ופלוגי השלישי יהא אסור
לפניו לפיכך קמני הוה רשאו
הוהו כולן שכולן תליין זו, והוה
האחרון, האחרון מותר וכולן אסורין
שהרי רשאו והאמצעי לא נתלו
באחרון לפיכך לא הוהו מותר השנים
בהחירו של אחרון: דיקא נמי דהכי
הוא, דקמני הוהו צברייתא: **סותר**
האמצעי סימנו ולמטה מותר - והיינו
הוא והאחרון שכליו זו מותרים:
ממנו ולמעלה - היינו רשאו אסור
לפי שכן תליין זו והוא אין תלוי בהן: **ופלא כהופרי** - בלל של אורו
מקום: **סותר כהופרי** - שלא נדר אלא מאורו שהוא נר לבב ולא
בכופרי: **וסותרו רבי מאיר** - דקסבר נדר שואתו מקלחו הוהו כולו:
מאי לאו דאמר אילו הייתי יודע שהכופרי יפע ללכ הייתי אומר כל
הכלין אסורין וכופרי מותר - דהיינו דומיא דכולכם אסורין חוץ
מאכלא ואפי' הוהו ר"מ בכל הכללים וקשיא בין לרבה בין לרבא
דלית לרבה דכולכם לא פליגי דאסור והא קא שרי ר"מ הוהו
דאמר ככולכם ולרבה קשיא דאמר ככולכם פלוגי (ד) דב"ס דאסרי
בלל כר"מ: **תרינא כהופרי אסור הייתי יודע שהכופרי יפע**
ללכ הייתי אומר בלל פלוני ופלוגי אסור וכופרי מותר - היינו פלוגי
ופלוגי ולהכי קא, שרי ר"מ והיינו דרבא דאמר פלוגי ופלוגי דברי
הכל מותר (ה) ר"מ מאיר אליבא דרבי עקיבא ואליבא דרבנן קא שרי
כלומר אליבא דר"ה דהא ד"ה מותר ותרדויהו גרי"ם המורה"ה:

[תקנו סי']

[סע]

*הכפויט אסורין
דקמני רשאו
כלל

*הכפויט
דאמר ר"מ
לפניו

[מוספת סי']

לחוקמחא מניעתא דומיא דרישא במעמיד דאם כן תקשי לן תרתי
במעמיד למה לי קרינא למניעתא סיפא: **אמר** * (קך) רבא ולרבה מי
ניהא סיפא בתי מוקים לה דאמר לכולכם - כלומר במעמיד ובדפרישית
אי הכי הוה דין רשאו ובי דין הוה אחרון כלומר הכי שיך למוניתי
רשאו ואחרון ואמאי קרינא למניעתא רשאו ובסיפא אחרון הוה ליה
למומר צברייתא הוהו אחר אחד מהם: **אלא רישא דאמר** לכולכם - כלומר
בין לריי בין לרבה רישא דאמר לכולכם: **וסופא** - כלומר מניעתא
ובצרייתא שבתלן זה בזה וכו' אלא לדידי רישא במעמיד ולרבה
במשנה: **איתבידיה רב אחא לרבה וכו'** - כלומר וקשיא לרבה דאמר
במעמיד פלוגי ומוקי ב"ש כרבי מאיר ומדאינהו כר"מ משמע דר"מ
נמי ס"ל כותייהו לרבה מותר וכולן אסורין וכלן הוהו ר"מ כל הכללים
וכל שכן דקשיא לרבה דאמר דמעמיד ד"ה כולהו אסורין ואזו מותר
דא"כ ר"מ שהתיר כל הכללים דאמר כמאן אלא דמשום דהך ממני'
תני ר"מ בהדיא ורבא הוה דאדכריה לר' מאיר אקשי ליה לרבה
ודבין הוה דה"מ לטעמי דה"י דב"ס כברי לה כרבי מאיר [אכל רבי מאיר]
דאמר רבי מאיר תפוס לשון רשאו ה"מ כשסותר זה את זה כעולה ושלמים אכל
בשאינו סותר באומר חוץ מן אבא ס"ל בדגמר דבריו
דרבי נחפס אלא דלפוס טעמיה דמקשה דמוקי רבי מאיר כב"ש מתרן לה
ולתא במעמיד הוה ללא דלתי לרבה רבי מאיר רבא אלביא
הכל מותר קאי רבי מאיר כדברי הכל: **יש גרש** דבמקלו מותר ומוקטו
טענה בטייק הרש שזה לא נהכוון לבטות שוח לעולם (") ר' עקיבא ה"א
פלוגי רבנן עליה. בתמיה: **אי** לרבה רישא לזה ולזה ור' עקיבא -
כלומר במשנה וסיפא דאמר לכולכם וד"ה כלומר במעמיד: **לרבה** -
רישא לזה ולזה ודברי הכל כלומר במשנה וסיפא כולכם ורבנן - כלומר
במעמיד: **ולענין הלכה ק"ל כר' עקיבא אלביא דבי' דגדר שהותר** מקלחו
הוהו כולו ובפלוגתא דרבה ורבה כיון *דרישא למימר דהלכתא
כרבה משום דהוה רביה דרבא והייכא למומר דהילכתא כרבה משום
דבתחלה הוא נקטין כרבה לומר דבמעמיד כולהו אסורין ואזו מותר
דומיא דמתי' שלא היה יודע שאזו ציניה הלכך כיון שהוה מעמיד חוץ
ההדר אכל בשכולן בכלל ושאל על אחד מהן ומתניתין כיון שהותר אחד
מתוך על ידי שאלת הותרו כולן וחין כן דעת הרמב"ן ז"ל
(*) שייך לר"ח שאלו

במעמיד למה לי קרינא למניעתא סיפא: **אמר** * (קך) רבא ולרבה מי
ניהא סיפא בתי מוקים לה דאמר לכולכם - כלומר במעמיד ובדפרישית
אי הכי הוה דין רשאו ובי דין הוה אחרון כלומר הכי שיך למוניתי
רשאו ואחרון ואמאי קרינא למניעתא רשאו ובסיפא אחרון הוה ליה
למומר צברייתא הוהו אחר אחד מהם: **אלא רישא דאמר** לכולכם - כלומר
בין לריי בין לרבה רישא דאמר לכולכם: **וסופא** - כלומר מניעתא
ובצרייתא שבתלן זה בזה וכו' אלא לדידי רישא במעמיד ולרבה
במשנה: **איתבידיה רב אחא לרבה וכו'** - כלומר וקשיא לרבה דאמר
במעמיד פלוגי ומוקי ב"ש כרבי מאיר ומדאינהו כר"מ משמע דר"מ
נמי ס"ל כותייהו לרבה מותר וכולן אסורין וכלן הוהו ר"מ כל הכללים
וכל שכן דקשיא לרבה דאמר דמעמיד ד"ה כולהו אסורין ואזו מותר
דא"כ ר"מ שהתיר כל הכללים דאמר כמאן אלא דמשום דהך ממני'
תני ר"מ בהדיא ורבא הוה דאדכריה לר' מאיר אקשי ליה לרבה
ודבין הוה דה"מ לטעמי דה"י דב"ס כברי לה כרבי מאיר [אכל רבי מאיר]
דאמר רבי מאיר תפוס לשון רשאו ה"מ כשסותר זה את זה כעולה ושלמים אכל
בשאינו סותר באומר חוץ מן אבא ס"ל בדגמר דבריו
דרבי נחפס אלא דלפוס טעמיה דמקשה דמוקי רבי מאיר כב"ש מתרן לה
ולתא במעמיד הוה ללא דלתי לרבה רבי מאיר רבא אלביא
הכל מותר קאי רבי מאיר כדברי הכל: **יש גרש** דבמקלו מותר ומוקטו
טענה בטייק הרש שזה לא נהכוון לבטות שוח לעולם (") ר' עקיבא ה"א
פלוגי רבנן עליה. בתמיה: **אי** לרבה רישא לזה ולזה ור' עקיבא -
כלומר במשנה וסיפא דאמר לכולכם וד"ה כלומר במעמיד: **לרבה** -
רישא לזה ולזה ודברי הכל כלומר במשנה וסיפא כולכם ורבנן - כלומר
במעמיד: **ולענין הלכה ק"ל כר' עקיבא אלביא דבי' דגדר שהותר** מקלחו
הוהו כולו ובפלוגתא דרבה ורבה כיון *דרישא למימר דהלכתא
כרבה משום דהוה רביה דרבא והייכא למומר דהילכתא כרבה משום
דבתחלה הוא נקטין כרבה לומר דבמעמיד כולהו אסורין ואזו מותר
דומיא דמתי' שלא היה יודע שאזו ציניה הלכך כיון שהוה מעמיד חוץ
ההדר אכל בשכולן בכלל ושאל על אחד מהן ומתניתין כיון שהותר אחד
מתוך על ידי שאלת הותרו כולן וחין כן דעת הרמב"ן ז"ל
(*) שייך לר"ח שאלו
דהוהו תלוי בין ב' ראשון בין ב' אחרון זה המליץ דבריו חוץ להקפיד את ענה
במשנה ל' עשית הגדר או
לשון חזרה: במאי מוקי לה דאמר לכולכם זה עשית הגדר או עשית חזרה: אי הכי
הוה דין הא רשאו ותי דין
הוא אחרון - בתמיה כיון דאמר כולכם או זה נקטת רשאו ואי זה נקטת
אחרון כולכם
ראשון והוא דין הא רשאו ותי דין הא רשאו ותי דין הא רשאו ותי דין
ראשון והוא דין הא רשאו ותי דין הא רשאו ותי דין הא רשאו ותי דין
לשון חזרה טעם ובאחרון קמני הוהו מותר וכולן אסורין ובינייהו האחרונה
דייקא דשפיר תשכח לראשון
ואחרון אם אמר הייתי אומר אבא מותר וכולם אסורין הכי אבא רשאו
ואם אמר כולכם אסורין חוץ מאבא
הוהו אבא אחרון אכל עשית הגדר לא ידעתי: **וסופא** כגון שאלונו כגון
דמתיקרא אמר קמני ש'אזני נהנה לזה ופלוני כפלוני הוהו רשאו
במאי מוקים לה דאמר לכולכם: **פליגי** **כולא רשאו ופליגי הוה אמר** - הא
לכולכם קמני סתם ומאי רשאו ומאי אחרון איכא דקמני רשאו מותר
וכולן אסורין: **אלא אמר רבא** - אלא מתרגימא להדי ללא קשיא כלל
(ז) דסיפא דקמני רשאו ואחרון לא משמע דקמני ש'אזני נהנה
לזה ולזה: **אלא כגון שאלונו כגון** דמתיקרא אמר קמני ש'אזני נהנה לזה
והדר אמר פלוני יהא אסור פלוגי שהדדתי ופלוגי השלישי יהא אסור
לפניו לפיכך קמני הוה רשאו הוהו כולן שכולן תליין זו, והוה האחרון,
האחרון מותר וכולן אסורין שהרי רשאו והאמצעי לא נתלו באחרון
לפיכך לא הוהו מותר השנים בהחירו של אחרון: דיקא נמי דהכי הוא,
דקמני הוהו צברייתא: **סותר האמצעי סימנו ולמטה מותר** - והיינו
הוא והאחרון שכליו זו מותרים: **ממנו ולמעלה** - היינו רשאו אסור
לפי שכן תליין זו והוא אין תלוי בהן: **ופלא כהופרי** - בלל של אורו
מקום: **סותר כהופרי** - שלא נדר אלא מאורו שהוא נר לבב ולא בכופרי:
וסותרו רבי מאיר - דקסבר נדר שואתו מקלחו הוהו כולו: **מאי לאו דאמר**
אילו הייתי יודע שהכופרי יפע ללכ הייתי אומר כל הכלין אסורין
וכופרי מותר - דהיינו דומיא דכולכם אסורין חוץ מאכלא ואפי' הוהו ר"מ
בכל הכללים וקשיא בין לרבה בין לרבא דלית לרבה דכולכם לא פליגי
דאסור והא קא שרי ר"מ הוהו דאמר ככולכם ולרבה קשיא דאמר ככולכם
פלוגי (ד) דב"ס דאסרי בלל כר"מ: **תרינא כהופרי אסור הייתי יודע**
שהכופרי יפע ללכ הייתי אומר בלל פלוני ופלוגי אסור וכופרי מותר - היינו
פלוגי ופלוגי ולהכי קא, שרי ר"מ והיינו דרבא דאמר פלוגי ופלוגי דברי
הכל מותר (ה) ר"מ מאיר אליבא דרבי עקיבא ואליבא דרבנן קא שרי
כלומר אליבא דר"ה דהא ד"ה מותר ותרדויהו גרי"ם המורה"ה:

תוספות

ולרבה מי ניהא סיפא
במאי מוקים לה
לשון רשאו ותי
הוה אחרון כלומר
מותר וכולם אסורין
הוהו אחר אחד מהם
למומר צברייתא הוהו
אחר אחד מהם:
אלא רישא דאמר לכולכם
כולכם ורבנן - כלומר
במעמיד: **ולענין הלכה**
ק"ל כר' עקיבא אלביא
דבי' דגדר שהותר מקלחו
הוהו כולו ובפלוגתא
דרבה ורבה כיון *
דרישא למימר דהלכתא
כרבה משום דהוה רביה
דרבא והייכא למומר
דהילכתא כרבה משום
דבתחלה הוא נקטין
כרבה לומר דבמעמיד
כולהו אסורין ואזו מותר
דומיא דמתי' שלא היה
יודע שאזו ציניה הלכך
כיון שהוה מעמיד חוץ
ההדר אכל בשכולן
בכלל ושאל על אחד
מהן ומתניתין כיון
שהותר אחד מתוך על
ידי שאלת הותרו כולן
וחין כן דעת הרמב"ן ז"ל
(*) שייך לר"ח שאלו

הגדרות הב' ה' (ב) מותרין סימנו ולמעלה אסורין: (ג) רשי' ד"ה והא אמרת וכו' פלוגי ופלוגי אסורין ואבא מותר כולן מותרין והשתא לא מני רבא לחוקמחא כדברי הכל והשתא לא דייק מסיפא דסיפא ללא מסיפא דרישא דכולן אסורין ליכא: (א) ר"ה אלא וכו' ולא קשיא כלל דרישא דקמני: (ד) ר"ה מתי' וכו' מותר וכו' מותר: גליון הש"ס בהר"ן ד"ה לרבה רישא וכו' דאפי' ממומר וכו' - שייך בגין ריש טובה דף ללא ז' ו':

רש"י ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים ר"ג כח

עין משפט

נר מצוה

חזן משבועה. דמניח דכתיב בה לא ינקא: לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

חזן משבועה. דמניח דכתיב בה לא ינקא: לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

דמיני' כהן דב' אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

כ"ק קני' כ"ג נ"ה ג"ה

קדושין מט: מעילה כ"א.

פ"י הרא"ש

לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר... אפי' לא יפתח לו בנדר...

הגהות הב"ח (ה) ד"ה באומר בלבו היום ואיני אלא דברים... (ז) ד"ה אם אין קולות היום הכי מוקי... גליון הש"ס גבי בית שמי' אומרים וכו'... הגהות מר"ב רנשבורג [א] בהרא"ש פ"ה ס"ה ט"ו...

נדרים ר"ג כח

עין משפט נר מצוה

מסורת הש"ס

פסוק דבתי רב פושטיא וכו' ה"ג דבון קידושי. דכי הכי דהתם אחר לה לאחר שאגרשך שניה מרשותו, שתקדש, היינו דמיא לאחר שנקלצו שיואלין מרשות הקדש למרירך להו פרייה: **פדאן סוף.** המקדש קודם שנקלצו חזרות וקדושות לאחר שנקלצו דהואיל והוא הקדש א"ע דחור ופדאן חזרות וקדושות לאחר שנקלצו: **פדאן אחרים.** קודם שנקלצו אין חזרות וקדושות לאחר שנקלצו ואשה שקנשה עגמה בגט מדעת עגמה אין חלין עליה קדושת ידכפדארה אחרים דמיא דלון חזרות וקדושות לגבי אשה נמי אינה מקודשת: **בתני' סגור.** שלא יהנה מיורדי היס מותר ליהנות מיושבי היבשה והגורר מליהנות מיושבי היבשה אכור ליהנות מיורדי היס שהן נמי מיושבי היבשה לפי שסופן כלל את מה שאמר יורדי היס בכלל יושבי היבשה לא כלו יורדי היס ההולכים מעכו ליפו שאין בנייהם אלא מהלך יום אחד ובאין מהרה ליבשה דהו בכלל יושבי היבשה: **גמ' מד מפני ארישא.** לא כלו וכו' ולא כלו יורדי היס אכור:

קדושת סכ
פ"י הרא"ש
ואמר לה דאמת התקדש לי היס ובאחת המקדש לי לאחר שאגרשך. אם אחר לנשותו המקדש לי בפנייה לא שנקדשן פשיטא ליה מתי כיון דשפחה לא בת חפיקת קידושין הוא אלא נחשה פשיטא דשפחה בת חפיקת קידושין היא מייבשית ליה מדי דמתני' דמתני' כהו לאחת שפידים ומחו ויקדשו: מתי קא חמיתו פדאן הוא לפדאן אחרים. פדאן הוא יבול להננות לכפידים ויהו בנשותו שומחו ויקדשו אכל פדאן אחרים אין צדו להננות על מה שצד אחרים ואשה כחלמים דמיא דלאחר גביהו אינה בנשותו להתקדש לו אלא מדעתה ובה הוא אינו ברשותו שמתקדש לו בעל כרחו הלך א"ע שמתנה שניה בשעת מסירת קידושין לא חיללה שית אחר ה"ק י"ד ע"ג: **מתני' מותר ביושבי יבשה.** אוחס שחיים כגילין לירד בים: **שורדי היס** שפוסק שפוסק יורדי היס: **ההולכים** כגמרא מפרש ארישא קאי:

תפשוט דבתי רב פושטיא *הנותן שתי פרושות לאשה ואמר לה באחת-התקדשי לך היום, ובאחת-התקדשי לי לאחר שאגרשך, ה"ג דהו קידושי? איתער בהו? **יבמה** אמר להו מאי קא מדמיתון? **פדאן** הוא לפדאן אחרים הכי אמר ר' יוחנן **"פדאן הוא-חזרות וקדושות פדאן אחרים"** אין חזרות וקדושות, ואשה, **בפדאן אחרים** דמיא, איתמר נמי אמר ר' אמי אמר רבי יוחנן לא שנו אלא שפדאן הוא אבל פדאן אחרים אין חזרות וקדושות: **מתני' הגורר** מיורדי היס מותר ביושבי היבשה, מיושבי היבשה אכור מיורדי היס שיורדי היס בכלל יושבי היבשה, לא כאלו שהולכין מעכו ליפו אלא במי שדרכו **לפרש:** **גמ' רב פפא** רוב אהא בריה דרב **איקא חד מתני' ארישא וחד מתני' ארישא** **מתני' דהני ארישא מתני' הכי:** **הגורר מיורדי היס מותר ביושבי יבשה** הא ביורדי היס אכור ולא **ההולכים**

שלשים יום דמי *כלומר דלא מלי דהר ציה והיינו דמחדין השתא דמעיקרא נמי הוה סבירא לן דלמירה לגבוה כמסירה להדיוט דמסוה הכי מקשינן פשיטא וכמו שכתבתי למעלה אלא דמעיקרא לא הוה סבירא לן דעדיפא טפי אמירה לגבוה ממסירה להדיוט אכל במסקנא ממחדין דלמירה לגבוה אפילו בלא מעכשו מהניא כמסירה גמורה להדיוט דהיינו דמעכשו ומהא שמעי' דהאומר סלע וזו ללדקה לאחר שלשים יום דלא מלי דהר ציה דלמירה לגבוה כמסירה גמורה להדיוט דמי אכל הרשב"א ז"ל כחך דאפשר דכי אמר הכי הני מיני אליבא דרב פדאן דס"ל קדושת דמים לא פקעה בכדי אכל לרבא ואפי' דס"ל קדושת דמים פקעה בכדי מוקמי כרייתא כפשיטה ותי דתקיי לרבא תרווייהו בקדושת דמים למת לי אכור דדחוק נפשיה לנימאר וזו ואל' לומר וזו קתני כדאשכחן דכוותה בהש"ס **תוס' סוף *** הלך לירדוהו אפשר דהיינו דלמירה לגבוה כמסירה להדיוט ה"מ כמסירה גמורה גירדא בלא מעכשו אכל כמסירה דמעכשו ולא דלי אפשר שחקקה יורד אמירה ממסירה הלך לירדוהו האומר הרי זו עולה לאחר ל' יום יסביל לחזור בו ופלונתא היא בירושל'. הרשב"א ז"ל: **רפשוט דבתי רב פושטיא וכו' ה"ג דהו קידושי.** דכי קדושי פדאן אחרים אחר פדיון ה"ג חילי קדושי דכיון דפדאן הוא ולגמול לא ילאו נעישות אחרים לרשותו לא אחרי לרשותו לא חילי: **ואשה נמי כפדארה אחרים דמיא.** לפי שמד שמתגרשה ויולת מרשותה כבעל לרשותה ואין קידושין חלין עליה וק"ל אדרבה אשה לפדאן הוא דמיא ששס נעישות הללו לפי שאין יולאות מרשות הקדש או מרשותו מלי לאקדושינהו לאחר שידו כך אשה זו כיון שאינה יולאה מרשות הבעל או מרשותו עגמה דבין הוא סתהא יוכלה להתקדש מעתה אפילו לאחר שמתגרש ויחא לי דלי מילא אשה לקדש עגמה לאיש בלא דהויא דומיא דמקדש נעישות משא אלא כיון שהתורה אמרה כי ילאו נעישות ולא אמרה כי תלקח אשה לאיש לא כל הימנה שחכים עגמה לרשות הבעל ומש"ה אמרי' בפ"ק דקידושין (דף ה:) דלי אמרה היא הריני מאורסה לך אין בדבריה משא אלא מכיון שהיא מסכמת לקדושי האיש היא מבטלת דעתה ורונה ומשוי נפשה אכל הבעל כדבר של הפקר והבעל מעכסה לרשותו הלכך אין אנו דנין בקדושת מזד' האשה אלא מזד' הבעל ובעל פדארה אחרים דמיא דבקידושין הראשונים היא ברשותה ולאחר גרושתו ומש"ה לא מליקן למיפשט גבי קדושין דחילו מחדאן הוא דלא דמיין וכדכתיבנא ומפדארה אחרים נמי לא מליקן למיפשט דלא חילי משום דלא דמי נמי לגמרי דהא הכא האשה ג"כ מבטלת עגמה לרשותו ובמקל ארישא דלמיו לפדאן הוא והיינו דליכא למפשטא מהא כלל כג"ל והרשב"א ז"ל כתב דהיינו דבעיין לא איפשטא הכא אפ"ה איכא למיפשטא ממדארה בכחוקות בפדאן א"ע (דף ע"ג) ובפדאן דמיתלתין (דף ע"ג) נמי אינה דלמרי הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך לכשתאקנה ממך הקדוש דקדשה וטעמא משום דכיון דבדיו להקדישה עכשו א"ע איכא זמן וכו' א"כ אמאי לא פשטינן לה מהתם י"ל דהאי רבי אילא הוא דקאמר לה עבדא דנפשיה ורבי ירמיה לא ידע לה ומש"ה מבעיא ליה דלא מלי למיפשטא וממתניתא וכן נראה דעת הרמב"ם ז"ל שכתב דמקדשת משמע דפשיט ליה מהתא הלך כי אמר הכא דפדארה אחרים אין חזרות ומתקדשות אס' התנה בשעת ההקדש שחול עליו אס' תבא ליד אחר ויקנה ממנו מתי אכל כל היכא דלא אחני אפילו בזה לידו א"כ אינה קדושה כיון דאפסקא אחר אלו דבריו ז"ל ואינם נוחים אללי דשני המס בדבריו אילא שבדיו להקדישה עכשו וכיון שבדיו להקדישה עכשו יכול הוא ג"כ להקדישה לאחר זמן לפי שאותה הקדש עלמנו שהוא מקדש לאחר זמן אף מעכשו הוא יכול להקדישה משא"כ בנעישות ובקדושי אשה שאותה קדושה שניה אי אפשר לה שתחול עכשו שכיון שהוא מתפסם בהו קדושה ראשונה אי אפשר לאותה קדושה שניה לחול עכשו וכיון שקן איכא לנימאר דלאחר שעה נמי דהיינו דלאחר פרייה וגירושין לא חילא כג"ל: **מתני' מותר ביושבי יבשה.** בנותן שאין רגילין להיות יורדי היס בנשות: **מיושבי יבשה** אכור ביורדי היס. אפי' עכשו בים שסופן לעלות ליבשה כדמפרש טעמא בגמרא: **אכור קאי:** "אכור קאי" בסומין. דכי קאמר מרואי חמה לא שיהו הם רואים חמה בגמרא דל"כ הל"ל מן הרואין חמה כל הרואין הם רואין ג"כ חמה אלא דהיינו מדמדבר חמה שהחמה רואה אותם קאמר ולאפוקי דגים ועבדין נהכוון כדאיתא בגמרא: **אכור בקרחין** ובצעלי שיבות. אכור בקרחין א"ע שאין להן עטר ובצעלי שיבות א"ע ששערן לבן: שאין נקראים שחורי הראש אלא אנשים. בגמרא מפרש טעמא: **מן הילודים.** שגולדים ככר מותר בגולדין. בעתידין להוולד: מתירין אף בילודים. ופרכין בגמרא וכו' בגולדין א"כ אמאי קאמר: "אכור בישראל ואכור בכותים. שישראל וכותים מלווין על השבת ומקיימין אותו הלך שפיר מיקרו שובתי שבתות: **מאובלי השום.** מתקנות עזרא הוא לאכול שום בלילי שנה לפי שהשום מרבה את הורע ועונת ת"ח מע"ש לע"ש: **ואכור בכותים.** דלינהו נמי אוכלי שום בערבי שבתות: **מעורי ירושלים** אכור בישראל. דלמלווין לעלות ועלו: **ובורת בכותים.** דהיינו דלמלווין אינם עולים: **גמ' חד תני** לא ארישא. ללא דתן לא כלו ההולכים מעכו ליפו דס"ל דארישא קאי ולקולא: **דרגלין** יושבי יבשה נינהו. משום ההוא פורחא דהיינו מעכו ליפו שהן קדוין זה לזה לא מיקרו יורדי היס: **וחד תני** לה ארישא. ולחומר דלפי' מי שדרכו לפרש בכלל יושבי יבשה וכן נמי אפילו ההולכים מעכו ליפו בכלל יורדי היס מולא פירש מדי ארישא וקיי"ל כמאן דמתני לה ארישא לחומר וכתב הרשב"א ז"ל דמסתברא דהו אכור בכל מי שירד פעם אחת מעכו ליפו אלא במי שרגיל לירד שם חדיר אי נמי במי שהיה יורד בשעת גדרו מעכו ליפו ובירושלמי איבעיא ליה הטור מיורדי היס ללאחר שלשים יום וקודם שלשים יום נעשו יושבי יבשה אחרים אוליגן ויהא יורדי היס נינהו או בחר חלות הגדר אוליגן דהו יושבי יבשה ויהא מותר בים ותלי ליה בפלוגתא דר' ישמעאל ור' ע' דפליגי בפי בתרא דמיתלין (דף ע"ג) ללא בשא שחמרה הריני מורה לאחר שאגשא דר' ישמעאל סבר דבחר חלות הגדר אוליגן ובעל מפרש ור"ע סבר דבחר שעת אמירה אוליגן ואין הבעל מיפר בקדומין וקיימא לן כר"ע הלך אכור בנותן שאין עכשו יורדי היס א"ע ששעת חלות נעשו יושבי יבשה דבחר השתא אוליגן

עין משפט
גר מצוה
נב ר מיי פ"ז מהלכות
אשתו ה"ד שמת עין
מת מוש"ע א"ע כ"מ
טע"ג:
גב ב מיי [פ"ד מהל'
מעלה הלכה יא]:
גב ג מיי פ"ע מהל'
נדרים הל"ט ט"ש
י"ד סימן ר"ו טע"ג לג:
גה ד מיי ט"ש ט"ש
ט"ש ט"ג:
המזל מ"ן ס"ג
הוא ס"ג
אחרי

תוספות
פדאן אחרים אין חזרות וקדושי'.
שחי פדאן נעמנו והיינו שם דלון אדם מקדש דבר שאינו שלו אשה נמי כי אחרים שקונה עגמה בעל דלון בידו לקדשה עוד בעל כחה אלא מעתה והלך אוחס חייבי מ' אחרין כיון דלי אפשר לו לקדש בע"ל לפדיון אחרים דמיא ולא חילי מקדש לה או דלמא השתא מילא חילי מקדש לה אשתה ויבין דכחא גוויא חילי לקדש לה לא חר שיתגרשה השתא נמי יקדשה לפדאן הוא דמיא הלך חייבי: **הגורר מיורדי היס מותר ביושבי יבשה.** שאין עמדין על שפת היס דלון רגילין לטבור בים ומיהו אדם העובר פעם אחת לזמן מובנה ואינו נביל לטבור שם לא מיקרי יורדי היס והטור מיורדי היס מותר בו ואפי' למי' גמ' דלמאם שהולכים משט ליפו מיקרו יורדי היס סתם נהי דלון שו"ס ג' נה מ"מ רגילין לטבור מדוי לטבור בים ניכח אכל זה העובר פעם אחת לנפשה שנים לא מיקרי יורדי היס כלל דבערבי הלך אחר לזמן בני אדם: **לא כלו ההולכים מעכו ליפו.** כגמרא

עין משפט
גר מצוה
נב ר מיי פ"ז מהלכות
אשתו ה"ד שמת עין
מת מוש"ע א"ע כ"מ
טע"ג:
גב ב מיי [פ"ד מהל'
מעלה הלכה יא]:
גב ג מיי פ"ע מהל'
נדרים הל"ט ט"ש
י"ד סימן ר"ו טע"ג לג:
גה ד מיי ט"ש ט"ש
ט"ש ט"ג:
המזל מ"ן ס"ג
הוא ס"ג
אחרי

עין משפט
גר מצוה
נב ר מיי פ"ז מהלכות
אשתו ה"ד שמת עין
מת מוש"ע א"ע כ"מ
טע"ג:
גב ב מיי [פ"ד מהל'
מעלה הלכה יא]:
גב ג מיי פ"ע מהל'
נדרים הל"ט ט"ש
י"ד סימן ר"ו טע"ג לג:
גה ד מיי ט"ש ט"ש
ט"ש ט"ג:
המזל מ"ן ס"ג
הוא ס"ג
אחרי

עין משפט
גר מצוה
נב ר מיי פ"ז מהלכות
אשתו ה"ד שמת עין
מת מוש"ע א"ע כ"מ
טע"ג:
גב ב מיי [פ"ד מהל'
מעלה הלכה יא]:
גב ג מיי פ"ע מהל'
נדרים הל"ט ט"ש
י"ד סימן ר"ו טע"ג לג:
גה ד מיי ט"ש ט"ש
ט"ש ט"ג:
המזל מ"ן ס"ג
הוא ס"ג
אחרי

רשי ארבעה נדרים פרק שלישי נדרים ר"ג לב

עין משפט
נר מצוה

עמ"א סוף י"ד סימן
קע"ט (ש"ס א"ח סי'
הרמ"א סוף א' נתיב')

שנתעסק במלון חולה. שאמר בדרך במלון דמשמע דמיד שכל
מן הדך נתעסק במלון והיה לו למול מחולה וכ"ל
היאך ימול כיון שהיה לו עדיין ללאת בדרך י"ל דאורו מלון אמר
למלרים היה ובאורחא פורחא ליכא סכנתא: דווי אמר זה התעסק.

מפני שנתעסק במלון חולה. ולא כ"ל במילה והיה לו להתעסק
במילה חולה ולומר מלון סעוד למלרים (ג) ללא היה סכנה ואורו
התעסק לא היה באותה שעה אלא בן שמונה ימים: לסורגן. לאותן
שני מלאכים: גונדא דמימא. חיל שלו אבל איתו גופיה נהרג:
טסיא שקולא כנגד כל הפטות תורה אור

מפני שנתעסק במלון חולה שנאמר ויהי
בדרך במלון רשב"ג אומר- לא למושה רבינו
בקש *שמן להרוג אלא לאורו תינוק שנאמר
כי חתן דמים אתה לי" צא וראה מי קרוי
חתן הוי אימר זה התינוק. דרש רבי יהודה
בר ביונא בשעה שנתרשל משה רבינו מן
המילה באו אף וחימה ובלעווה ולא שיירו
ממנו אלא רגליו מיד ונתקח צפורה צור
ותכרות את ערלת בנה מיד וירף ממנו
באותה שעה ביקש משה רבינו להרוג
שנאמר הרף מאף ועווב חמה ויש
צאמרם (ה) לחימה (הרג) שאנ' חמה אין לו
הכתוב כי יגורתי מפני האף והחמה: חרי
חימה הוו נאביעת אמא גונדא דחימה

זכור. דכתיב (שמות כד) הנה דם שמת
הברית אשר כרת ה' עמכם על כל
הדברים האלה וכתיב במילה (בראשית
י) וחתנה בריתי וגו' כרתו ברית
וגו' וכתיב להלן (סג) וחתנה בריתי
מה להלן ברית (ד) אף כאן ברית:
אם לא בריתי יומם ולינה. מה
להלן חורה אף כאן חורה והייט
פליגא דהכא מוקי לה לאף קרא
במילה והתם מוקי לה בחורה: שפא
נמלא בי דבר מונגה. (ער) עכשיו,
שלא אמר לו והיה תמים עד עכשיו:

ר"ל אהו מלאך

יע"ז מ"ז

[ע"י חוס' כ"ב ע"י ד"ה
חמה וכו' מה שהיטו
בתימה]
[ע"י חוס' שעה נ"ה
ד"ס קלף]

כל הפתמים. מתמם עמו: כל
המנחש. כלומר שדוקף אחרי
המנחשים: לו נחש. אחריו רודפין
ניחושין דכל דקפיד קפדי בהדיה:
בנמ"ד א"ף. דמשמע דאין חודפין
אחריו: מרה כנגד מרה. דכמדה
שארס מודד בה מודדין לו ולא פיקי
מקרא: שנאמר כי לא נחש. כל
זמן שאינו מנחש מה כתיב בתריה
כעת יאמר ליעקב כלומר עדיין היא
אורו עת דמלאכי השרת היו שולחין
אורו שאינו מנחש מה פעל אל לפי
שהוא נכנס למקום שאין מלאכי השרת
יכולין ליכנס: שפרינו על מודפין.

תניא אמר גזילה מילת שאין לך מי
שנתעסק במצות כאברהם אבינו ולא נקרא
תמים אלא על שם מילה שנאמר התהלך
לפני ה' ונתן תמים וכתוב ואתנה בריתי ביני
ובינך ד"א גזילה מילת ששקולה כנגד כל
המצוות שבתורה שנאמר כי על פי הדברים
האלה וגו' דבר אחר גזילה מילת שאילמלא
מילה לא נתקיימו שמם וארץ שנאמר אם
לא בריתי יומם ולינה וגו' פליגא דר' אליעזר
דאמר ר' אליעזר גדולה תורה שאילמלא
תורה לא נתקיימו שמם וארץ שנאמר אם
לא בריתי יומם ולינה חקות שמם וארץ לא
שמתי וגו'. אמר רבי יהודה אמר רב בשעה
שאמר לו הקב"ה לאברהם אבינו התהלך
לפני והיה תמים אחותו רעה ואמר שמא
יש בי דבר מונגה כיון שאמר לו ואתנה
בריתי ביני וביןך נתקרה דעתו ויווצא אותו
הרוצה אמר לפני רביש' הסתכלתי במול
שלי (ג) ואין לי אלא בן אחד אמר לו צא
מאצטונגניות שלך- אין מול לישראל אמר
רבי יצחק כל המתמנים עצמו הקב"ה מתמים
עמו שנאמר עם חסיד תהחד עם גבר
תמים ותמים א"ר דרשעיא כל המתמים
עצמן שעה עומרת לו שנא' והתהלך לפני
והיה תמים וכתוב והיית לאב המן וגו' אמר רבי
שנאמר כי לא נחש ביעקב והא' בלמ"ו אל"ף כתיב אלא מושם מדה

כעת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל
אל. שמלאכי השרת יתאלו לישראל
מה פעל אל לפי שמוך שאינו מנחשין
מכניסין אותן למחילה שאין מלאכי
השרת יכולין ליכנס בה גזילה בעיני
דהכי נמי מרה כנגד מרה שמוך
שאינו הולך לקראת נחשים לידע
העמידות אלא בוטח בהקב"ה משום
הכי הקב"ה מגלה לו רוי עולם
שאינו גלויים למלאכי השרת:
שעשה אנגרייא בתלמידי חכמים.
שהולכין למלחמה דכתיב וירק את
חניכיו דהיינו בני ארס שחך לתורה:
שהפריז על מודפיו. שהרבה להרר
על מודפיו של הקב"ה. הפריז ויטר
והפקיר: שנאמר קן לי הנפש.
ואברהם אבינו נתנם לו ואילו עכב
לעלמו היה מכניסן תחת כנפי שכינה:
שהוריקן בחורה. ורון בחורה לשון
תמך הריקן מן החורה משלון והבור
רקל שעשה בהן אנגריי: הוריקן בזהב

כנגד מדה, תני אהבה בריה דרבי יורא
ואין יכולין ליכנס בתוכה שנאמר כי לא נחש ביעקב
מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעברו בניו למצרים
מאתים ועשר שנים ופ' שהפריז על מדותיו של הקב"ה שנא'
במה אדע כי אירשנה ורבי יוחנן אמר שהפריז בני אדם מלהכנס תחת כנפי השכינה
שנאמר תן לי הנפש והרכוש קח לך וירק את חניכיו וילדי ביתו
ר"ב אמר שהוריקן בתורה ושמואל אמר שהוריקן בזהב.
שמנה עשר ושליש מאות א"ר אמר בר אבא בן ג' שנים
הכיר אברהם את בוראו שנא' עקב אשר שמע אברהם בקולי
תושבתי מאה ושבעין וחרין ואמר (ל) ובר אבא

[שבת קל"ג]

[פסחים ס"ח]

[ע"ז ג' ע"ש ע"י א"ח
ג' ואין ברית אלא
חורה וכו']

הגרות הב"ח
(א) גמ' ויש אומרים
הכרו למשה שנאמר:
(ב) שם במול שני ואין
וכו' אחד תחת ויכ
ס"א ואין לי בן אחי
אלה שמעאל: (ג) רש"י
ד"ה מפני וכו' סמוך
למלרים היה דלא:
(ד) ד"ה סוף וכו' מה
להלן ברית מילה אף כאן
ברית מילה ה"ד:

עקב כמותו עק"ב שנים שמע אברהם
בקולי וכל שטותיו היו קט"ה אלמא
בן שלש שנים הכיר את בוראו:
ש"ט
והיה תמים וכתוב והיית לאב המן והיית לאב המן
שנאמר כי לא נחש ביעקב והא' בלמ"ו אל"ף כתיב אלא מושם מדה
כנגד מדה, תני אהבה בריה דרבי יורא
ואין יכולין ליכנס בתוכה שנאמר כי לא נחש ביעקב
מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעברו בניו למצרים
מאתים ועשר שנים ופ' שהפריז על מדותיו של הקב"ה שנא'
במה אדע כי אירשנה ורבי יוחנן אמר שהפריז בני אדם מלהכנס תחת כנפי השכינה
שנאמר תן לי הנפש והרכוש קח לך וירק את חניכיו וילדי ביתו
ר"ב אמר שהוריקן בתורה ושמואל אמר שהוריקן בזהב.
שמנה עשר ושליש מאות א"ר אמר בר אבא בן ג' שנים
הכיר אברהם את בוראו שנא' עקב אשר שמע אברהם בקולי
תושבתי מאה ושבעין וחרין ואמר (ל) ובר אבא

[שבת ק"ט]

ואינו ראוי להליר בן
כ"ג

הגרות הב"ח
(א) גמ' ויש אומרים
הכרו למשה שנאמר:
(ב) שם במול שני ואין
וכו' אחד תחת ויכ
ס"א ואין לי בן אחי
אלה שמעאל: (ג) רש"י
ד"ה מפני וכו' סמוך
למלרים היה דלא:
(ד) ד"ה סוף וכו' מה
להלן ברית מילה אף כאן
ברית מילה ה"ד:

עקב כמותו עק"ב שנים שמע אברהם
בקולי וכל שטותיו היו קט"ה אלמא
בן שלש שנים הכיר את בוראו:
ש"ט
והיה תמים וכתוב והיית לאב המן והיית לאב המן
שנאמר כי לא נחש ביעקב והא' בלמ"ו אל"ף כתיב אלא מושם מדה
כנגד מדה, תני אהבה בריה דרבי יורא
ואין יכולין ליכנס בתוכה שנאמר כי לא נחש ביעקב
מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעברו בניו למצרים
מאתים ועשר שנים ופ' שהפריז על מדותיו של הקב"ה שנא'
במה אדע כי אירשנה ורבי יוחנן אמר שהפריז בני אדם מלהכנס תחת כנפי השכינה
שנאמר תן לי הנפש והרכוש קח לך וירק את חניכיו וילדי ביתו
ר"ב אמר שהוריקן בתורה ושמואל אמר שהוריקן בזהב.
שמנה עשר ושליש מאות א"ר אמר בר אבא בן ג' שנים
הכיר אברהם את בוראו שנא' עקב אשר שמע אברהם בקולי
תושבתי מאה ושבעין וחרין ואמר (ל) ובר אבא

[בראשית י'

[ע"י א"ח ר"ב ל"ו]
נמדבר כ"ג
[ע"י סוף א"ח]

הגרות הב"ח
(א) גמ' ויש אומרים
הכרו למשה שנאמר:
(ב) שם במול שני ואין
וכו' אחד תחת ויכ
ס"א ואין לי בן אחי
אלה שמעאל: (ג) רש"י
ד"ה מפני וכו' סמוך
למלרים היה דלא:
(ד) ד"ה סוף וכו' מה
להלן ברית מילה אף כאן
ברית מילה ה"ד:

עקב כמותו עק"ב שנים שמע אברהם
בקולי וכל שטותיו היו קט"ה אלמא
בן שלש שנים הכיר את בוראו:
ש"ט
והיה תמים וכתוב והיית לאב המן והיית לאב המן
שנאמר כי לא נחש ביעקב והא' בלמ"ו אל"ף כתיב אלא מושם מדה
כנגד מדה, תני אהבה בריה דרבי יורא
ואין יכולין ליכנס בתוכה שנאמר כי לא נחש ביעקב
מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעברו בניו למצרים
מאתים ועשר שנים ופ' שהפריז על מדותיו של הקב"ה שנא'
במה אדע כי אירשנה ורבי יוחנן אמר שהפריז בני אדם מלהכנס תחת כנפי השכינה
שנאמר תן לי הנפש והרכוש קח לך וירק את חניכיו וילדי ביתו
ר"ב אמר שהוריקן בתורה ושמואל אמר שהוריקן בזהב.
שמנה עשר ושליש מאות א"ר אמר בר אבא בן ג' שנים
הכיר אברהם את בוראו שנא' עקב אשר שמע אברהם בקולי
תושבתי מאה ושבעין וחרין ואמר (ל) ובר אבא

[בראשית י'

[ע"י ר"ב ושמאל הד
אמר כו' וחד אמר]
ש"ט

הגרות הב"ח
(א) גמ' ויש אומרים
הכרו למשה שנאמר:
(ב) שם במול שני ואין
וכו' אחד תחת ויכ
ס"א ואין לי בן אחי
אלה שמעאל: (ג) רש"י
ד"ה מפני וכו' סמוך
למלרים היה דלא:
(ד) ד"ה סוף וכו' מה
להלן ברית מילה אף כאן
ברית מילה ה"ד:

עקב כמותו עק"ב שנים שמע אברהם
בקולי וכל שטותיו היו קט"ה אלמא
בן שלש שנים הכיר את בוראו:
ש"ט
והיה תמים וכתוב והיית לאב המן והיית לאב המן
שנאמר כי לא נחש ביעקב והא' בלמ"ו אל"ף כתיב אלא מושם מדה
כנגד מדה, תני אהבה בריה דרבי יורא
ואין יכולין ליכנס בתוכה שנאמר כי לא נחש ביעקב
מפני מה נענש אברהם אבינו ונשתעברו בניו למצרים
מאתים ועשר שנים ופ' שהפריז על מדותיו של הקב"ה שנא'
במה אדע כי אירשנה ורבי יוחנן אמר שהפריז בני אדם מלהכנס תחת כנפי השכינה
שנאמר תן לי הנפש והרכוש קח לך וירק את חניכיו וילדי ביתו
ר"ב אמר שהוריקן בתורה ושמואל אמר שהוריקן בזהב.
שמנה עשר ושליש מאות א"ר אמר בר אבא בן ג' שנים
הכיר אברהם את בוראו שנא' עקב אשר שמע אברהם בקולי
תושבתי מאה ושבעין וחרין ואמר (ל) ובר אבא

[בראשית י'

[ע"י ר"ב ושמאל הד
אמר כו' וחד אמר]
ש"ט

אין בין המודר פרק רביעי נדרים ר"ג

אם היה כפן - האמיר - יצורק עליו דם מטאמו ודם אשמו. קמתי סתם
דמשמע כל חטאות ואשמות ואע"פ דלא ממסרי כפרה עניה: לא
לעולם שלוחי דין ניכשו ומאי דם מטאמו ודם אשמו דקמתי מטאמו
של מלורע כו'. דהיינו מחסרי כפרה וכו' וה"ה לגדול: מוידין מייבין.

מתיב רב שימי בר אבהו אס היה כפן זורק עליו דם חטאתו ואשמו.
איכא מאן דלמך דמדלותיב רב שימי בר אבהו מזכיריה ולא
אוריב ממתני' ש"מ דלא גרס במתניין חטאות ואשמות ואי מאן לא
אוריב דהאי דלא אוריב ליה ממתני' מטוס דכיון דתנא ליה בהדי קמי
זבין ממילא מוכח דחטאות ואשמות
דמטרע קאמר אכל מתנייה דתני
סתמא זורק קם חטאתו ואשמו משמע
ליה דבכל חטאות קאמר ואפי' הכי
שני ליה דדם חטאתו ואשמו של מלורע
קאמר: הנן כהניס שפגלו במקדש
וכו' אלא"כ שלוחי דשמיא ניכשו היינו
שפגולין פגול - דרחמנא שיינעו שלוחי
לכל מילי: אלא א"ל שלוחי דידן ניכשו
אמאי פגולין פגול- שוגג הוא [דקשה]
ליה בשלמא במזיד ניה דשלוחי דידן
ניכשו פגולין פגול דכיון שמפגל במזיד
אינו עושה שליחותו אלא אדעהא
דנפשיה קעביד וק"ל בפ"ג דמולין
(דף מ) דהאם אורכ דבר שאינו שלו
על ידי מעשה אכל בשוגג אי שלוחי
דין ניכשו אמאי פגולין פגול דהא
כיון ששוגג הוא לאו אדעהא דנפשיה
קעביד שמחביין הוא לעשות שליחותו
א"ל ולימא שליח שיהיה לתקוני ולא לעשותי
ודחי' שאני גבי פגול דלמך קרא וכו'
כה"ל בעיין הכא לא איפשיטא לה ומיהו
דפי'ק דקדושין מוכח דשלוחי שמיא
ניכשו וכמו שכתבתי למעלה גי'א א"ל
יומנן הכל לריבין דעת וכו'. הקשו
במס' התנן ומיייתי לה בפרק האין
מקדש (קדושין נה). בהמה שגמלה
מירוסלים למגדל עדר זכרים לעולות
כלומר ויקרב אלמא אין לריבין דעת
ומירעו דהתם שאני דכיון שלמד דעת
בעלים הוא שכל כפן שיראה להקריב
יקריב: אלא מעשה יביא חרם חטאת
חלב על חבירו אלמא אמר רבי אלעזר
וכו' לא עשה ולא כלום - משום דאין
דנין אשפר משאי אשפר: אשתו שופע
הכיב דמי - כלומר לעולם כפי הא דנין
אלא למאי דלמך לר' יהודה דהאם
מביא על אשתו שופע לא חטאת חלב
אקאמר אלא קרבן יולדת דחטאת חלב
אי אשפר דהכיב דמי וכו' וכיון שהיא
פטורה אי אשפר שיביא בעלה עליה:

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו ודם אשמו
תהיה תורת המצורע בין גדול ובין קטן
א"ל ויבנהם שפיגול במקו שמוידין דהיינו
הא שפגולין פגולין *אלא שפגולין פגולין
אמרת בשלמא שלוחי דשמיא הו' היינו
שפיגולין פגולין *אלא א אמרת שלוחי דידן
הו' אמאי פגולין פגולין לימא ליה שליחא
שיתידך *לחקוני ולא לעוותי *אמר שאני גבי
פיגול דאמר קרא *לא יחשב לך מכל מקום:
גופא א"ר יוחנן הכל צריבין דעת חוץ ממחוסר
כפרה שח"כ אדם מביא קרבן על בניו ועל
בנותיו הקטנים והלא מעתה יביא אדם חטאת
חלב על חבירו *ש"כ אדם מביא על אשתו
שופע *כ"ל *הודה ארמה א"ר אלעזר *הפריש
המאת חלב על חבירו לא עשה כלום אשתו
שופע הייב דמי *אי דאבלה כשהיא שופע
לאות קרבן היא נאי דאבלה כשהיא פקחת
ונשפתית הא *א"ר ירמיה אמר ר' אבהו אמר
רבי יוחנן *אבל חלב והפריש קרבן ונשפתה
וחזר ונשפתה פסול, הואיל ונדרחה ידחה *אלא
מעתה יביא אדם פסח על חבירו *ש"כ אדם
מביא על בניו ועל בנותיו הקטנים אלמא אמר
ר' אלעזר *הפריש פסח על חבירו לא עשה
כלום *אמר רבי ירמיה *שה לביית אבות לאו
דאורייתא, וממאי *אמרתן *האומר לבניו הריני
שורש את הפסח על מי שיעלה מכס ראשון
לירושלים כיון שהכניס ראשון ראשו ורובו
זכה בחלקו ומנחה את אהונו עמו ואי
אמרת שיה לביית *ה' דאורייתא, *על ב"שירא
קאי ומזבחי *הו' אלא למה להו' אמר *להו'
אבוהו *כדי לזרין במצות *תניא *אנכי הכי *מעשה
ידהו וקמו בנות לבנים ונמצאו בנות וריעות
ובנים שפלים: ותרומם את תרומותיו כו':

לשם קרבן לבעלים לתקוני שיהיה - תורה אור
שליח וכן לעוה: אמרי - לעולם
שלוחי דידן ניכשו ולהכי פיגולו פיגול:
לא יחשב לו - פיגול יהיה מכל מקום:
אלא מעשה - יביא חרם אפי' חטאת
חלב על חבירו שכן מביא קרבן על
אשתו שופע דמשמע כל קרבנות
שהיא קיימת אפי' אם אכלה חלב:
ומפני *ה' *אמר רבי יוחנן *אשמו שופע
פיגול דמי - סתמא מחויבת קרבן אי
לכלה כו' - פגול - הקרבן הואיל
וגדמה כששפתית דלחו בת קרבן היא
ידמה דהס נמי גבי אשה הואיל וגדמית
בשעת אכילה נדחית מהכל ואין חרם
מביא קרבן חלב על אשתו שופע
ולכא למירמא מהכא, וכי קאמרינא
לר' יהודה הא דמביא קרבן על אשמו
שופע כיון זכה או יולדת לו מלורע:
וקפרינן *ואי יביא חרם כו' - אלמא אמר
ר' אלעזר הפריש פסח על חבירו שלא
מדתעו כו' - אמר רבי ירמיה שה לבית
אבות - דמשמע אדם מביא פסח
ושותט על בניו ועל בנותיו הקטנים:
לאו דאורייתא הוא - (ג) ולהכי הפריש
פסח על חבירו לא עשה ולא כלום:
וממאי - דלאו דאורייתא הוא מדתעו
וכו' ואי ארמה שה לבית אבות דהאם
שוחט על בניו הקטנים דאורייתא: על
בישרא קאי ומזבחי לפו - כלומר היאך
יכול זה לזכות את אחיו מאחר ששחט
ואם הנין (פסחים פט). נגזיין ומושקין
ידיהן עד שישחט אלא לאונוני להו
מאחר שחטיה - לאו דאורייתא והך
מאנה משמע דבבניו קטנים מייירי:
אלא הואיל ואלו דאורייתא הוא למה ליה
לאזבוחו למימר הריני שוחט את הפסח
על מי שיעלה מכס לירושלים כדי לזרין
במלות: פגול נמי פגי - כדי לזרין
קאמר מוקדאמר בנים שפלים *לא קאמר
זבנים לא ילאו ידי חובתן מכלל דלא
מחייב מדאורייתא אלא לזרין קאמר:
כיון

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

מתיב רב שימי בר אבהו אסתיה בת ר' יוחנן
ועליו דם חטאתו ואשמו ודם אשמו ודם אשמו
מטאמו ודם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו
דם אשמו ודם אשמו מטאמו ודם אשמו ודם אשמו

רשי' איז בין המודר פרק רביעי נדרים ר"נ לה עין משפט נר מצוה

ואם (ג) סמוך כתיב ברמב"ם: וירדו ודודו... גרם לור ירדו... נגב... ליתנה לישראל... לנפג ספיקי לי נפג... וילמדו ויהי אורה...

ואת המצוה... בדרך דהדוד... כתיב גו' וקראו... בדרך דהדוד... דהדוד דהדוד... דהדוד דהדוד... דהדוד דהדוד...

מאות 6: קדושין 3: ויאמר ה' אל משה נבא אלך... ויבא אלך... ויאמר ה' אל משה...

ואת המצוה... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו...

10015 לא נחמה תורה אלא למטה ולמטה 10016

10017 לא נחמה תורה אלא למטה ולמטה 10018

10019 לא נחמה תורה אלא למטה ולמטה 10020

10021 לא נחמה תורה אלא למטה ולמטה 10022

10023 לא נחמה תורה אלא למטה ולמטה 10024

10025 לא נחמה תורה אלא למטה ולמטה 10026

10027 לא נחמה תורה אלא למטה ולמטה 10028

מפני כי ירדו ודודו וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו...

וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו...

וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו...

וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו...

וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו... וירדו ודודו...

מאות 6: קדושין 3: ויאמר ה' אל משה נבא אלך... ויבא אלך... ויאמר ה' אל משה...

מאות 6: קדושין 3: ויאמר ה' אל משה נבא אלך... ויבא אלך... ויאמר ה' אל משה...

מאות 6: קדושין 3: ויאמר ה' אל משה נבא אלך... ויבא אלך... ויאמר ה' אל משה...

מאות 6: קדושין 3: ויאמר ה' אל משה נבא אלך... ויבא אלך... ויאמר ה' אל משה...

מאות 6: קדושין 3: ויאמר ה' אל משה נבא אלך... ויבא אלך... ויאמר ה' אל משה...

מאות 6: קדושין 3: ויאמר ה' אל משה נבא אלך... ויבא אלך... ויאמר ה' אל משה...

מאות 6: קדושין 3: ויאמר ה' אל משה נבא אלך... ויבא אלך... ויאמר ה' אל משה...

הרי מוסר לו שפחה
לשמשו - קא
סלקא דעסק בקניה או
בגברא איירי עבדו
למסרה וגם משפחה
ידיה שלו: גדולה מזו
אמרו ז"ל את אשתו
ואת בניו - אפי"ש שארטי
כנהה מהם כל עקן
שמותר לזון את בתו
אם ישאנה לו: בבטן
בוגרת ומדמשה ואפי"ש
שמתיחה פלה ואינה
שוכרת על גופו מתי:
המדיר את בנו לת"מ -
הדירו שלא יבנה
ממלאכתו ומשימשו
כדי שיפא פניו לת"מ
אלו מלאכה קעטת
מוסר לקבל ממנו כי
אינן מבטלות אותו כל"כ
מ"מ י"ג ע"ש עבדו
אביו שלא יבנה ממנו
לפי שלא היה רשע:
למוד מוסר ליהנות מן
האב בדברים קטנים
הללו: טוס של בית
האב: ערגולין לשמות
שם כדאמרינן (פסחים)
ק"י כמותו ה: עברה
בטות בבית האב ואם
האב מודר סימט
האב מוסר לרביך
שמה יין דמטו עבדו
ולא מסי ליה האב כל
קד לאכל כי מביים
המוסר: טוס של בית
המוסר: מוס חמין
דבאר כפ' כירה (שבת
מ"ח) רחן ולא שמה
מיה חמין דומה למוסר
הסקיקוה מנתן ולא
מבטיים ובלא מועטת
היא: עבדו ופסיו
למחרות עבדו:
ולמוד לפיכך לשמשו
ואפי"ש מועט בפסיו:
אפי"ש יבנה דגאח
כבוד לא משיבא האב
לאוהרה על החולה
דמשה קא עבד ואין
החולה כנהה מדריסת
הרגל אף על פי שלא
כנהה להבאח אלא
לנרד החולה ואין האב
דריסתו על אפי"ש דבכ
מיה האב לאסור
דריסתו: וצמקוס
עובלין עבר על
השיבא: והוא עושה
במה ומחלו לו הסכר
ומהא: על העמידה
לא בני למתקן: דרכא
מבנה מזה ביקור ועל
(ידי) השיבא הוא דבני
עכנו ובטול מלאכתו:
אביעט

נפש וגופא לשמים - שאינה ראויה לאכילה לפיכך זן אותה לחי' מהגהה הגאה מרובה: מוכרה לטובדי כוכבים - ויחא ליה בפיטומא: **גמ' על הסמן** - שהסמן הוא מודר: הרי מוסר לו שפחה לשמשו - ואחרי מוסר: אלא בשנכסי הסן אסורין אלא כלפי זרע"ש שהסמן מהגהה זון את בתו אפי"ש הכי משיא לו את בתו ומשיבא הש"ם משום הא לא לריך לממור דמוסר להשיא את בתו: דגדולה מזו אמרו - בשנכסין אסורים על המודר למרט זון את אשתו: אפי"ש וכו' ואת אפרס וכו' - פשיטא דמוסר דהא לא מהני כלל: **לעולם בשנכסי אבי כלפי אסורין על פסיו** - ודקאמרת הרי מוסר לו שפחה לשמשו תריץ בבטן בוגרת עסקין שיכול להשיאו ומדעת עמה דהואיל ואפי"ש משיא אלא מדעת עמה לאו האב דקא מהני ליה איבו אלא הגאה מועטת: **פניא גמי כפי** - דהגאה מועטת מותרת: **פסקין אפ בני** - מנכסיו אס לא ילמוד זורה: **מוסר** - האב למלאות כו' שהגאה מרובה נדר סימט ולא הגאה מועטת וזו הגאה מועטת היא: **בוס של בית פסקין** - הגאה מועטת היא: **למחרות עבדו** - לעורר עבדו משיין ולא להחפט: במאי

נפשה וגופה לשמים - אפי"ש אלא הפמאה נפשה לשמים וגופה שלו שאם ירצה הרי הוא מוכרה לעובדי כוכבים או מאכילה לכלבים: **גמ' אמר רב יצחק בר חנניה** אמר רב הונא המודר הנאה מחבירו מותר להשיא לו בתו הוי בה רבי יורא במאי עסקין אילמא בשנכסי אבי בלא אסורין על החתן הרי מוסר לו שפחה לשמשו אלא (ה) בכנסין חתן אסורין על אבי בלה גדידה מזו אמרו ז"ל את אשתו ואת בניו ואפי"ש שהנא חייה במונותן ואת אמרת מותר להשיא לו בתו לעולם בשנכסי אבי בלה אסורים על החתן ובבתו בוגרת ומדעתה הניא נמי הכי המודר הנאה מחבירו אסור להשיא לו בתו אבל משיאו בתו בוגרת ומדעתה אמר רבי יעקב המדיר בנו לתלמוד תורה מותר למלאות לו חבית של מים ולהדליק לו את הנר ר' יצחק אמר ילצלות לו דג קמון אמר ר' ירמיה אמר רבי יוחנן המודר הנאה מחבירו מותר להשקותו כוס של שלום מאי ניהו? הלא תרנימו כוס של בית האבל במערבא אמרי כוס של בית המרחץ: ולא יזון את בהמתו בין כו': הניא ויהישע איש עוזא אומר יין עבדו ושפחותיו הכנענים ולא יזון את בהמתו: בני מואה בין שהורג מאי מעמא? עבדו ושפחותיו הכנענים למחרותא עבדו בהמה לפטומא עבידא: **מתני'** המודר הנאה מחבירו ובכנס לבקר עומד אבל לא יושב ומרפאו רפואת נפשו אבל לארפאות ממין גמ' במאי

דלא איבו קמסר לה אלא היא עומה - ומדעתה עעמא קא יהיב למילתיה כלומר מש"ה שרי דהא מדעתה היא דבין שבגרה שוב אין לאכילה בשות בפה/י נמי כי קאמר מדעתה למטויעי דעמו דחתן שאם עשאו שליח לדבר עמה על עסקי נשואין אסור דהא קא מהני ליה: **המדיר את בנו לת"מ** - האב הדירו שלא יבנה דגאח כבוד לא משיבא האב לאוהרה על החולה דמשה קא עבד ואין החולה כנהה מדריסת הרגל אף על פי שלא כנהה להבאח אלא לנרד החולה ואין האב דריסתו על אפי"ש דבכ מיה האב לאסור דריסתו: וצמקוס עובלין עבר על השיבא: והוא עושה במה ומחלו לו הסכר וממה על העמידה לא בני למתקן: דרכא מבנה מזה ביקור ועל (ידי) השיבא הוא דבני עכנו ובטול מלאכתו: אביעט

זי מטסס לה מהני ליה: והדמאה נפשה וגופה לשמים - שאין לו בה היתר לאכילה וממלא שאינו נהנה בפטומה: שאם ירצה הרי זה מוכרה לעובדי כוכבים - שאוכלין אותה ושהיא משועמת לוקחין אותה כזיתר או מאכילה לכלבים וממלא נהנה בפטומה ורבי בשרה וכו' דר"א לא שרי בטמאה אלא לונה מוונות יתרים כדי לפטמה משום דס"ל דכיון דאינה עומדת לאכילה אלא למלאכה אינן נהנין בעלים בפטומה דלדבריה משנאק טפי ולא עבדא שפיר אבל במוונות הגריכין לכדי חייה לא שרי ר' אליעזר דבני האי גווהא ודאי מהגהה ומשום דת"ק פסקי וטגי ולא יזון את בהמתו בין טמאה בין טהורה למשמע דבטולה גווני דמוסר בטמאה מחסר נמי בטמאה מהדר ליה רבי אליעזר לא כי אלא איבא גווהא דזון את הטמאה אפי"ש שאין זן את הטמאה ונדי דהנא מוסרם לטמאה סמוך ליה אחרי דאמרו לו ודקמדר להו ר"א דמשקלא וטריא וידעו מוסר דר"א לא שרי בטמאה אלא במוונות יתרים כדי לפטמה ולא בכדי חייה עסקין: אלא להרשב"א שכתב בהפך ולא נתמורו דבריו: **גמ' הרי מוסר לו שפחה לשמשו** דקס"ד דבבטו נכרה עסקין: אלא בשנכסי חתן אסורין על אבי בלה - וקמ"ל שאפי"ש שנכסיו אסורין עליו מותר להשיא לו בתו אפי"ש שיחייב לונה אחר כן וממלא מהגהה: **גדולה מזו אמרו ז"ל אפי"ש ואת בניו וכו' ואת אפרס מותר להשיא לו בתו** - כלומר אם הוא יכול להשיא לו בתו עבודה בראשו שהוא חייב במוטותיה כ"כ שיוכל לזון אותה אחר שנשאה שנתחייב במוטות אשתו ומאי קמ"ל רב הונא? **וברבו בוגרת** - דלא איבו קמסר לה אלא היא עומה - ומדעתה עעמא קא יהיב למילתיה כלומר מש"ה שרי דהא מדעתה היא דבין שבגרה שוב אין לאכילה בשות בפה/י נמי כי קאמר מדעתה למטויעי דעמו דחתן שאם עשאו שליח לדבר עמה על עסקי נשואין אסור דהא קא מהני ליה: **המדיר את בנו לת"מ** - האב הדירו שלא יבנה דגאח כבוד לא משיבא האב לאוהרה על החולה דמשה קא עבד ואין החולה כנהה מדריסת הרגל אף על פי שלא כנהה להבאח אלא לנרד החולה ואין האב דריסתו על אפי"ש דבכ מיה האב לאסור דריסתו: וצמקוס עובלין עבר על השיבא: והוא עושה במה ומחלו לו הסכר וממה על העמידה לא בני למתקן: דרכא מבנה מזה ביקור ועל (ידי) השיבא הוא דבני עכנו ובטול מלאכתו: אביעט

גמ' ר' יוחנן: רמז 76
מותר להשיא לו בתו
אפי"ש ואת בניו וכו'
אפי"ש ואת בניו וכו'
אפי"ש ואת בניו וכו'

הרי מוסר לו שפחה
לשמשו - קא
סלקא דעסק בקניה או
בגברא איירי עבדו
למסרה וגם משפחה
ידיה שלו: גדולה מזו
אמרו ז"ל את אשתו
ואת בניו - אפי"ש שארטי
כנהה מהם כל עקן
שמותר לזון את בתו
אם ישאנה לו: בבטן
בוגרת ומדמשה ואפי"ש
שמתיחה פלה ואינה
שוכרת על גופו מתי:
המדיר את בנו לת"מ -
הדירו שלא יבנה
ממלאכתו ומשימשו
כדי שיפא פניו לת"מ
אלו מלאכה קעטת
מוסר לקבל ממנו כי
אינן מבטלות אותו כל"כ
מ"מ י"ג ע"ש עבדו
אביו שלא יבנה ממנו
לפי שלא היה רשע:
למוד מוסר ליהנות מן
האב בדברים קטנים
הללו: טוס של בית
האב: ערגולין לשמות
שם כדאמרינן (פסחים)
ק"י כמותו ה: עברה
בטות בבית האב ואם
האב מודר סימט
האב מוסר לרביך
שמה יין דמטו עבדו
ולא מסי ליה האב כל
קד לאכל כי מביים
המוסר: טוס של בית
המוסר: מוס חמין
דבאר כפ' כירה (שבת
מ"ח) רחן ולא שמה
מיה חמין דומה למוסר
הסקיקוה מנתן ולא
מבטיים ובלא מועטת
היא: עבדו ופסיו
למחרות עבדו:
ולמוד לפיכך לשמשו
ואפי"ש מועט בפסיו:
אפי"ש יבנה דגאח
כבוד לא משיבא האב
לאוהרה על החולה
דמשה קא עבד ואין
החולה כנהה מדריסת
הרגל אף על פי שלא
כנהה להבאח אלא
לנרד החולה ואין האב
דריסתו על אפי"ש דבכ
מיה האב לאסור
דריסתו: וצמקוס
עובלין עבר על
השיבא: והוא עושה
במה ומחלו לו הסכר
וממה על העמידה
לא בני למתקן: דרכא
מבנה מזה ביקור ועל
(ידי) השיבא הוא דבני
עכנו ובטול מלאכתו:
אביעט

תוספות
הרי מוסר לו שפחה
לשמשו - קא
סלקא דעסק בקניה או
בגברא איירי עבדו
למסרה וגם משפחה
ידיה שלו: גדולה מזו
אמרו ז"ל את אשתו
ואת בניו - אפי"ש שארטי
כנהה מהם כל עקן
שמותר לזון את בתו
אם ישאנה לו: בבטן
בוגרת ומדמשה ואפי"ש
שמתיחה פלה ואינה
שוכרת על גופו מתי:
המדיר את בנו לת"מ -
הדירו שלא יבנה
ממלאכתו ומשימשו
כדי שיפא פניו לת"מ
אלו מלאכה קעטת
מוסר לקבל ממנו כי
אינן מבטלות אותו כל"כ
מ"מ י"ג ע"ש עבדו
אביו שלא יבנה ממנו
לפי שלא היה רשע:
למוד מוסר ליהנות מן
האב בדברים קטנים
הללו: טוס של בית
האב: ערגולין לשמות
שם כדאמרינן (פסחים)
ק"י כמותו ה: עברה
בטות בבית האב ואם
האב מודר סימט
האב מוסר לרביך
שמה יין דמטו עבדו
ולא מסי ליה האב כל
קד לאכל כי מביים
המוסר: טוס של בית
המוסר: מוס חמין
דבאר כפ' כירה (שבת
מ"ח) רחן ולא שמה
מיה חמין דומה למוסר
הסקיקוה מנתן ולא
מבטיים ובלא מועטת
היא: עבדו ופסיו
למחרות עבדו:
ולמוד לפיכך לשמשו
ואפי"ש מועט בפסיו:
אפי"ש יבנה דגאח
כבוד לא משיבא האב
לאוהרה על החולה
דמשה קא עבד ואין
החולה כנהה מדריסת
הרגל אף על פי שלא
כנהה להבאח אלא
לנרד החולה ואין האב
דריסתו על אפי"ש דבכ
מיה האב לאסור
דריסתו: וצמקוס
עובלין עבר על
השיבא: והוא עושה
במה ומחלו לו הסכר
וממה על העמידה
לא בני למתקן: דרכא
מבנה מזה ביקור ועל
(ידי) השיבא הוא דבני
עכנו ובטול מלאכתו:
אביעט

הגהות הב"ח
(ה) נמי אלא בשנכסי
חתן:

כ"א מי' פ"ז מל'
כ"ב מי' פ"ח מל'
כ"ג מי' פ"ט מל'
כ"ד מי' פ"י מל'
כ"ה מי' פ"יא מל'
כ"ו מי' פ"יב מל'
כ"ז מי' פ"יג מל'
כ"ח מי' פ"יד מל'
כ"ט מי' פ"טו מל'
ל' מי' פ"ז מל'

רפואת נפש בנכס. ונפש דקמי פירושו לטן כדאשכחן אס יס
אח נפשכס (נפשיות) כדאמר שמרפאהו ברטון לבו ולא בשכר
ומתוקמא מחגי' בשכסו חולה אכורין על הרופא: אלא רפואת נפש
גופו. ומתוקמא בשכסו רופא אכוריס על החולה ומשום הכי לא ירפא
בהמוה ונפש שם רופא אחר דאי לא
שרי לרפואתה רפואה סגן מחזיר לו
אכידתו ואין לך הסבה גדולה מזו
אלא ודאי כשיש רופא אחר עסקינן
ואפילו הכי מרפאהו רפואת נפש
דהיינו גופו לפי שלא מן הכל אדם זוכה
להתרפאות והכי איחא בירושלמי:
אבל אומר לו סם פלוגי יפה לה
סם פלוגי רע לה. דכיון דאיחא לא
יחיה הוא סם עליה שרי דהגאה
ממילא איחא ומיהו דברפואת גופו
אפילו לשם הסם בדיוו שרי ומיהו
דוקא שיהא משל מודר אבל משל
מדיר לא דאפילו היכא דאין לו
למודר ממה שיתרפא דמטא קא עבד
אפי' הכי כיון דיהיב ליה מדיניה
מיד לוד אכור כי יהיא דמודר
הגאה מחזירו* דבשי טיח על גבי
הסעל אבל לא שיתן מידו לידו ממש
וכמו שכתבתי למעלה (דף נט) ומיהו
היכא דחולה אכור על עלמו נכסין
של רופא אפשר דאפילו הסם של
רופא שרי דקמן חיותיה לא אדריה:
מתני' ודוחין עמו באמבטי
גדולה. כיון שהיא גדולה
אין המים עולים על זה בשביל חזירו
אבל לא באמבטי קטנה שמתוך שהיא
קטנה כשרוחץ עמו מעלה המים
עליו ומגנהו: רבי יהודה אומר בימות
החמה. מילתא דמנא קמא מפרש
ואזיל דכי קאמר וישן עמו במטה
דוקא בימות החמה שאיט נגעה
בחימומו אבל לא בימות הגשמים
מפני שהיא מתחממת ומגנהו כדכתיב
(קללת ד) אס ישכבו שנים וחס להם:
ומיכב עמו על המטה. אפי' בימות
הגשמים דכי האי גוונא ליתא חימומו:
ואוכל עמו על השולחן. ולא גזרינן
דילמא אכיל מתניהו דחזריה:
אבל לא מן התמחו. אס נותנים
לטימא קטנה בימיו של אכור
אוכל מעט והשני הרבה נמלא מהגאו
משל חזירו: **אבל אוכל עמו מן**
התמחו החומר. שחזור לבצע הבית
שהתמחו גדול כל כך שאין יטולין
לאכול כל מה שצרכו ומותרת חזר
לבעל הבית וכן האי גוונא לא
באומן. שורת הכרס ומש"ה לא יעשה עמו שכסאהו חופר לפניו את
הקרקע מהגאו דקא מרפי לה לארעא ואפילו
רחוק ממנו אכור ר"מ דגזר רחוק משום קרוב כדאיתא בגמרא: והכ"א עושה הוא רחוק ממנו. ללא גזרי רחוק אטו קרוב:
גב' טעא לא ירחן עמו באמבטי ולא ישן עמו במטה בין גדולה בין קטנה. אחריייהו קאי דגזר רבי מאיר באמבטי גדולה אף על גב דלא
אהי ליה אטו קטנה דמהני ליה וגזר נמי במטה בין גדולה בין קטנה ואפילו בימות החמה אטו קטנה נמי נהי דבימות הגשמים דמהני ליה ור' יהודה
פלגי בתרשייהו גדולה אפילו בימות הגשמים שרי דלא גזרינן אטו קטנה וקטנה נמי נהי דבימות החמה אכור, בימות החמה שרי, דלא
גזרינן ימות החמה אטו ימות הגשמים ומהא משמע דרבי יהודה דאמר דמתניתין בימות החמה אבל לא בימות הגשמים פירושו קא
מפרש מאי דקמי ברישא וישן עמו במטה וטעא עמי' בר' יהודה אפסא דאי לא תימא הכי הא דקמי סתמא וישן עמו במטה מני לא
מיהו: החחר לבעל הבית. שיש בו כל כך שמתירו חזר לבעל הבית: **בקרוב כ"ע לא פלוגי דאכור**. דמהני ליה לחזריה דמרפי
ארעא קמיה כשחופר סמוך לו ואין הלה לרדף לחפור בכח גדול: כי פלוגי ברחוק. דכיון שהוא רחוק ממנו לא מרפי ליה לארעא:
מתי'.

כי חזירא לדיקלא. כמו האחד שמקוף הדקל ומנין לפירות שאין
יכולים למשמש בו כך מגינה על גופו של אדם: **סורייק'**. תירייק'
כנע'': **חושאל דשערי**. שעורים ישיני קלושים **דריש נפש**. שמוצקין
בנפה ובכברה כשמתקין בן: **בובב**. בסמ"ך שילשול גדול שיואל
כל שעה כמעין הנובע שאין לו
שוליים ויאלו ממנו כל המים ואפי'
לחמ' בורס כמ"ס כמו בור שטבת
דס ויש דלמ' מכה שקורין בוי'
מלג' שיואל נמי הימנו דס: **פסני**
שפוא כמעין סנובס. שקוף מזה
לזה ויש בו סכנה להזכיר: [ס"י]
[קס"י]. מתני' ומרפאו רפואת נפש:
בנכס. כלומר שאין לו הגאה אלא
שמחוק לו עושה בנפשו: **רפואת**
נפש [גורן]. שאם חלה המדיר מותר
למודר לרפואתו כדאמרינן לעיל
דלא אדריה מן חיותיה: **רפואת פנו**
בפסני. שאם חלה בהמותו אכור
לרפואתה משום דקמהני ליה: **אבל**
אומר לו כו' דאמריה ולא כלום היא:
מתני' **ודוחין עמו**. המודר עם
דקא מפשי מיה מינה ומפיש נמי
הבלא: **אבל לא מן התמחו**. ביחד
מפני שמרבה בעל הבית בשבילי:
אבל אוכל סוא מן הסמחי החומר
לבעל הבית. כדמפרש בגמרא שדרכן
לאכול מעט ומחזירו לבעל הבית שיש
לחן מאכילין הרבה וכיון דאין אוכל
אלא מעט ומחזיר המותר לא מיהאני
מיינה כלום אפי' אס אוכל חזירו
פחות הימנו לא מיהאני דלא איט
אוכל אלא מעט והמותר מחזיר. ע"ל
לא יאכל עמו מן התמחו דדרך בני
הסעודה לאחר שאכלו כפי שצטנן
מלגעיין המותר וטשאיס עמס לבתיהן
דחס לא יאכל עמו דמא' אחד
מחן אוכל פחות מחזירו ולכשיצאו
מתחן לבתיהן מולקין בשרה ונמלא זה
משאכר במה שאכל חזירו פחות
ממנו אבל אס דרך בני הסעודה
לאחר שאכלו מחזירין מותרין לבעל
הבית ושבו אין מוכסין בקטנות
מותר עמו: **מתני'** **לא**
יאכל עמו מן הסכוס שלפני
ספועלים. כלי גדול שטוף בו בעל
הבית ירקות שאוכלין בו הפועלים
יחד ומשום טעם דתמחו: **ולא**
עמו במטה אחת מפרש בגמ':
ועוד לו לחרוש אחרי: **נדרים**
קרב כ"ע לא פלוגי דאכור. לעדור (ב) דקא מרפיא כו':
מתני'.

[ימח"מ]

[פ"ז טו]

[תוספתא פ"ב ע"א]

הוא/ממנו
== ט"א (בר מה פ"ז)
פ"א מ"ב (ב)
אורי' ופ"א נבט
א"ל א' ר"בא מ"א

הוא/ממנו
מ"ג ומ"ד ב"ב א'
ו' ר"ב ו' ב"ב א'
ג' א"ב א'
א' א"ב א'
א' א"ב א'
א' א"ב א'

תוספות
כי חזירא לדיקלא.
שהיותו שכסו נלקח
מנין עליו דקל נכס'
סוריק': דרישופיא.
כולה על שעורים:
ואין משכין שמו.
לפי שמתבייש החולה
במחיקו: בורס על בור
נובע דס מתחממים:
אזילפוא רפואת נפש
התמחו: מייני נכסי
יולה אכורין על הרפוא'
לקך שכר אכור:
אלא רפואת נפש
גופו. ומייני נכסי
רופא אכוריס על החולה
וגופו מותרת
בענין עליו שכר
ומתו קטני:
רפואת ממון בהמתו.
דלא מיהו קטני הא
קמהני ליה אף כי אין
טולין עליהו שכר ולא
הוה כמו מחזיר אכידתו
דמהו לאשכח לו אכידתו
אלא חיש מניה לרפ'
ולהמתו: אבל אומר
לו סם פלוגי יפה לה:
דדיוור שרי לחיותו
ולהמתו מדינותו וי"ל
רפואת נפש גופו דמייני
שכסו חולה אכורין על

כי חזירא לדיקלא. כמו האחד שמקוף הדקל ומנין לפירות שאין
יכולים למשמש בו כך מגינה על גופו של אדם: **סורייק'**. תירייק'
כנע'': **חושאל דשערי**. שעורים ישיני קלושים **דריש נפש**. שמוצקין
בנפה ובכברה כשמתקין בן: **בובב**. בסמ"ך שילשול גדול שיואל
כל שעה כמעין הנובע שאין לו
שוליים ויאלו ממנו כל המים ואפי'
לחמ' בורס כמ"ס כמו בור שטבת
דס ויש דלמ' מכה שקורין בוי'
מלג' שיואל נמי הימנו דס: **פסני**
שפוא כמעין סנובס. שקוף מזה
לזה ויש בו סכנה להזכיר: [ס"י]
[קס"י]. מתני' ומרפאו רפואת נפש:
בנכס. כלומר שאין לו הגאה אלא
שמחוק לו עושה בנפשו: **רפואת**
נפש [גורן]. שאם חלה המדיר מותר
למודר לרפואתו כדאמרינן לעיל
דלא אדריה מן חיותיה: **רפואת פנו**
בפסני. שאם חלה בהמותו אכור
לרפואתה משום דקמהני ליה: **אבל**
אומר לו כו' דאמריה ולא כלום היא:
מתני' **ודוחין עמו**. המודר עם
דקא מפשי מיה מינה ומפיש נמי
הבלא: **אבל לא מן התמחו**. ביחד
מפני שמרבה בעל הבית בשבילי:
אבל אוכל סוא מן הסמחי החומר
לבעל הבית. כדמפרש בגמרא שדרכן
לאכול מעט ומחזירו לבעל הבית שיש
לחן מאכילין הרבה וכיון דאין אוכל
אלא מעט ומחזיר המותר לא מיהאני
מיינה כלום אפי' אס אוכל חזירו
פחות הימנו לא מיהאני דלא איט
אוכל אלא מעט והמותר מחזיר. ע"ל
לא יאכל עמו מן התמחו דדרך בני
הסעודה לאחר שאכלו כפי שצטנן
מלגעיין המותר וטשאיס עמס לבתיהן
דחס לא יאכל עמו דמא' אחד
מחן אוכל פחות מחזירו ולכשיצאו
מתחן לבתיהן מולקין בשרה ונמלא זה
משאכר במה שאכל חזירו פחות
ממנו אבל אס דרך בני הסעודה
לאחר שאכלו מחזירין מותרין לבעל
הבית ושבו אין מוכסין בקטנות
מותר עמו: **מתני'** **לא**
יאכל עמו מן הסכוס שלפני
ספועלים. כלי גדול שטוף בו בעל
הבית ירקות שאוכלין בו הפועלים
יחד ומשום טעם דתמחו: **ולא**
עמו במטה אחת מפרש בגמ':
ועוד לו לחרוש אחרי: **נדרים**
קרב כ"ע לא פלוגי דאכור. לעדור (ב) דקא מרפיא כו':
מתני'.

כי חזירא לדיקלא. כמו האחד שמקוף הדקל ומנין לפירות שאין
יכולים למשמש בו כך מגינה על גופו של אדם: **סורייק'**. תירייק'
כנע'': **חושאל דשערי**. שעורים ישיני קלושים **דריש נפש**. שמוצקין
בנפה ובכברה כשמתקין בן: **בובב**. בסמ"ך שילשול גדול שיואל
כל שעה כמעין הנובע שאין לו
שוליים ויאלו ממנו כל המים ואפי'
לחמ' בורס כמ"ס כמו בור שטבת
דס ויש דלמ' מכה שקורין בוי'
מלג' שיואל נמי הימנו דס: **פסני**
שפוא כמעין סנובס. שקוף מזה
לזה ויש בו סכנה להזכיר: [ס"י]
[קס"י]. מתני' ומרפאו רפואת נפש:
בנכס. כלומר שאין לו הגאה אלא
שמחוק לו עושה בנפשו: **רפואת**
נפש [גורן]. שאם חלה המדיר מותר
למודר לרפואתו כדאמרינן לעיל
דלא אדריה מן חיותיה: **רפואת פנו**
בפסני. שאם חלה בהמותו אכור
לרפואתה משום דקמהני ליה: **אבל**
אומר לו כו' דאמריה ולא כלום היא:
מתני' **ודוחין עמו**. המודר עם
דקא מפשי מיה מינה ומפיש נמי
הבלא: **אבל לא מן התמחו**. ביחד
מפני שמרבה בעל הבית בשבילי:
אבל אוכל סוא מן הסמחי החומר
לבעל הבית. כדמפרש בגמרא שדרכן
לאכול מעט ומחזירו לבעל הבית שיש
לחן מאכילין הרבה וכיון דאין אוכל
אלא מעט ומחזיר המותר לא מיהאני
מיינה כלום אפי' אס אוכל חזירו
פחות הימנו לא מיהאני דלא איט
אוכל אלא מעט והמותר מחזיר. ע"ל
לא יאכל עמו מן התמחו דדרך בני
הסעודה לאחר שאכלו כפי שצטנן
מלגעיין המותר וטשאיס עמס לבתיהן
דחס לא יאכל עמו דמא' אחד
מחן אוכל פחות מחזירו ולכשיצאו
מתחן לבתיהן מולקין בשרה ונמלא זה
משאכר במה שאכל חזירו פחות
ממנו אבל אס דרך בני הסעודה
לאחר שאכלו מחזירין מותרין לבעל
הבית ושבו אין מוכסין בקטנות
מותר עמו: **מתני'** **לא**
יאכל עמו מן הסכוס שלפני
ספועלים. כלי גדול שטוף בו בעל
הבית ירקות שאוכלין בו הפועלים
יחד ומשום טעם דתמחו: **ולא**
עמו במטה אחת מפרש בגמ':
ועוד לו לחרוש אחרי: **נדרים**
קרב כ"ע לא פלוגי דאכור. לעדור (ב) דקא מרפיא כו':
מתני'.

עמו על השוגמן. ולא מיישי' שמה יאכל עמו דכיון שהדיוור מתחממת שואפין זה את זה טפי משני אבקינן
על שולחן א' זה שכר זהה בניה: מן התמחו החומר. מפרש בגמרא: שאוסם על שופלין. כלי גדול כדאכוס
עמו בבית לעי' שיש בו תחלב הרבה לא יאכל עמו: והכ"א עושה הוא רחוק ממנו. ללא גזרי רחוק אטו קרוב:
עמו משום שהוא מרפה את הקרקע ומגבהו: **גב' גדולה בימיו הגשמים**. מותר שהוא מתחמק ממנו
ואין מתחמק וקטנה בימות החמה מותר מפני שהיא מתקשר מפני החום: **ומפני עש** דבימיהו כעלמא
אין חוסקת מוס: התמחו החומר לבעל הבית. לאחר שאכלו מה שבקטנה מחזירין אורסו לבעל' וממלא חזרה
עין שאוכלו כל שבטם הלך אפילו אוכל יומר מחזירו איט נגעה משל חזירו דכלוא הכי טמנין להם כל שבטם:
מתני'.

הגרות הבר' (ב) ג' בקרוב לא פלוגי דאכור קמיה לה לארעא קמיה כי פלוגי ברחוק ר"מ סבר גזרינן רחוק משום קרוב וזכנן סבני כ"ל' (ב) רש"י ד"ה בקרוב כ"ע וכו' לעדור הכ"ד חיותיה דקא מרפיא כו' ומתח ואלמי
גליון הש"ס הבר' ד"ה אלא רפואת כו' דהא וכו'. מתיבה הא שם אין העטם דמשום מהו רפאי' ליהוה אלא משום דטון לו את שלו ומועק דק לאחרי ליעלו והיו מנדיח ארי ולא מקמי מהנהו זה שייך באכידה דבשכסו אט
משניה הלאכידה עמיה אלא דמוע אחריס ליעלו אלא הכא דבכמה חולה הוא מרפא אורח משניה נכסיו ועדין מתעטם בהמתו ואכור וכו': הבר' ד"ה אבל אומר לו וכו'. כעלמא דק לפי פ"א:

אם מה: ואלו נדר בחייו וכמו... כיון דמפרש 'במיתו' מח, לא יירשנו, אלמלא דאדם אוסר דבר שברשותו לכשילא מרשותו לאחר מותו: ופני **פסל (ב' אפ"ר) במיין וכמו** - אבל היכא דלמך ברבסא אוסר לעולם אין אדם אוסר וכו': **ב"פ קסיא** - כדאמרין אין בהאי טעמא פליגי ליפלגו

נכנסים אלו: אלו נכנסים אלו כ"ט לא פליגי. דמשמע נכנסים אלו לעולם: **כי פליגי דלמך נכסי** - ויחנן וכו'. היכא דלמך נכסי אין אדם אוסר וכו'. נכסי משמע כל זמן שהן ברשותו דב ופנינן. סברי אפילו אמר נכסי (ג) (אמר) אדם אוסר דבר וכו': **פונס** **למד ביתך פנינן נכסי** - כל זמן שהוה ביתך דהוי (ד) דומיא דכנס עתיק כיון שמתבטלה ש"ו שמכרו לזויתו בית לאחר מותו ליינס בו דהשתא איט שלו אבל אמר ביתו זה שאני נכנס דהיי משמע בביתו דהא אחר ביתו עליו לעולם אש"י שמת או מכרו לאחר אלו ליינס בו אלמלא דשאני בין נכסי לנכנס והיי קאמרין רב ושמואל ל"ש נכסי ול"ש נכסים דאדם אוסר וכו': אלא כי אמרי רב ושמואל: **בנכנסים אילנות על פונטיו** - לתוך, שיכול לתלות מן הפירות

לקמן מו.

[שלט על.]

מבחוץ. מש"ה איט יורד דהא דרמנחא דאפקריה לרעה גבי שבועת לנורך אכילה, ועכשו לא היה נכנס לנורך אכילה: **כ"ש בן אליקים אמר**: הוה דקתי "אוכל מן הטעות" דהיי דקאמרת בגון דעומדין על הגבולין משום שיכול להטיט ידו וליקח מבחוץ, קבל אין עומדין על הגבולין איט יורד לתוך שדה דאסור לו לירד לשם: **גורם שפא יסא בפנינן** - דלמחר שאכל עומד לו לשם וקיימתיה מנכסי דמדרי ואסור דהיי דאפקריה רחמנא כל זמן שהוה אוכל אזי יכול לעמוד לשם דהפקר הוא אבל שלא לנורך אכילה ל"א אפקריה: **במתני' סמור כהנא מפניו לא יפלו לו** - שאלה פ"כ ב"ש. הולאה = במעות: גמ'

ידיה הוה וכמו שפירשין דלקמן כ"ס" אלא משום דתנא רישא יירשנו לומר שישו כשאר היורשים אפי' ליהגט מן הנכסים תנא סיפא נמי לא יירשנו לומר שאינו מותר ליהיט/מירושתו ומ"מ משמתי מהא דיוסל אדם לאסור פירותיו על חבירו ולאחר שילאו מרשותו ולא הוה כאוסר נכסי חבירו על חבירו: וההדרין שאלו הכא דק"ל בחייו ובמותו והשתא נחתינן דרגא ממתא דסבירא לן מעיקרא דהוה סבירא לן עד השתא דלא מהני שום ישיעא למיטר לאחר שילאו מרשותו משום דהוה נכסי חבירו על חבירו והשתא מודינן דמי מפרש לישניה מני אסר מיהו אי מהך קושיא בלמוד הוה מנינן למימר דהיי דמי מפרש לישניה מני אסר אפי' בלגון נכסים אלו לא משמע אלא עוון ברשותו דאפי' רבי טרד דהיי לשיטות שון הוה ויחנן לקמן גבי טרד דהיי קאמר ביתך זה משמע אפי' לאחר שילאו מרשותו וה"ל ה"ל כי קאמר מדרי נכסים אלו כיון דמדרי נמי אי מפרש לישניה מני אסר אפילו לאחר שילאו מרשותו פ"ה לא דמי משום דמי אסר כתיב על בית אסר אנפשיה אי משום דלא מקבל עליה הואו ביתא אי משום דריע מזיליה או מטעמא דאסריה הלך שפיר משמע לישניה דלא תני אסריה בראיה מריה קמיה אבל כי אסר ליה מדרי נמי ל"ל נכסים אלו כל היכא דלא פריש בהיח אפילו לאחר שילאו מרשותו לא כי משמע אלא כי איסתיה ברשותה דמאי איכפה ליה אי מיתאני אידך במה שאין לו חלק וגמלה כלל הלכך כל היכא דלא פריש בהיח אלא אמר נכסים אלו לא משמע אלא בעוון ברשותו ואח"כ לן מתני' שפיר דהך דינא אקמט' והיי רבותא טפי ותנא רישא משום סיפא אלא דאכתי לא ניחא לן דמ"מ קשה קושיא קמייחא דאם איתא ד"ל הוי לרבי יוחנן ור"ל הוה ליה לאפלוני נכסי' אלו בהדיא.

אם מה לא יירשנו שאני הבא דקאמר - **ל' בחייו** ובמותו קבל מקום קשיא: **אלא בנכסים אלו** כ"ע לא פליגי: **פ"ה נכסי** - ושמאל סברי ל"ש נכסים אלו ל"ש נכסי אדם אוסר **ד' יוחנן וכו'** - סברי נכסים (ה) אדם אוסר נכסי אין אדם אוסר, ומי אוכא למ"ד ל"ש נכסים אלו ול"ש נכסי' והא תנן **ד' דהאמר לחבירו קונים** - לתוך ביתך שאני נכנס, שדך שאני לוקח" מת או שמכרו לאחר מותר לבית וג' שאני נכנס, שדה זו שאני לוקח" **מת או שמכרו לאחר אמור אלא כי אמרי ד' יוחנן ור"ש ל"ש נכנסים** - דב ושמאל **בנכנסים אלו ולא פליגי** - ובשביעית אין יורד לתוך שדהו כו': **מאי שנא דאוסר מן הנמוסות דפרי דהפקרא אינון, ארעא נמי אפקרין?** אמר עולא בעומדין אילנות על הגבולין שמעון בן אליקים אמר גיזיה שבא ישהא בעמידה: **במתני' המודר הנאה מחבירו** - ישאילנו ולא ישאל ממנו, לא ילנו ולא ילוה ממנו, ולא ימכור לו ולא יקח ממנו: גמ'

[דף מ"ח]
נב א ב מיי פז מה' נדרים הלכה ג' ד סמ' לאין רמב: גג מנה עס ס' ג'
נדר ר' מיי עס הלכה טו סמ' עס ט"ז א"ד סימן רכא ספ"ג ס'
kvv
מגילת
אסור למוקר אסור
מטאיל בלי מ'מיר
ק'מ' מטאיל אילו פ"כ אפי' מ'מיר
מ'מיר מ'מיר

תוספות
מקום קשיא
אי ט"ל דאין
אדם אוסר דבר
שילתו לעשתינן
מיתיהו באלו: אלא
בכסי אלו לא פליגי
דאדם אוסר כי פליגי
בכסי רב ושמואל
סברי ל"ש נכסי אלו לא
שנא נכסי אסור, וקשה
אחרי נקט במיתיהו
נכסי אלו הוה מני
למפיך מהך בייחא
דמאיל קונס שאלה
כהה ממ יירשנו אלמא
נכסי אינו אסור אז
מאני רב ושמואל
גבי קידוש מת או
בטו מתנתו מותר
מיהו ניחא ליה טפי
לאחרי מתנתיהו
לקמן דמיי טפי
לנכסי אלו קמני:
ב' אינא למ"ד דנכסי
אדם אוסר, והבגן
ב' הכוונות: ומתו' דלא
נכסי אלא כשנדרו
ברשותו: אלא כי
אמרי רבי יוחנן ור"ש
נקט בכסי רב ושמואל
בכסי אלו ולא פליגי:
באי שנא דאכל מן
הטעות דפרי דהפקרא
אין אפיקה מני הפקיה
הוה ודאקריה רחמנא
לנורך אכילה ואחרי לא
ירד בו לטול מאתן
שאין טעות:
ב ע' ב' ד' פ' ס'
הגבולין: דיכל למוג' ד'
בלו ירידה בתוך השדה
ולכן אמר דלא יירד
לתוך השדה
דלמך אפ"ה בלא
יירדה אבל היכא דאין
טומדין על הגבולין
ולנורך לתוך הפקיה רחמנא
שלא לנורך אכילה ב' -
הבבורה הגאה מחיבה -
שחבירו סדינו שלא יתקן
מטלו: לא ישיאנו חבירו
דקא מקני ליה ולא ישתא
במכרה פירין לא לא מהני
לנומך: ולא ילונו חבירי
דמתיבי - ובמכרה פירין
אחרי: לא ימכר לו חבירו:
דלמתיבין בשילהי פירקין
לעיל (דף ק"ה) דמיתיהו
מוק' *ללקוח ולבך אסור
בין למוכר בין ללקוח:
(*) ב' ל' וקוח
אמר

מקום שיכול להטיט ידו וליקח מבחוץ, קבל אין עומדין על הגבולין איט יורד לתוך שדה דאסור לו לירד לשם: **גורם שפא יסא בפנינן** - דלמחר שאכל עומד לו לשם וקיימתיה מנכסי דמדרי ואסור דהיי דאפקריה רחמנא כל זמן שהוה אוכל אזי יכול לעמוד לשם דהפקר הוא אבל שלא לנורך אכילה ל"א אפקריה: **במתני' סמור כהנא מפניו לא יפלו לו** - שאלה פ"כ ב"ש. הולאה = במעות: גמ'

ש"ו שמכרו לזויתו בית לאחר מותו ליינס בו דהשתא איט שלו אבל אמר ביתו זה שאני נכנס דהיי משמע בביתו דהא אחר ביתו עליו לעולם אש"י שמת או מכרו לאחר אלו ליינס בו אלמלא דשאני בין נכסי לנכנס והיי קאמרין רב ושמואל ל"ש נכסי ול"ש נכסים דאדם אוסר וכו': אלא כי אמרי רב ושמואל: **בנכנסים אילנות על פונטיו** - לתוך, שיכול לתלות מן הפירות מבחוץ. מש"ה איט יורד דהא דרמנחא דאפקריה לרעה גבי שבועת לנורך אכילה, ועכשו לא היה נכנס לנורך אכילה: **כ"ש בן אליקים אמר**: הוה דקתי "אוכל מן הטעות" דהיי דקאמרת בגון דעומדין על הגבולין משום שיכול להטיט ידו וליקח מבחוץ, קבל אין עומדין על הגבולין איט יורד לתוך שדה דאסור לו לירד לשם: **גורם שפא יסא בפנינן** - דלמחר שאכל עומד לו לשם וקיימתיה מנכסי דמדרי ואסור דהיי דאפקריה רחמנא כל זמן שהוה אוכל אזי יכול לעמוד לשם דהפקר הוא אבל שלא לנורך אכילה ל"א אפקריה: **במתני' סמור כהנא מפניו לא יפלו לו** - שאלה פ"כ ב"ש. הולאה = במעות: גמ'

מקום שיכול להטיט ידו וליקח מבחוץ, קבל אין עומדין על הגבולין איט יורד לתוך שדה דאסור לו לירד לשם: **גורם שפא יסא בפנינן** - דלמחר שאכל עומד לו לשם וקיימתיה מנכסי דמדרי ואסור דהיי דאפקריה רחמנא כל זמן שהוה אוכל אזי יכול לעמוד לשם דהפקר הוא אבל שלא לנורך אכילה ל"א אפקריה: **במתני' סמור כהנא מפניו לא יפלו לו** - שאלה פ"כ ב"ש. הולאה = במעות: גמ'

גמ'
ישנה בעמידה - יומר מכדי לנורך ליקוט פירות הלכך לא יבנן לתוך השדה כלל ללקט הפירות: ויתר לא ישתא ממט' - מפרש בגמרא וכו' לא יחטור לו ולא יקח ממנו: ב' זביתא מייסא דלויכא הגאה מכווייהו שוה בשוה אבל למכור לו ביומר וליקח ממנו בשמות מותר: * קונס שאני מותר בה שילום - אריה שיבקע שישיאילנה לו חבירה עניו: אם היה דרכו למרות הוא אסור וכל אדם מותרים - כי לפי גיגולו כיון לידור אם הוא אדם שהוא בעצמו כגיל למרות עשה הוא אסור וכל אדם מותרין למרות עשה בנאותה פסקה ואם אין דרכו למרות הוא [מותר] אבל אדם חסרין למרות בה עשה:
(*) שייך דף שט"ח
אלה
הגדה ה"ב" (ה) ג' ור"ש ור"י ליקוט נכסים אלו אדם: (ג) רש"י ד"ה שחא בלא דמפרש ואמר בחייו: (ד) ר"ה כי פליגי וכו' אפרין אדם: (ה) ר"ה קונס וכו' דהיי משמע דומיא דנכסים אלו וכו' רב ושמואל וכו' ס"ד וחל"כ מ"ה בשמין אילנות על הגבולין ואסירות עטין לתוך שיכול וכו' לנורך אכילה אפקריה ועכשו:

מקום שיכול להטיט ידו וליקח מבחוץ, קבל אין עומדין על הגבולין איט יורד לתוך שדה דאסור לו לירד לשם: **גורם שפא יסא בפנינן** - דלמחר שאכל עומד לו לשם וקיימתיה מנכסי דמדרי ואסור דהיי דאפקריה רחמנא כל זמן שהוה אוכל אזי יכול לעמוד לשם דהפקר הוא אבל שלא לנורך אכילה ל"א אפקריה: **במתני' סמור כהנא מפניו לא יפלו לו** - שאלה פ"כ ב"ש. הולאה = במעות: גמ'

מקום שיכול להטיט ידו וליקח מבחוץ, קבל אין עומדין על הגבולין איט יורד לתוך שדה דאסור לו לירד לשם: **גורם שפא יסא בפנינן** - דלמחר שאכל עומד לו לשם וקיימתיה מנכסי דמדרי ואסור דהיי דאפקריה רחמנא כל זמן שהוה אוכל אזי יכול לעמוד לשם דהפקר הוא אבל שלא לנורך אכילה ל"א אפקריה: **במתני' סמור כהנא מפניו לא יפלו לו** - שאלה פ"כ ב"ש. הולאה = במעות: גמ'

ישנה בעמידה - יומר מכדי לנורך ליקוט פירות הלכך לא יבנן לתוך השדה כלל ללקט הפירות: ויתר לא ישתא ממט' - מפרש בגמרא וכו' לא יחטור לו ולא יקח ממנו: ב' זביתא מייסא דלויכא הגאה מכווייהו שוה בשוה אבל למכור לו ביומר וליקח ממנו בשמות מותר: * קונס שאני מותר בה שילום - אריה שיבקע שישיאילנה לו חבירה עניו: אם היה דרכו למרות הוא אסור וכל אדם מותרים - כי לפי גיגולו כיון לידור אם הוא אדם שהוא בעצמו כגיל למרות עשה הוא אסור וכל אדם מותרין למרות עשה בנאותה פסקה ואם אין דרכו למרות הוא [מותר] אבל אדם חסרין למרות בה עשה:
(*) שייך דף שט"ח
אלה
הגדה ה"ב" (ה) ג' ור"ש ור"י ליקוט נכסים אלו אדם: (ג) רש"י ד"ה שחא בלא דמפרש ואמר בחייו: (ד) ר"ה כי פליגי וכו' אפרין אדם: (ה) ר"ה קונס וכו' דהיי משמע דומיא דנכסים אלו וכו' רב ושמואל וכו' ס"ד וחל"כ מ"ה בשמין אילנות על הגבולין ואסירות עטין לתוך שיכול וכו' לנורך אכילה אפקריה ועכשו:

פי' קרא"ש

אפיקר' - לילך בתוך השדה כדל' לנקטת העיוני: בשומדין על הגבולין: ואינו נכיר ליינס בתוך השדה ואפשר לכל אדם אין לו רשות ליינס כיון שיכול ליקח הפירות: או שמת אפי' אלו יבנו אחריה מותר למוכר אסור אבל ליקח פירות השומדין בתוך השדה יכול לירד: וגורם שפא

דלוי אמרין הכי ארו למימד דכי לא חזר בו נמי וזכה בו אחר לא מהפקר קא זכי דכיון דמקמי דליזכי ביה היה יכול מפקר לחזור בו אלמא דברויהו הוה קאי וגמלא שאין זה זוכה מן המפקר אלא מקבל מהנה וקא סברי דמחייב במעשר וארו לעשורי ממקום אחר עליו והוה ליה מן החיוב על הפטור, וממנו על מקום אחר והוה ליה מן הפטור על החיוב, ולהכי תקון שלאחר שלשה ימים לא יהא יכול לחזור בו כי היכי דמדרבנן לאו הפקר: אי הכי אפי' מיום ראשון להוי הפקר. כלומר הוה לן לתקוני דרש"י מיום ראשון להוי הפקר מהאי טעמא גופיה ומ"ש סוף ג' מאחר ג' ומפקרין אחר רבא מפני הרמאין דמפקרין והרין בהון כלומר שאפילו מתחלתו אינן מפקירין אלא כדי שיחזרו בהן וגמלא שאין הפקירן הפקר אלא

ודלמא אתי לעשורי מן החיוב על הפטור ומן הפטור על החיוב: דאמר' ליה כי מעשרת עשר מיניה וביה מיתבי* [המפקד את כרמו ולישר עמו ובצרו דייב בפרט ובטוללות בשבתה ובפיאתה ופטר מן המעשר בשלמא לעולא דרבנן קתני לה ודאורייתא קתני לה אלא לריש לקיש אמאי פטור מן המעשר? אבר לך כי אמרי אנא לר' יוסי, הא רבנן ה"א איבעית

ודלמא אתי לעשורי מן הפטור על החיוב ומן החיוב על הפטור דכיון דאמרת דכל שלשה ימים לא הוי הפקר לא מדאורייתא ולא מדרבנן ואמרינן ליה דליהויס האי דהפקיר, סבר המפקיר ודלוי מדאורייתא הוי הפקר פטור מלאפרושי מיניה תרומה ומעשר אלא מדרבנן הוה דמחייב לאפרושי מפני הרמאין וארו לעשורי מן החיוב על הפטור דלמא אתי ליה עינן שאינו נקיב דחייב לעשורי מדרבנן ולא מדאורייתא דלא קרינא ביה הוילא השדה ואמר האי מדרבנן והאי מדרבנן ומפרש מהאי הפקר והאי עינן שאינו נקיב והסורה חמרה והרמות ממש מן החיוב על החיוב ולא מן הפטור על החיוב (ה) מפני שגראה כפודה תרומה כאדם זה שפודה הקדשו במעות ותרומה ומעשר אין

מלין קוד: תמונה ו
ב"ק כה. וזו. דהס מל

הערמה בצדד ולפיכך כל ג' העמידו דבריהם על דין תורה אבג לאחר ג' ליכא למיחש להכי כדפרישית לעיל ואין ה"ג דהאי טעמא מפני הרמאין כי מוקמינן נמי דביש שמעטין רישא לריכין ליה כדפרישית לעיל אלא דכיון דהשאה דייקא טפי ברישא כי היכי דאפשר דתיקום כרבי יוסי מפרש לה נמי להאי טעמא ואין ה"ג דכי היכי דלריכין ליה לרבי יוסי כדי להעמידו על דין תורה לריכין ליה נמי לרבנן לאשוקי מדין תורה ולתקוני: ופרכי' אבל דאורייתא לא הוי הפקר ודלמא אתי לעשורי מן החיוב על הפטור. אמכאן ואילך אין יכול לחזור בו פריך דקאמר דנאי דמדינא לרבי יוסי יכול לחזור בו ולא הוי הפקר תקון רבנן דליהוי הפקר ובודאי שחייבוהו במעשר כיון דמדאורייתא לא הוי הפקר דנאי שפיר וליולס לפטור *משום דהפקר ב"ד היה הפקר אפילו הכי לא בלא חכמים להקל ולפטור מן המעשר מה שהוא חייב בו מן הסורה וכיון שכן איכא למיחש דלמא אתי לעשורי מן החיוב על הפטור דאמר וזכה זה ודאי כיון שזכוי חכמים במה שזכוייה הפקר גמור היה חסרה דלידך מדינא לא כלום הוא וזה שחייבתי במעשר אינו אלא מדבריהם מפני גזירת הרמאים ששמעו חזרתו וחסבו שהיתה חסרה ואינה כלום שאילו כן היאך זכוי בהפקרו ואתי לעשורי מדבר זה שהוא סבור שיהא פטור על דבר אחר שהוא פטור מן הדין כגון חמין שגילו בעינין שאינו נקיב וסבור הוא דליהו חסריהו מדרבנן וליתא דמאי דזכי ביה וזכה מדאורייתא מחייב דכיון דחזרתו דמפקיר מהניא מדינא גמלא שאין זה זוכה מן ההפקר וכי מעשר מפירות הללו על אותן של עינן שאינו נקיב הוה ליה מעשר מן החיוב על הפטור ובין הוא דהוה מני למיפקר דילמא אתי לעשורי מן הפטור על החיוב כלומר מפירות של עינן שאינו נקיב על זה וחדא מנייהו נקט ובמאי דמפקרין נמי מיפקרין טולה פירכי דאמר' כי מעשרת עשר מיניה וביה כלומר לא תעשר ממש על מקום אחר ולא ממוקם אחר עליו אלא עשר מיניה: מיתבי' המפקיר את כרמו ולשחר עמד ובלרו חייב בפרט ובטוללות ובשכחה ובפאה. משום דאע"ג דהפקר פטור מכולהו וכדאמר' בעלמא (שנה דף סח) נשמר למעוטי הפקר אפי' הכי משום דבטולה הני כתיב תעובד יתירא מחייב בהו כל היכא שהחייב בו הוא עלמו והכי איתא בפ' הגזול (ב"ק דף ז'): ופטור מן המעשר. דכיון דלא כתיב במעשר תעובד יתירא לא שגא הוא ולא שגא חזר פטור: בשלמא לעולא דרבנן קתני לה ודאורייתא קתני לה. כלומר דאע"ג דתקון רבנן דתוך שלשה ימים יכול לחזור בו וכיון שכן כי זכה בה הוא מחייב במעשר מדרבנן אפילו הכי כי איתא דהי אלויהו שפיר דפטור דקאמר מדאורייתא קתני אבל מדרבנן אין הכי נמי דמחייב: אלא לריש לקיש. דמוקיים לה לאידך כר' יוסי דהי אפשיך דתייתא אלויהו דהא לרבי יוסי כיון דאמר דמפקיר יכול לחזור בו מדינא על דלתי לרשות וזכה כשהסכים זה ובלרו אמאי פטור דכיון דלא פריש שהוא זוכה בו מן ההפקר נימא דמהדר קא חדר ביה וגמלא שמשלו צר לו מן ההפקר דנאי דסבירא ליה לרבי יוסי דלתייהו נמי זכי ביה בתורת הפקר מהפקירא דנפשיה הני מילי כשפירא אבל כשצטר חסם כיון שבידו לחזור בו שלו הוא בזר: אמר לך כי אמרי אלא לרבי יוסי הא רבנן היא. כלומר דנאי דלידך ברייתא מוקיים לה כולה כרבי יוסי על כרחיך הא רבנן היא ולא רבי יוסי: ואיבעית

להם פדיון לעולם הלכך אפילו מן החיוב לא אמרו לתרום אלא מן המוקף ומ"מ אם תרום מזה על זה שלא מן המוקף תרומה הואיל שזה וזה חייב הוא ל"א אם אמרת דמכאן ואילך אין יכול לחזור בו מדרבנן הוי הפקר אבל מדאורייתא לא הוי הפקר השאה נמי אתי מיניה חורבא דהאי מפקיר סבר אפילו מדאורייתא הוי הפקר והאי דמחייב תרומה ומעשר מדרבנן הוא ואתי לאפרושי מן הפטור על החיוב. ע"א דילמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור דאם היו מאה כורין ל' של חיוב ותמשים של פטור והפריש מן החיוב על הפטור כור דהשאה נפקע ליה להאזן כור מותרת חלה ואתי מיניה חורבא לעולם: לא אתי לירי תקלה דאמר' ליה כי מעשרת מהאי הפקר מיניה וביה: מייתי בטמקא את כרמו ולשחר עמד ובלרו. וזכה ביה אייהו עלמו: מייתי בפרט ועוללות. כמו משאר כרם: ופטור מן המעשר. דחשבינן ליה הפקר ודלמא מיחייב (ג) וזהו טפי ממעשר דכתיב בהו תעובד יתירא כדאמרין ב"ק בפרק הגזול (דף ז'). שאני פרט דכתיב ביה "תעובד יתירא" דכתיב "אמר לא הבהניס" ודאי "בדקושים תהיו" דמשמע אפילו דהפקר חייב אבל במעשר דלא כתיב ביה "תעובד יתירא" פטור מדאורייתא אבל מדרבנן חייב: בשלמא לעולא. דמוקיים לברייתא דלעיל דקתני כל ג' ימים יכול לחזור בו מדאורייתא הוי הפקר אע"ג דלא אתי לרשות וזכה אבל רבא דאמר דלא הוי הפקר עד לאחר שלשה ימים מפני הרמאין הא נמי דתייב הכא פטור ממעשר והוי הפקר, דאורייתא קאמר, אבל מדרבנן חייב מפני הרמאין: אלא לריש לקיש. דמוקיים לה לברייתא דלעיל אלויהו דרבי יוסי דאמר ג' ימים לא הוי הפקר אפילו מדאורייתא (ג) ואלאחר ג' ימים לא הוי הפקר אלא מדרבנן דגזרו שלא שחטכו תורת הפקר, ואמאי א"ס בלרו למעך פטור מן המעשר האמר ר' יוסי דאפילו מדרבנן לא הוי הפקר עד לאחר שלשה ימים: אמר לך כי אמרי אלא לרבי יוסי. דאמר דהאי הפקר חייב בפרט ובטוללות ובשכחה ובפאה. משום דאע"ג דהפקר פטור מכולהו וכדאמר' בעלמא (שנה דף סח) נשמר למעוטי הפקר אפי' הכי משום דבטולה הני כתיב תעובד יתירא מחייב בהו כל היכא שהחייב בו הוא עלמו והכי איתא בפ' הגזול (ב"ק דף ז'): ופטור מן המעשר. דכיון דלא כתיב במעשר תעובד יתירא לא שגא הוא ולא שגא חזר פטור: בשלמא לעולא דרבנן קתני לה ודאורייתא קתני לה. כלומר דאע"ג דתקון רבנן דתוך שלשה ימים יכול לחזור בו וכיון שכן כי זכה בה הוא מחייב במעשר מדרבנן אפילו הכי כי איתא דהי אלויהו שפיר דפטור דקאמר מדאורייתא קתני אבל מדרבנן אין הכי נמי דמחייב: אלא לריש לקיש. דמוקיים לה לאידך כר' יוסי דהי אפשיך דתייתא אלויהו דהא לרבי יוסי כיון דאמר דמפקיר יכול לחזור בו מדינא על דלתי לרשות וזכה כשהסכים זה ובלרו אמאי פטור דכיון דלא פריש שהוא זוכה בו מן ההפקר נימא דמהדר קא חדר ביה וגמלא שמשלו צר לו מן ההפקר דנאי דסבירא ליה לרבי יוסי דלתייהו נמי זכי ביה בתורת הפקר מהפקירא דנפשיה הני מילי כשפירא אבל כשצטר חסם כיון שבידו לחזור בו שלו הוא בזר: אמר לך כי אמרי אלא לרבי יוסי הא רבנן היא. כלומר דנאי דלידך ברייתא מוקיים לה כולה כרבי יוסי על כרחיך הא רבנן היא ולא רבי יוסי: ואיבעית

תוספות
ודלמא אתי לעשורי מן החיוב על הפטור. אמכאן ואילך אין יכול לחזור בו פריך דקאמר דנאי דמדינא לרבי יוסי יכול לחזור בו ולא הוי הפקר תקון רבנן דליהוי הפקר ובודאי שחייבוהו במעשר כיון דמדאורייתא לא הוי הפקר דנאי שפיר וליולס לפטור *משום דהפקר ב"ד היה הפקר אפילו הכי לא בלא חכמים להקל ולפטור מן המעשר מה שהוא חייב בו מן הסורה וכיון שכן איכא למיחש דלמא אתי לעשורי מן החיוב על הפטור דאמר וזכה זה ודאי כיון שזכוי חכמים במה שזכוייה הפקר גמור היה חסרה דלידך מדינא לא כלום הוא וזה שחייבתי במעשר אינו אלא מדבריהם מפני גזירת הרמאים ששמעו חזרתו וחסבו שהיתה חסרה ואינה כלום שאילו כן היאך זכוי בהפקרו ואתי לעשורי מדבר זה שהוא סבור שיהא פטור על דבר אחר שהוא פטור מן הדין כגון חמין שגילו בעינין שאינו נקיב וסבור הוא דליהו חסריהו מדרבנן וליתא דמאי דזכי ביה וזכה מדאורייתא מחייב דכיון דחזרתו דמפקיר מהניא מדינא גמלא שאין זה זוכה מן ההפקר וכי מעשר מפירות הללו על אותן של עינן שאינו נקיב הוה ליה מעשר מן החיוב על הפטור ובין הוא דהוה מני למיפקר דילמא אתי לעשורי מן הפטור על החיוב כלומר מפירות של עינן שאינו נקיב על זה וחדא מנייהו נקט ובמאי דמפקרין נמי מיפקרין טולה פירכי דאמר' כי מעשרת עשר מיניה וביה כלומר לא תעשר ממש על מקום אחר ולא ממוקם אחר עליו אלא עשר מיניה: מיתבי' המפקיר את כרמו ולשחר עמד ובלרו חייב בפרט ובטוללות ובשכחה ובפאה. משום דאע"ג דהפקר פטור מכולהו וכדאמר' בעלמא (שנה דף סח) נשמר למעוטי הפקר אפי' הכי משום דבטולה הני כתיב תעובד יתירא מחייב בהו כל היכא שהחייב בו הוא עלמו והכי איתא בפ' הגזול (ב"ק דף ז'): ופטור מן המעשר. דכיון דלא כתיב במעשר תעובד יתירא לא שגא הוא ולא שגא חזר פטור: בשלמא לעולא דרבנן קתני לה ודאורייתא קתני לה. כלומר דאע"ג דתקון רבנן דתוך שלשה ימים יכול לחזור בו וכיון שכן כי זכה בה הוא מחייב במעשר מדרבנן אפילו הכי כי איתא דהי אלויהו שפיר דפטור דקאמר מדאורייתא קתני אבל מדרבנן אין הכי נמי דמחייב: אלא לריש לקיש. דמוקיים לה לאידך כר' יוסי דהי אפשיך דתייתא אלויהו דהא לרבי יוסי כיון דאמר דמפקיר יכול לחזור בו מדינא על דלתי לרשות וזכה כשהסכים זה ובלרו אמאי פטור דכיון דלא פריש שהוא זוכה בו מן ההפקר נימא דמהדר קא חדר ביה וגמלא שמשלו צר לו מן ההפקר דנאי דסבירא ליה לרבי יוסי דלתייהו נמי זכי ביה בתורת הפקר מהפקירא דנפשיה הני מילי כשפירא אבל כשצטר חסם כיון שבידו לחזור בו שלו הוא בזר: אמר לך כי אמרי אלא לרבי יוסי הא רבנן היא. כלומר דנאי דלידך ברייתא מוקיים לה כולה כרבי יוסי על כרחיך הא רבנן היא ולא רבי יוסי: ואיבעית

פ"ה הרא"ש
ודלמא אתי לעשורי מן החיוב על הפטור. אמכאן ואילך אין יכול לחזור בו פריך דקאמר דנאי דמדינא לרבי יוסי יכול לחזור בו ולא הוי הפקר תקון רבנן דליהוי הפקר ובודאי שחייבוהו במעשר כיון דמדאורייתא לא הוי הפקר דנאי שפיר וליולס לפטור *משום דהפקר ב"ד היה הפקר אפילו הכי לא בלא חכמים להקל ולפטור מן המעשר מה שהוא חייב בו מן הסורה וכיון שכן איכא למיחש דלמא אתי לעשורי מן החיוב על הפטור דאמר וזכה זה ודאי כיון שזכוי חכמים במה שזכוייה הפקר גמור היה חסרה דלידך מדינא לא כלום הוא וזה שחייבתי במעשר אינו אלא מדבריהם מפני גזירת הרמאים ששמעו חזרתו וחסבו שהיתה חסרה ואינה כלום שאילו כן היאך זכוי בהפקרו ואתי לעשורי מדבר זה שהוא סבור שיהא פטור על דבר אחר שהוא פטור מן הדין כגון חמין שגילו בעינין שאינו נקיב וסבור הוא דליהו חסריהו מדרבנן וליתא דמאי דזכי ביה וזכה מדאורייתא מחייב דכיון דחזרתו דמפקיר מהניא מדינא גמלא שאין זה זוכה מן ההפקר וכי מעשר מפירות הללו על אותן של עינן שאינו נקיב הוה ליה מעשר מן החיוב על הפטור ובין הוא דהוה מני למיפקר דילמא אתי לעשורי מן הפטור על החיוב כלומר מפירות של עינן שאינו נקיב על זה וחדא מנייהו נקט ובמאי דמפקרין נמי מיפקרין טולה פירכי דאמר' כי מעשרת עשר מיניה וביה כלומר לא תעשר ממש על מקום אחר ולא ממוקם אחר עליו אלא עשר מיניה: מיתבי' המפקיר את כרמו ולשחר עמד ובלרו חייב בפרט ובטוללות ובשכחה ובפאה. משום דאע"ג דהפקר פטור מכולהו וכדאמר' בעלמא (שנה דף סח) נשמר למעוטי הפקר אפי' הכי משום דבטולה הני כתיב תעובד יתירא מחייב בהו כל היכא שהחייב בו הוא עלמו והכי איתא בפ' הגזול (ב"ק דף ז'): ופטור מן המעשר. דכיון דלא כתיב במעשר תעובד יתירא לא שגא הוא ולא שגא חזר פטור: בשלמא לעולא דרבנן קתני לה ודאורייתא קתני לה. כלומר דאע"ג דתקון רבנן דתוך שלשה ימים יכול לחזור בו וכיון שכן כי זכה בה הוא מחייב במעשר מדרבנן אפילו הכי כי איתא דהי אלויהו שפיר דפטור דקאמר מדאורייתא קתני אבל מדרבנן אין הכי נמי דמחייב: אלא לריש לקיש. דמוקיים לה לאידך כר' יוסי דהי אפשיך דתייתא אלויהו דהא לרבי יוסי כיון דאמר דמפקיר יכול לחזור בו מדינא על דלתי לרשות וזכה כשהסכים זה ובלרו אמאי פטור דכיון דלא פריש שהוא זוכה בו מן ההפקר נימא דמהדר קא חדר ביה וגמלא שמשלו צר לו מן ההפקר דנאי דסבירא ליה לרבי יוסי דלתייהו נמי זכי ביה בתורת הפקר מהפקירא דנפשיה הני מילי כשפירא אבל כשצטר חסם כיון שבידו לחזור בו שלו הוא בזר: אמר לך כי אמרי אלא לרבי יוסי הא רבנן היא. כלומר דנאי דלידך ברייתא מוקיים לה כולה כרבי יוסי על כרחיך הא רבנן היא ולא רבי יוסי: ואיבעית

זכה ופאה ששעטא גורן שהקדשו למעשר ומתמחה טובה מהם גורן ולכל הפחות תריך לפשן מטעם זה מדרבנן ולכן פירוש שפירשתי דלרבי יוסי נמי פטור מן המעשר לגמרי משום דהפקר ב"ד היה הפקר איכא לפשן משוך שהוא יודע שאינו הפקר אלא מדרבנן איכא למיחש שמה ישער ממש על פניו נקיב. או מפנין נקיב פלוי: דאמרין ליה כי מעשרת עשר מיניה וביה. ויומר היה לחכמים נענין זה (ש"ס) למש שמה שמתחבר תורת הפקר מזה שיש למש דלמא אתי לאפרושי מן החיוב על הפטור ויש פורים גורסין ולרבינו אפילו מיום ראשון להוי הפקר לעולא דמוקי לה ככונן מדינא לאלתר הוי הפקר אפילו מיום ראשון נמי מפני הרמאין כ' וגרסין אבל מדאורייתא הוה הפקר ודלמא אתי לעשורי ש' בתוך שלשה הוא סטר שמייב במעשר מן הסורה ויבא לשכר ממוקם אחר עליו: המפקיר ככנו ולמחר השכים ובלרו. כלומר שחזר בו מן ההפקר ולא בתורת זכיה מן ההפקר ולאידך פירקא דאף בתורת זכיה חייב ניחא: חייב בלקט שכחה ופאה. ואע"ג דהפקר פטור מכל אלו ע"פ הגזול. נראה (א"ר ד') דלשון תעובד יתירא לתיב בהפקר כי האי ופטור מן המעשר כדון הפקר: בשלמא לעולא דרבנן קתני לה ודאורייתא קתני לה. כלומר דאע"ג דתקון רבנן דתוך שלשה ימים יכול לחזור בו וכיון שכן כי זכה בה הוא מחייב במעשר מדרבנן אפילו הכי כי איתא דהי אלויהו שפיר דפטור דקאמר מדאורייתא קתני אבל מדרבנן אין הכי נמי דמחייב: אלא לריש לקיש. דמוקיים לה לאידך כר' יוסי דהי אפשיך דתייתא אלויהו דהא לרבי יוסי כיון דאמר דמפקיר יכול לחזור בו מדינא על דלתי לרשות וזכה כשהסכים זה ובלרו אמאי פטור דכיון דלא פריש שהוא זוכה בו מן ההפקר נימא דמהדר קא חדר ביה וגמלא שמשלו צר לו מן ההפקר דנאי דסבירא ליה לרבי יוסי דלתייהו נמי זכי ביה בתורת הפקר מהפקירא דנפשיה הני מילי כשפירא אבל כשצטר חסם כיון שבידו לחזור בו שלו הוא בזר: אמר לך כי אמרי אלא לרבי יוסי הא רבנן היא. כלומר דנאי דלידך ברייתא מוקיים לה כולה כרבי יוסי על כרחיך הא רבנן היא ולא רבי יוסי: ואיבעית

הגרות הב"ח (ה) רש"י ד"ה ודלמא וכו' ולא מן הפטור על החיוב ולא מן החיוב על הפטור מפי שגראה וכו' חורבא הס"ד וחל"מ מ"ס לעולם וכו' הפקר עשר מיניה וביה: (ג) ר"ה ופטור וכו' כתי פ"ה: (ג) ר"ה אלא וכו' ולאחר ג' ימים: (ד) ר"ה אמר לך וד"ה רבנן ס"ה: גליין הש"ס ר"ג ד"ה וסריכין: משום דהפקר כ' ו' ויש לשיין ממתי' דפאה ס"ה:

לוהו - כלומר האשה ובעלי חוב באין ונפרעין. דנהי דמתחסי עלה נכסי בעלה מיהו אחי שיעבודה ארכסה קאי הילך בעלי חוב באין ונפרעין דאפילו לחנן דאמר דהמפרנס אשהו של חבירו הגיה מעותיו על קרן הגבי ה"מ בעמלה לה מזונותיה אבל כשהיא לווה חייבת היא במה שלווה ובעלי חוב נפרעין מן הבעל דמוציאין מהו וטענין ליה מדר' נתן וכו' יאשי' ידי חובתי מכל מה שהאריך הרשב"א בזה :

יב א מיי' פ"ס מה' אריות ה"א כ כמנ' עשין תח' טו"ש א"ש' ט"י כח טעף כה כב :

גב ב מיי' פ"ה מהלכות נדרים ה"א פנ' לאון רמב"ם טו"ש ידי סימן רכז טעף ה :

או דילמא הכי קאמר דודאי אסור בחלופיהו (א) דומיא גידולין גינהו וכי היכי דאסור בגידולין הכי נמי אסור בחליפין : **קונם שאני נפסו לג' גונו ובעלי חובין באין ונפרעין** - מבעלה דלרנן הבעל הוא שילוו לה והיא הבא (ב) דלוותה מאחרים (א) חלופיהו ממשו של בעל היו ולא

מיתכר אלמא דלוי ארס אסור דבר שכלל על חבירו דהא נפרעין מבעלה : **לאו בגידולין דמי** - ובגידולין אסור אבל בחליפין מותר : אמר רבא לעולם חימא לך דחליפין בגידולין דמו ומיתכרין ואהכי לכתחילה לא תלוה ותאלל אבל בדיעבד שפיר דמי והא דאמרין בזה פירקא דלעיל (דף מג.) המודר הגאה מחבירו ואין לו מה יאכל טעון ליה ובה הלה וטעל מזה לא דמיא ליה, דהאי לא רמי עליה דהאי לא מפרנסיה והאי דקייב לאו אימור לא מלש מודר קאי ייבז ליה אלא מתנה בעלמא הוא דקאי ייבז להאיך אבל האי בעל דלמפרנסיה קאי אימור (ג) דליחסר ליה לפיכך לבעל חוב לכתחילה הוא דלא : **פא שמע** -

אג' דלמא משום דחילופין בגידולין דמי לא שנא הוא ולא שנא חבירו? אמר רב אחא בר מניומי א"ל והאמר דאשרו קונם שאני נהנה לך לונה ובעלי חובין באין ונפרעין מ"ט בעלי חובין נפרעין לאו משום דחילופין לאו בגידולין דמי? אמר רבא דילמא לכתחילה הוא דלא ואי עבד עבד, אלא א"ל א"ל וקדוש ברכינהו הרי זו מקודשת הלא נמי לכתחילה הוא דלא ואי עבד עבד : **מתני' *הריני עריך חרם הגודר אסור, הריני עריך חרם הגודר ושניהם : **מתני'** ברבב של עולי בבל ואסורים**

דמודר אפי' לכתחילה : **המקדש בערלה** - שהוא אסור הגאה אינה מקודשת : **מכרן וקידש בדמיהן מקודשת** - אלמא דחליפין לאו בגידולין דמו גידולין אסור ובחליפין משתרי : פ"ג - מיירי לכתחילה לא ימכור ואם קידש בדמיהם מאי דעבד עבד : **מתני'** סריני ענין חרם - נכסי יהיו ענין חרם : **סמודר אסור** - אבל המודר מותר : והבזר

נכסי הבעל ממש ומשיג וילמא לכתחילה הוא דלא ואי עבד עבד כלומר כשהוא בח' לחלוף אסור בידים אסור וחליפין אסורין אבל זו בשעה שזוהא אע"פ שהבעל ממתיר און כאן חליפי אסור ממש הילך יכולה היא ללוות ולאכול ואע"פ שאח"כ נפרעין מן הבעל דיעבד הוא שגשע חליפין למה שאכלה : ת"ש המקדש בערלה אינה מקודשת מכרן וקידש בדמיהן כרי ומקודש רבי דקס"ד רבין שאסור ליהטע מן החליפין אפילו עבד ונהנה שהחליפין בחזר דליהוי חליפי חליפין אסורין ומשום הכי קשיא ליה בשעבר וקידש בדמיהן למה הוא מקודש? גמורה ואינה לריכה לקדש פעם אחרת דאי אסורי חליפין מדרכנן הוה לן לאזריכה קדושי אחרים ואמרין הבא נמי לכתחילה הוא דלא ואי עבד עבד כלומר לכתחילה הוא שאסור ליהטע מן החליפין אבל אם עבד ונהנה נהנה דחליפין מותרין : ולענין הלכה לגבי טודר עלמא דאמר אלו אפילו החליפין אחר טודר אסור בלא ויהיי מתי' אבל כשהדירו אחר וכן נמי בטודר עלמא דלא אומר אלו מסהבא לוקולא נקטי' דבין דבי האי גוונא גבי אסורי הגאה בעלמא ליכא למימר דחלופיהו בגדוליהו דמי אלא מדרכנן בעלמא וכדפרישית לעיל הוה ליה ספיקא דרבנן ולקולא וחלופיהו ספק לפיכך חבירו אסור בגידולין פירות אלו וחלופיהו והדמין ו"ל מסהם לה סתומי לקמן בפרק הגודר מן הירק : **מתני'** הריני עריך חרם - שיהא הגאחו עליו כחרם של בידק הביט ובגללי מיירי דסתם חרמים לבדק הביט (עיל דף יח) : הרי את עלי - שיהא הגאחו חבירו עליו כחרם : מותרין בדבר של עולי בבל שהפקידום עולי בבל לכל ישראל : ואסורין

קדושין טז :
[שם פ"ג יח : ג.]
[עיל ה. [פאה ג.]]

פי דרא"ש
פירות חבירו על חבירו דליכא חרמי שהפירות ארין כדשמו וגם חבירו אינו כדשמו לאסור דבר עליו גם אינו יכול לאסור דבר שלא בא לעולם כיון דליכא חרמי : **לעיל דלמא חליפין מיתכרי מדי דהוה אפילו** - אף על גב

תוספות
תא שמע האומר לאשתו קונם שאני נהנה לך ותלוה הדבר בשמיש שאמר הבה משמי על אש מיהנה משני דא"כ כיון דמשויב לה לא מתי מדי לה אי נמי דאריה כשהיא ארוסה (א) וישאלה : לרה ובעלי חובין נפרעין :

כדאמר למה ואכלה ופמדה ומיאלה און לה מזונות הא לא מיאלה יש לה מזונות ואפילו לרבנן דחנן דאמרי הנה מוטותיו על קרן הגבי ה"מ בתפרנס אשה חבירו קנסה אבל למה לה בזמניה הלוהה נפרע מן הבעל וא"ל ורבנן דחנן האך פורע מיהו כרי אסור לפיכך למי שמודר הגאה ממנו ו"ל דהיינו פורע מיהו חבירו שהוא יכול למוצא ולומר פרע לי מה שפרעתי בשבילך והוי כאילו הלוהו ממנו אבל נאשמו אינו מייב לפיכך לו כלל מה שפרע בשבילה : בא"י טעמא בעלי חובות מותרין ונפרעין ליה דחלופיהו לאו בגידולין דמי : ושבו ליהנות למודר דאי אסורין א"כ משום שמוסקין לה התלוים הוי חליפי משום הבעל ומהוהו דחנן (לעיל דף מג.) המודר הגאה מחבירו האך אלא הטוי הנילו אלו וכו' לא מתי למפיש ענין דקסא חטוי לית ליה לחיוב מדי מן המודר הילך מתנת חנם הוא דייב למוטי ואם ילה הטוי עדיין יוכל לחטוב מודר אבל הבא דנפלי חטוב יש לו על הבעל שהבעל חייב בתמונת אשהו א"כ מה שחם חלויים לה הוי חליפי משום הבעל : דילמא לכתחילה הוא דלא הא דיעבד עבד - כלומר למה דוקא דיעבד קאמר דלא בעלי חובין נפרעין אבל לכתחילה לא תלוה ובעלותה הכי זה עבד שאון זה חליפי אסור ממה שעדיין האסור לא בא אבל משתקא סלקא דעמך דשור רבנן ללוות בחתינה ונגרום דבני' שיעא ליהי אסור לכן פשיט מיהו דחליפי (שומא) מותרין : ת"ש המקדש [בעלמא] [בדמי ערלה] פי' בדמיהם על ערלה) או כלאי הכנס אינה מקודשת משום דאסורי הגאה אינן ולא הוי ממון. מכנס וקדש בדמיהן בערלה וכלאי הכנס מקודשת דלין מופסין דמיהן אלהא עיי' לאיחשהיני בחליפין דאי אסור ליהטע הוה ליה לומר דאסור לשהות עמה בחזות קדושין : ד"ל א"ל לכתחילה הא דיעבד - כלומר אחי איבעיא ליה אי מותר לכתחילה הוא או דוקא דיעבד אבל לכתחילה לא ואע"פ דעל ידי קדושין הוא נכנסה ממנה לכתחילה דוקא בקדושין שלא תקנו הכמים להפקוס הקדושין כיון שהיא אשהו הוא חייב ליהטע ממנה אבל משאר הגאוחים אסור למכנסה אם לקח מן המשותף כלי אסור ליהטע ממנו דאסור בחלופיהו קרינן ביה מפירו' כני' משמו' מקו' : הריני עריך חרם המודר אסור - דהכי קאמר הכי ממונו אסור עליך. הכי אמה עלי חרם הכי קאמר הכי ממוך עלי כחרם' והרס הוי קדש דסתם חרם לבדק הביט : ובתורה דברים על עולי בבל כגון כור שבחמט הדק ששעארו עולי גולה - לפי שהפקידוהו לכל ישראל ולא נתנהו להם להיות שותפין (כן) [ו] לענין שיעכל האחד לאסור חלק חבירו : בדרבנים של אוחה הכיר - שהם דיים בה שהן (משני) שומפין זה אסור מפני חלקן של זה :

למהטעו בעולם ובידועים פשיטא כיון דילמא מנהו האסור און חילוק בנע לבין חבירו : למה ובעלי חובין באין ונפרעין - אפילו לחנן דאמר הנהי מוטותיו על קרן הגבי הוי מילי בתפרנס מטעמא אבל למה חייב הבעל לשלם דאמרין בכמות (דף קז) גבי ממונת לוי' לה מזונות כגון לוחה ואכלה ופמדה ומיאלה משמע הא אם לא מיהלח חייב הבעל לשלם מה שלווה ואין זה כמו פורע מיהו דאסוריין אליבא דרבנן דמיירי הבא דשפעה שלוחה אמהה שלא יעברו אלא מבעלה : לאו משום דחליפין לאו בגידולין דמי - דחלופיהו ארוך משום שקבל מן הבעלים שאסורין עליה וכיון שחייב הבעל לפיכך למהוה הכי נפשו כר מחמת שנתן לאשה חליפי קונם ומיהא דמנן לעיל בפרק און בין המודר (דף מג.) שמודר המודר לפיכך למתנו ופועלים אינו יכול להביא לריה דשמייהם הם דלוי המודר חייב לפיכך להם להטע ממה שהם נותנים לו למודר לא הוי חליפי קונם דמתנה בעלמא ייבז למודר ומה שהמודר נתן להם אינו אלא מתנה בעלמא דאי בני לא ייבז ליה מדי : **בלימא לכתחילה הוא דלא הא דיעבד עבד** - הא דמיעבד ליה אי חליפין אסורים הויי אש לכתחילה אסור להחליפין ליהטע מן הדמים אבל אם החליפין דיעבד דמיהם מותרים והבא דיעבד קאמר אש למהטע בעלי החובין באין ונפרעין ונכסה לפרע דאפילו לכתחילה ליה כדמשמע לעיל דבנייה דקמתי ליה ולא קמתי למה ופשיט ליה דיעבד כיון שהחמור ונתן לה המשותף קודם שקבל ממונו מן הבעל דאסורא דרבנן בעלמא הוא ולא אסור אלא היכא שהוא חליפי ממש : אם מכרן וקידש בדמיהן מקודשת - אלמא חלופי אסורי שרו דאי אסורי הא לא ייבז ליה מדי ומתני הבא נמי כיון דחמנן דיעבד שרו דמיהם : בותני' הכירי עריך חרם המודר אסור - אבל לא המודר אש"ל דלא אומר ואלא עריך לא : עטיהם אסורים - הא לא אשעריך אלא אבז דבעי למתני עטיהם מותרים בדבר של עולי בבל לאשמועינן דהפקר הוי ולא דשומפין : * והבזר שבחמט הדק - שבו בבל לארץ ישראל ומלאוהו עולי גולה : הדמכה והשוקים - שבעיר : והמיהה - שנתקנה בה ספרים : והספרים - שנתקנו בני העיר ללמוד בהם : והכנס חלקו לגאוח - בנתרם מפשע : אלא שהחטב לגשוח און לריך לזוט' מפני כבודו של גאוח חלקו שיקנה בלא קנין בדבר זה : ואין לו מה יאכל - לעיל (דף מג.) קמתי הוה מתוך דברך והבא קא משמע לך דחליפי שרו חס און לו מה יאכל מותר : כל מתנה - שלא נעמדה שהם הקדישה אינה מקודשת אינה מתנה ויש ספרים גבירי - שהם הקדישה מקודשת וי"פ שאינה מתנה לענין זה שהם הקדישה מקודשת אינה מתנה : * [ש"י] לך פאה"י

הגהות ה"ב (א) רש"י ד"ה לא דלמא וכו' דדומיא גידולין : (ב) ד"ה קונם וכו' והא הבא דמאי ולוהא שאינה חלופיהו ממשו : (ג) ד"ה אומר רבא וכו' דלמא הוא : גליון הש"ס נבי' האומר לאשתו קונם - פי' ב"ק דף קט ע"א הדי' בע"מ : שם אומר רבא דלמא לכתחילה - פי' לכן דף פג ע"א כהר"ן ד"ה דלמא מיי' :

השותפין

פרק ה'בישי

נדרים

ר"ג

מח

עין משפט

יד אבנר מ"ה
מל' מריס' ב'ו'ז
מ"ה ל'ז' רפ"ב ק"ש
י"ד ט' רכ"ו
מ"ו ה' מ"ה ש' ס' ל' י' ד'
מ"ה ש' ט' ש' י' ד'
ס' רכ"א ט"פ י' ד'

JAN/1611

1735

מ"ה ח' מ' ח' א' ס' ו' א' מ' ח' ר' ז'
מ"ה ח' מ' ח' א' ס' ו' א' מ' ח' ר' ז'
מ"ה ח' מ' ח' א' ס' ו' א' מ' ח' ר' ז'

וסבור בשלמה (ס) כדמפרש בשלמה פרק בחור דעירובין (דף קד):
כדבר של אופס עטירי דקל עטין הן: וספרים ספרי תורה
שעטין חטו בהן עטו עם אנשי ארצה העיר: וסבור סבור לנשיא
בגמרא מפרש לה: שסבור לנשיא ל' אופס ע"י אחר אבל הסבור
להדיוט לרד לכות וכו' כה נשיא יפה

מכאן נראה לרד לכות וכו' כה נשיא יפה
כבוד לנשיא: ג"מ מ"ה רבי יהודה
אומר לנשיא ג"מ לנשיא עטירי כהן: כעסקים
הן: וכפסו: מדבר של ארצה העיר
לנשיא כפי שיהא אלו ואלו מותרין בהן:
מתני' סבור סבור לנשיא ואלו לו
פס יאכל: כך מתנין חייבי נמי
לעיל בחדר פירקין (ל' מ'): אלא דהס
לא נקט לה אלא משום דיוקא משום
דנשיא למיחל עליה הפקד דלעיל בה
רבי יוסי: ויפס טעון מ"ה כרמסו
שיהא אביו סבור הגאון אכל על ידו:
אמר חכמים כל מנהג שפיס: כל
קד ברוח המקבל שאם הקדישה אינה
מקודשת אינה מתנה: ג"מ פ"ט
לספור: כדבריה קמי אמר הגאון
ובי' וקמי קמתא דמי למעבר
כה"ל והדר תני מעשה וכו' לסבור
דכרי הרשעים: סבורי מספר
ספרי קמי: במתנין סבור הגאון
וכי' ופס סוכים פוסו על פסלו:
שלא נתן לו אלא על מנת שיתן לזה
ויאכל סבור ומעשה נמי וכו': (ל'
ע"י): דאינה מתנה אלא דלמך ליה
א"ל ויהא לך סבורי ויהא לך א"ל ויהא לך
נתונין לך אלא על מנת שיבא אבא
אבל אמר ליה וכו' לנשיא שיבא אבא
ואכל מדפיס סבור דקא אמר ליה:
דאי משמע והנחום לך והסבורך
שיבא אבא הו' דוקא על: ע"ל אמר
רבי לא סבור ומיחל דליכא מילוק
בין ויהיין לפניך בין ויהיין לפניך דודאי
תריינו אכרי דהא סבורי מוכח
עלוי שלא נתן לו אלא על מנת שיבא
אביו ויאכל דה"ל כמ"ד ויהיין לפניך:
כ"פ

[מכאן עד אלא כהוון
נראה מיושר]

[מכאן עד קמי אבא
קמיתין]

[לעיל מנ']

[מכאן עד כ"פ ק"ל
לעיל מנ']

ר"ה לך בתנאי וכו'
לפניך

ר"ה לא בתני
ר"ה לא בתני

ר"ה וסבור דהדר לפני
הכמים

[גיטין ס' ו' זמנים ב'
מ"ה ל' נ"ה]

ואמרוין בדבר של ארצה העיר: שסבור לנשיא ל' אופס ע"י אחר אבל הסבור
להדיוט לרד לכות וכו' כה נשיא יפה
כבוד לנשיא: ג"מ מ"ה רבי יהודה
אומר לנשיא ג"מ לנשיא עטירי כהן: כעסקים
הן: וכפסו: מדבר של ארצה העיר
לנשיא כפי שיהא אלו ואלו מותרין בהן:
מתני' סבור סבור לנשיא ואלו לו
פס יאכל: כך מתנין חייבי נמי
לעיל בחדר פירקין (ל' מ'): אלא דהס
לא נקט לה אלא משום דיוקא משום
דנשיא למיחל עליה הפקד דלעיל בה
רבי יוסי: ויפס טעון מ"ה כרמסו
שיהא אביו סבור הגאון אכל על ידו:
אמר חכמים כל מנהג שפיס: כל
קד ברוח המקבל שאם הקדישה אינה
מקודשת אינה מתנה: ג"מ פ"ט
לספור: כדבריה קמי אמר הגאון
ובי' וקמי קמתא דמי למעבר
כה"ל והדר תני מעשה וכו' לסבור
דכרי הרשעים: סבורי מספר
ספרי קמי: במתנין סבור הגאון
וכי' ופס סוכים פוסו על פסלו:
שלא נתן לו אלא על מנת שיתן לזה
ויאכל סבור ומעשה נמי וכו': (ל'
ע"י): דאינה מתנה אלא דלמך ליה
א"ל ויהא לך סבורי ויהא לך א"ל ויהא לך
נתונין לך אלא על מנת שיבא אבא
אבל אמר ליה וכו' לנשיא שיבא אבא
ואכל מדפיס סבור דקא אמר ליה:
דאי משמע והנחום לך והסבורך
שיבא אבא הו' דוקא על: ע"ל אמר
רבי לא סבור ומיחל דליכא מילוק
בין ויהיין לפניך בין ויהיין לפניך דודאי
תריינו אכרי דהא סבורי מוכח
עלוי שלא נתן לו אלא על מנת שיבא
אביו ויאכל דה"ל כמ"ד ויהיין לפניך:
כ"פ

הבי קמי ידועה ויהא לך א"ל ויהא לך
נתונין לך אלא על מנת שיבא אבא
אבל אמר ליה וכו' לנשיא שיבא אבא
ואכל מדפיס סבור דקא אמר ליה:
דאי משמע והנחום לך והסבורך
שיבא אבא הו' דוקא על: ע"ל אמר
רבי לא סבור ומיחל דליכא מילוק
בין ויהיין לפניך בין ויהיין לפניך דודאי
תריינו אכרי דהא סבורי מוכח
עלוי שלא נתן לו אלא על מנת שיבא
אביו ויאכל דה"ל כמ"ד ויהיין לפניך:
כ"פ

שליך אלא שתרמא אתה ואבך אבולין ושורין וסתרין זה לזה ויהא עון
תלוי בראשו (ג) אמר חכמים כל מנהג שאינה שאם הקדישה תהא
מקודשת אינה מתנה: ג"מ מעשה לסתור: סבורי מותרא והכי קמי
ידיה ויהא לך א"ל ויהא לך נתונין לך אלא על מנת שיבא אבא
אבל אמר ליה וכו' לנשיא שיבא אבא
ואכל מדפיס סבור דקא אמר ליה:
דאי משמע והנחום לך והסבורך
שיבא אבא הו' דוקא על: ע"ל אמר
רבי לא סבור ומיחל דליכא מילוק
בין ויהיין לפניך בין ויהיין לפניך דודאי
תריינו אכרי דהא סבורי מוכח
עלוי שלא נתן לו אלא על מנת שיבא
אביו ויאכל דה"ל כמ"ד ויהיין לפניך:
כ"פ

דמתני' דקמי כל מתנה שאינה שאם הקדישה אינה מקודשת וכו' ולא קמי כל מתנה שאינה מקודשת וכו' משום דתנא הכי קאמר
כל מתנה שאינה כולם כו' שהיא בהעברה שאם הקדישה אינה מקודשת אינה מתנה והכי יחיל בירושלמי רבי ירמיה בעי וכו' אין
אדם טעון מתנה על מנת שלא יקדישה כו' מתנה שאינה מקודשת אינה מתנה וכו' ויהא לך א"ל ויהא לך נתונין לך אלא על מנת שיבא אבא
אבל אמר ליה וכו' לנשיא שיבא אבא ואכל מדפיס סבור דקא אמר ליה: דאי משמע והנחום לך והסבורך שיבא אבא הו' דוקא על: ע"ל אמר
רבי לא סבור ומיחל דליכא מילוק בין ויהיין לפניך בין ויהיין לפניך דודאי תריינו אכרי דהא סבורי מוכח עלוי שלא נתן לו אלא על מנת שיבא אביו ויאכל דה"ל כמ"ד ויהיין לפניך: כ"פ

ואמרוין בדבר של ארצה העיר: שסבור לנשיא ל' אופס ע"י אחר אבל הסבור
להדיוט לרד לכות וכו' כה נשיא יפה
כבוד לנשיא: ג"מ מ"ה רבי יהודה
אומר לנשיא ג"מ לנשיא עטירי כהן: כעסקים
הן: וכפסו: מדבר של ארצה העיר
לנשיא כפי שיהא אלו ואלו מותרין בהן:
מתני' סבור סבור לנשיא ואלו לו
פס יאכל: כך מתנין חייבי נמי
לעיל בחדר פירקין (ל' מ'): אלא דהס
לא נקט לה אלא משום דיוקא משום
דנשיא למיחל עליה הפקד דלעיל בה
רבי יוסי: ויפס טעון מ"ה כרמסו
שיהא אביו סבור הגאון אכל על ידו:
אמר חכמים כל מנהג שפיס: כל
קד ברוח המקבל שאם הקדישה אינה
מקודשת אינה מתנה: ג"מ פ"ט
לספור: כדבריה קמי אמר הגאון
ובי' וקמי קמתא דמי למעבר
כה"ל והדר תני מעשה וכו' לסבור
דכרי הרשעים: סבורי מספר
ספרי קמי: במתנין סבור הגאון
וכי' ופס סוכים פוסו על פסלו:
שלא נתן לו אלא על מנת שיתן לזה
ויאכל סבור ומעשה נמי וכו': (ל'
ע"י): דאינה מתנה אלא דלמך ליה
א"ל ויהא לך סבורי ויהא לך א"ל ויהא לך
נתונין לך אלא על מנת שיבא אבא
אבל אמר ליה וכו' לנשיא שיבא אבא
ואכל מדפיס סבור דקא אמר ליה:
דאי משמע והנחום לך והסבורך
שיבא אבא הו' דוקא על: ע"ל אמר
רבי לא סבור ומיחל דליכא מילוק
בין ויהיין לפניך בין ויהיין לפניך דודאי
תריינו אכרי דהא סבורי מוכח
עלוי שלא נתן לו אלא על מנת שיבא
אביו ויאכל דה"ל כמ"ד ויהיין לפניך:
כ"פ

הנהגות ה"ב (ח) בשמנה ואחר סתם לנדיעו שכתוב לנשיא אין צריך כ"ל ויתוסף מה בין כותב לנשיא וכמה נדרים ומתקן (ח) שם מתנה שהיא אביו מותר יוסף וכו' ואסור והיוסין לך כמתנה ואין לנשיא אלא על אם של
(ב) א"ל לך ויהא לך א"ל ויהא לך נתונין לך אלא על מנת שיבא אבא אבל אמר ליה וכו' לנשיא שיבא אבא ואכל מדפיס סבור דקא אמר ליה: דאי משמע והנחום לך והסבורך שיבא אבא הו' דוקא על: ע"ל אמר רבי לא סבור ומיחל דליכא מילוק בין ויהיין לפניך בין ויהיין לפניך דודאי תריינו אכרי דהא סבורי מוכח עלוי שלא נתן לו אלא על מנת שיבא אביו ויאכל דה"ל כמ"ד ויהיין לפניך: כ"פ
(ד) ג"מ לנשיא עטירי כהן: כעסקים הן: וכפסו: מדבר של ארצה העיר לנשיא כפי שיהא אלו ואלו מותרין בהן: מתני' סבור סבור לנשיא ואלו לו פס יאכל: כך מתנין חייבי נמי לעיל בחדר פירקין (ל' מ'): אלא דהס לא נקט לה אלא משום דיוקא משום דנשיא למיחל עליה הפקד דלעיל בה רבי יוסי: ויפס טעון מ"ה כרמסו שיהא אביו סבור הגאון אכל על ידו: אמר חכמים כל מנהג שפיס: כל קד ברוח המקבל שאם הקדישה אינה מקודשת אינה מתנה: ג"מ פ"ט לספור: כדבריה קמי אמר הגאון וכו' לסבור דכרי הרשעים: סבורי מספר ספרי קמי: במתנין סבור הגאון וכו' ופס סוכים פוסו על פסלו: שלא נתן לו אלא על מנת שיתן לזה ויאכל סבור ומעשה נמי וכו': (ל' ע"י): דאינה מתנה אלא דלמך ליה א"ל ויהא לך סבורי ויהא לך א"ל ויהא לך נתונין לך אלא על מנת שיבא אבא אבל אמר ליה וכו' לנשיא שיבא אבא ואכל מדפיס סבור דקא אמר ליה: דאי משמע והנחום לך והסבורך שיבא אבא הו' דוקא על: ע"ל אמר רבי לא סבור ומיחל דליכא מילוק בין ויהיין לפניך בין ויהיין לפניך דודאי תריינו אכרי דהא סבורי מוכח עלוי שלא נתן לו אלא על מנת שיבא אביו ויאכל דה"ל כמ"ד ויהיין לפניך: כ"פ

JAN/1611
1735
מ"ה ח' מ' ח' א' ס' ו' א' מ' ח' ר' ז'
מ"ה ח' מ' ח' א' ס' ו' א' מ' ח' ר' ז'
מ"ה ח' מ' ח' א' ס' ו' א' מ' ח' ר' ז'

הגדר מן המבושל פרק ששי נדרים ר"ג ממ

עין משפט נר מצוה

הגדר מן המבושל מותר כללי ובשלוש מבושל - מבושל כראוי (6): שלוק - מבושל יותר מדאי: קונס תבשיל שאינו טועם - כל תבשיל במשמע: ממשע קדרה רך - שיש בה רכות: אבל לא כבשה - כגון דייסא: טורמוטא הרמוטא - מפרס בגמ' - רפספא - דבר הרותח כגון רותב וכל דרומי ליה: סידר - תורה אור

א א מ"י פ"ט מהלכות נדרים הלכה א שנת לאון רמז קור ש"ע י"ד ס"י ר"ח ספיק א: ב ב מ"י ט"ז הלכה ו ט"ז ס"ד ע"ע ספיק ב: ג ג מ"י ט"ז הלכה א ט"ז ע"ע ספיק א:

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

אסור במעשה קדרה רך ומותר בעבה, ומותר בביצה, טורמוטא וברלעת הרמוטא/הגדר ממשעה קדרה אין אסור אלא במעשה הרותח אמר קונס הגדר לקדרה שאינו טועם אסור בכל המתבשילין בקדרה:

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם... (גמ' תנאי) אישה אסור ואע"פ שאין ראה לדבר זה לדבר שאינו יושב (אם) הפסח באש במשפח... בהא קמפילגי דרבי יאשיהו סבר הלך אחר לשון תורה... ונתא דילן סבר *בנדרים הלך אחד לשון בני אדם... דכולי ועלמא *בנדרים הלך אחד לשון בני אדם *מר כי אתריה ומר כי אתריה: באחרא דתנא דילן לצלי קרו ליה 'צלי' ולמבושל קרו ליה 'מבושל' באחרא דר' יאשיהו אפילו 'צלי' קרו 'מבושל', והא קרא *צלי ליה אסמכתא בעלמא: קונס תבשיל כו': והא כתבשיל נדר? אמר אביי האי תנא כל מידו מתאבל ביה ריפתא תבשילין קרו ליה, והתנאי הגדר מן המבושל אסור בצלי ובשלוק ובמבושיל ואסור בהלכות רכות שחורלין אובלין בהן פתחא ר' יוחנן וא"ר רבא

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

לקדרה - משמע בין לזין בין רותח: אסור בכל המתבשילין - בין רך בין עבה: גמ' ר' יאשיהו אסור - כלל ובשלוק דמתקרי נמי מבושל: הלך אחר לשון בני אדם - רחין דרכס לקרות לללי מבושל: וסא מתבשיל נדר - משמע בין רך בין עבה: סאי קונס - דמתבשילין דלא קרי לעבה תבשיל: ככל מידו דמתבשילין כיה ריפתא - דמתבשילין כו' את הפת קרי תבשיל: וסא תניא - בניחותא: בפירוש רבות - דילועין רכות שהולין אוכלין בהן פתח: איני - מי אוכלין החולין מהן: מוסא קרא דמתבשיל - דלענין מונחט שס שהיה אוכל ממנה: לוניבא דקרא כבשלקא - טובט של דלעת יפה לאכול עם התרדון: לוניבא דדיסתא - תוכן של זרעוני פשתן יפים לאכלן ככותח: ודבר זה אסור לאומרו בפני עם הסדר - משום דכבר מעולה הוא לרפואה ואסור למר להם שום דבר שיהו ממנו, וא"כ דמצי דלא יכלו טובא וליפסדו כיתחא: מונע רבנן - שעוסקין בתורה ואינם נהגים מן העולם ונכאים ליה מולי: מלינין

[גמ' ל' ע"ג]

[פסחים ג' ע"ג]

[הפסחה ס"ג]

פי' הר"ש ש"י (שייך לעמוד שלפניו) הלך נכסין לאימת קיה איתמ יקהב כרבי לבי כיו טרבה מנכנס כבשה עשה כבד הד סודר למתיה - טלוטא בקיין סודר לא היה מושיל חסד היה אומר קיה חסד זה תלמידי סודר לאמר לי יום אם לא א"ל ממשע ולאחר לי יום הילך א"ל לא קיי: והא מתנת בית מוין דקיי על מנה להקנות הוא - טלמקא לא מתקב והספודה ולא שיהו עלו אלא שיעבד אפילו לחבל בהימר ולא קיי זה על מנה לפשות מה שאמר זה חלולין ואלו הנהגו והספודה ומשנת הכן ויכול האב לחטל בהימר אלא ודאי קיי על מנה להקנות משנת קנה הלכן ה"ל לא ילאו המלך והספודה ממשע סבן: ממשע סבן: דפסדו מוכחא פלוגא עלה ה"ל קיי בי אם להפריש ולא טון נשם פתחה ללל: הא מני רבי איתמר הוא דאמר אפילו ויבור טו' - הלכן ה"ל אפ"ל דמדינה שרי דקיי על מנה להקנות קנה מתמיר הוא בתורב האלהאמתי קד דמתיי כפי' - דלא הו"א מתנה וא"כ נכסיי דעדיה כפליה כפול המושל לטון וכן לפניו אסור: הדרן עלך השוהפין

הדרן עלך השוהפין שגדרו

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק - שאינם בכלל לשון מבושל - שלוק צביל ולא צביל דכתיב דשלוק נמי משמע מבושל יותר מדאי כדאמרין בפ' כל הבשר (חולין דף ק"ז): הכבד אוסרת ואינה נאסרת שלוקה אוסרת ונאסרת שלוק דהכא צביל ולא צביל הוא דבנדרים הלך אחר לשון בני אדם ותבשיל שנתבשל יותר מדאי בכלל מבושל הוא: אמר קונס תבשיל שאינו טועם אסור במעשה קדרה רך ומותר בעבה, ומותר בביצה, טורמוטא וברלעת הרמוטא/הגדר ממשעה קדרה אין אסור אלא במעשה הרותח אמר קונס הגדר לקדרה שאינו טועם אסור בכל המתבשילין בקדרה: הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם... (גמ' תנאי) אישה אסור ואע"פ שאין ראה לדבר זה לדבר שאינו יושב (אם) הפסח באש במשפח... בהא קמפילגי דרבי יאשיהו סבר הלך אחר לשון תורה... ונתא דילן סבר *בנדרים הלך אחד לשון בני אדם... דכולי ועלמא *בנדרים הלך אחד לשון בני אדם *מר כי אתריה ומר כי אתריה: באחרא דתנא דילן לצלי קרו ליה 'צלי' ולמבושל קרו ליה 'מבושל' באחרא דר' יאשיהו אפילו 'צלי' קרו 'מבושל', והא קרא *צלי ליה אסמכתא בעלמא: קונס תבשיל כו': והא כתבשיל נדר? אמר אביי האי תנא כל מידו מתאבל ביה ריפתא תבשילין קרו ליה, והתנאי הגדר מן המבושל אסור בצלי ובשלוק ובמבושיל ואסור בהלכות רכות שחורלין אובלין בהן פתחא ר' יוחנן וא"ר רבא

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

הגדר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר קונס תבשיל שאינו טועם

גדרות הב"ח (6) רש"י ד"ה הטור וד"ה שלוק ה"ד:

גליון הש"ס גמ' שנתא ויבטלו (אם) הפסח - קשה לי אמאי לא מייתי מקרא בתורה כ"ס ראה נ"י פסח ובשלת ואלתא ו"ל: שם ותנא דילן סבר נדרים - לעיל דף ל' ט"ז - ולקמן דף נ"א ע"ב: בדר"ן ד"ה ולענין הלכה וכו' דאי חס"ס - שיין כהו"ל קדושין ט"ז ובדף כ"ו ט"ז ד"ה אלא מאי למי: וכו':

ר"ג הנודר מן המבושל פרק ששי נדרים רש"י

מסורת הש"ס

כמאן מלנין חקלינו ואמרינו • כלל ימות השנה : כמאן כר' יוסי • דאמר בפ"ק דר"ה (ל' טו) אדם גדון כלל יום דלילו לרבנן דאיה ליה גדון בר' כיון שנגמר דינין חין תפלה מועלת להן בקציר וקצירי ממנו חולין ומיקרו קצירי לפי שנספס קצרה מחמת חליים: בתנאי דלא כבבלי • מתני' דשרי עצה משום דלא מתאלכל ב' ריפתא: דלא כבבלי • דלילו לבבלי כיון דלכיל בהדי ריפתא חבשיל מיקרי ואסור: נקדני שאלולי' בבקיות לשון אחר נקדני שמדקדקים בחלייתן וכדאמרי' בפ' שלשה שאלו (בבב"ב 97 ב') הנקדנים תופסין אותו בכך: דייסא • מאלכל של חטים מבושלים: דמיני בלחמא דחייט • רב חסדא מבני בבבלי היה שהו אוכלים פת בדייסא: בחסימי • קמח של קליות: עד פרסה • לך פרסה כדי לאכול דייסא: לפתילה של אבר • שאינו מתעטל: ברוצא • בקליפת עץ: מאכילני רוקן • שאין דרך לקמח ההוא לחמך שנתנה לחוך פיו כשמחזירה בקערבה: מאכילני לואסר • ואיה שחמת האפרנים: בלוספיין מין חאנים שקשין להתעטל: כ"ש שנסמך עלין לחמך שמתוך שאין מתעטלין מתעטבין במעיס וכל זמן שעומדין שם זנין את הגוף: מורה ורובי בעל הוראה ומשכר שמתוך שרחה פניו להובין היתה סבור שמתכר במגדלי חוריי:

ל"ג
פגרת "תג"ל
וריינו תביל
מאלפתו בו
את הפת

ל"ג
הפגרות ופול"ם
הקטורים מאכיל
כו"ג

אגב
הבבלת רבי יהודה
מאכיל בני
מאכיל בני

מלנין חקלינו רופא חולי עמו ישראל: מריפי • על פליטת סופריהן: מחניטין • דקמי ועבה לא מתאלכל בריפתא: דלא כבבלי • דמלפתי פיתן בדייסא דהויא עבה: נקדני • דייקנים במאלכל: [סיכין מפני] • בחזיה דבר מעולה אכילה דייסא: דחייט • יכול לאכלה בלחם של תורה אור חטים ודייסא דשערי יכול לאכלה בלחם של שעורים: או דילמא • דייסא של חטים יפה לאכול בשל שעורים ושל שעורים בשל חטים ואיה דגרסי נקדני משון כי קרן עור פניו (שמות לד) מלאים חכמה ומחירה פניהם שא"ל חכמת אדם חזיר פניו: אכלת בחסימי • היה מלפת פתו בחסימי ומפרס לה במסכת פסחים (97 נט) קומחא דאביסוגא קמח של קליות שעורים שלא הביאו גליש ומיבשין אותו בחמור וקלוסין הן: מומני לך לאכול דייסא עד פרספ • דע שאזוה מאלכל אינו סועד לך אלף עד היולך פרסה • וכשר השור עד שלש פרסאות: מ"ג פ"א ח' מומני לך לאכול דייסא עד פרספ • לך אחר דייסא לאכול וטעו לא ולאכול בשך שור לך עד שלש פרסאות: כל מידעם לא מפלוס קמי רבך • לא חזוק רוק בפני רבך כדאמר במ"ס שירובין (77 ט"ז) הרק לפני רבו חייב מיחה שנאמר וכל משנאי חסכו מוח אכל אם חללת דלעת ודייסא ומדמן לך הלאך כפיך פלוט בפני רבך חזוק אותו לחוך שיש בו סכנת נפשות שהן קשין לגופו של אדם כפתילה של אבר: ואכילו לפני שבור מלכל פלוט • ואל חבשיי: עד פמי אפס מאכילני רוקן • שהיה טוח ההואל בפיו ומדביק בו הרוק שבפיו ומחזירו בקערבה: לאסר • עמרויות שבכפריו: בנוספיין • חאנים שנתבטלו יותר מדאי: כיון שאין יוצאין מבני מעיס(ג) כ"ש דמעטו שנסמך עליהן שאין חט לריקס לאכול מאלכל אחר לחמך: מורס רבוי • אחיה חלמיר בעל הוראה ואיה סיור מפני שהיו שורפים כל עשה: סימנסא בידא דספיא אסיפא • אמונת בידך שאינו שותה כל השנה יין חלא קיווסא ואבדלתא: ומונג אני לזני • וקושר אני לזני פדחתי משום מוחסר ראשי מפני ד' כוסות ששתיתי שלי חושש מהן מפסח עד עלרת: אי כמני ברבים כו' • שהן מרויחין ביותר

כמאן מצלינן על קצירי וער מייני? [כמאן כר' יוסי] • מדאמר קצירי ומריני שמע מינה קצירי קצירי ממש מריני רבני בעביה: מתני' דלא כבבלי • דאמר ר' יורא בבבלי מפשאי דאבלי לחמא בלחמא אד חסדא (6) דמשאיל להון להלוי דהוי דהוי דייסא היכין מעלי למיכלה: דחייט • בלחמא דחייט ודשערי בלחמא דשערי • או דלמא דחייט בדשערי ודשערי בדחייט • באאכיליה בחסימי רבה בר רב הונא אשכח' לרב הונא דקאכיל דייסא באצבעתיה • אמ' ליה אמאי קאכיל מר בדיהיא' • ל הכי אמר רב: דייסא באצבעתא במים וכל דכן בתרתין • וכל דכן בתלתא • אמר ליה רב לחייא בריה • וכן אמר ליה רב הונא לרבה בריה • מומני • לך למיכל דייסא • עד פרסה למיכל בישרא דתורה עד תלחא פרסין אמר ליה רב לחייא בריה • וכן אמר ליה רב הונא לרבה בריה • כל מידעם לא תפלוט קמיה רבך לבר מן קרא ודייסא שהודמוין לפתילתא של אבר ואפילו קמי שבור מלכא פלוט • רבי יוסי ורבי יהודה חד אכיל דייסא באצבעתיה וחד אכיל בהוצא • אל דאכיל בהוצא באצבעתיה עד מתי אתה מאכילני צואתך אמר ליה דאכיל באצבעתיה לראכיל בהוצא עד מתי אתה מאכילני רוקן • רבי יהודה ורבי שמעון אייתו לקמיהו • בלוספיין רבי יהודה אכל ר' שמעון לא אכל אל רבי יהודה מעמא לא אכיל מרי אמר ליה ר' שמעון אלו אין יוצאין מבני מעיס כל עיקר • אמר ליה רבי יהודה ב"ש שנסמך עליהן למחר • יהודה הוה יתיב קמיה דר' שרפון אמר ליה רבי שרפון היום פניך צהובין • אמר ליה אמשי יצאו עבדיך לשדה והביאו לנו תרדין ואכלנום בלא מלח ואם אכלנום במלח כל שכן שהיו פנינו צהובין • אמרה הוהא מטרונתא לבי יהודה מודה רבי אמר לה הויגנותא בידא דההיא איתתא אי מעיימנא אלא קידושא ואבדלתא וארבעה כסי דפסחא וחוגרני צירעי מן הפסח עד העוצרת אלא • חכמת אדם תאיר פניו • אמר ל' • הוה צדוקי לרבי יהודה פניך דומין אי כמלוי רבית אי כמגדלי חורין • אל • ביהודאי תרוייהו אמרין אלא עשרים וארבעה בית הכסא אית לי מן ביתא עד בי מדרשא וכל עשה וישעה אני נכנס לכל אחד ואחד • יהודה כד אויל לבי מדרשא שקיל גולפא על כתפיה אמר גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה רבי שמעון שקיל צנא על כתפיה אמר גדולה מלאכה שמכבדת את בעליה • רביתו דרבי יהודה נפקת נקמת עמרא • עבדה גלימא דחומבי • נפקת לשוקא מיכסיא ביה ובג נפיק רבי יהודה לצלווי הוה מיכסי ומצלי וכד מיכסי ביה הוה מברך • ברוך שפעמי מעיל • ימנא חדא גור רבן שמעון בן גמליאל תעניתא • יהודה לא איתא לבי תעניתא אמרין ליה לא אית ליה כסויה שדר ליה גלימא ולא קביל ליה

יאלח לשוק וקנתה ללמך: (ג) ועבדה גלימא (ד) דוטובי • ועשתה ממנו סרבל טוב: וכד נפקס • אייה לשוקא הוה מיכסי ביה: שפעמי מפני • שהיה לן חביב כל כך, שא"ל היה לן אחר: דלוי • אצבעות או בשלש: למיכל דייסא עד פרסה • לך שמה: כל מדעם לא מפלוט • כל מאלכל שאכלת את אהה וישוב לפני רבך ויש לך רוק בחוך פיך מבלעטו ולא מפלוט אותו לפני רבך: לבר מקרא ודייסא שדומין לפמיה של אבר • הטולס רוקן אחר שאכלת: מאכילני רוקן • כדנכח הוואל אכל אצבעו היה מקנח מן הרוק: מאכילני לואסר • שבין אפורן לבשר: בנוספיין מין חאנים: מורה ורבי • בעל הוראה כחומר ישתכר: וסוגרי לזני • מאלכל הלאש: שקיל גולפא אכתיסיה חמיט ליטב עליה בבית המדרש: נפקת עמרא ליקחה למך: שפעמי מפני • שהיה חסוד פלוי • כמפלי: לוי

כמאן מלנין חקלינו
על החולים כר'
יוסי • דאמר חרס נדון
בכל יום דלילו למאן
דלמך נדון כדאש
הקנה היו מפלת שאו:
מתני' דלא כבבלי
דאכיל דייסא
בנהמא • וא"כ גם
מקביל עבה אסור
לדידכו: א"כ
דמשאיל להני נקדני •
פיהו מן ימלא שיהא
למני נקיי הדעת כמו
נקיי שמי (שפסחים
ק"א) וכן נקדני חזיר
(כ"ה ט) ויש מפרשין
נקדני כמו (בבב"ב ג'
הקדוין תופסין אותו
ע"לובל התודע"ב דכתי'
נקדני נקדני: בחסימי •
קמח של קליות וכן
פרי' (פרק כל שפה
ד' נט) ור"ל פיה קמח
של פדיש ופירשו
כדאש יותר דלפס"ח
היה לו לקרבו קמחא
דאצטונא ושר אחר פ'
כל שמה ממנו ליה
קדמה בחסימי ויהי
קמחא דאצטונא הא אחר לשיל מייני כההוא פירקא דאסור: לפלוט • כחומר אסי ימכך לרוק ירוק ואל ייח כשיל כבוד רבו: בלוספיין • מין חאנים רבים: כל שבו דבשעו עליהם למחך • שלא ותעטלו מהך וכל זמן שמתאלכל בחוך הבני מעיס הך נספד: וחוגרני לזני • פיהו חוגר וקושר הוה לזני לפי שהיה חם כדאש על היין שמהם נפקת: שקיל גולפא • ליטב בבית המדרש: שמכבדת טעמיה • שלא אפיקך ליטב על בני קרקס: שפעמי מפני • חסוד היה לו כמפלי: לוי

מלנין חקלינו רופא חולי עמו ישראל: מריפי • על פליטת סופריהן: מחניטין • דקמי ועבה לא מתאלכל בריפתא: דלא כבבלי • דמלפתי פיתן בדייסא דהויא עבה: נקדני • דייקנים במאלכל: [סיכין מפני] • בחזיה דבר מעולה אכילה דייסא: דחייט • יכול לאכלה בלחם של תורה אור חטים ודייסא דשערי יכול לאכלה בלחם של שעורים: או דילמא • דייסא של חטים יפה לאכול בשל שעורים ושל שעורים בשל חטים ואיה דגרסי נקדני משון כי קרן עור פניו (שמות לד) מלאים חכמה ומחירה פניהם שא"ל חכמת אדם חזיר פניו: אכלת בחסימי • היה מלפת פתו בחסימי ומפרס לה במסכת פסחים (97 נט) קומחא דאביסוגא קמח של קליות שעורים שלא הביאו גליש ומיבשין אותו בחמור וקלוסין הן: מומני לך לאכול דייסא עד פרספ • דע שאזוה מאלכל אינו סועד לך אלף עד היולך פרסה • וכשר השור עד שלש פרסאות: מ"ג פ"א ח' מומני לך לאכול דייסא עד פרספ • לך אחר דייסא לאכול וטעו לא ולאכול בשך שור לך עד שלש פרסאות: כל מידעם לא מפלוס קמי רבך • לא חזוק רוק בפני רבך כדאמר במ"ס שירובין (77 ט"ז) הרק לפני רבו חייב מיחה שנאמר וכל משנאי חסכו מוח אכל אם חללת דלעת ודייסא ומדמן לך הלאך כפיך פלוט בפני רבך חזוק אותו לחוך שיש בו סכנת נפשות שהן קשין לגופו של אדם כפתילה של אבר: ואכילו לפני שבור מלכל פלוט • ואל חבשיי: עד פמי אפס מאכילני רוקן • שהיה טוח ההואל בפיו ומדביק בו הרוק שבפיו ומחזירו בקערבה: לאסר • עמרויות שבכפריו: בנוספיין • חאנים שנתבטלו יותר מדאי: כיון שאין יוצאין מבני מעיס(ג) כ"ש דמעטו שנסמך עליהן שאין חט לריקס לאכול מאלכל אחר לחמך: מורס רבוי • אחיה חלמיר בעל הוראה ואיה סיור מפני שהיו שורפים כל עשה: סימנסא בידא דספיא אסיפא • אמונת בידך שאינו שותה כל השנה יין חלא קיווסא ואבדלתא: ומונג אני לזני • וקושר אני לזני פדחתי משום מוחסר ראשי מפני ד' כוסות ששתיתי שלי חושש מהן מפסח עד עלרת: אי כמני ברבים כו' • שהן מרויחין ביותר

כ"ה טו • פ"א

ל"ג
הפגרות ופול"ם
הקטורים מאכיל
כו"ג

תמיד כו'

כ"ה כמאנת סו'

ל"ג בלוספיין ופי' לקמן
כ"ה טו ששה וכו'

בכחות נה • פ"א

פי' הרי"ש

כמאן מלנין חקלינו ואמרינו • כלל ימות השנה : כמאן כר' יוסי • דאמר בפ"ק דר"ה (ל' טו) אדם גדון כלל יום דלילו לרבנן דאיה ליה גדון בר' כיון שנגמר דינין חין תפלה מועלת להן בקציר וקצירי ממנו חולין ומיקרו קצירי לפי שנספס קצרה מחמת חליים: בתנאי דלא כבבלי • מתני' דשרי עצה משום דלא מתאלכל ב' ריפתא: דלא כבבלי • דלילו לבבלי כיון דלכיל בהדי ריפתא חבשיל מיקרי ואסור: נקדני שאלולי' בבקיות לשון אחר נקדני שמדקדקים בחלייתן וכדאמרי' בפ' שלשה שאלו (בבב"ב 97 ב') הנקדנים תופסין אותו בכך: דייסא • מאלכל של חטים מבושלים: דמיני בלחמא דחייט • רב חסדא מבני בבבלי היה שהו אוכלים פת בדייסא: בחסימי • קמח של קליות: עד פרסה • לך פרסה כדי לאכול דייסא: לפתילה של אבר • שאינו מתעטל: ברוצא • בקליפת עץ: מאכילני רוקן • שאין דרך לקמח ההוא לחמך שנתנה לחוך פיו כשמחזירה בקערבה: מאכילני לואסר • ואיה שחמת האפרנים: בלוספיין מין חאנים שקשין להתעטל: כ"ש שנסמך עלין לחמך שמתוך שאין מתעטלין מתעטבין במעיס וכל זמן שעומדין שם זנין את הגוף: מורה ורובי בעל הוראה ומשכר שמתוך שרחה פניו להובין היתה סבור שמתכר במגדלי חוריי:

הגרות ה"ב (6) גם אמר רב חסדא ליהא דמשאיל: (3) רש"י ר"ה כיון שאין ור"ה כ"ש דמעטו כר"ה (ג) ד"ה נפקת וכו' למר הס"ד ואמרי מ"ה ועבדה גלימא דוטובי דרי"א: (ד) ד"ה וכל נפקת ור"ה ור' יהודה דרי"א • לוי

דלי ליפסא. הגביה המתלגת שהיה יושב עליה: ואמר ליה לשלוהא. דלול לביתיה: **מן מאי ליפסא**. ראה כמה עושר י"י שנטעה לו כנס ונתמלל כל אותו מקום זכובים: ואיתנסובים ליה כספיה. בימות המורק: טוב גנו בי חיבנא. היו יטנים בין התבן שלא היו להם כרים וכסתות: קא מנקיט ליה תורה אור

חיבנא מן מויי. היה מלקט התבן משערו: **אי הוי לי רמינא לך ירושלים** דדכבא. אם יהיה לי סיפוק שאתעשר אטעה לך ירושלים של זהב בתי נפש שמוצירת בכל ענייני ירושלים ויטינו דלמדין במסכת שבת (דף נט). עיר ירושלים של זהב כדעבד ליה רבי עקיבא לדביהו: **אתא אליה קרא אבבא וכו'**. עבד הכי משום קורח רוח להן דלדידיה לא היה לו אפילו תבן כמו להם: **שפיר עבדי לך אבוב**. דלדריך מנכסיה: **חדא דלא דמי לך**. סווא גרוע ממך ועוד שמתיך באלמטת חיות שהרי הניחך כמה שנים (1): **יודע לדין נפש בהמתו**. **אילן דמרי לחיבי הוה ידעה דר'** עקיבא הוה וחמרה ליה דלא מיתגניא בעיניה **ואילן דמרי דלא הוה ידעה** אלא הכי קא אמרה דלדין לא מביה לאינשי: **שלי ושלבס שלם הוה**. על ידה הוה כל מה שלמדי: **מן שית מיני איעטר רבי עקיבא מן נכסיה שבוט**. דפליגי דכל בנכסיה: **ומן אילא דספינתא דכל ספינתא עבדן** **ליבן פינא**. עושין להן (2) אילן (אוחתו) ענין של איל ואית דגרסי מין (אילא) היו עושין כמין לאן של עץ והיו עושים בו כספס: **אנשיה על כף ימא**. שטכחו לאותו איל על שפת הים ומלאו רבי עקיבא: **ומן גוואל**. חיבה: **ארבעט וזוי לספונא**. לזרדי הים לריוח: **אייטו לי מדעס**. הביאו לי שום דבר: (3) **פרנא עלי**. ימתין אדונינו עליו עד שגביא לך יתר: **דוימנא חדא טענט ספינתא**. וכל ממונא דהוה בספינתא הוה מונח דהבא. אם יהיה לי סיפוק אטעה לך ירושלים של זהב עסקה הנקבחת פיר של זהב וכן עשה לה כדאיתא בפסק במה אשה (ד' ע). **אתא אליה ט'**. כדי לנחמס מעטר חסודים: **מן טעא**. עושין איל של זהב או מן אחד ממין האילן: **גוואל**. מחיבת עץ גדול: **מן מערויטא**. פסעס אחת הולרכו חכמים ממון הרבה לבית המדרש ושיגרו את ר' עקיבא אלל מערויטא אחת ולה מונה ממון גדול וכשתנה לו אמרה לו מי יהיה לי ערב שטרע לי לזמן קבוע אמר לה מי שטרלה אמרה לו הקב"ה והים שהיה ביתה על שפת הים אמר לה ר"ע כן יהיה כשהגיע הזמן חלה ר"ע ולא היה יכול להביא הממון ולאח אותה מערויטא על שפת הים ואתה ואתה ידעתי שאלמלא טעכטו אונס את ר"ע היה פורע בזמני מי שאמר והיה העולם הים הקב"ה שלח רוח שטות בזמנו של קיסר ונטלה מלאה ונטלה לפי אוחת מערויטא ונטלה וכשתמך ר"ע מחליז נעל בידו הממון והביאו לה אמרה לו ככר פרעו לי סביבך לקח

דלי ליפסא. מחללת: חזי מאי איכא. מעשה נסים הוא נקוט: **מן מויי**. היה מלקט התבן משערוהיה: **רמינא לך ירושלים** דדהבא. תכשיט של זהב שירוסלים מלוויר בה והכי עבד לה כדאיתא בפסק במה אשה (שבת דף נט): **אתא אליה אדמי לזון כלפשא**. כדי לנחמס אותה ולהרבות להם שיש עניים יותר מהם: **דלא דמי לך**. שאינו דומה לך ומשפחה חשובה כמותך: **אתא ליה**. שלא היו לה בגדים ראויים: **יודע לדין נפש בהמתו**. יודע הוא זה שלמעטתי בשבילי: **שלי ושלבס שלם הוה**. תורתו ותורכסו בשבילה היא שנתנה לי ענה למיזל לבי רבי: **אילא דספינתא**. בכל ספינה היו עושין דמות איל מעץ לנחש ולסימן שמהא הספינה קלה בהליכתה כחיל והיו ממלחין אותו דיגרי זהב: **ומן גוואל**. חיבה העשויה להגיע בתוכה ממון הספינה כדלמדין (ר"ע ג) כי גוואל דרמנא לשון אורג: **ומן מערויטא**. פסעס אחת הולרכו ר"ע ותלמידיו מעות והלכו אלל מערויטא אמרה לו לר"ע הריני מלווה אותך ותהיה אהת לווה והקב"ה וים ערבים בדבר קבע לה זמן לפרעון וכשהגיע זמנה הלכה אותה מערויטא על שפת הים אמרה רבש"ע גלוי וידוע לפיך שר"ע חולה ולא היה בידו לפרעו חובו ראה שאתה ערב בדבר מיד נשתתית בחו של קיסר ונטלה ארגז מלא אבנים טובות ודיגרי זהב וזרקת לתוך הים והים הביאחו במקום שהיה אותה מערויטא יושבת על שפת הים מיד נעלה אותו ארגז והלכה לה לימים נתרפא ר"ע ובה לו אלל הוה מערויטא ומעוטיו בידו לפרעון חובו אמרה לו חזרתי אלל הערב והוא פרע על החוב והא לך מה שנתן לי יותר ומאותו ממון שהחזירה לו נתעשר ר"ע: **ומן**

* כמותות ק"י כ"י - א"ב א"ב כמותות סבי: [ש"ס] כמה וכן י"י ט"ו ש"ס ש"ס [ש"ס] כ"י: [ש"ס] כ"י

דלי ליפסא. הגביה המתלגת ומתן זינא שם מעות הרבה כנס: גני במינא. מתחת עובי: מנקיע ליה חיבנא. מתה טלחלו לו בשערו: רמינא לך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט): **דלא דמי לך**. אינו ראויה והגון לך: **אתא אליה דספינתא**. כל הספינות עושין להם איל על זהב: ומן מערויטא. פסעס אחת הולרכו תלמידיו רבי עקיבא אלל למעוט הלבו מעות מערויטא ללוות ממנה אמרה להם איני מתאמת אמר לה רבי עקיבא מי את חפלה שאמן לך עבד אמרה לו מי שאמר והיה העולם וים הגדול וכשהגיע הזמן מלה רבי עקיבא ולא ענה אמרה רבש"ע היום חלה רבי עקיבא עבדך והוא המעריך ערב לי מה עשה הקב"ה באותו היום כשגית את קיסר ונטלה קופסא מלאה כסף וזהב והעילה לים ופלה ובהא לאותו מקום ונטלה אותו ומלאה בה ממון גדול וכשתרפא רבי עקיבא בא אללה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שליחיו באותו הזמן עבשו הכי כל ממוןך בידו וסיפסה לו כל המעשה והכיסומו בבית גמיה ונתנה לו מתנת גדולות:

דלי ליפסא. מחללת: חזי מאי איכא. מעשה נסים הוא נקוט: **מן מויי**. היה מלקט התבן משערוהיה: **רמינא לך ירושלים** דדהבא. תכשיט של זהב שירוסלים מלוויר בה והכי עבד לה כדאיתא בפסק במה אשה (שבת דף נט): **אתא אליה אדמי לזון כלפשא**. כדי לנחמס אותה ולהרבות להם שיש עניים יותר מהם: **דלא דמי לך**. שאינו דומה לך ומשפחה חשובה כמותך: **אתא ליה**. שלא היו לה בגדים ראויים: **יודע לדין נפש בהמתו**. יודע הוא זה שלמעטתי בשבילי: **שלי ושלבס שלם הוה**. תורתו ותורכסו בשבילה היא שנתנה לי ענה למיזל לבי רבי: **אילא דספינתא**. בכל ספינה היו עושין דמות איל מעץ לנחש ולסימן שמהא הספינה קלה בהליכתה כחיל והיו ממלחין אותו דיגרי זהב: **ומן גוואל**. חיבה העשויה להגיע בתוכה ממון הספינה כדלמדין (ר"ע ג) כי גוואל דרמנא לשון אורג: **ומן מערויטא**. פסעס אחת הולרכו ר"ע ותלמידיו מעות והלכו אלל מערויטא אמרה לו לר"ע הריני מלווה אותך ותהיה אהת לווה והקב"ה וים ערבים בדבר קבע לה זמן לפרעון וכשהגיע זמנה הלכה אותה מערויטא על שפת הים אמרה רבש"ע גלוי וידוע לפיך שר"ע חולה ולא היה בידו לפרעו חובו ראה שאתה ערב בדבר מיד נשתתית בחו של קיסר ונטלה ארגז מלא אבנים טובות ודיגרי זהב וזרקת לתוך הים והים הביאחו במקום שהיה אותה מערויטא יושבת על שפת הים מיד נעלה אותו ארגז והלכה לה לימים נתרפא ר"ע ובה לו אלל הוה מערויטא ומעוטיו בידו לפרעון חובו אמרה לו חזרתי אלל הערב והוא פרע על החוב והא לך מה שנתן לי יותר ומאותו ממון שהחזירה לו נתעשר ר"ע: **ומן**

דלי ליפסא. הגביה המתלגת ומתן זינא שם מעות הרבה כנס: גני במינא. מתחת עובי: מנקיע ליה חיבנא. מתה טלחלו לו בשערו: רמינא לך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט): **דלא דמי לך**. אינו ראויה והגון לך: **אתא אליה דספינתא**. כל הספינות עושין להם איל על זהב: ומן מערויטא. פסעס אחת הולרכו תלמידיו רבי עקיבא אלל למעוט הלבו מעות מערויטא ללוות ממנה אמרה להם איני מתאמת אמר לה רבי עקיבא מי את חפלה שאמן לך עבד אמרה לו מי שאמר והיה העולם וים הגדול וכשהגיע הזמן מלה רבי עקיבא ולא ענה אמרה רבש"ע היום חלה רבי עקיבא עבדך והוא המעריך ערב לי מה עשה הקב"ה באותו היום כשגית את קיסר ונטלה קופסא מלאה כסף וזהב והעילה לים ופלה ובהא לאותו מקום ונטלה אותו ומלאה בה ממון גדול וכשתרפא רבי עקיבא בא אללה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שליחיו באותו הזמן עבשו הכי כל ממוןך בידו וסיפסה לו כל המעשה והכיסומו בבית גמיה ונתנה לו מתנת גדולות:

דלי ליפסא. הגביה המתלגת ומתן זינא שם מעות הרבה כנס: גני במינא. מתחת עובי: מנקיע ליה חיבנא. מתה טלחלו לו בשערו: רמינא לך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט): **דלא דמי לך**. אינו ראויה והגון לך: **אתא אליה דספינתא**. כל הספינות עושין להם איל על זהב: ומן מערויטא. פסעס אחת הולרכו תלמידיו רבי עקיבא אלל למעוט הלבו מעות מערויטא ללוות ממנה אמרה להם איני מתאמת אמר לה רבי עקיבא מי את חפלה שאמן לך עבד אמרה לו מי שאמר והיה העולם וים הגדול וכשהגיע הזמן מלה רבי עקיבא ולא ענה אמרה רבש"ע היום חלה רבי עקיבא עבדך והוא המעריך ערב לי מה עשה הקב"ה באותו היום כשגית את קיסר ונטלה קופסא מלאה כסף וזהב והעילה לים ופלה ובהא לאותו מקום ונטלה אותו ומלאה בה ממון גדול וכשתרפא רבי עקיבא בא אללה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שליחיו באותו הזמן עבשו הכי כל ממוןך בידו וסיפסה לו כל המעשה והכיסומו בבית גמיה ונתנה לו מתנת גדולות:

דלי ליפסא. הגביה המתלגת ומתן זינא שם מעות הרבה כנס: גני במינא. מתחת עובי: מנקיע ליה חיבנא. מתה טלחלו לו בשערו: רמינא לך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט): **דלא דמי לך**. אינו ראויה והגון לך: **אתא אליה דספינתא**. כל הספינות עושין להם איל על זהב: ומן מערויטא. פסעס אחת הולרכו תלמידיו רבי עקיבא אלל למעוט הלבו מעות מערויטא ללוות ממנה אמרה להם איני מתאמת אמר לה רבי עקיבא מי את חפלה שאמן לך עבד אמרה לו מי שאמר והיה העולם וים הגדול וכשהגיע הזמן מלה רבי עקיבא ולא ענה אמרה רבש"ע היום חלה רבי עקיבא עבדך והוא המעריך ערב לי מה עשה הקב"ה באותו היום כשגית את קיסר ונטלה קופסא מלאה כסף וזהב והעילה לים ופלה ובהא לאותו מקום ונטלה אותו ומלאה בה ממון גדול וכשתרפא רבי עקיבא בא אללה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שליחיו באותו הזמן עבשו הכי כל ממוןך בידו וסיפסה לו כל המעשה והכיסומו בבית גמיה ונתנה לו מתנת גדולות:

דלי ליפסא. הגביה המתלגת ומתן זינא שם מעות הרבה כנס: גני במינא. מתחת עובי: מנקיע ליה חיבנא. מתה טלחלו לו בשערו: רמינא לך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט): **דלא דמי לך**. אינו ראויה והגון לך: **אתא אליה דספינתא**. כל הספינות עושין להם איל על זהב: ומן מערויטא. פסעס אחת הולרכו תלמידיו רבי עקיבא אלל למעוט הלבו מעות מערויטא ללוות ממנה אמרה להם איני מתאמת אמר לה רבי עקיבא מי את חפלה שאמן לך עבד אמרה לו מי שאמר והיה העולם וים הגדול וכשהגיע הזמן מלה רבי עקיבא ולא ענה אמרה רבש"ע היום חלה רבי עקיבא עבדך והוא המעריך ערב לי מה עשה הקב"ה באותו היום כשגית את קיסר ונטלה קופסא מלאה כסף וזהב והעילה לים ופלה ובהא לאותו מקום ונטלה אותו ומלאה בה ממון גדול וכשתרפא רבי עקיבא בא אללה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שליחיו באותו הזמן עבשו הכי כל ממוןך בידו וסיפסה לו כל המעשה והכיסומו בבית גמיה ונתנה לו מתנת גדולות:

דלי ליפסא. הגביה המתלגת ומתן זינא שם מעות הרבה כנס: גני במינא. מתחת עובי: מנקיע ליה חיבנא. מתה טלחלו לו בשערו: רמינא לך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט): **דלא דמי לך**. אינו ראויה והגון לך: **אתא אליה דספינתא**. כל הספינות עושין להם איל על זהב: ומן מערויטא. פסעס אחת הולרכו תלמידיו רבי עקיבא אלל למעוט הלבו מעות מערויטא ללוות ממנה אמרה להם איני מתאמת אמר לה רבי עקיבא מי את חפלה שאמן לך עבד אמרה לו מי שאמר והיה העולם וים הגדול וכשהגיע הזמן מלה רבי עקיבא ולא ענה אמרה רבש"ע היום חלה רבי עקיבא עבדך והוא המעריך ערב לי מה עשה הקב"ה באותו היום כשגית את קיסר ונטלה קופסא מלאה כסף וזהב והעילה לים ופלה ובהא לאותו מקום ונטלה אותו ומלאה בה ממון גדול וכשתרפא רבי עקיבא בא אללה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שליחיו באותו הזמן עבשו הכי כל ממוןך בידו וסיפסה לו כל המעשה והכיסומו בבית גמיה ונתנה לו מתנת גדולות:

דלי ליפסא. הגביה המתלגת ומתן זינא שם מעות הרבה כנס: גני במינא. מתחת עובי: מנקיע ליה חיבנא. מתה טלחלו לו בשערו: רמינא לך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט): **דלא דמי לך**. אינו ראויה והגון לך: **אתא אליה דספינתא**. כל הספינות עושין להם איל על זהב: ומן מערויטא. פסעס אחת הולרכו תלמידיו רבי עקיבא אלל למעוט הלבו מעות מערויטא ללוות ממנה אמרה להם איני מתאמת אמר לה רבי עקיבא מי את חפלה שאמן לך עבד אמרה לו מי שאמר והיה העולם וים הגדול וכשהגיע הזמן מלה רבי עקיבא ולא ענה אמרה רבש"ע היום חלה רבי עקיבא עבדך והוא המעריך ערב לי מה עשה הקב"ה באותו היום כשגית את קיסר ונטלה קופסא מלאה כסף וזהב והעילה לים ופלה ובהא לאותו מקום ונטלה אותו ומלאה בה ממון גדול וכשתרפא רבי עקיבא בא אללה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שליחיו באותו הזמן עבשו הכי כל ממוןך בידו וסיפסה לו כל המעשה והכיסומו בבית גמיה ונתנה לו מתנת גדולות:

[כמותות ליהא וכן משמע בימות סבי. ש"ס]

פ"י הרא"ש דלי ליפסא. הגביה המתלגת ומתן זינא שם מעות הרבה כנס: גני במינא. מתחת עובי: מנקיע ליה חיבנא. מתה טלחלו לו בשערו: רמינא לך ירושלים דדהבא. וכן עשה כדאיתא בשבת (דף נט): **דלא דמי לך**. אינו ראויה והגון לך: **אתא אליה דספינתא**. כל הספינות עושין להם איל על זהב: ומן מערויטא. פסעס אחת הולרכו תלמידיו רבי עקיבא אלל למעוט הלבו מעות מערויטא ללוות ממנה אמרה להם איני מתאמת אמר לה רבי עקיבא מי את חפלה שאמן לך עבד אמרה לו מי שאמר והיה העולם וים הגדול וכשהגיע הזמן מלה רבי עקיבא ולא ענה אמרה רבש"ע היום חלה רבי עקיבא עבדך והוא המעריך ערב לי מה עשה הקב"ה באותו היום כשגית את קיסר ונטלה קופסא מלאה כסף וזהב והעילה לים ופלה ובהא לאותו מקום ונטלה אותו ומלאה בה ממון גדול וכשתרפא רבי עקיבא בא אללה ואמר גלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שליחיו באותו הזמן עבשו הכי כל ממוןך בידו וסיפסה לו כל המעשה והכיסומו בבית גמיה ונתנה לו מתנת גדולות:

דגרות הב"ח (ה) גמ' אול הוה תרתי סרי: (ב) שם ועוד שביק לך ארמלות חיות: (ג) שם ואשתרי מן נכסיה מן שית מולי: (ד) שם עבדיו ליה הם מן עינא: (ה) שם אמרו ליה 'יעבד מרנא' (ו) שם עבדת ספינתא דמן דמרויטא וכו' כהווא יומנא ומן מערויטא כלי: (ז) רש"י דיה חדא דלא וכו' שיש הס"ד ואח"כ מיה ואח"כ לסיכא שלא היה לה עבדים ראויים הס"ד: (ח) ד"ה ומן אילא וכו' עושין לכן את מן ענין של איל ואית דגרסי מין ענא היו עושין: (ט) ד"ה אייטו וכו' דגר הס"ד ואח"כ מ"ה יעבד מרנא:

הנודר מן המבושיל פרק ששי נדרים ר"ג

נא

עין משפט
נר מצוה

דבכל גריוא דבעינא . בלויזה מדה שארלה חקק : חסייה כופרא . זיפתו מבחון כדי שיחיון החטים : ליכיל לי . יומד לי : דרשינא כך . כלומר שאלה חיוב לי : **שפינא חמרא ברקודא דאכונ** . שאכין ירקד : ובקיקני דאמר : בזמניה שאמך תמוג לי הכוס : מאי מועבד . טעם נשמה : חרמי לי תורה אור

דבכל גריוא דבעינא שקילנא שקל דיקולא רבה . חפיה' בופרא וסחפיה על רישיה ואול אמר ליה "ליכיל לי מר ארבעין גריווי חמי' דרשינא בר' אהרן רבינא" לאו אחרתך דלא דברתן א"ל חמי' דרשינא קא שפינא" א"ל בר קפרא לברתיה דרבי "למחר שתינא חמרא בריקודא דאכונ ובקיקני דאמך" **בן אלעשה**

→ **רתניה דרבנדה ועשיר גדול הוה, אזמניה *** **לבי הילולא דרבי שמעון ברבי** , א"ל בר קפרא לרבינא **תועבתי** בל דא"ל רבי דהבין הוא תועבתי פרכה בר קפרא, א"ל פרשיתי את. א"ל תיתי דביתכי תירמי לי נטלא, אהת רמיא ליה, א"ל לר' : קום רקוד לי דאימר לך, הכי אמר רחמנא 'תועבתי' תועבתי אתה בה"לכסא אחריןא א"ל **תועבתי** לך כי עניינא קרמאה, א"ל עיביד לי דאימר לך, עבר, אמר ליה "חבל הוא" תבליון יש בה"מי שנייא הדא ביאת מן כולדון ביאות, אמר ליה **במא** זמתי אמר ליה עיביד כי עניינא קרמאה, עבר ואמר ליה *או מה היא, לא יכיל בן אלעשה למיסבל קם ונפק הוא ואיתתיה * **מתמן מאי בן אלעשה רתניא** **אלא לחנם** פידו בן אלעשה את מעותיו אלא להראות בהן תספורת של כ"ג דכתיב **בסום יכסמו את ראשיהם** חנא כעין לוליינא מאי לוליינא א"ר יהודה - תספרתא ידיתא, היכי דמי? אמר רבא "ראשו של זה בצד עיקרו של זה והיינו תספורת של כהן גדול : **גיבדלעת הרמוצה** : מאי דלעת הרמוצה? אמר **שמואל** קרא קרקואי רב אשי אמר דלעת הממונה ברמין איתביה רבינא לרב אשי **ודבי נחמיה** אמר דלעת ארמית היא דלעת המצרית בלאים עם הווינא בלאים עם הרמוצה תיובתא: **מתני'** *) ה'נודר' ממעשה קדרה אין אסור אלא ממעשה רתחאה. אמר קונס היודר לקדרה (ה) **שנייא טועם** אסור בכל הנעשה בקדרה : **ג'נ'** תניא **הנודר מן היודר לקדרה אסור** היודר לאילפס שכבר יוד לקדרה קודם שיודר לאילפס מן היודר לאילפס מותר. **בנעשה בלאים מן הנעשה באלפס מותר. בנעשה בקדרה** . הנודר מן היודר לתנור אין אסור אלא בפתוואם אמר **"כל מעשה תנור עלי אסור בכל הנעשים בחנור** : מתני' **"**

נטלא . תמוג לי הכוס כמו אנטל : **טועס חסה כס** . כלומר שמניח את חשתי של היחר וחספס זו של זנית : **כי עניינא קמא** . חיתי דביתכי תירמי לי ולדידיה א"ל קום רקוד לי : מאי חבל . דכתיב ואלה לא העמוד לפני כהמה לרבעה טבל הוא (ויקרא יח) : **ובי פבליו יש כס** . כלומר יש כביאה זו טעם מבחחרות שמנחת בעלה ונרבעת לכהמה : **זו מאי טעם** ומפרט ביכמות (דף לו) : בליש הדא על נשים הרבה וכן אשה שבעלה לאשים הנדרה ואינה יודעת מחזיה מהם נחטבה והולידה בתגמולא אב טשא אה בכו, ואלח טשא אה אחתו, על זה נלמך 'זמנאה הארץ זמה' כלומר זו מה היא שאין חדם יודע אחתה אשה שהיא טשא אה מותרת לו אם לא : **לא יכיל בן אלעשה למיסבל** . אחו זילוחא של רבי לפי שהיה עשיר גדול ולא היה יכול לראות דבר של זילוחא מחמתו : **מאי בן אלעשה** . כלומר מנין דהוה עשיר : **תספורת** **יפירדא** . שאין כמותה : **פירדא מעוטיו** . שהיה נותן ממון גדול לספר שהיה מספר לו כחגולתת של כ"ג : **הרמוצה קרא קרקואי** . לעושין של אחו מוקס שאין מתבשלין לעולם יפה : **הטמונה ברמין** . טעם של גחלים דלאו תבשיל הוא : **דלאים טעם דלעת פרמזוס** . אלמא דרמוצה לאו טמונה ברמין אלמא טעם מוקס הוא ומיין זרעיס הוא : **מתני'** **ממעשה רתחאה** היינו דבר שנגמר ביטולו בקדרה ואינו חלל מחמתת המיין לאפוקי דבר שאין גמר ביטולו בקיריה עד שמבשלין אותו בזילפס : **בכל הנעשה בקדרה** . אפילו מושלל בזילפס אסור : **ג'נ'** **היודר באילפס שכבר כוי** . האילוי וקודם שמיניו בזילפס מבשלו בקדרה והדר מיניו בזילפס כן היה מנהגן והוי יורד לקדרה ולפיכך אסור : **מן היודר באילפס מותר** ביודר לקדרה . קודם שירד לאילפס : **מן הנעשה בקדרה** . לגמרי כל ביטולו שאינו יורד לאילפס כלל : **מותר בנעשה באילפס** . אע"פ שהיה קודם לכן בקדרה : **מותר בנעשה בקדרה** . כנגמר בקדרה : מתני' **"**

[יבמות לו:]

טהרהו כו: סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו:

סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו:

סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו:

סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו:

סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו:

סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו:

סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו:

סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו: סגהו כו:

ה א מיי"ס מה' לוי : מקדש הלו' : ו ב ג מיי"ס מה' נדרים הל' טו טיש' יוד"ס ריו טשי"ב :

תוספות

פוחייה טופח . טמ . בטופח : דיקולא . קל גדול : דרשינא כן . טבליתין ומילוי דדימחא היה אומר : בקרודא דלמך ובקרקני דלמך . כמו מקדשים כרשי"י : מועה חסה כה . שמיטין כשימיטין ויולקין אלל משכב זכור : טבליו יש ביאה זו משתה הדא ביאה מכל ביאוס : קרי בקרקואי . דלעוין של אחו מוקס שאינו בכלל משכיל : דלעת הפטורה בתמן . אינו בכלל משכיל כלאים . מכלל דהכמותה לא היו פטורה בתמן אלמא על גשם מוקס הוא: הטער מתעסק קדירה איש אסור אלל במעשה רתחאה . דכך ענתהה בקדירה ואין אסור [אלא] בדבר שנגמר באילפס : **מתני'** **ממעשה רתחאה** מפירושנו

ממעשה רתחאה מפרש בירושלמי חיזכו מעשה רתחאה כגון חילוק טרגין וטסי סלת ואורז זרד וערסן והיינו דקאמר איש אסור אלל ממעשה רתחאה וקראת רתחאה על שם שרין להרטיח ולבשל הרבה : **ג'נ'** שכבר יוד לקדרה קודם שירד לאילפס . כך היה דרכו במעשה אילפס שהיו מרתימין אותו בקדרה רתימה קלה : מן היודר לאילפס מותר ביודר לקדרה . קמ"ל **דלא פטח** כל שהרתימו אותו רתימה קלה כמו שירד לאילפס יורד לאילפס מיקרי מפני שהוא מוכן לכך אע"פ שעדיין לא ירד קמ"ל דלא, כך נראה בעיני : מן הנעשה בקדרה מותר בנעשה באילפס . משום דנעשה גמיר עשי' משמע ומשום הכי מותר בנעשה באילפס חף על פי שכבר יוד לקדרה משום דמ"מ גמיר עשייתו לא היה בקדרה : מן הנעשה באילפס מותר בנעשה בקדרה . כלומר חף על פי שאחר מכן הורידו באילפס שרי כיון דגמיר עשייתו בקדרה היה כך נראה בעיני : **הנודר מן היודר לתנור** אלל בפת . דכחם יורד לתנור משמע פת ואם אמר "כל מעשה הנודר עלי אסור בכל הנעשה בתנור" מתני' **"**

הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר.

הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר.

הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר.

הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר.

הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר.

הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר.

* פליאה כי כלל המטה הלוח כבר שמיח במשנה לעלי מע . ועל כהן טעות איתמי במשנה דלעלי והעיקר משנה ממוכר הכא וכן נראה מתוך פירוש הר"ן או דמלת מתני' ומלת נש' נרמס הכא בעשות אלל שלל דכדים הללו העוד ממעשה קדירה וכו' על כל הנעשה בקדירה יפסק הוא כרב בשמיין פירושי רש"י מנתה' . דלעלי מע . ומה שפרשי' הכא במשך אחר יריך פנים

כולין אחר משכב זכור : טבליו יש כה . עמתי עליו ביאה מנוגה של כהמה : **בסום יכסמו את ראשיהם** . ככומתת סוס שנאלח על זה בדרך עיקרו על זה ובכ"ג חירי מדמכסי בקרא ויין לא יטמו כל כהן מכלל דהך לאו בכל כהן איירי, וטוד דבירישא כתיב ורשעים לא יגלחו והיינו בשאר כהמים : קרא קרקואי . ילעושין של אחו מוקס : **ובלענת הרמוצה** . דלעת הפטורה בתמן כל דלעת הפטורה בתמן נקרא דלעת הרמוצה : כלאים טעם הרמוצה . אלמא מין בפני עמתי האקרא כן על שם שמתוהן המיין ניילין לעשות בתמן אכל שאר מיין דלעושין חים נקראים כך אפי' אם מומיין אותו בתמן : **מתני'** **ממעשה רתחאה** מפרש בירושלמי חיזכו מעשה רתחאה כגון חילוק טרגין וטסי סלת ואורז זרד וערסן והיינו דקאמר איש אסור אלל ממעשה רתחאה וקראת רתחאה על שם שרין להרטיח ולבשל הרבה : **ג'נ'** שכבר יוד לקדרה קודם שירד לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר.

הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר. הנודר מן היודר לקדרה אסור היודר לקדרה קודם שיודר לאילפס מותר.

כ א ב ג ד מ"י ס"ט
ה הלכות הרי"ט ס"ט
י טו"ט י"ד ס"טין ר"ז
ס"ט י' :

כא ה מ"י ט"ט הלכה ט
טו"ט ט"ט ס"ט י' :

כב ו מ"י ט"ט הלכה י
טו"ט ט"ט ס"ט י' :
מת נוסח
ה"ה תנאי
כ"ג ו מ"י ט"ט הלכה ט
טו"ט ט"ט ס"ט י' :
כד ה מ"י ט"ט הלכה ט
טו"ט ט"ט ס"ט י' :

(גמ') לא שנו - דשביעית מותר בירקות הגינה אלא במקום שאין מביאין ירק מח"ל דכיון שאין מביאין ודאי לא נדר אלא מאותם שמסתפקים
שם הי"ט מירקות הגדה ולהכי מותר בשל גינה : אבל במקום שמביאין בו אסור - אף בירקות הגינה והואל והגילוי לאטל שם בין
ירקות הגדה בין ירקות הגינה דודאי לדעתא דהכי נדר : כגמלי כו' - לדעתא דהכי אין מביאין ירקות בו' לדידה מותר בירקות גינה
ואסור בירקות שדה דכיון דלא מביאין לאו עליה עד גמלי אסור אף בירקות גינה : משום גוש - שמה יס מעפר חולה לארץ

בטיקרייהו וטמא משום ספק מת :

מתני' אסור באיספרגום - דהוי בכלל
כרוב דמין כרוב הוא : מותר בכרוב -

דאין כרוב בכלל איספרגום (6) :

אסור בשום - שנותנים ממנו בקדירה

דהייט בכלל מקפה : מותר במקפה :

דאין מקפה בכלל שום אסור במקפה

של גריסין : מותר בגריסין ד"ה דאין

גריסין בכלל מקפה : מן סמקפה - של

גריסין : ר' יוסי מחיר - דקסבר אין

מקפה בכלל גריסין : אסור בשום - של

מקפה : אסור באששים - כפת שמעורב

בו קמח עדשים דש בכלל עדשים

אששים : ומון אששים כו' - דברי הכל

היא : ר' יסודא אומר קונס גרים או

מטע שאני טועם מותר לכוס -

חטה וגרים (ג) סמס דלא אמר

חטה חטין גרים גריסין דקסבר

[ר"י גרים או חטה] מבושלים משמע

חיין לא משמע ור' יהודה לא פליג

עליה דתנא קמא : גמ' אסור לאפות :

דלדעתא דהכי אמר חטה כדי לאפות

דחטה רגירי א' משמע ומגרירי לא

קאמר : חטין ימשמע חיין גרים - משמע

מבושלים (ה) גריסין - משמע נמי חיין :

הדרן עלך הנודר מן המבושל

לא שנו אלא במקום שאין מביאין ירק
מחוצה לארץ - לארץ אבל במקום שמביאין
ירק מחוצה לארץ אסור ; כתנאי אין

מביאין ירק מן חוצה לארץ לארץ בני

חגיה בן גמליאל אומר מביאין ירק מחוצה

לארץ לארץ מ"ט דמאן דאמר אין מביאין

*אמר רבי ירמיה משום גוש : מתני' *מן

הכרוב אסור [א] באיספרגום, מן האיספרגום

מותר במ"ט, ימן הגריסין אסור במקפה

ורבי יוסי מתיר. ימן המקפה מותר בגריסין,

ימן המקפה אסור - בשום ור' יוסי מתיר. מן

השום מותר במקפה, *מן העדשים אסור [ג] באששים ר' יוסי מתיר. מן

האששים מותר בעדשים. יחמה חטין שאני טועם אסור בהן בין קמח

בין הפת, גרים גריסין שאני טועם אסור בהן בין חיין בין מבושלין, רבי יהודה

אומר קונס גרים או חטה שאני טועם מותר לכוס חיים : גמ' תנאיך שמעון

בן גמליאל אומר יחמה שאני טועם אסור לאפות ומותר לכוס חיים שאני

טועם אסור לכוס ומותר לאפות, חמה חטין שאני טועם אסור בין

לכוס בין לאפות. יחיים שאני טועם אסור לבשל ומותר לכוס, גריסין

שאני טועם אסור לכוס ומותר לבשל, גרים גריסין שאני טועם אסור

בין לבשל בין לכוס :

הדרן עלך הנודר מן המבושל

תוספות

רבי יסודא אומר גרים
או חטה שאני
טועם מותר לכוס חיים
מקפחא חטה וגרים
כחם ולא אמר (חטה)
מחין גריסין קסבר
[חטה גרים] מבושלין
משמע חיין לא משמע
חטה שאני טועם
מותר לאפות דמסכה לא
משמע אלא חיין חטין
משמע לאפות וכי משמע חיין אכל לא מבושלים : הדרן עלך הנודר מן המבושל

השם אלא טועם גורם לאסור היולא מהס ואט"ג דמשמע פשטא דמתני' דקאי ארישא דלמך קונס פירות האלו וטוקיף למר שאני טועם וא"כ הכי דייק דשאי טועם גורם האסור וי"ל דת"ל דייק
שפיר דלא חייב דשאי טועם ארע גורם האסור אלא לשון היתר משמע דוקא מחלו איני טועם אכל היולא מהס איני טועם כמו בחילופין ובידולין אפי' כי אמר נמי האלו שאני טועם שני : אידי
דלא קנין ישאל יולא מהס : משום דפדוף לאשמועינן איסורא חליפין : ת"ש אמר רבי יהודה משעה ואסר עליו בו' . ופשיטא ליה שהתא דאין חלוק בין נתינת טעם ליולא מהס כשמבצר הדבר האסור בכל אסור :
ומותר בערים ערופה ובלוי' ולי' היינו יולא מהס : על מנת שאני טועם - לאו דוקא : אמר רבא וכבר יאל מהן קודם כהדל : * בתנאי' סמויות - ענינים נעם ושארי טעם גורם האסור וי"ל דת"ל דייק
ליין וטעמין מהס מומין ואית דגכסי סמויות כמו כופי ענינים : כל שס מולדשו קרוי עליו . אף כי נשתנה מתכנה על שם עיקרו כמו דבש חמוץ וסמי סמויות גופייהו ור"ש אוקר דבש חמוץ סמויות
ימתי סמויות ודבש חמוץ קיימי אהא דקאמר ת"ק מן סמויות מותר בחומץ סמויות הא בסמויות גופייהו אסור וחכמים סמויות גופייהו : * בתנאי' סמויות - ענינים נעם ושארי טעם גורם האסור וי"ל דת"ל דייק
ירקות שדה - חיין קרוין ירק כחם והולא למר ירקות שדה לרין למר שם לירק ולומר ירקות שדה וכן כולם : אבל בשביעית מהספך הענין לפי שאין ירקות גינה מניין שאין בלג פגודה ואוכלין וירקות
שדה לפיכך גשון העולם ירקות כחם וארי ירקות שדה : גמ' אבל במקום שמביאין ירק מחוצה לארץ אסור - אף בירקות גינה דכיון דמביאין שם דעתה גס עלייהו : משום גוש - עבר הכתוב בירק וחכמים
גזרו עומתה על גוש עפר כחם מארץ פסמיים כפ"ק דשבת (דף טו') : בתנאי' אסור באיספרגום - הוא מין כרוב אבל אין כרוב נקרא על שמו : מן הגריסין אסור במקפה - ואפי' כי נתן במקפה עדיין שם גריסין
עליון : ור' יוסי מתיר - דקסבר לא מיקו גריסין אלא מקפה של גריסין והוא מן גריסין נדר : מן המקפה מותר בגריסין - דלא תימא כי היכי דלודר מן המקפה אסור בשום משום שדך ליתן שום במקפה הוא
דאין מני כי נדר מן המקפה יהא אסור בגריסין משום שדך בגריסין מקפה קא משמע לן דלא דמי משום דשום רגילין ליתן בכל מיני מקפה כי נוסח טעם והוא הוא המקפה אבל אין טעמין מגריסין
לכך מקפה אלא מכה מניין טעמין מקפה : אסור באששים - פאולת מדשים : חמה שאני טועם בו' - מייסור לשון שחזר שמיסה נאסר בכל אי נמי כדמפסק רב"ג בבביתא דמסא משמע לאפות וחכמים
משמע לטעם : גרים חטה שאני טועם מותר לכוס חיים - לא פליג אמנא קמא : הדרן עלך הנודר מן המבושל

(* ע"כ שייך לך ר"ב : ומדבר זה עד ד"ה גמ' אכלו בו' שייך נ"א .

הגהות הב' ח' (6) רש"י ד"ה מותר בכרוב וכי איספרגום ס"ד ואח"כ י"ל ד"ה אסור במקפה של גריסין ס"ד ואח"כ י"ל ד"ה אסור בשום של מקפה ס"ד ואח"כ י"ל ד"ה אסור בשום שנותנין וכו' בכלל מקפה ס"ד ואח"כ מ"ה מותר
במקפה וכו' בכלל שום ס"ד ואח"כ י"ל ד"ה אסור באששים : (ב) ד"ה ר' יסודא וכו' לכוס חטה וגרים חיים כיון דלא אמר חטה חטין גרים גריסין קסבר חטין (א) משמע כ"ל : (ג) ד"ה גרים
משמע מבושלים גריסין משמע חיין גרים גריסין משמע נמי חיין וכו' :

דברות הגר"א [א] משנה באיספרגום - ר"ב טירס רב האי גאון מין כרוב שטרין אותו בין וכלשון חיי יין של נקר נקרא איספרגום (ועי' רש"י בכרוב ר"א ע"א ד"ה איספרגום) : [ב] שם באששים - ר"ב טירסלמי מפרס עלופחין
מקלין וסומין ומגלין כדבש ומסוגלין :

סמקין י"ב ע"ט

[לפי' כ"ג ע"ט ר"ג פירוש
על מלה אששים]

פ"ה הרא"ש

[שייך לך שלפניו]
בבבולין דיומך הוא
מיוז מה שמילופין
אסור דאין לך דבר
שמפס את דמיו אלא
קודש ומותר אשחמתי
מכמים בחיבורי הגאה
למי שהחליפו לכתמלה
וא"ל אכתי ליחמי
חילופין ויולא מהס
לאשמועינן דחילופין

הנודר

הנודר מן הירק פרק שביעי נדרים

מתני' אלא מחמשה מינין . חטה ושעורה וכוסמין ושיפון ושבלום
שועל : רבי מאיר אומר כו' . זהא ודאי מודיעא לך
שהנודר מן התבואה אינו אסור אלא מחמשה מינין אבל הנודר מן
הדגן אסור בכל מין דמדינא (ג) משמע דבר ששועין ממנו כרי
ופול המלוי יבש עושין ממנו כרי תורה אור

[מ"ק יג:]

ולא הכי אסור : **גמ'** למימרא דגני .
דכתיב בקרא כל מין דמדינא משמע
ותייב בעמק מן הפורה ואפי' משאר
מינין מדקתני הנודר מן הדגן אסור
בכל : וקפדון פדנ . כלומר קיבולו
עליהם תקנתא של חזקיהו לעשר הכל
כדכתיב הרבו בני ישראל וגו' **וכי**
אמרת בשלח **יד** לא משמע אלא
מחמשה מינין היינו דלמא קרא

[ע' תוספות ר"ה יג.
ד"ה תנא]

למיומר "הרבו בני ישראל דלפי דבר
שלא נתחייב בעמק מן התורה כגון
שאר מיני דמדינא היו מעשרים כרי
לחזקיהו בקפדון, אלא וי' אמרת **יד**
כל מיני דמדינא משמע מאי "וכפדון"
הדבר הרבו כלומר מה הוסיפו על
מה שכתוב בתורה : אמר ר' אבהו (ג)
כל דמדינא משמע : ומאי וכפדון הדבר
הרבו לחזקיהו פירות האילן וירק .
הרבו זו בני ישראל ליתן מזה
מעשרה מדאורייתא לא מחייב בעמק
אלא מידי דמדינא דלא משמע אלא
מחמשה מינין : ותבואת הפסד רבוב .

[ג' ופער הכל לרוב
וגו']
[בשאלות פ' ט' ט"ז
ק"ה א"ה וכל תבואת
שדה אפר אבי וכו' וכו'
תני פ' ה' ה"ד ד"ה הרב]

אלמא דתבואה משמע כל מיני דלא
דכתיב ותבואת השדה לאו מחמשה
מינין (ד) ואיך תבואה : "תבואה"
סהם לא משמע אלא מחמשה מינין
"תבואת השדה" משמע כל מיני הגדל
מן השדה : פקיד . לזה בלוחותו :
הכי מיקריא . כלומר מזה הגבה
אורו ממנו : אלא מחמשה מינין
ואינו גובה אלא מחמשה מינין :

[מ"ה שכתוב בתורה : אמר ר' אבהו (ג)
כל דמדינא משמע : ומאי וכפדון הדבר
הרבו לחזקיהו פירות האילן וירק .
הרבו זו בני ישראל ליתן מזה
מעשרה מדאורייתא לא מחייב בעמק
אלא מידי דמדינא דלא משמע אלא
מחמשה מינין : ותבואת הפסד רבוב .

[ג'ל סתתתא]

עלמא דתבואה משמע כל מיני דלא
דכתיב ותבואת השדה לאו מחמשה
מינין (ד) ואיך תבואה : "תבואה"
סהם לא משמע אלא מחמשה מינין
"תבואת השדה" משמע כל מיני הגדל
מן השדה : פקיד . לזה בלוחותו :
הכי מיקריא . כלומר מזה הגבה
אורו ממנו : אלא מחמשה מינין
ואינו גובה אלא מחמשה מינין :

עלמא דתבואה משמע כל מיני דלא
דכתיב ותבואת השדה לאו מחמשה
מינין (ד) ואיך תבואה : "תבואה"
סהם לא משמע אלא מחמשה מינין
"תבואת השדה" משמע כל מיני הגדל
מן השדה : פקיד . לזה בלוחותו :
הכי מיקריא . כלומר מזה הגבה
אורו ממנו : אלא מחמשה מינין
ואינו גובה אלא מחמשה מינין :

[ע"ש כמה
שטייטס]

או דילמא כיון דלא ידעי פתחיהו
שעל יד על די מחסר ואינו ניכר
פתיחותו להדיא והואיל וטעל הימנו
שכר עולה ומשביח הוי ויהבו ליה
מהוא אגרא : אמר רבא דהא לא
יוסף . הכא דלמיר רבא דהא לא
מיבעיא ליה דעלמא כל מיני משמע :
דמי למוינא דרבא . שכתביה רבא
לומר לפניו היה מוצא לו בענין זה :

פ"י הרא"ש
מתני' אסור בשול
המלוי יבש
דדגן כל מיני דמדינא
משמע ששועין ממנו
כרי והטור מן הדגן
אסור בכל מיני קטניות
ששועין מהם כרי :

לפי שהגיס לבו שאל לו מקרא זה כדי להשפיל דעתו : כמדבר שהוא מוסקר לכל .
מלמד תורה בתום לכל : נחילאל . (ס) (נש"ל) לו התורה כמו נחלה : ששוקטין אותו בלרין . כמו (ו) המשקוף :

מלמד תורה בתום לכל : נחילאל . (ס) (נש"ל) לו התורה כמו נחלה : ששוקטין אותו בלרין . כמו (ו) המשקוף :

מתני' הנודר מן הדגן אסור כפול המלוי יבש . לכוין דמדינא
ששועין ממנו לכן סבירא ליה לר' מאיר דדגן מיקרי
גמ' וכפרון הדבר . מקרא הוא בד"ה דכתיב חזקיהו לא היו
זריזין להפריש תרומות ומעשרות עמד חזקיהו ותקן שיביאו אוסם בית
ה' וכתוב וכפרון הדבר שנתחזקה
וגברה תקנתו של חזקיהו : הרבו בני
ישראל וגו' ואי אמרת דגן כל
דמדינא משמע מאי וכל תבואת השדה .
הא כל דמדינא הוו בכלל דגן ואם
כן כל תבואת השדה בכלל : לאיתוי
פירות האילן וירק . שאין עושין דגן
מין : דכל מודים נודר מן התבואה
וכי' . דאפי' דמי לה במחיתין
בלשון יחוד זכרי הכל היא : כדור
דמימא תבואה כל מיני משמע .
מדמתחמין עלמא ועלמא משמע
כל מיני כדחמין לקמן : בר מר
שמואל פקיד וכו' עלמא היכי
מיקריא . שלא היה לו לרבא ליעול
אלא מעלמא שייחד לו [בר] מר שמואל :
אינו אסור אלא במחמשה מינין .

מתני' הנודר מן הדגן אסור כפול המצרי
יבש דברי רבי מאיר וחב"א אינו אסור אלא
בחמשת המינין רבי מאיר אומר הנודר מן
התבואה אינו אסור אלא מחמשה המינין
אבל הנודר מן הדגן אסור בכל ומותר
בפירות האילן וירק : **גמ'** למימרא ד"דגן"
כל דמדינא משמע מתיב רב יוסף **וכפרון**
הדבר הרבו בני ישראל [ראשית] דגן תירוש
ויצהר . וכל תבואת שדה גלוב וגו' ואי
אמרת דגן כל דמדינא משמע מאי **וכפרון**
הדבר הרבו ? אמר ר' אבהו פירות האילן
וירק : ר' מאיר אומר הנודר מן התבואה
וכי' : אמר ר' יוחנן הכל מודים בנודר מן
התבואה שאין אסור אלא מחמשה המינין
תניא נמי הכי (ה) **וששין בנודר מן התבואה**
ששין אסור אלא מן המינין פשיטא , מהו
דתימא תבואה כל מיני משמע קמשמע לן
דלא משמע כל מיני מחייב רב יוסף **וכפרון**
הדבר הרבו בני ישראל **אמר רבא תבואה**
לרוב "תבואת שדה" לרוב . בר מר שמואל
פקיד דליתונן תליסר אלפי זוזי לרבא מן
עלמא דנהר פניא , שלחה רבא לקמיה דרב
יוסף **עלמא** היכי מיקריא : אמר רב יוסף
מתניתין היא וששין בנודר מן התבואה
ששין אסור אלא מחמשה המינין א"ל אביי

מי דמי תבואה לא משמע אלא מחמשה המינין , עלמא כל מיני משמע ,
אהדרוהו לקמיה דרבא אמר : הא לא קא מיבעיא לך דעלמא כל מיני
משמע , הא הוא דאיבעיא לי שכר בתים ושכר ספינות מאי : כי אמרינן
כיון דפחתו לאו עלמא הוא אנ דילמא כיון דלא ידעי פתיחותו עלמא
היא אמרוהו רבנן קמיה דרב יוסף , אמר ר' מאיר דלא צריך לן אמאי שלח
לן , איקפד רב יוסף , שמע רבא * ואחא לקמיה במעלי יומא דכפרו , אשכחיה
לשמעיה דהוה קא מויג קמיה כסא דחמרא , אמר ליה הב לן דאמויג ליה
אנא , יהב ליה וקא מויג איהו כסא דחמרא , כי קא שתי אמר ר' הדין מויגא
דמי למוינא דרבא ברית דרב יוסף בר חמא אמר ליה "הוא ניהו" אמר ליה
* לא תיתיב אברעך עד דאמרת לי פירושא דהדין מילתא מאי דכתיב
וממדבר מתנה וממתנה נחילאל ומנחילאל במות" א"ל **ששין** ששועיה
אדם את עצמו כמדבר שהיה מוסקר לכל תורה ניתנה לו במתנה שנאמר
וממדבר מתנה **ביתו** שניתנה לו במתנה נחלו אל שנאמר וממתנה נחילאל
ביתו שנחלו אל עולה לגדולה שנאמר ומנחילאל במות" אמר ר' הדין עצמו
הקב"ה משפילו שנאמר ומבמות הגיא **א"ל ע"ה** אלא * **ששין** איתו
בקרעק שנאמר ונשקפה על פני הישימון **א"ל** חזור בו , הקב"ה מגביהו
(*) [גי'הס הערוך בערך ש"ק ב' ששוקטין וכו' בשאלות פריש ט"ה ט"ז ס"א ק"ה]

תניא נמי הכי (ה) **וששין בנודר מן התבואה**
ששין אסור אלא מן המינין פשיטא , מהו
דתימא תבואה כל מיני משמע קמשמע לן
דלא משמע כל מיני מחייב רב יוסף **וכפרון**
הדבר הרבו בני ישראל **אמר רבא תבואה**
לרוב "תבואת שדה" לרוב . בר מר שמואל
פקיד דליתונן תליסר אלפי זוזי לרבא מן
עלמא דנהר פניא , שלחה רבא לקמיה דרב
יוסף **עלמא** היכי מיקריא : אמר רב יוסף
מתניתין היא וששין בנודר מן התבואה
ששין אסור אלא מחמשה המינין א"ל אביי

מי דמי תבואה לא משמע אלא מחמשה המינין , עלמא כל מיני משמע ,
אהדרוהו לקמיה דרבא אמר : הא לא קא מיבעיא לך דעלמא כל מיני
משמע , הא הוא דאיבעיא לי שכר בתים ושכר ספינות מאי : כי אמרינן
כיון דפחתו לאו עלמא הוא אנ דילמא כיון דלא ידעי פתיחותו עלמא
היא אמרוהו רבנן קמיה דרב יוסף , אמר ר' מאיר דלא צריך לן אמאי שלח
לן , איקפד רב יוסף , שמע רבא * ואחא לקמיה במעלי יומא דכפרו , אשכחיה
לשמעיה דהוה קא מויג קמיה כסא דחמרא , אמר ליה הב לן דאמויג ליה
אנא , יהב ליה וקא מויג איהו כסא דחמרא , כי קא שתי אמר ר' הדין מויגא
דמי למוינא דרבא ברית דרב יוסף בר חמא אמר ליה "הוא ניהו" אמר ליה
* לא תיתיב אברעך עד דאמרת לי פירושא דהדין מילתא מאי דכתיב
וממדבר מתנה וממתנה נחילאל ומנחילאל במות" א"ל **ששין** ששועיה
אדם את עצמו כמדבר שהיה מוסקר לכל תורה ניתנה לו במתנה שנאמר
וממדבר מתנה **ביתו** שניתנה לו במתנה נחלו אל שנאמר וממתנה נחילאל
ביתו שנחלו אל עולה לגדולה שנאמר ומנחילאל במות" אמר ר' הדין עצמו
הקב"ה משפילו שנאמר ומבמות הגיא **א"ל ע"ה** אלא * **ששין** איתו
בקרעק שנאמר ונשקפה על פני הישימון **א"ל** חזור בו , הקב"ה מגביהו
(*) [גי'הס הערוך בערך ש"ק ב' ששוקטין וכו' בשאלות פריש ט"ה ט"ז ס"א ק"ה]

תניא נמי הכי (ה) **וששין בנודר מן התבואה**
ששין אסור אלא מן המינין פשיטא , מהו
דתימא תבואה כל מיני משמע קמשמע לן
דלא משמע כל מיני מחייב רב יוסף **וכפרון**
הדבר הרבו בני ישראל **אמר רבא תבואה**
לרוב "תבואת שדה" לרוב . בר מר שמואל
פקיד דליתונן תליסר אלפי זוזי לרבא מן
עלמא דנהר פניא , שלחה רבא לקמיה דרב
יוסף **עלמא** היכי מיקריא : אמר רב יוסף
מתניתין היא וששין בנודר מן התבואה
ששין אסור אלא מחמשה המינין א"ל אביי

מי דמי תבואה לא משמע אלא מחמשה המינין , עלמא כל מיני משמע ,
אהדרוהו לקמיה דרבא אמר : הא לא קא מיבעיא לך דעלמא כל מיני
משמע , הא הוא דאיבעיא לי שכר בתים ושכר ספינות מאי : כי אמרינן
כיון דפחתו לאו עלמא הוא אנ דילמא כיון דלא ידעי פתיחותו עלמא
היא אמרוהו רבנן קמיה דרב יוסף , אמר ר' מאיר דלא צריך לן אמאי שלח
לן , איקפד רב יוסף , שמע רבא * ואחא לקמיה במעלי יומא דכפרו , אשכחיה
לשמעיה דהוה קא מויג קמיה כסא דחמרא , אמר ליה הב לן דאמויג ליה
אנא , יהב ליה וקא מויג איהו כסא דחמרא , כי קא שתי אמר ר' הדין מויגא
דמי למוינא דרבא ברית דרב יוסף בר חמא אמר ליה "הוא ניהו" אמר ליה
* לא תיתיב אברעך עד דאמרת לי פירושא דהדין מילתא מאי דכתיב
וממדבר מתנה וממתנה נחילאל ומנחילאל במות" א"ל **ששין** ששועיה
אדם את עצמו כמדבר שהיה מוסקר לכל תורה ניתנה לו במתנה שנאמר
וממדבר מתנה **ביתו** שניתנה לו במתנה נחלו אל שנאמר וממתנה נחילאל
ביתו שנחלו אל עולה לגדולה שנאמר ומנחילאל במות" אמר ר' הדין עצמו
הקב"ה משפילו שנאמר ומבמות הגיא **א"ל ע"ה** אלא * **ששין** איתו
בקרעק שנאמר ונשקפה על פני הישימון **א"ל** חזור בו , הקב"ה מגביהו
(*) [גי'הס הערוך בערך ש"ק ב' ששוקטין וכו' בשאלות פריש ט"ה ט"ז ס"א ק"ה]

תניא נמי הכי (ה) **וששין בנודר מן התבואה**
ששין אסור אלא מן המינין פשיטא , מהו
דתימא תבואה כל מיני משמע קמשמע לן
דלא משמע כל מיני מחייב רב יוסף **וכפרון**
הדבר הרבו בני ישראל **אמר רבא תבואה**
לרוב "תבואת שדה" לרוב . בר מר שמואל
פקיד דליתונן תליסר אלפי זוזי לרבא מן
עלמא דנהר פניא , שלחה רבא לקמיה דרב
יוסף **עלמא** היכי מיקריא : אמר רב יוסף
מתניתין היא וששין בנודר מן התבואה
ששין אסור אלא מחמשה המינין א"ל אביי

מי דמי תבואה לא משמע אלא מחמשה המינין , עלמא כל מיני משמע ,
אהדרוהו לקמיה דרבא אמר : הא לא קא מיבעיא לך דעלמא כל מיני
משמע , הא הוא דאיבעיא לי שכר בתים ושכר ספינות מאי : כי אמרינן
כיון דפחתו לאו עלמא הוא אנ דילמא כיון דלא ידעי פתיחותו עלמא
היא אמרוהו רבנן קמיה דרב יוסף , אמר ר' מאיר דלא צריך לן אמאי שלח
לן , איקפד רב יוסף , שמע רבא * ואחא לקמיה במעלי יומא דכפרו , אשכחיה
לשמעיה דהוה קא מויג קמיה כסא דחמרא , אמר ליה הב לן דאמויג ליה
אנא , יהב ליה וקא מויג איהו כסא דחמרא , כי קא שתי אמר ר' הדין מויגא
דמי למוינא דרבא ברית דרב יוסף בר חמא אמר ליה "הוא ניהו" אמר ליה
* לא תיתיב אברעך עד דאמרת לי פירושא דהדין מילתא מאי דכתיב
וממדבר מתנה וממתנה נחילאל ומנחילאל במות" א"ל **ששין** ששועיה
אדם את עצמו כמדבר שהיה מוסקר לכל תורה ניתנה לו במתנה שנאמר
וממדבר מתנה **ביתו** שניתנה לו במתנה נחלו אל שנאמר וממתנה נחילאל
ביתו שנחלו אל עולה לגדולה שנאמר ומנחילאל במות" אמר ר' הדין עצמו
הקב"ה משפילו שנאמר ומבמות הגיא **א"ל ע"ה** אלא * **ששין** איתו
בקרעק שנאמר ונשקפה על פני הישימון **א"ל** חזור בו , הקב"ה מגביהו
(*) [גי'הס הערוך בערך ש"ק ב' ששוקטין וכו' בשאלות פריש ט"ה ט"ז ס"א ק"ה]

תניא נמי הכי (ה) **וששין בנודר מן התבואה**
ששין אסור אלא מן המינין פשיטא , מהו
דתימא תבואה כל מיני משמע קמשמע לן
דלא משמע כל מיני מחייב רב יוסף **וכפרון**
הדבר הרבו בני ישראל **אמר רבא תבואה**
לרוב "תבואת שדה" לרוב . בר מר שמואל
פקיד דליתונן תליסר אלפי זוזי לרבא מן
עלמא דנהר פניא , שלחה רבא לקמיה דרב
יוסף **עלמא** היכי מיקריא : אמר רב יוסף
מתניתין היא וששין בנודר מן התבואה
ששין אסור אלא מחמשה המינין א"ל אביי

נ"ט
מטות ה"א
ל' ע
א תבואה

מטות ה"א
ל' ע
א תבואה

מטות ה"א
ל' ע
א תבואה

מטות ה"א
ל' ע
א תבואה

מטות ה"א
ל' ע
א תבואה

כמ" א מ"י פ"י מתי' מ' ד"ס ס"ב ג' תש"ע י"ד סימן רכ"ט ע"ב :

ל ב מ"י פ"ד מתי' שמיטה ס"א :

לא ב מ"י פ"ה מתי' תרומות הלכה כב :

לב ד מ"י פ"ו מתי' נטע רבעי ס"ב טו סת ענין קלו תש"ע י"ד ס"י לה ט"ף כב :

לז ה מ"י פ"ה מתי' כלאים ס"ב ט"ז ט"ט ש"ס ס"ה ר"ג ט"ף יח :

לח ו מ"י פ"ז מתי' מעשר הלכה ד :

תוספות
נ"א (ע"ז ס)
ז'נ"ד ה"ת ר"ג ע"ד
ז"ק ר"ג ס"א א"י ע"ד
ג"כ ט"א ע"ד י"א
ז"ב ט"א ע"ד י"א
ז"ג ט"א ע"ד י"א
ז"ד ט"א ע"ד י"א

גמ' איש כפר ימא - שהיה דר בכפר שהיה עומד על שפת הים :
העלה ימיו - העלה שאלה זו בפיו כדמרגמיניו ובידו רלפה ובפומיה
המלל (שפי"ו) : ורבו גדוליו על עיקרו - לאו רבייה בלחוד קאמר
אלא רבייה שכיולא בה במדרי דתי' מעלמא היה זה כדי לנטל את
האכור מינה בגדולין מספקא ליה אי
גדול היתר מעלני את האכור או לא
וכ"ל דעיקר ספקיה אי אמרינן
דגידולין כיון שנמשכין ויולאין מן
העיקר שאינו כלה אי הוה להו כעיקר
ואסרי אי הוה להו כהיתר ומעלני את
האכור ובדין הוא דהוה ליה למיבטי
גידולין עומן שרו או אסרי מינה הא
בהא תלוי דאי גידולי היתר מעלני
את האכור פשיטא דשרוי וחי איין
מעלני פשיטא דאסרי דאי שרו הו
מעלני כד נראה בעיני ובסמוך תראה
מה שהזיקתי לפרש קד : בצל של
תרומה שנטעו ורבו גידוליו על עיקרו
מותר - כלומר דלא הוא תרומה דאתו
גידולין ומזבטלני עיקר מינה עכל
הו דהא בטלו גדוליו את העיקר
ודקאמרין מותר לומר דפקע שם
תרומה מיניה ושרי באכילה עראי :
שביק מר תרין - רבי יוחנן ורבי
יוחנן דסביחא להו דלא אתו גידולין
ומזבטלני עיקר-לירדה שסבכה בזקנה-
ילדה שלא עברו עליה ג' שנים וקלאה
וארכיבה בנימיה וקנה שזבכו עליה
ג' שנים ובה פירות שאילו לא היו בה
פירות אמרינן בפרק משוח מלחמה
(סוטה מה) : לילדה שסבכה בזקנה בטלה :
אע"פ שהוסיף מאתים אכור - אע"פ
שהוסיף אותן פירות בגידולין מאתי'
על מה שהיו קודם שסבכה אכור
אע"פ דגידולין של היתר מוזקת קאחו
וקיימו לן ילדה שסבכה בזקנה בטלה
אפילו הכי כיון שפירות הללו כבר היו
שבהם מבטלני עיקר : אף על פי שנעקר הכנס - וגדל אח"כ
בהיתר אכור אלמא גידולין כיון שמן העיקר הם יולאין דמי
ומעשרותיה : וזרעו - לפי שיש באותה לימיה כמה כללים והוא נוטעו איך ואיך ושירך בה לשון זריעה : מתיעשרת לפי כולה - לפי הגידולין
והעיקר אלמא אתו גידולין הממויין ומזבטלני את העיקר הפטור ואף על גב דלעיל בסמוך אמר רבי אבהו משמיה רבבי יוחנן דילדה
שסבכה בזקנה ובה פירות אע"פ שהוסיפה מאתים אכור דאלמא לא אתו גידולין ומזבטלני עיקר אמר רבי אבהו וחליבא דר' יוחנן :
דלמא לחומרא אינו - לעולם אימא לך דמדינא לך אתו גידולין ומזבטלני עיקר דלחומרא הכי הכי כמורא אלא דהא משוח חומרא
בעלמא אמרינן דמזבטלני ובה שפרשתי לא קשיא לן הא דמשוק הכא הא חומרא דתי' לירי קולא הוא דחי מעשר מינה ובה לרמא מעשר מן
העיקר על הגידולין והווי מן הפטור על החיוב ואי מעשר עליה ממקום אחר הוה ליה מרובה מעשרותיו דלא קשיא כלל דהואיל דחין גידולין
מעלני את העיקר הוה להו גידולין כעיקר כיון דמיניה רבו והך ליתרא עיקרה וגידולה פטרי מדעה וכי מעשר מינה ובה ליכא למיחש כלל :

(א) לאור"ה הפסח בבל יחל - שא"ת נהנית לי עד
ההג אם הולכת את לבית אביך עד הפסח"
הלכה לפני הפסח אסורה בהנאתו עד ההג
ומותרת ליך אחר הפסח : **גמ'** האומר
לאישו קונם מעשה ידך עלי' קונם הו על פי
קונם הלפי וכו' : **ישמעאל** איש כפר ימא ואמר
לתי' איש כפר דימא העלה בידו בצל שעקר
בשביעית ונטעו בשמינית ורבו גידוליו על
עיקרו והבי קא מיבעיא ליה : גידולין היתר
ועיקרו אכור (ג) וכיון דרבו גידוליו (כעיקרו)
אותן גידולי היתר מעלני את האכור - אלא :
אתא לקמיה דרבי אמי לא הוה ביריה אתא
לקמיה דרבי יצחק נפחא יפשט ליה מן הרא
דאמר רבי חנינא תריתאה אמר רבי ינאי
"בצל של תרומה שנמטעו ורבו גידוליו על
עיקרו מותר" א"ל ר' ירמיה ואיתימא רבי זריקא
"ש"ק מר תרין ועבד כהן : מאן נהנוה תרין
דא"ד אבתו אד ריהן ילדת שסיבה בזקנה
ובה פירות אע"פ שהוסיפה מאתים אכור
וא"ד שמואל בר רבי נחמני א"ד ונתן בצל
שנמטעו בהם ונעקר הברם אסור הדר אתא
לקמיה דר' אמי ופשיט ליה מן הרא דאמר
ר' יצחק אמר ר' יוחנן לימרא בצלים שתיקנה
זרעה מתעשרת לפי כולה אלמא אותן
גידולין מבטלני עיקר דלמא לחומרא שאני
אלא מן הרא דתניא רבי שמעון אמר
כל

בפסח אחר הפסח : והרי היא נהנית ממנו קודם הפסח נמנא עובר
בלא יחל דברו כמה שנהנית ממנו קודם הפסח שהרי הוא היורה עד
הפסח : ומותרת ליך אחר הפסח - שהרי לא היתה אלא עד הפסח :
גמ' הפסח כידו בבל - ברייתא היא איבעי' היא דאיבעיא בזי מדרישא:
שעקר בשביעית ונטעו בשמינית -
איכא דאמרי שעיקרו גדל בשביעית
ונהגדל (ג) עד שרבו גידוליו על עיקרו:
וקא מיבעיא ליה כפי גידוליהן אחינהו
היתר שגדלו בשמינית ועיקרו אכור
בהגלה שהרי גדל בשביעית ומייבין
בביעור : (ד) וכיון דרבו גידוליו על
עיקרו שהיו יותר מן העיקר אותן
גידולי היתר מעלני את האכור
שמזבטלני את האכור טלו או לא :
מותר - גידוליו היתר מזבטלני את
האכור והכא נמי לא שגא : ילדה - של
ערלה : שסיבכה - שהרכיבה בתוך
אילן זקן של היתר והוה פירות
הערלה : ואע"פ שהוסיפה - פירות
לאחר שהרכיבה מאתים חלקים יותר
ממה שהיתה בשעת הרכיבה אע"פ
דשאר ערלה בטלה במאחיס (ה) :
אכור - אלמא דלא אתו גידולין דהיתר
ומעלני את האכור : **ופשט ליה מן**
הרא - דמותר להויין נמי תרין :
לירעא - ממש של כללים : שסיבכה -
שעושה הכלהה זרעה וזבלה -
מתעשרת לפי כולה - אע"פ שכבר
עושה מן העיקר והעיקר קיים ואינו
כלה לריך להפריש מן הגידולים
ומן העיקר לפי שנטעו גידולים את
העיקר (ו) הכל נמי הואו כלל
שהעלה ישמעאל גידולין מבטלני את
העיקר : דלמא לחומרא שאני - כגון
הכא גבי ליתרא בצלים דלחומרא
קאמר לריך לעשר משוח דגידולין
כגון

שכורות מב' :
טובה מן : ע"פ מחמת
הטו :

מנחות ס"ז :

ס"ט :

פ"ה הרא"ש

לאחר הפסח נמנא עובר
דבר - אם הלכה לאתר
הפסח עובר נבל יחל
למפעע על מה שנהנית
ממנו קודם הפסח :
גמ' איש כפר ימא -
היה בכפר שעל שפת
הים : כפר דמנא כד
גמ' טעמי : הנהגה כד
כלל - הלכה כד לחומרא
בניסין (דף סו) ז
הלכה בערלה מהיה איש
כפר אית : גידוליו
היתר ועיקרו אכור -
פשיטא לי דגידוליו
מותרין אפי' לא רבו

כי העיקר איש יכול לנטל הגידולין כדדכתיב בחולין כמיב המלאה וכמיב הזרע הא כידל זרוע מטיקו
בהעשרה זרוע ובה הוסף און לא הוסף לא אלמא אפי' ג' שגל האכור מעט מעט על לחמין קתא קתא בעלי
וה"ל נמי גידולי היתר העיקר האכור לא בטלי כי קא מבעיא לי אם רבו גידולי היתר על העיקר אם מבטלני
אוחו כדכד וכו' : דעיקר לא מבטל גידולין היינו משום שגידולין מעיבי שממיה גדלין והולכין או דילמא כי
היכי דלא מבטל עיקר לגידולין הכי נמי לא מבטלני גידולין לעיקר ולא דמי לשאר ח' שגדלין שגדלני בכו
משום דהך לא מתעבי גמ' יחד אלא כמספו גידולין על העיקר : כלל של תרומה - אף על פי שהוא
דבר שאין זרעו כלה אש נעשו ורבו גידוליו על עיקרו שהכלל יכול לפלוט [באחד ומאה] של הגידולין מותר
אלמא גידולין מבטלי לעיקר : ילדה שסבכה בעיקר - יחזור על ערלה שהרכיבה בעקף זקנה : ובה פירות - של
ערלה : אף על פי שהוסיף מאתים של היתר אכור - גידוליו היתר לא מבטלי לאכור : כלל ששחלו בכנס
והאמר בהשחלה : ונעקר הכנס - אע"פ שהוסיף מאתים של היתר אכור : לירעא כללים שמתקני - שהפריש
ממנה תרומה ומשעשות והוא דקנה ליתרא שהתשקל גורם לירע מה נישאק בהם : זרעיה מתעשרת לפי
כולה - כי העיקר בטל בגידולין וזר כולו להיות בטל : דלמא לחומרא - למויין בתעשר מדרבנן ויפסיט פלוי
מענין שאינו נקוב וכן המוספת הוי כעכל שנתעבר בחולין ואיך לעשר פלוי ממקום אחר מלקוח מן העובדי
סוככים למאן דאמר יע קיין או מענין שאינו נקוב כדאיתא בהקמתן רבה [מתמח לא] אבל לא מן הדמאי כי
מתרנה ממנו תרומה גדולה ומייה לא דמי לך דקסא בטל שנתעבר בחולין הוי רובא חולין ומדאורייתא
בטלי אבל הכא דאיכא רובא מוספת מייבי מדאורייתא ונאלא ואפילו למאן דאמר און בינה בדבר היעב הכא
מודע דיש ביה כי היקיקה ולתלותי הקקקת מכללו ומעבר יחד ומעשר ממנו עשר מן החיוב שט על החיוב שט
ומן הפטור שט על הפטור שט :

מזבטלני את העיקר אבל לקולא כגון בעיית דישמעאל דהוי להיתר לא אמר:
כמוהו וגבי שביעית נמי לא שגא : שתקנה - שהפריש תרומתה
הה' זרעה : וזרעה - לפי שיש באותה לימיה כמה כללים והוא נוטעו איך ואיך ושירך בה לשון זריעה : מתיעשרת לפי כולה - לפי הגידולין
והעיקר אלמא אתו גידולין הממויין ומזבטלני את העיקר הפטור ואף על גב דלעיל בסמוך אמר רבי אבהו משמיה רבבי יוחנן דילדה
שסבכה בזקנה ובה פירות אע"פ שהוסיפה מאתים אכור דאלמא לא אתו גידולין ומזבטלני עיקר אמר רבי אבהו וחליבא דר' יוחנן :
דלמא לחומרא אינו - לעולם אימא לך דמדינא לך אתו גידולין ומזבטלני עיקר דלחומרא הכי הכי כמורא אלא דהא משוח חומרא
בעלמא אמרינן דמזבטלני ובה שפרשתי לא קשיא לן הא דמשוק הכא הא חומרא דתי' לירי קולא הוא דחי מעשר מינה ובה לרמא מעשר מן
העיקר על הגידולין והווי מן הפטור על החיוב ואי מעשר עליה ממקום אחר הוה ליה מרובה מעשרותיו דלא קשיא כלל דהואיל דחין גידולין
מעלני את העיקר הוה להו גידולין כעיקר כיון דמיניה רבו והך ליתרא עיקרה וגידולה פטרי מדעה וכי מעשר מינה ובה ליכא למיחש כלל :

בשל ברוב שמא חכמים החמירו כיון דעיקר חשוב ולא בטל ומדרבנן הוה דמיבעיא ליה והקשה רבב' ל' אלעזר
מתי' אמת' לא הוי זה וזה גורם ומותר שהקקע שהיא היתר והעיקר שהוא אכור גורמין לגידולין ומיין
דכבר זה וזה גורם (מותר) [אכור] וקשיא לה"ם דהכא דת גורם הוא דקקע לא משכין לה לגורם דהיתר
כדאמר פרק אלו טעופות (דף מה) [ומיוון] כביה ערביה שהיא אכורה דבספחא דמאכרא דמד גורם הוא והטעם
משום דגורם דקקע אינו מינו ואינו זומה לגורם דמרגעולה ולכך לא מתיב זה זה גורם דדוקא גבי שאר של
חולין ושל תרומה וכן גזל של עבודת סוככים דמי אהדי וכן מפנה ה"ל דלא עייך זה זה גורם [אלא]
היכא דגורם דאכור דהיינו עיקר מחציתו הוא בגידולים ואינו בטני שאינו יכר לא עייך זה זה גורם וכן
שארין של תרומה מיני שהוא בטני : בצל של תרומה שנטעו - ולקמן מוקי לה בצל דגידולי תרומה דגידולי
גידולין מותרין : ור"ב גידולים על עיקרו מותר - אלמא גידולי היתר מעלני עיקר דאכור ואע"פ שצין זבכו
כלה כמו גזל : ילדה שסיבכה בזקנה ובה פירות - שהם ערלה אפי' הוסיף במאחיס דהיתר אכור היתר
עיקר מבטל ופשוט בעל בתוספת היתר דכל המוספת דמכתיבן ואיך מותרים דנטל בזקנה במ אילו לא היה
בה פירות וסיבכה מהיה מותרת שהתעברה בזקנה (אחר) [אלמא] גידולי היתר און מבטלני עיקר של אכור :
בצל שנטעו בכנס - והאמר כדיון גלוי הכנס ועיקר הכנס דהשחא מותרין כל הגידולין אכור - אפילו הוסיפו
מאתים על העיקר אלמא דעיקר האכור איש בטל ה"ל כלל דשביעית איש בטל אלמא (א) איכא [מתיין]
דלמא גידולין היתר און מבטלני עיקר דאכור : לימרא כלל שמתקנה - פירוש שעושה תרומות ומתעשרת
זרעה : מתעשרת לפי כולה - ולא אמרי' לירעא א' ששם הגדולין היה מן העיקר שהיה און זרעו
כלל וכן היה מתקנה משום גידולין אכור מבטלני העיקר ה"ל ימא דגידולי בעיית מבטלני עיקר של
שביעית : דלמא הם לחומרא - גידוליו אכור מעלנין היתר אבל של היתר שמא לא יבטלו אכור :

בגרות הב"ח (ב) במשנה אחר הפסח בלא יחל דברו שאלה נהנית כלל : (ג) גמ' וכיון דרבו גידוליו על עיקרו : (ד) רש"י דיה שטיקו וכו' ונהגדל נח' עד שרבו : (ה) ד"ה וקא מיבעי' וכו' ומייבין כבישר סס"ד ואח"כ מ"ס וכיון
וג' האכור טלו או לא כלל סס"ד : (ו) ד"ה ואע"פ ור"ה אכור סס"ד : (ז) ד"ה מהתעשרת וכו' את העיקר והכי נמי :

הרין מעשר - תרומת מעשר דיגון הוא [דקא גרים] ליה ללא מחייב בתרומת מעשר עד דמיגון והאי מאשחקד נידגנה הלכך מעשר עליה משל אשחקד ולא הוי איסורו על ידי קרקע הלכך לא הוי בטילתו ע"י קרקע: **אפילו גידולין אסורין** - אלמא דלוי גידולין

הירק מעלין את האיסור גמליה לרבי ע"פ ר"ט

הירק מעלין את האיסור גמליה לרבי ע"פ ר"ט
והוא **ואין בטיל ברוכ** - כלומר ברוכ מדחו בגדולין רבים: **הרי תרומה דאי בני מיטשיל עלה** - שאם היה בדעתו להפריש תרומה ומעשר על פירותיו מפירות קופה זו ועשה והתן מקופה אחרת יכול לשלל עליה לפני חכם ולומר לו לא היה בדעתי ליתן מקופה זו אלא מוז ולא הויה תרומה ואפילו הכי בטלה ברוכה דתנן וכו': **תירקב** - הכל שאין לה תקנה לא לכתן ולא ליראל: **הא אם נפל למאס** - העלה סאה אחת ושאר מותר אלמא דבטלה ברוכ ידידה כמו האי דהיינו בטלה **ואפילו לרבי אחי מתני' נדרים**: (ג) **ומשנין הא תרומה בתרומה ביד כהן עסקינן** - דמאחר שזכה בה כהן לא מני מיטשיל עלה אינא ולא דמי לקונמות: **תימכר לכהן** - הכי ביד כהן היא ואין לרדן לו למוכרה: **אלא ביד ישראל עסקינן שנפלו וכו'** - **ללא מני איהו מיטשיל עלה** - שכבר זכה בה כהן (ד): **ואם קמני סיפא אס היתה עתה עסקינן בכהן** - שהיה ביד ישראל היא חזן מדמי אותה כסאה לבלתי לוי מביט אבי אמו כהן אמאי אומר הוה מדמי אותה כסאה **אפילו אותה סאה נתימכר האוהל ובהמה לו בירושה**: **אלא** - עלום בתרומה ביד ישראל עסקינן ומני מיטשיל [עליה] ואפילו הכי בטלה ברוכה (ו) וההר"ק קושא לזכותיה תריץ הכי גרסינן אלא גבי קונמות מזה לא ליתשולי עליהו והוא ליה דבר שיש לו מחייבין ואין בטל ברוכ: **אלא תרומה מאי מזה איכא לאיתשולי עלה** - וכיון דלאו מזה היא לא אחי לאיתשולי עלה ובדבר שאין לו מחייבין דמי להכי בטיל ברוכ: **ורעס המעשרה לפי כוונה** - אפילו מן היתורה של עיקר: **היתר שפסל** - אותה ליתרה של עיקר שהיתה מחוקקת: **היטן בלך** - הואיל והיתר בעין אין לרדן (ו) **לעשרת** - כלליה של ששית וכו' לימא היתר שבהן העיקר שגדלו בששית להיכן הלך ותשתי העיקר: **אלמא שרי אכל גבי מעשר כיון דלפי חשבון הטבל חייבהו רחמנא**

על מ. נ. נ.

הרומות פ"ה מ"א

במות קט: גיטין מ: לעיל כ. ע"ש [למחן:]

נ"א רבא

[סחים לג: שבועות:] מעלה יב.

בשביעית פ"ז מ"ג לעיל

מ

אמר מעשר דיגון הוא דקא גרים ליה - רבי בר חמא **אפילו גידולין אסורין** - וביגדוליהו וביגדוליהו - ברבר שורעו בלה אבל ברבר שאין זרעו בלה **אפילו גידולין אסורין אמר רבי אבהו** - שאין קונמות הואיל ואי בעי מיטשיל עליהו הווי להו כדבר שיש לו מחייבין ואין בטיל ברוכ בתרומה **דאי בעי מיטשיל עלה הובטלי** - *רחנן **סאה תרומה ממה שנתלה לפחות ממה שחולין תרומה** - למאה תעלה אמר בתרומה ביד כהן עסקינן **דלא מצי מיטשיל עלה** **ואם הכי אימא סיפא** **אם היתה שוהה תמכר לכהן** **אמר רבי עסקינן** **ואם היתה שוהה תמכר לכהן חזן מדמי אותה סאה אלא אימא** **בשרמא קונמות מצוה לאיתשולי עליה** משום דרבי נתן *דאמר רבי נתן כל הנודר כאילו בנה כמה והמקיימו כאילו מקמי עליה (ג) **ותרומה מאי מצוה לאיתשולי עליה** **וגמליה** **אמר רבי יוחנן** **לישראל בצלים שתקנה ורעה מתעשרת לפי בולת יתיב** ***רבה וקאמר** **להא שמעתא אמר ליה רב הסדא** ***מאן צאית לך ור' יוחנן רבך** **היתר שבהו להיבין הלך אמר רבא** **לא תנוקבותה בצלים שירדו עליהם גשמים וצמחון**

אם מעלמו וליכא מזה למעבד הכי לא מיקרי דבר שיש לו מחייבין והקדש דקא מני לעיל בדבר שיש לו מחייבין בהקדש דקא הית עסקינן דעל כרחין לפדיה קאי: **גופא** ליתרה כללים שהקנה זרעה - כלומר שהפריש כל מעשרותיה ומעשרת לפי כולה ולא לפי גידולין בלבד דלחו גידולין ומבטלי עיקר לגמרי: **וכי היתר שבהן להיכן הלך** - נראה בשני דהכי מחקה אפילו תימא גידולין של היתר מדולין עיקר של איסור ההם היינו טעמא דמאס דכיון שרבו גידולין על עיקרו נמלא שכשאוכל אינו טועם טעם האיסור כלל הלכך אף על פי שאיסור שבו מעורב בחבירו ולא אזל ליה לעשורי הכא אמאי מתעשרת לפי כולה וכו' היתר שבהן להיכן הלך: אם

דהוי דבר שיש לו מחייבין והע"ג דלא הוי מין זמנין יש לומר דהתם מאס דליכא נתינת טעם ולא בטלי: והרי תרומה כו' דתנן: ה"ה דהוי מני למיפק למחן דלמח תרומה אין לה מחייבין: סאה של תרומה שנתלה לפחות ממאה תרקב: לזניה בטלה בפחות מן' ואסתכח דבין [ארכא דמביב] תמינו ממנו מה שאתה מרים ממנו שנתל למכוו מקדשו: א"ה' - דמוקי להו ביד כהן אס מיירי שהדיוטות אינן בנות הבית [אימא סיפא אס היתה סבורה] תמכר לכהן וזה ידידה הוא אלא כיון שהיא ביד ישראל וא"ה שנתלה שנתלו לו תרומה מביט אבי אמו כהן דהשתא הוי ידידה: תמכר לכהן חזן מדמי סאה: והא ידידה הוא אי מיירי שכן ביד ישראל ואפיק מני מזבין לה אלא שמת מינה מיירי בתרומה שהפריש ישראל ליתן לכהן: **הרי גרביטן אלא בשלמה קונמות מזה לאיתשולי עליהו** והוי דבר שיש לו מחייבין: **גופא** כו' היתר שבהן להיכן הלך: היתר שהיה בלעשר שששיר היין הלך דסביבא להו דלא קאמר גידולין היתר מעלין את האיסור וליאוכחי גידולין היתר מעלין את האיסור מהיהו דמנכס דלפיל:

מעשר דיגון הוא דקא גרים ליה - שכל ידי דיגון מחייב במעשר ולא ע"י קקקע: **מתיב רמי בר חמא** קונס פירות האלו עליו וכו' - לר' נתן **פירי דלמח לעיל כלל של תרומה שרבו גידולין על עיקרו מותר דלמח סביבא ליה דכולהו גידולין אע"פ שאין איסורן ע"י קרקע מעלין את העיקר ומשום הכי פריך ליה מוקונמות דלוי מעלין והא דלא פריך ליה מביטתא דליתרה מעשר שכל דלתיא לעיל בסמוך משום דמתמי' אלימא ליה לחקשוי ועוד דמעשר פשיטא ליה דדבר שיש לו מחייבין הוא: והרי תרומה דאי בני מיטשיל עלה - על ידי פתח או חרטה כשאר נדרים והא דלא פריך ליה אי הכי בכלל של תרומה נמי אמאי אי"ה יתא גידולין מעלין אותו אי בני מיטשיל עליה והוי דבר שיש לו מחייבין משום דמני למדחיה דבישראל שנתלה לו מביט אבי אמו כהן עסקינן ומשום הכי פריך ליה כמו כהן עסקינן ליתא למדחיה דבכי כך נראה בשני: סאה תרומה טמאה נקט תרומה טמאה לאשמועינן ברוחא דדיוקא דהא למאה וע"ג דטמאה היא העלה: תירקב - דכיון דטמאה היא לא חזיא לכהן לאכילה ובהיסך נמי לא שריא דחיישינן לתקלה כדאיתא פרק קמח דפסחים (דף כ): בתרומה ביד כהן - דכיון דזכה בה כהן שוב אינו יכול לשלל עליה: והא קמני סיפא תמכר לכהן חזן מדמי אותה סאה: ואי דפלו לו מביט אבי אמו כהן אמאי אינו מוכר אפילו אותה סאה: אלא קונמות מזה לאיתשולי עליהו: וכיון שכן כאילו איתשיל עליהו דמיבל הנודר כאילו בנה כמה: פירשתי כפ' ד' נדרים (לעיל דף כב): תרומה מאי מצוה לאיתשולי עליה - ליכא הלכך כיון שאין ההיתר בא**

רמי בר חמא

אמר מעשר דיגון הוא דקא גרים ליה

ואין בטיל ברוכ

הרי תרומה

דאי בני מיטשיל עלה

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

הא אם נפל למאס

התירקב

ר"ג הנודר מן הירק פרק שביעי נדרים רש"י

אם היו עליו שלהם שחורים וכו' ומדקתה סחמא אסורין משמע

אם היו עליו שלהם שחורים וכו' ומדקתה סחמא אסורין משמע
 שאסורין לפי כולן כפירות שבשביעית עמלן ואם איתא דאמר' וכו' היסר
 שבהן להיכן הלק לא היו ליה למספק ולמנאי אסורין דהא אין תופסין
 דמיהן כשביעית עמלה שהרי אם החליף כנגד היסר שבהן אינו תופס
 דמיו אלא ודאי גידולין מבטלי ליה
 לעיקר לגמרי כאלו לא היה לפי שאף
 העיקר עמלו משתנה דרך גדילתו :
 ועד כאן לא שמעת לרבן שמעון בן
 גמליאל אלא היכא דלא טרח . כלומר
 א"ע"ג דלא מליגא למימני סייטתא מהך
 מכל מקום לא קשיא לי דנהי דהכא
 אמרינן גידולין לא מבטלי עיקר
 לגמרי הני מיני היכא דלא טרח
 בעולמי אכל היכא דקא טרח כי הכא
 דליטרא בליים שזרעה בקרקע אהו
 גידולין ומבטלין עיקר לגמרי ולא
 קשיא לי אמאי דכתיבנא לעיל בריש
 שמעתין דכתיבא לן דאי אין גידולין
 כעיקר פשיטא דמבטלין איהו והכא
 אמרינן גדל בחיוב חייב אלמא אין
 גידולין כעיקר ואפילו הכי קתני גדל
 בפטור פטור אלמא אף על פי שאין
 גידולים כעיקר אין מבטלין איהו
 דהכא היינו טעמא משום דהיתרא
 לא בטיל שהאיסור דרכו להבטיל
 עיקר אלא גידולין מחליטין בזה ובדון
 בעינן דבגל שנקרו בשביעית מבבל
 דמלי לרחמי שאני בלל שנטעו בכרם
 נמי לא דמי ליה כן כ"ל : דהרי ליתרא
 ממקום אחר לפי חשבון אלמא א"ע"ג
 גידולי שבועית : שאני גבי מעשר דאמר
 קרא עשר תעשר את כל תבואת זרעך
 דהיתרא זרעי אינשי דאיסורא לא זרעי
 אינשי דאזרעי אינשי גופא דהיתרא
 תירתאה א"ר ינאי "בצל של תרומה ישבטו
 ורבו גידוליו על עיקרו מותר צ"ל גידולי
 היתר

אם היו עליו שלהם שחורים וכו' ומדקתה סחמא אסורין משמע
 וכו' ילעולם אמר' היקר שבהם ליה
 הלך וקא מהדר גמרא (ג) לצול' ואפי'
 לר"ש לא אמר' היסר שבהן להיכן
 הלק ועד כאן לא אמר רש"י הגדל
 בפטור פטור דאמרין היסר שבהן
 להיכן הלק דלא קא בטיל היסר היכא
 דלא קא טרח כגון ההס שירדו
 עליהן גשמים ולמחו מליהון אכל
 ביבא דקא טרח כגון הכא דקטקטן
 מדקתה "שתיקה וזרעה הוחל ועבד
 בה מעשה גידולין של איסור מבטלין
 את היתר והוי הכל אסור להכי
 מהטעם לפי כולה : מעשר עליה לפי
 חשבון . ואף על גב דקא טרח לגבי
 שאר גידולין : סיפיקא זרעי אינשי
 דבר שהוא ממוקן רגילים בני אדם
 לזרועו וכו' ליה בשני משטרות במעשר
 ראשון ומעשר שני אכל דבר של איסור
 אין רגילין בני אדם לזרוע והואיל
 ואיהו קא זרע באיסורא שזרעה
 בלא תרומה ומעשר קבטין ליה
 השתא שמעך אהו עישור שהיה לו ליתן
 אשתקד שלא ישתכר בכך :
 תרומה

אם היו עליו שלהם שחורים וכו' ומדקתה סחמא אסורין משמע
 וכו' ילעולם אמר' היקר שבהם ליה
 הלך וקא מהדר גמרא (ג) לצול' ואפי'
 לר"ש לא אמר' היסר שבהן להיכן
 הלק ועד כאן לא אמר רש"י הגדל
 בפטור פטור דאמרין היסר שבהן
 להיכן הלק דלא קא בטיל היסר היכא
 דלא קא טרח כגון ההס שירדו
 עליהן גשמים ולמחו מליהון אכל
 ביבא דקא טרח כגון הכא דקטקטן
 מדקתה "שתיקה וזרעה הוחל ועבד
 בה מעשה גידולין של איסור מבטלין
 את היתר והוי הכל אסור להכי
 מהטעם לפי כולה : מעשר עליה לפי
 חשבון . ואף על גב דקא טרח לגבי
 שאר גידולין : סיפיקא זרעי אינשי
 דבר שהוא ממוקן רגילים בני אדם
 לזרועו וכו' ליה בשני משטרות במעשר
 ראשון ומעשר שני אכל דבר של איסור
 אין רגילין בני אדם לזרוע והואיל
 ואיהו קא זרע באיסורא שזרעה
 בלא תרומה ומעשר קבטין ליה
 השתא שמעך אהו עישור שהיה לו ליתן
 אשתקד שלא ישתכר בכך :
 תרומה

אם היו עליו שלהם שחורים וכו' ומדקתה סחמא אסורין משמע
 וכו' ילעולם אמר' היקר שבהם ליה
 הלך וקא מהדר גמרא (ג) לצול' ואפי'
 לר"ש לא אמר' היסר שבהן להיכן
 הלק ועד כאן לא אמר רש"י הגדל
 בפטור פטור דאמרין היסר שבהן
 להיכן הלק דלא קא בטיל היסר היכא
 דלא קא טרח כגון ההס שירדו
 עליהן גשמים ולמחו מליהון אכל
 ביבא דקא טרח כגון הכא דקטקטן
 מדקתה "שתיקה וזרעה הוחל ועבד
 בה מעשה גידולין של איסור מבטלין
 את היתר והוי הכל אסור להכי
 מהטעם לפי כולה : מעשר עליה לפי
 חשבון . ואף על גב דקא טרח לגבי
 שאר גידולין : סיפיקא זרעי אינשי
 דבר שהוא ממוקן רגילים בני אדם
 לזרועו וכו' ליה בשני משטרות במעשר
 ראשון ומעשר שני אכל דבר של איסור
 אין רגילין בני אדם לזרוע והואיל
 ואיהו קא זרע באיסורא שזרעה
 בלא תרומה ומעשר קבטין ליה
 השתא שמעך אהו עישור שהיה לו ליתן
 אשתקד שלא ישתכר בכך :
 תרומה

אם היו עליו שלהם שחורים וכו' ומדקתה סחמא אסורין משמע
 וכו' ילעולם אמר' היקר שבהם ליה
 הלך וקא מהדר גמרא (ג) לצול' ואפי'
 לר"ש לא אמר' היסר שבהן להיכן
 הלק ועד כאן לא אמר רש"י הגדל
 בפטור פטור דאמרין היסר שבהן
 להיכן הלק דלא קא בטיל היסר היכא
 דלא קא טרח כגון ההס שירדו
 עליהן גשמים ולמחו מליהון אכל
 ביבא דקא טרח כגון הכא דקטקטן
 מדקתה "שתיקה וזרעה הוחל ועבד
 בה מעשה גידולין של איסור מבטלין
 את היתר והוי הכל אסור להכי
 מהטעם לפי כולה : מעשר עליה לפי
 חשבון . ואף על גב דקא טרח לגבי
 שאר גידולין : סיפיקא זרעי אינשי
 דבר שהוא ממוקן רגילים בני אדם
 לזרועו וכו' ליה בשני משטרות במעשר
 ראשון ומעשר שני אכל דבר של איסור
 אין רגילין בני אדם לזרוע והואיל
 ואיהו קא זרע באיסורא שזרעה
 בלא תרומה ומעשר קבטין ליה
 השתא שמעך אהו עישור שהיה לו ליתן
 אשתקד שלא ישתכר בכך :
 תרומה

מי ככנס על עיקר קמני על מוספת קמני וזה היה ניכר בעיקר בין המוספתים המותרים והם נקראים גמליאל אלא אין לרוב לנכס אלא המוספת והם מלי לקטקטן דמ"ו ב' דהכנסת מ"ד ב' גידולין היסר מטעין את ה"ס ו"כ והכל מותר : וזו הכי מלי אלא רש"י למימני דמינא רש"י אומר הגדל בחיוב חייב הגדל והגדל בפטור פטור לא מנינא רש"י חולק על משנה דבליים וכן לעון חיוב ופטור לא שייך למימר בשביעית אלא איסור והיתר וזכור לפטור דהוה דהכי פריך דזו הכי דמפישת ד"ס ו"כ המוספת קמני וסבר האי תנא דכנסת אחד יש איסור ופליגי דב' דקמני רש"י גבי אינן שמקלמו מותר חלקן לחלק הגדל בחיוב חייב בפטור פטור ואשמועינן דבאין אחד יש איסור והיסר האהאי תנא נמי הכי אית ליה ומדקתה הכי רש"י אומר תמנע דליהו לחודיה ס"ל הכי : מ"ק נמי ל"ק ה"א דקמני ח"ק וזו קרא אלא דהוה חלקה בכך שמעתינן קמי ליה קמא : כולה מיתתא רש"י קמני ל"ס : ודאי רש"י ה"א לחודיה הוא דלית ליה סברא וכל משנה שמתלפטינה שייכה באיסור והיסר גידולין במקום אחד רש"י קמני לה : וזה כאלו לא שייכה ליה לרש"י כ"ל שייכה אחריהא קא מניי וי"פ ה"א דקמני לך דהאי תנא דנלליס ורש"י אית ליה חדל סברא ומדקתה רש"י סברא משמע דליה לחודיה אית ליה קבוצא ודאי אית ליה קבוצא ודאי רש"י לא סבר דאך לא דנלליס דעד כן לא שמעת ליה לרש"י דישן לאיסור והיסר במקום אחד ולא מבטלי נהדרי אלא היכא דלא טרח כגון בחיוב דאיידי לרש"י גבי חייב על הכי סברא : ופריך מליערא מעשר עבד ד"ע

הדרן עלך הגודר מן הירק

הדרן עלך הגודר מן הירק

הדרן עלך הגודר מן הירק

הדרן עלך הגודר מן הירק

דערה לזרעה לא במילא מדאורייתא : עשר תעשר את כל תבואת זרעך וכו' . שנירן לעשר את כל מה שגדל בשדה ולא יבנה מן השעון הפנויה שזרע שהיתה כבר מתוקנת והדרכא לנכסא שדך אדם לזרוע אכל באיסורא דלא זרעי אינשי לא הדרכא לנכסא :

דערה לזרעה לא במילא מדאורייתא : עשר תעשר את כל תבואת זרעך וכו' . שנירן לעשר את כל מה שגדל בשדה ולא יבנה מן השעון הפנויה שזרע שהיתה כבר מתוקנת והדרכא לנכסא שדך אדם לזרוע אכל באיסורא דלא זרעי אינשי לא הדרכא לנכסא :

דערה לזרעה לא במילא מדאורייתא : עשר תעשר את כל תבואת זרעך וכו' . שנירן לעשר את כל מה שגדל בשדה ולא יבנה מן השעון הפנויה שזרע שהיתה כבר מתוקנת והדרכא לנכסא שדך אדם לזרוע אכל באיסורא דלא זרעי אינשי לא הדרכא לנכסא :

דערה לזרעה לא במילא מדאורייתא : עשר תעשר את כל תבואת זרעך וכו' . שנירן לעשר את כל מה שגדל בשדה ולא יבנה מן השעון הפנויה שזרע שהיתה כבר מתוקנת והדרכא לנכסא שדך אדם לזרוע אכל באיסורא דלא זרעי אינשי לא הדרכא לנכסא :

הספק .

הספק .

הספק .

הספק .

גידולין .

גידולין .

גידולין .

גידולין .

הנהרות ה"ב' (ה) גבי מעשר עליה : (ב) שם הסיפיקא זרעי : (א) רש"י ד"ס וקא מהדר גמרא וקאמר לעולם אפילו לרש"י כ' פטור דאמרין היסר כ' בטל היסר אלא היכא דלא כ' מחליטין הסי' :

י"א מ"י פ"י מהל' מריס ה"א ג סמג לאהין נכח עובד' י"ד ס"י ר"ב ע"ד : י"ד ב מ"י ט"ז ה"ג ט"ז ע"ס פ"י א :

יום אחד. דלי שרית ליה לכשתחך בלא שאלה אחי למיטעי נמי ביום אחד שיהא מותר לכשתחך דלא משמע ליה דליכא מידי בין יום אחד להיום : דיום ביום אחד מוחלף . דלי שרית ליה כי אמר היום לכשתחך בלא שאלה אחי למיטעי נמי באומר יום אחד אכל יום אחד בהיום לא מוחלף דלא כי אמר יום אחד עמד באיסורו מעת לעת הילכך לא מוחלף ליה למשרי יום אחד היום קודם שמתחך : ומה שנהגו עכשיו בטענית יחיד דלא הוי אלא מפרסא ועד פניה ואפי' הכי לכשתחך שרית ליה בלא שאלה ולא גזירין משום יום אחד היינו משום שהדבר ידוע שדיו של תענית כך הוא ואין איסורו כשאר נדרים שכבר דבשו לו חכמים זמן הילכך אפילו שרית ליה לכשתחך לא אחי לחלוטי בנדר יום אחד שדני תענית ונדריים הלוקין לו ולא אחי לחלוטי זה כ"ל : ור"י לרשב"א ז"ל כאן מה שלא נראה לענין שהוא ז"ל כתב דהיינו טעמא דגזירין בהיום משום שמקלת יוסף יום הותר לו מתחלתו כאומר יום אחד ויזון דמיינין להדרי אחי לחלוטי אבל תענית דמתאכר מתחלת היום לא דמי ליום אחד דמיימר אמר להכי שרינא הכא לכשתחך לפי שאלתורי בתחלת היום אבל ביום אחד שלא חל איסורו מתחלתו אינו צדין שאלה מותר לכשתחך והאי פירושא לא שכיח לי דהא באומר

א"ל (ה) איהבי ליגזור ביום א' משום היום א"ל
היום-ביום אחד מוחלף, יום אחד בהיום לא מוחלף, אמר בבבא-אמר לי מרימר : הכי אמר אבוק משמיה דרב [יוסף] כמאן אולא (ג) שמעתייה דרב ירמיה בר אבא-ברבי נתן דרביא * דביתן אומר כל הנודר כאילו בנה **במה והמקיימו כאילו מקמיר עליה** : שבת זו אסור בכל השבת כולה * פשיטא מהו דתימא יומי דשבתא קאמר קמ' לחידוש זה אסור בכל החידוש ור"ח להבא : פשיטא כי איצטריבא * לחידוש חסר מהו דתימא ראוי חידוש לשעבר הוי (ורא דיתסת) קמ' קר, אינשי ריש ידרא : שנה זו אסור בכל השנה כולה : איבעיא ליה אמר קונם יין שאני מועם יום מאי ריבויי כהיום-או ביום אחד * משמיתין קונם יין (ג) שאני מועם היום אין אסור אלא עד שמתחילת היום * כיום אחרי דמי, אימא סיפא אמר יום אחד אסור מיום יום אחד יום כהיום * דמי, אלא * מהא ליכא למשמע מינה אמר רב אשי משמיתין קונם יין שאני מועם השנה * ותעברת השנה אסור בה בעיבורת היכי דמי אילימא

תוספות
אמר רבינו ט' כ"י נמן . וקראת קוביין ליה ק"י כי קיים נדרו עד שישאל לחסם וינלא דכיינא מוסרף על עסק ליה יוסף משום גזירה דשאלה דמריס לא קוביין לשאלה לחסם לאחזק שנתקיימו אלא אית ליה טעמא דמריס דגזירין לעיל וקאמר דבך טעמא דגזרי' לא קאי על לא מסתם דקוביין ליה כל' נמן שפכי על מה שקיימו : פשיטא . דאסור בשבת הכאה דשבוט שפכי הוה מהו דתימא יומא דשבת לא חסר עלמא אלא בימי התענית ששבוט ולא נתקיימו לאסור בשבת קמ"ל ולמיתיני שני דמתיני פריך פשיטא ליון דקאי בשבת דאסור בו ומתיני מהו דתימא דיומי שבוט הפסידין לבא קאמר ולא יום השבת עלמא קמ"ל דיומי דקאי בשבת אמריין דאף בשבת דר' וז"ל להעסק לפי שבוט עני שאל' נכח נמן * שבוט שבת וא"כ לשאלה הבא הוא מתקין ולפטור לבד ומכל מקום כיון שטומא בשנת אמר שדעוטה יום בשבת כתי' שאל' נכח ספק בנדור ושימול משפט שדר : חדש זה פשיטא . דלאף חדש נידון בחדש הבא ומותר כיון שחלוט נדר בתחלת חדש מלא וחדש חסר אמרי' ע"ה' שני הלימים ויום ראשון דקאי בשבת יום של חדש ששבר דקמ"ל דאסור בו אינשי ריש ימא ליום ראשון של ר"ח ובחדש הבא דייעני ליה שאני מתיני בלשון בני אדם בחדש ששבר ולפירוש אמר פשיטא כיון דשומד ב"ה דאסור בו לא נריבא אלא למדע לא שאלה חדש שלו שני יומי ונדד ביום ראשון ר"ח ששבר ולא נתקיימו אלא בימי של חדש

לעת קאמר הילכך לכשתחך לר"ך שאלה לחסם, אבל כי אמר 'שבת' וכולה מתקיימת לליכא לאוקומי בהו שאלה דודאי לא משמע טפי אפי' לר"ך שאלה : **יומי דשבתא קאמר** . ימים דשבוט ולא דשבת עלמו : פשיטא . דיום ראש חדש נמי אסור שהרי יום ראש חדש נמנה לחדש זה הנכנס : כי אילטר'ך . למיתיני בתקנתין לחדש חסר בחדש שהוא שני ימים ראש חדש ויום ראשון של ראש חדש משלים לחדש מלא (ו) (זה) שעבר וזה הנכנס חסר הוא והוא נדר ביום ראשון של ר"ח : **למה ששבר סו** . ולא ליסתר ביה : קמ"ל . (ו) אפילו הכי כיון דקרו ימים ריש ימא אסור ביה נמי : **דיניס דכייס** . כאילו אמר היום לחדד ומותר לכשתחך : או כיום אחד . ואסור מעת לעת : אילימא

לעת קאמר הילכך לכשתחך לר"ך שאלה לחסם, אבל כי אמר 'שבת' וכולה מתקיימת לליכא לאוקומי בהו שאלה דודאי לא משמע טפי אפי' לר"ך שאלה : **יומי דשבתא קאמר** . ימים דשבוט ולא דשבת עלמו : פשיטא . דיום ראש חדש נמי אסור שהרי יום ראש חדש נמנה לחדש זה הנכנס : כי אילטר'ך . למיתיני בתקנתין לחדש חסר בחדש שהוא שני ימים ראש חדש ויום ראשון של ראש חדש משלים לחדש מלא (ו) (זה) שעבר וזה הנכנס חסר הוא והוא נדר ביום ראשון של ר"ח : **למה ששבר סו** . ולא ליסתר ביה : קמ"ל . (ו) אפילו הכי כיון דקרו ימים ריש ימא אסור ביה נמי : **דיניס דכייס** . כאילו אמר היום לחדד ומותר לכשתחך : או כיום אחד . ואסור מעת לעת : אילימא

בכמות קט : ט"ז ג' גיפין
מו : ט"ז ע"ל נב . עט .

[בכמות כה . וס"ז ועיין לקמן ע"ב .]

פ"י דר"א ש'
ליגזור ביום אחד * שיהא אסור למכורו עד שמתחיל גזירה משום היום שמה יבא להאריזו קודם שמתחך : היום ביום אחד מוחלף . כי יהיה סבור שיום אחד דיו כמו היום : אבל ביום . לא עבו אינשי להמירו קודם שמתחך כי פתוח מעד שמתחיל אזי אפסך לפרש יום : **ממאן אולא** * שמעמא דרב ריבויי כד אבא בו ככדי משו' . נראה ללא מהאי טעמא למדוריה קאמר דלאט כן בכל הנדרים נמי אמר שקייסם נקטיסם להחייבו שאלה אלא להוסיף על טעמו על רב יוסף ב"ה דמשום גזירה למדור לא הוה מתקייבין שאלה אלא כיון דליכא נמי הא דרבי נתן קטניין ליה ונפקא מינה שאם היה נדר על מזה כגון ששאל או לעשות במלואה אמתת לא לר"ך שאלה :

הגדה ה"ב (ח) גמ' א"ל אפי' אי ככי לגזור : (ב) שם שמייה דרב יוסף כמאן אולא לא שמתיה דר' ימייה : (ג) שם שאני טועם ר"ב דף טז : (ד) רש"י ד"ה יום אחד ביום לא מוחלף דעמ' דכייס דכייס אחד לא אסור לשבות וכו' ומשום האי טעמא וכו' לכאן מעת לעת כי הילכך דלא יתי' למיטעי בהיום ממתי' יום ואיך דליכא למיחס להכי בדאמריין דבבא לא נמד : (ה) ד"ה כתי' נתן וכו' דהואיל ועבר איסורא ממחייב עליה וכו' משום גזירה דריבויי לא סבידא ליה דרבי יוסף אלא כל היכא : (ו) ד"ה כי אילטר'ך וכו' מלא ששבר כ"ל ויתבה ונמח : (ז) ד"ה קמ"ל דליטו :

עין משפט
נר מצוה

פ"א מ"י ס"א מהל'
דרכים ה' ד' סמך
לארון רבנו שמוע"ר
ס"ה דכ ט"ו :

פ"ב מ"י ס"א מהל' :
פ"ג מ"י ס"א מהל' :
שמעיה ורבנן דכ"ז :

שבת פ"שטיקא דהשנה עד ראש השנה משמע : וישמעע מינה שנה
כהשנה . דאי דיניה בשנה אחת לא מתסר בטעורא אלא בשנים עשר
חדש כרוב שנים : מדוי דמימא הלך אחר רוב שנים . דלית בהן
עבור וימא דהש"ג . דאחר השנה לא ליחסר אלא כרוב שנים קמ"ל :

ולענין הלכה כיון דבעינן לא
אפשטיקא נקטינן לחומרא דיום כיום
אחד דמי ואסור מעה לעת :
איבעיא ליה אמר קונם יין שאני
טועס יוכל מאי . לאו דקאמר דהיין
לישאל דהא כיון דלא אפשרטא בעינן
דלעיל כי אמר יוכל כיוכל אחד דיניה
ולא שייך למציעיא חי שנת חמשים
כלפני חמשים או כלאחר חמשים
אלא הכא בלאומר יוכל זה עסקינן
ולא דק בלישייה משום דעיקר בעינן
לישאל אלא חי שנת חמשים כלפני
חמשים שאינה כלל לחשבון יוכל הבא
שאין עושין שמיטה עד חמשים ושבע
הילכך טורד דקאי בלאומע יוכל ואמר
יובל זה מיהסר בה או כלאחר
חמשים שאותה שנה עולה לחשבון
שמיטה שלאחר חמשים וטורד מותר
בה שאין שנת חמשים מכלל יוכל
שעבר : ולא שנת חמשים ואחת .
שאין שנת חמשים נמנית לענין
שמיטה עד שהתא נמנית בשנת
חמשים של יובל שעבר ולשנה אחת
דרי הוא אומר שש שנים תורע וכו' .

אלימא דקסני . דאמר השנה למה לי לומר פשיטא כיון דאמר
השנה משמע (א) והשנה זו קאמר ועיבורה נמי בכלל הוא : ולא אים
כסו עיבור . ולא ליחסר בעיבורה קא משמע לן : היה עומד
בשנה של יובל והיה אומר קונם יין שאני טועס יובל מהו : שנה
חמשים כלפני חמשים . ומותר תורה אור
(ג) (ומי) בשנת חמשים דמיא לא
קאמר פליגת אלא לאחר חמשים או
בשנת חמשים נמי אסור דבשנת
חמשים מתחיל יובל הבא : ופי' אפס
מונס שנה חמשים ואחת (ג) . שלא
מתחיל למנות ז' שנים של שמיטה
הבאה בשנת היובל עלמה שלא תהא
מונה אחת לשנת ל' ולשנה הבאה
אחריה שנת ל"א , שנה , אלא לשנת
חמשים ואחת אפוא מונה אחת , ושנת
ל' עלמה נמנית ליובל שעבר שאין
עולה למנין שבות הבא כדאמרין :
יובל עולה למנין שבות . דשנת חמשים
עולה לכאן ולכאן : אמרו לו וכו' .
אם כן שנת יובל עולה למנין שבות
אינו אלא חמשה שבועות ראשון של
יובל שנתה שהיא ראשונה שהיא
יובל אסור לטורע בה והשביעית נמי
אסורה שהיא שמיטה ואינה אלא
חמשה לזריעה : אפר לנס לדבריכם
דרי הוא אומר ושנה אחת הפסוקה
לשנה פשיטא . שנה ששית ושנה
שביעית ושמינית עד לקריאתה ואי' גמין]

אשתמיטת פשיטא ה"א
פ"ג מ"י ס"א מהל' :
פ"ד מ"י ס"א מהל' :

אשתמיטת פשיטא ה"א
פ"ג מ"י ס"א מהל' :
פ"ד מ"י ס"א מהל' :

ר"ה ט. ע. ערקין יב. ג.

אלימא כדקתני למה לי למימרא אלא לאו
דאמר שנה אלא שנה כהשנה דמי ויום
נמי כדיום דיניה לא לעולם דאמר השנה
ומה דמימא הלך אחר רוב השנים ולא אית
ברו עיבורה קא משמע לו לבעיא דרי אמר
יין שאני טועס יובל מהו : שנה חמשים
כלפני חמשים - או - כלאחר חמשים : ית"ש
דיתניא פלוגתא דרבי יהודה ורבנן וקדושם
את שנת החמשים שנה שנת החמשים אתה
מונה ואי אתה מונה שנת החמשים ואחת
מכאן אמרו יובל אינו עולה למנין שבווע
דרי יהודה אומר יובל עולה למנין שבווע
אמר לו רבי יהודה הרי הוא אומר שיש
שנים תורע שדך ואין כאן אלא חמשה אמר
להם לדבריהם הרי הוא אומר ויעשית את
החבונא לשלש השנים הרי כאן
ארבע אלא איבא לאוקמה בשאר שני
שבועי דילי נמי איבא לאוקמה בשאר שני
שבועי : עד הפסח אסור וכו' : למימרא
דרבי מאיר סבר * לא מועיל איניש נפשיה
לספיקא

דמשמע ולעולם קודם היסור שביעית מותר לזרוע שש שנים
ולדברך בשמיטה שלאחר היובל אינו מותר אלא חמש שנים שהרי
היובל אסור בזריעה וכשגיעו שש שנים תהא שנה ששית
השמיטה : דכריבים . דכריבא לב דקרא בטולה שנים משנת
הרי הוא אומר ושנה אחת הפסוקה לשלש השנים ועל כרחין ליכא
לאוקמה בשמיטה של שנת מ"ט שהרי זרע של מ"ח לר"ך סופיק
מ"ח ומ"ט וי' וז"ל עד הקליף של כ"א אלא איבא לאוקמה בשאר
שני שבוע שאין סמוך ליובל מלפניו וכי הוא גורא סגי בשלש שנים
שהרע של ששית ספיקא לששית ולשביעית עד הקליף :
דלי נמי . האי קרא דשש שנים תורע דקא מקשיטין לי מיניה איבא
לאוקמה בשאר שני שבוע שאין סמוך ליובל מאחוריו : * עד
הפסח אסור עד שיעה . דלשון בני אדם משמע עד ולא עד בכלל :
עד שיהא אסור עד שיהא כולו : עד פני
הפסח ר' מאיר אומר אסור עד שיעה . דכריבא ליה לרבי מאיר

דנתי דאיכא למימר דעד פני עד רגב אחד שלפני סוף יום האחרון של פסח קאמר לא אמרין דלא מחית איניש נפשיה לספיקא דיום
שני ושלש ימי הפסח וכו' קאמר עד פני הפסח לפני יום ראשון קאמר : רבי יוסי אומר עד שיהא . דכריבא ליה דמחית איניש
נפשיה לספיקא (*) ע"ד הקליף עד הבגיד עד המצוק אינו אסור אלא עד שיעה . כלומר אפילו אמר עד שיהא וכדקתני טעמא : זה הכלל
כל שחמתו קבוע . כלומר שיש להמשכחו זמן קבוע כגון פסח קבועה או תורה שבעה ימים כי אמר עד שיהא אסור עד שיהא דכיון דידע
זמן המשך היסורו אסור עליו בו וכל שאין זמן קבוע כגון קליף וכו' להם זמן קבוע שהיו נמשכין אותו זמן ולא יותר אפי' אמר
עד שיהא אינו אסור אלא עד שיעה שאין אדם אסור עליו בזמן שאין לו קבוצה : ר' למימרא (מא) דר' מאיר סבר לא מועיל איניש
נפשיה לספיקא וכו' . כדפרשין במתניתין (*) שתי כתיבנות . משתי נשים גדולה וקטנה לכל כת וכת : כולן אסורות . דאיכא לספוק דילמא
גדולה שבכת שניה קאמר אלמא מחית איניש נפשיה לספיקא : בולן מותרות . דלא מחית איניש נפשיה לספיקא וכי קאמר גדולה אמרין
ורבי יוסי הלכה כרבי יוסי נקטינן בלאומר עד פני הפסח שאין אסור אלא עד שיעה ואפי' רב' האומר דקדושין רמין למי הינו מתני' אהרדי
ומסקי' התם (דף סה.) לעולם לא חיפוך דבמתני' לאו במעיל איניש נפשיה לספיקא פליגי אלא בלישאל בעלמא פליגי דר"מ סבר עד פני הפסח
עד

ששית הרי כאן ארבע : אלא ט' . ולא בכל שמיכות איירי כלומר מה שמתקנין לו מתקן דשש שנים
איכא לאוקמה בשאר שני שבוע שנאמנע היובל : למימרא [דכתיב מאיר ט']
דכריבא ליה דמחית איניש נפשיה לספיקא וכו' . כדפרשין במתניתין : * עד פני
הפסח אסור עד שיעה . דלשון בני אדם משמע עד ולא עד בכלל :
עד שיהא אסור עד שיהא כולו : עד פני
הפסח ר' מאיר אומר אסור עד שיעה . דכריבא ליה לרבי מאיר

דנתי דאיכא למימר דעד פני עד רגב אחד שלפני סוף יום האחרון של פסח קאמר לא אמרין דלא מחית איניש נפשיה לספיקא דיום
שני ושלש ימי הפסח וכו' קאמר עד פני הפסח לפני יום ראשון קאמר : רבי יוסי אומר עד שיהא . דכריבא ליה דמחית איניש
נפשיה לספיקא (*) ע"ד הקליף עד הבגיד עד המצוק אינו אסור אלא עד שיעה . כלומר אפילו אמר עד שיהא וכדקתני טעמא : זה הכלל
כל שחמתו קבוע . כלומר שיש להמשכחו זמן קבוע כגון פסח קבועה או תורה שבעה ימים כי אמר עד שיהא אסור עד שיהא דכיון דידע
זמן המשך היסורו אסור עליו בו וכל שאין זמן קבוע כגון קליף וכו' להם זמן קבוע שהיו נמשכין אותו זמן ולא יותר אפי' אמר
עד שיהא אינו אסור אלא עד שיעה שאין אדם אסור עליו בזמן שאין לו קבוצה : ר' למימרא (מא) דר' מאיר סבר לא מועיל איניש
נפשיה לספיקא וכו' . כדפרשין במתניתין (*) שתי כתיבנות . משתי נשים גדולה וקטנה לכל כת וכת : כולן אסורות . דאיכא לספוק דילמא
גדולה שבכת שניה קאמר אלמא מחית איניש נפשיה לספיקא : בולן מותרות . דלא מחית איניש נפשיה לספיקא וכי קאמר גדולה אמרין
ורבי יוסי הלכה כרבי יוסי נקטינן בלאומר עד פני הפסח שאין אסור אלא עד שיעה ואפי' רב' האומר דקדושין רמין למי הינו מתני' אהרדי
ומסקי' התם (דף סה.) לעולם לא חיפוך דבמתני' לאו במעיל איניש נפשיה לספיקא פליגי אלא בלישאל בעלמא פליגי דר"מ סבר עד פני הפסח
עד

תוספות

הלך אחר רוב שנים .
ולא אית בה
שיטור ובמנדר בשבט
ולאכך במדרש השיטור
יהיה מותר במדרש אחד
לפי ראש השנה קמ"ל
דלוטא כופא כקדאח
שנה : יין שאני טועס
יובל . ה"ה דמני
למנעפי כי אמר היובל
ומיירי [שמואל]
בחמטת היובל בשנה
ומתסר עד סוף היובל
ומינפ"א כשהגים שנת
היובל כלפני חמשים
ומתסר או כלאחר
ושני חי נמי לפי שי
דפרשית במתני' שנת
בשנת יובל מנעפי
ליה אם נאכר בה דאי
כלפני חמשים ולא
מתסין לאסור אלא
במתניי הבא עליו :
מ"ט . דמלוגמא דר'
יהודה ורבנן דמיתאשאה
חמשים ואזי אהא מונה
שנת חמשים ואחת
מכאן ששית שנת חמשים
נמנית למנין שמיטה
שאם היה עננה חי'
היא אחת למנין שמיטה
מ"ב לתי"ק שנת חמשים
כלפני ששית איש מנה
לאחרי בשמיטה וכו'
יהודה כלאחר חמשים :
[ואין כאן] אלא חמש .
כגון שבעת ראשון
שמתין ליובל אחרי
שגיעו ה' שנים פס
שנת היובל ליה שמיטה
ויובל אסור בזריעה
ומתעב לא דקרא
מיירי בגל השמיכות
אף בשמיטה הסמוכה
ליובל : לדבריכם .
שאם סבורים להפסיד
התקרא אף בשמיטה
הסמוכה ליובל הרי
אמר ושנה אחת הפסוקה
לשלש השנים ומיירי
בכל שמיטה ומימיה
ששה ששית מספקת
לפנמה לשביעית
ולשמינית עד אחר קליף
וכרי כלן ארבעה
בשמיטה הסמוכה ליובל
לפייה בשביעית ויובל
אסורין בזריעה . ועוד
שנה שאחר היובל ושנה
שנת השמיטה הבא : ורבי יהודה סבר דיוכל הוא תמלח שביעית הבאה . הלכך לרבנן אסור בשנת היובל
ולר' יהודה מותר : ואין כאן אלא חמש . בשמיטה ראשונה של יובל : אחר לנס לדבריכם . דבעינן
לפרתי ידוע שנים בכל השמיכות איירי ואחשו להכי אקשימו לי תקשו נמי לדידך ושמה את
התבואה לשלש השנים דלא תיחד לזאוקמי . בכל השנים דשנה שלפני היובל לריכיה לפשות לארבע השנים
שיעו . משום דכפייה אסור נקט כבישאל נמי אסור : עד שיהא אסור עד שיעה . דמשמע כל זמן שהוא הווס : עד פני הפסח . ויש בתשמיטת זה שלשה פנינים איבא למימר עד פני
ימים הראשונים דהיינו עד שיעה אפוא ומימר עד פני ימים האחרונים והיה מותר בימים האחרונים והיה מותר בימים האחרונים וכו' ומימר כמ"ל ומימתי נמי נמנח : (א) ד"ה ופי' מה שפי' רשי' בגלגל השנה דף ס' (ג) ר"ה אמר
גליון הש"ס גבי דר"מ סבר לא מועיל . שיהא ע"ד ית"ש : בדר"ן ד"ה אסור בה . פשיטא דהשנה . פי' דר"ק ימימיה כה ט' :

[לעיל י"ט]

פי' הרא"ש

למה לי לומר .
הוא בכלל השנה דכיון
פשיטא ובוין משוכת
קרייה שנה : אלא לאו
דאמר שנה . ואכך
זאוקמי קא משמע לן
דשנה אחת קא משמע לן
אסור אלא עד הששית
השנה דלי כתיב
שנה אחת כיון דלאכך
עד חוק שנה אחת
בזמן הזה מאי נפקא
מינה בעבורה : שש
דמשמע הלך אחר רוב
השנים . ולא היה דקטנו
אלא עד הששית : (א)
יובל מאי . אם אמר
יובל זה , ומחר בשנת
היובל אז לא : מה
שמה . דפלוגמא דר'
יהודה ורבנן הו' :
שנת חמשים אחת מונה
ואזי אחת מונה שנת
חמשים ואחת . כלאחר
שנת חמשים אחת מונה
למשלום יובל שפטר
ואזי אחת מונה ארשה
היוות אחד ליובל הבא
שמה נקראת תמלח .
שנת השמיטה הבא : ורבי יהודה סבר דיוכל הוא תמלח שביעית הבאה . הלכך לרבנן אסור בשנת היובל
ולר' יהודה מותר : ואין כאן אלא חמש . בשמיטה ראשונה של יובל : אחר לנס לדבריכם . דבעינן
לפרתי ידוע שנים בכל השמיכות איירי ואחשו להכי אקשימו לי תקשו נמי לדידך ושמה את
התבואה לשלש השנים דלא תיחד לזאוקמי . בכל השנים דשנה שלפני היובל לריכיה לפשות לארבע השנים
שיעו . משום דכפייה אסור נקט כבישאל נמי אסור : עד שיהא אסור עד שיעה . דמשמע כל זמן שהוא הווס : עד פני הפסח . ויש בתשמיטת זה שלשה פנינים איבא למימר עד פני
ימים הראשונים דהיינו עד שיעה אפוא ומימר עד פני ימים האחרונים והיה מותר בימים האחרונים וכו' ומימר כמ"ל ומימתי נמי נמנח : (א) ד"ה ופי' מה שפי' רשי' בגלגל השנה דף ס' (ג) ר"ה אמר
גליון הש"ס גבי דר"מ סבר לא מועיל . שיהא ע"ד ית"ש : בדר"ן ד"ה אסור בה . פשיטא דהשנה . פי' דר"ק ימימיה כה ט' :

לפתוח ראשון . בקריאת התורה שקרא ראשון : ולברך ראשון .
 ברכת המזון שהוא קודם לכל אדם : ולישול מנה יפה ראשון . אם
 נאלץ לחלוף דבר עם ישראל , עושה ישראל ממנו שני חלקים שוים
 וכהן בורר לו ז' מהן שירצה : והלך ז' ארבעה . סעודה המלך
 כשהלך ממקום למקום ארבעה בלשון
 יין סעודה . לשון חסד סעודות שיש לו
 למלך בבהמות דארבעה לשון סעודות
 מדכחיב (במדבר כא) כי ארבע גבול
 מואב בין מואב ובין האמורי :
 עבדא דגרא אלא . עבד ליש
 שאו כהן לעבדו האם סעודו
 פטורים מכרנא ולא הוי כמודה
 בעבודת כוכבים דמוכחא מילתא דלא
 אמר הכי אלא לאפטורי מכרנא וכי
 קאמר "נרנא מרבנן" רבוחא קאמר
 דאפילו נרנא מרבנן שרי ליה למימר
 הכי דהן סבורים לעבודת כוכבים
 והוא לבו לשמים כדכתיב ה' אלהיך
 אש וצולה הוא : אבא . יער :
 זבניה לבי טרא . מכרו לעבדי
 האם שמליתין את האור בבית עבודה
 טככים שלכן : רוב עניס להסקה
 יפנע . ואינו כמכרו לעבוד עבודה
 טככים דהא איכא למיתלי בהתיבא
 וכל היכא דאיכא למיתלי , תלינן :
 מתני' . עד הקציר עד שיתחילו
 העם לקצור קציר חטים . דהא הוא
 דחשיב ליה לאיניו וקרו ליה קציר
 סהם : הכל לפי מקום גדלו .
 כלומר מסתמא בכל מקום מיקרי
 קציר קציר חטים אבל אם במקום
 גדלו הורגלו לקרות לקציר שעורים
 קציר סהם הכל לפי בסקר גדלו וכן
 נמי אם אחר צבר בזה אף בזה
 הולכין קציר חטים גדלו סהם היא
 צבר הולכין אחר זמן קציר של הר
 אש"פ שאחר כן ירד לזקנה והגיע
 עד הגשמים עד שיהו הגשמים
 וקתני דמסחר עד רביעה שניה מסחר
 מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי
 דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן
 צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן
 שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד
 זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא
 דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע
 דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע
 לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו
 מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י
 מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי
 דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן
 צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן
 שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד
 זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא
 דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע
 דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע
 לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו
 מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י

לפתוח ראשון ולברך ראשון ולישול מנה
 יפה ראשון * אמר רבא שרי ליה לצורבא
 מרבנן למימר לא יהיבנא אברנא דכתיב
 מנה בלו והלך לא שליש למירמא עליהו
 וא"ר יהודה מנה זו מנת המלך בלב ז' כסף
 גולגולתא והלך ז' ארנוגא , ואמר רבא שרי
 ליה לצורבא מרבנן למימר עבדא דגורא
 אנא , לא יהיבנא אברנא מ"ט לאברוחי אריא
 מיניה קאמר רב אשי הוה ליה ההוא אבא
 זבניה רבי גורא א"ל רבינא לרב אשי האיכא
 לפני עור לא תתן מכשול : א"ל ירוב עיני
 דהסקה ניתנו ? מתני' "עד הקציר עד
 שיתחיל העם לקצור קציר חטים אבל לא
 קציר שעורין . הכל לפי מקום נדרו אם היה
 בהר , בהר , ואם היה בבקעה , בבקעה . * עד
 הגשמים עד שיהו הגשמים * עד שתרד רביעה
 שניה רש"י אומר עד שיגיע זמנה של
 רביעה . * עד שיפסקו גשמים * עד שיציא ניסן
 כולו דברי ר' מאיר ר' יהודה אומר עד
 שיעבור הפסח : ג' תניא * הנדר עד
 וקציר בגליל יורד לעמקים אש"פ שהגיע
 הקציר בעמקים אסור עד שיגיע הקציר
 בגליל : * עד הגשמים , עד שיהו גשמים * עד
 שתרד רביעה שניה רש"י אומר רבי :
 אמר ר' יורא מלכות דאמר * עד הגשמים *
 אבל אמר * עד הגשם * עד זמן גשמים קאמר
 מתיבי

לפתוח ראשון . לקרוא בספר תורה : ולברך ראשון . בברכת המזיא
 ובברכת המזון : ולישול מנה יפה ראשון . כשהולך עם אחיו הכהנים
 בלחם הפנים (ח) : מגדש בלו וסלך וגו' . מקרא הוא כספר עזרא :
 לא יסיבנא אברנא . איני רוצה ליתן מס . כשיציל שאני חכם : עבדא
 תורה אור דגורא . עבד של עבודת טככים
 פלונית אני ואיני רוצה ליתן מס . טרא
 שם עבודת כוכבים : אבא . יער : לפי
 עור . דאניו קא עבדי מינה טורך
 עבודת כוכבים : אפסקס ניתנו . וכמוכר
 להסקה דמי ולא לעבודת כוכבים :
 מתני' אמר קונם שאיני טועם עד
 הקציר . עד שיתחילו לקצור חטים
 קאמר ולא קציר שעורים וקציר
 שעורים הוי מוקדם : אם סהם צבר .
 בשעת הגדר אש"פ שירד בלשון האש
 עד שיתחילו לקצור צבר : אמר קונם
 שאיני טועם עד הגשמים ור' שמר
 שאיני טועם עד שיהו גשמים האסור עד
 שתרד רביעה שניה , דגשמים משמע
 שנים : רביעה שנייה . מפרש בגמרא :
 עד שיגיע זמנה של רביעה . אש"פ
 שלא ירדה כיון שהגיע זמנה מותר :
 אמר קונם שאיני טועם עד שיפסקו
 גשמים , האסור עד שילא ניסן כולו דברי
 ר' מאיר . רבי מאיר לטעמיה דאמר
 במסכת תענית כפ"ק עד מתי שאלוין
 את הגשמים ר"מ אומר עד שילא
 ניסן רבי יהודה אומר עד שיעבור
 הפסח וכו' : לא : ג' מלוקט דאמר
 עד גשמים . דמר צבר עד זמנה וגר
 צבר עד שתרד : אבל אם אחר עד
 הגשם . דברי הכל עד זמן גשמים של
 רביעה ראשונה קאמר למר כדאית
 ליה ולאמר כדאית ליה (ב) (א) * עד שיגיע
 זמנה (ב) * דגשם חדא רביעה משמע :

שיין חוססת מוליך פו
 פרה ומיטין
 ז"כ .

מענית ו :

חוססתא פ"ד

פי' הרא"ש

לפתוח ראשון . להיות
 ראש המדברים בכל
 קצון פס לדבר ולדווש
 תהלה : ולברך ראשון .
 חזרה וברכת המזון
 וכשיצא כספרה יצאו
 לו מנה יפה חלבה :
 מנה בלו והלך . טרא
 מלך פסם טיה שלח
 חסם לאשתי כנסת
 הגדולה וכו' שנת הדיון
 פסור שרי ליה למימר
 כדי שלא יגזלו ממני :
 מנה חלבה . קצוב על
 הקרקעות : ז' ארנוגא .
 עבדא ביהמות : עבדא
 עבדא אלא . עבדנות
 טככים טעובדי ליש :
 לצורבא דרבנן . דלא
 מיטיבין שמה יפסק
 לזולל יוצר המירו לו
 לומר שהוא עבד של
 המעריצים הטככים

הבכירה
 לא הגיע קציר של הר אסור עד שיגיע קציר של הר וכדאיתא בגמרא :
 ג' זמנים הן של גשמים וכל זמן קרי רביעה על שם שהגשמים רובצים על הארץ
 עד שיגיע זמנה של רביעה . אש"פ שלא ירדה
 דבזמן ירידתה חל גדלו ולא בידידתה ממש כן נראה
 דהוא שיש לו זמן קבוע . כלומר כי פלוגי ח"ק ורש"י א"ל בעי עד
 זמן גשמים קאמר ולא מסחר אלא עד שיגיע
 זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע
 דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו
 מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי
 דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן
 שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא
 דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע
 לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י

הבכירה
 לא הגיע קציר של הר אסור עד שיגיע קציר של הר וכדאיתא בגמרא :
 ג' זמנים הן של גשמים וכל זמן קרי רביעה על שם שהגשמים רובצים על הארץ
 עד שיגיע זמנה של רביעה . אש"פ שלא ירדה
 דבזמן ירידתה חל גדלו ולא בידידתה ממש כן נראה
 דהוא שיש לו זמן קבוע . כלומר כי פלוגי ח"ק ורש"י א"ל בעי עד
 זמן גשמים קאמר ולא מסחר אלא עד שיגיע
 זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע
 דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו
 מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי
 דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן
 שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא
 דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע
 לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י

הבכירה
 לא הגיע קציר של הר אסור עד שיגיע קציר של הר וכדאיתא בגמרא :
 ג' זמנים הן של גשמים וכל זמן קרי רביעה על שם שהגשמים רובצים על הארץ
 עד שיגיע זמנה של רביעה . אש"פ שלא ירדה
 דבזמן ירידתה חל גדלו ולא בידידתה ממש כן נראה
 דהוא שיש לו זמן קבוע . כלומר כי פלוגי ח"ק ורש"י א"ל בעי עד
 זמן גשמים קאמר ולא מסחר אלא עד שיגיע
 זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע
 דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו
 מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי
 דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן
 שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא
 דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע
 לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י

הבכירה
 לא הגיע קציר של הר אסור עד שיגיע קציר של הר וכדאיתא בגמרא :
 ג' זמנים הן של גשמים וכל זמן קרי רביעה על שם שהגשמים רובצים על הארץ
 עד שיגיע זמנה של רביעה . אש"פ שלא ירדה
 דבזמן ירידתה חל גדלו ולא בידידתה ממש כן נראה
 דהוא שיש לו זמן קבוע . כלומר כי פלוגי ח"ק ורש"י א"ל בעי עד
 זמן גשמים קאמר ולא מסחר אלא עד שיגיע
 זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע
 דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו
 מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי
 דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן
 שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא
 דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע
 לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י

הבכירה
 לא הגיע קציר של הר אסור עד שיגיע קציר של הר וכדאיתא בגמרא :
 ג' זמנים הן של גשמים וכל זמן קרי רביעה על שם שהגשמים רובצים על הארץ
 עד שיגיע זמנה של רביעה . אש"פ שלא ירדה
 דבזמן ירידתה חל גדלו ולא בידידתה ממש כן נראה
 דהוא שיש לו זמן קבוע . כלומר כי פלוגי ח"ק ורש"י א"ל בעי עד
 זמן גשמים קאמר ולא מסחר אלא עד שיגיע
 זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע
 דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו
 מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי
 דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן
 שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא
 דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע
 לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י

הגורא ר' ח' (א) רש"י ד"ה ולישול מנה יפה ראשון : ולברך ראשון . בקריאת התורה שקרא ראשון : ולברך ראשון . ברכת המזיא ובברכת המזון : ולישול מנה יפה ראשון . כשהולך עם אחיו הכהנים בלחם הפנים (ח) : מגדש בלו וסלך וגו' . מקרא הוא כספר עזרא : לא יסיבנא אברנא . איני רוצה ליתן מס . כשיציל שאני חכם : עבדא תורה אור דגורא . עבד של עבודת טככים פלונית אני ואיני רוצה ליתן מס . טרא שם עבודת כוכבים : אבא . יער : לפי עור . דאניו קא עבדי מינה טורך עבודת כוכבים : אפסקס ניתנו . וכמוכר להסקה דמי ולא לעבודת כוכבים : מתני' אמר קונם שאיני טועם עד הקציר . עד שיתחילו לקצור חטים קאמר ולא קציר שעורים וקציר שעורים הוי מוקדם : אם סהם צבר . בשעת הגדר אש"פ שירד בלשון האש עד שיתחילו לקצור צבר : אמר קונם שאיני טועם עד הגשמים ור' שמר שאיני טועם עד שיהו גשמים האסור עד שתרד רביעה שנייה , דגשמים משמע שנים : רביעה שנייה . מפרש בגמרא : עד שיגיע זמנה של רביעה . אש"פ שלא ירדה כיון שהגיע זמנה מותר : אמר קונם שאיני טועם עד שיפסקו גשמים , האסור עד שילא ניסן כולו דברי ר' מאיר . רבי מאיר לטעמיה דאמר במסכת תענית כפ"ק עד מתי שאלוין את הגשמים ר"מ אומר עד שילא ניסן רבי יהודה אומר עד שיעבור הפסח וכו' : לא : ג' מלוקט דאמר עד גשמים . דמר צבר עד זמנה וגר צבר עד שתרד : אבל אם אחר עד הגשם . דברי הכל עד זמן גשמים של רביעה ראשונה קאמר למר כדאית ליה ולאמר כדאית ליה (ב) (א) * עד שיגיע זמנה (ב) * דגשם חדא רביעה משמע :
 ה' אלהיך אש וצולה הוא : אבא . יער : זבניה לבי טרא . מכרו לעבדי האם שמליתין את האור בבית עבודה טככים שלכן : רוב עניס להסקה יפנע . ואינו כמכרו לעבוד עבודה טככים דהא איכא למיתלי בהתיבא וכל היכא דאיכא למיתלי , תלינן : מתני' . עד הקציר עד שיתחילו העם לקצור קציר חטים . דהא הוא דחשיב ליה לאיניו וקרו ליה קציר סהם : הכל לפי מקום גדלו . כלומר מסתמא בכל מקום מיקרי קציר קציר חטים אבל אם במקום גדלו הורגלו לקרות לקציר שעורים קציר סהם הכל לפי בסקר גדלו וכן נמי אם אחר צבר בזה אף בזה הולכין קציר חטים גדלו סהם היא צבר הולכין אחר זמן קציר של הר אש"פ שאחר כן ירד לזקנה והגיע עד הגשמים עד שיהו הגשמים וקתני דמסחר עד רביעה שניה מסחר מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י מיהו לא בעי עד שטעבור אפילו כי דעיון דסביבא ליה דכיון דאין לירידתה זמן צעירי : עד שילא ניסן כולו . דעד ניסן שארד ואי בעי כשהגיע דווקא דאחר עד זמן רביעה שנייה : ורבנן שארד אלא דהיינו טעמא דמדינא עד שיגיע משמע דכי היכי דאמרינן דכל שאין זמנו קבוע לפסיקא למיחסר ציה ומשום הכי אינו מסחר אלא עד שיגיע זמן קציר רש"י

רבי אליעזר פרק תשיעי נדרים ר"ג סדר

רבי אליעזר אומר פותחין לאדם בכבוד אביו ואמו. (ד) שאומר לו אילו היית יודע (שאומר) על אבך חיי לו לאכז שגדל בן רשע כזה שהוא פרוץ בנדרים שכן רשעים רוכן למדור כדאמרין לעיל בפירקין קמ"א (דף טז.) ואם אמר לאו, דאלו הייתי יודע לא הייתי גורר מחירין לו: **והכמים אוסרין.**

רבי אליעזר אומר פותחין לאדם בכבוד אביו ואמו והכמים אוסרין. אמר רבי צדוק בעד שפותחין לו בכבוד אביו ואמו יפתחו לו בכבוד המקום, אם כן אין נדרים → (ה) זמורים חכמים לר' אליעזר ברבך שבינו לבין אביו ואמו שפותחין לו בכבוד אביו ואמו ועוד אמר רבי אליעזר פותחין בנוול והכמים אוסרין כיצד אמר רבנא (ג) שאין נהנה לאיש פלוני ונעשה סופר או שיהיה משיא את בנו (ו) ואמר אילו הייתי יודע בקרוב לא הייתי נודר, שיהיה משיא את בנו בקרוב לא הייתי נודר, **בית הלל** אמרין לה שאני נכנס ונעשה בית הכנסת אמר אילו הייתי יודע שהוא נעשה בית הכנסת לא הייתי נודר **רבי אליעזר** מתיר **והכמים אוסרין:** גמ' מאי אין נדרים יפה אמר רבי יאם בן אין נדרים ניתרין יפה ורבא

רבי אליעזר אומר פותחין לו לאדם בכבוד אביו ואמו. שואלים לו אילו היית יודע שמתו קל בנדרים וכדאמרין (פסדרין נב.) דקרו לרשיעא בר לדיקא רשיעא בר רשיעא כלס היית טור. לשון אחר שיאמרו שאתה למדת מהם שאף הם מוחליין בנדרים: **והכמים אוסרין.** בגמרא מפרש טעמיהו: אמר ר' צדוק עד שפותחין בכבוד אביו ואמו פותחין לו בכבוד המקום. כלומר רבי אליעזר כי היכי דשרי לפתוח בכבוד אביו ואמו שרי נמי לפתוח בכבוד המקום שואמין לו אילו היית יודע כשגדרת שהיית מוקל בכבוד המקום דהא אמרין בספרי שהוא כעוד במלך עלמו כלום היית נודר: אמרו לו אם כן אין נדרים. כלומר אפי' ר' אליעזר מודה לרבנן דבכבוד המקום אין פותחין דאם איתא דפותחין אין נדרים ובגמרא מפרש מאי דבר שבינו לבין אביו ואמו כגון שארס בהגאוו ומיהו נהי דמשקיין הארא דלון פותחין בכבוד המקום, דוקא בכבוד המקום הוא דלון פותחין משום דאם איתא דפותחין אין נדרים נתייר יפה כדאיתא בגמ' שאין שום אדם שיעזי

פניו לומר שאפי' היה יודע שהוא מיקל בכבוד המקום היה נודר ואפי' לא היה נמנע לכך מתחלה ישקר לומר כן אבל בכבוד מזה אחת פותחין וכדמתן לקמן (דף סה:) פותחין לו מן הכבוד בהורה אילו היית יודע שאתה עובר על לא תשא את אחיך בלבבך כלום היית נודר משום דמגוה אחת כי הני דמני תנא לא תמירא להו לאנישי כולי האי ואי אשילו אדעתא דהכי היה נודר לא ישקר לומר אילו הייתי יודע שכן לא הייתי נודר והייט נמי דתנן פותחין בשבתות: ירושלמי הכל הלכך אין פותחין בו: גמ' מאי אין נדרים אמר רבי יאם בן אבין פותחין לא יעזי בכבוד המקום לא יעזי בכך לפני חכם, וישקר ויאמר ומשום הכי מודה רבי אליעזר לרבנן שאין פותחין לו בכבוד המקום, ומיהו בכבוד המקום ולא שגא בכבוד אביו ואמו אין אדם דלון אדם מעזי אבל בכבוד אביו ואמו מעזי, הלכך פותחין: ורבא

עיקרין אומן רע לפני המקום כלום היית נודר: אמרו לו אין נדרים, ובגמרא מפרש ליה: קונם שאני כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

קולא אהרת בנדרים פותחין בנדרים כגון דבר שאינו מנוול ונוול ונתמדת אחר שכבר ואינו ידע מעיקרא כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

קולא אהרת בנדרים פותחין בנדרים כגון דבר שאינו מנוול ונוול ונתמדת אחר שכבר ואינו ידע מעיקרא כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

קולא אהרת בנדרים פותחין בנדרים כגון דבר שאינו מנוול ונוול ונתמדת אחר שכבר ואינו ידע מעיקרא כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

בית הלל אמרין לה שאני נכנס ונעשה בית הכנסת אמר אילו הייתי יודע שהוא נעשה בית הכנסת לא הייתי נודר **רבי אליעזר** מתיר **והכמים אוסרין:** גמ' מאי אין נדרים יפה אמר רבי יאם בן אין נדרים ניתרין יפה ורבא

עיקרין אומן רע לפני המקום כלום היית נודר: אמרו לו אין נדרים, ובגמרא מפרש ליה: קונם שאני כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

קולא אהרת בנדרים פותחין בנדרים כגון דבר שאינו מנוול ונוול ונתמדת אחר שכבר ואינו ידע מעיקרא כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

קולא אהרת בנדרים פותחין בנדרים כגון דבר שאינו מנוול ונוול ונתמדת אחר שכבר ואינו ידע מעיקרא כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

בית הלל אמרין לה שאני נכנס ונעשה בית הכנסת אמר אילו הייתי יודע שהוא נעשה בית הכנסת לא הייתי נודר **רבי אליעזר** מתיר **והכמים אוסרין:** גמ' מאי אין נדרים יפה אמר רבי יאם בן אין נדרים ניתרין יפה ורבא

עיקרין אומן רע לפני המקום כלום היית נודר: אמרו לו אין נדרים, ובגמרא מפרש ליה: קונם שאני כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

קולא אהרת בנדרים פותחין בנדרים כגון דבר שאינו מנוול ונוול ונתמדת אחר שכבר ואינו ידע מעיקרא כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

קולא אהרת בנדרים פותחין בנדרים כגון דבר שאינו מנוול ונוול ונתמדת אחר שכבר ואינו ידע מעיקרא כהנה לפלוני ונעשה סופר. וליך לו לפי שהוא כהן שמוח העיר, שנתאש בנו וליך לבעם לביתו **למשפט בני:** ואין חכמים מודים. בגמרא מפרש נמי פליגי: * אמרו לו מת. ובגמרא פריך מת טלד הוא: ועוד אמר ר' אליעזר. קולא אהרת: מאי אין נדרים. אמר רבי יאם בן אבין אין נדרים נתייר יפה. כלומר שגלג מקיים הגדר ומתמת בושא אומר שלדעת כן לא נדר: * ד"ה שייך לקמן ס"ה א' במשנה קודם ד"ה כהולה

א א מ"י פ"ו מהלכות שפוטות ה"י ופ"ד מהל' נדרים ה"י סמג ל"א רמב"ם טו"ע י"ד סימן רכת סעיף י"א:

ב ב מ"י פ"ו מהלכות שפוטות ה"י סעיף י"ד ד"ה מ"י סעיף י"א:

ג ג מ"י (ס) טו"ע ר"א הנדרים י"ד ד"ה מ"י סעיף י"א:

ד ד ה מ"י סעיף י"א:

ה ה מ"י (ס) טו"ע סעיף י"א:

ו ו מ"י (ס) טו"ע סעיף י"א:

ז ז מ"י (ס) טו"ע סעיף י"א:

ח ח מ"י (ס) טו"ע סעיף י"א:

ט ט מ"י (ס) טו"ע סעיף י"א:

י י מ"י (ס) טו"ע סעיף י"א:

ר"ג נערה המאורסה פרק עשירי נדרים רש"י

ג' א מ"י פ"ב מהלכות
תמורה הלכה ד' דמנ
לאוין שמה :

יד ב מ"י פ"ג מהלכות
הרי"ה הל' כב סע
אין רמב"ם ש"פ י"ד
סימן ל"ד סוף מג :

[ג' דמנש"ה]

הוספות

ח"ש מפלוגתא דר"מ
וב' יופי פי' מפלוגתא
ד' יופי עשיתין בעיין
לפי' תמורת עולה
ותמורת שלמים וכו'
ואמר רבי יוסי אלן כס
מחובות ממחלה ל' כיון
שכפסת תמורת עולה
היא בדמיון ל' מ' כיון
תמורת שלמים לחפז
אם נמלך כ' ד ת"כ
כפסת דמילתא הואיל
כפסת לקרות שני שמות
בב"א דכיון קיימין
עגון דאמר בדמי מ"ה
עולה ובדמי מ' ה' ה'
שלמים ואפילו ר"מ לא
אמר אלא דלא חתם לא
תחול ז' א"כ ת"ה ז'
דבא מודה דלא חלה
הלאשנים ומהל שניה
אבל הכא כ"א פ' ר"מ
מודה דחל הפ"ה
והקמה לאו כלום הוא
קייבומפסד לבי מחוי

ל' יופי
כ"א פ' ר"מ
ל' יופי
כ"א פ' ר"מ
ל' יופי
כ"א פ' ר"מ

אבל הכא שלא נתן קצבה פשיטא דאי הפרה חיילא הקמה לא חיילא
וכדכתיבנא וזי אמרת דהפרה לא חיילא מינה דהקמה נמי לא חיילא
דהא חתני ואמר דלא חיובל הקמה אלא אם כן חלה הפרה . הלכך
פשיטא ליה לרבה דהקמה לא חיילא אבל בהפרה הוא דמספקא ליה
מי אמרינן כיון דלקדים ואמר קיים
ליכי וכתב הכי ואמר מופר ליכי

משמע דחתני דחייבול הפרה בחר
הקמה ולא חיובל הפרה א"כ קדמה
לה הקמה אלא דמנ"כ חתני לא חיובל
הקמה א"כ חלה הפרה ולא חתני
נמי חיפכא לא תחול הפרה אלא אם
כן חלה הקמה משום דכיון דלקדים
קיים ליכי למופר ליכי סמוך אלישניה
הקמה חיילא דברישא אדכר לה וליכא
לדיעבד עלה וחדרבה משום דחייש
דחיילא הקמה כולי האי עד דלא
שדקא רווחא להפרה חתני ואמר
דלא חיובל הקמה א"כ חלה הפרה
הרי הוא כאילו התנה על שתייה
שיחולו הקמה בתחלה ואח"כ הפרה
או דלמא כתי דלמך ומופר ליכי בחר
קיים ליכי לאו דתחול הפרה בחר
הקמה חיובין אלא משום דא"כ לקרות שני שמות כאחד ומינה האי
גברא בהפרה קפיד דתחול דהא אמר דלא בעי דתחול הקמה א"כ
חלה הפרה ודעתו היה שיחולו כחתם מינה משום דקפיד טפי דתחול
הפרה מהקמה חתני שאם חלות ההקמה מעכב חלות ההפרה דמגני
דעתיה דלא חיובל הקמה אבל אע"ג דחלות הפרה מעכב חלות
הקמה לא חתני דלא חיובל הפרה הלכך הפרה חיילא הקמה לא
חיילא : ופשיטין לא מפלוגתא דר"מ ורבי יוסי דלפליגו דומיא דהך
גוונא בתמורה בפרק כ"ד מערימין (דף כה) דתמן ה"ו ה"ו תמורת
עולה תמורת שלמים הרי זו תמורת עולה דברי רבי מאיר רבי יוסי
אומר וכו' ואמרינן עלה בגמרא התם דהכל מודים בזומר תחול
זו ואחר כך תחול זו דברי הכל תפוס לשון ראשון דאפילו רבי יוסי
שלמים לא תחול זו אלא אם כן חלתה זו תרתייהו קדמן משום דהתם
זו עד שחסתאב ויביא בדמי חליה עולה ודמי חליה שלמים לא נתלקו
מדאיה ליה למומר תמורת עולה ושלמים ואמר תמורת עולה תמורת
דאפסד דמאי דקאמר תמורת עולה תמורת שלמים עמי דסביר ליה לא
בדוקין אפסד דקאמר תמורת עולה ושלמים תרעה עד שחסתאב ומכר
דריב מאיר ורבי יוסי תליא בזמנייהו שני שמות מפיו אי אמרינן שיחול השני
אחר הראשון או שיחולו שניהם בבת אחת הואיל וזי אפשר
לקרות ב' שמות כאחת ומש"ה אמרינן לרבי יוסי ודאי אפשר ליה ליה
הלכך הפרה חיילא ופי' הויא אפ"ה היכי חיילא דהא אסוקא לקמן דכל שאינו
בזה אחר זה אפי' בבת אחת אינו לאו מילתא היא דהא הכא
לא מעכבא הקמה אהפרה דהא חתני ואמר לא חיובל הקמה הלכך לרבי יוסי
פשיטא דהפרה חיילא ואפי' לר"מ נמי פשיטין הכי דאע"ג דאמר
התם דכי אמר תמורת שלמים בחר תמורת עולה קאמר ולא חיילא הכא
שאינו דכיון דאמר לא חיובל הקמה א"כ חלה הפרה גלי דעתיה
אמאי לא אמרינן ק"ו מאיר לא קאמר אלא התם מדאיה ליה למומר תמורת
עולה ושלמים ואמר תמורת עולה תמורת שלמים הרי ליה
כאומר תחול זו ואח"כ תחול זו וכסוגיא דהתם אבל הכא דליכא ליגנא
יתירא בבת אחת קאמר לאו מילתא היא דבשלמא התם כיון דאפשר
לתמורת עולה ושלמים לחול כאחת כל היכא דליכא ליגנא יתירא אמרי'
אפילו בלאו ליגנא יתירא אמרינן דלזה אחר זה אי לאו משום דחתני
ואמר ולא תחול הקמה אלא אם כן חלה הפרה כ"ל פירושא דשטעמא
והירושא תרילא ומעליה הוא : בעי רבה קיים ומופר ליכי בבת אחת מהו
שתיכן כאחת ואיכא נסחי דגריס קיים ליכי ומופר ליכי בבת אחת מהו
דבדעתיה שהיא רולה שיחולו בבת אחת ונראה דבעי דגריס קיים ליכי
אודך לא חיל כלל הכא דבבת אחת לגבי כל חד מנייהו אמרינן דקדים
דחייבול ואיכא למומר נמי דמאחר ולא קיים וכוון שאי אפשר
לשניהם לחול כדכיון דלמא הקמה חיילא ותו לא מני מפר : ופשיטין לה
מדריבה דאמר בפרק האיש מקדש גבי המקדש שתי אחיות כאחת רבין
דלאו לקדשניהו בזה אחר זה אפי' בבת אחת לחדא מנייהו ספק קדושין
כלל הכא נמי ליכא לספוקי בהקמה ובהפרה כלל ומני בחר הכי להפר
ולקיומי כדבעי ולא נתחוויר לי דברי הר"מ בזמ"ל בזה בפרק אחרון
מהלכות נדרים : בעי רבה קיים ליכי היום חתני ומופר ליכי למחר :

ח"ש . דכי האי גוונא פלוגתא דר"מ ורבנן במסכת תמורה כפ' כ"ד
מערימין על הבכור : הרי זה תמורת עולה תמורת שלמים כו' דכיון
קיימין ויביא בדמי חליה עולה ודמי חליה שלמים : ואפילו רבי
פליגי . לא אמר תפוס לשון ראשון אלא לא אמר לא חיובל זו אלא
אם כן חלה שניה ועל מנחלן

באומר (ג) תמורת עולה (א) תמורת
שלמים רבי מאיר סבר דלמא מיהל
הוא דהדר ביה מתמורת עולה ואמר
תמורת שלמים והואיל וכן תפוס
תמורת דכיון דהרי היא עולה (א) ור' יוסי
סבר אי אמר תמורת עולה ושלמים
הוא אמרינן קדושה ואינה קריבה
קמ"ל : אבל סבא דקאמר לא תחול
כו' . ודאי הויא הפרה כי הוא
טעמא דתמורה : קיים ומופר ליכי .
ולא אמר ליכי בין קיים למופר מי
אמרינן כיון דלא אמר קיים ליכי
ומופר לבי הויא כמ"ד לא חיובל
הקמה אלא אם כן חלה הפרה דכיון
דלא אמר קיים ליכי גלי דעתיה
דבהפרה ניחא ליה או דלמא לא שאל
וכמ"ד קיים ליכי ומופר ליכי דמי ולא

התוי הפרה : ח"ש דאמר רבה . (ב) דקדושין
ואמעשר בהמה קאי : על
שאינו צום אחר וכו' . כגון שאם קרא לעשירי עשירי וזכור וקרא ליה
עשירי אינו קדוש וקאמר (ד) דאף בבת אחת שאם קרא לשניהו עשירי
סתם אין האחד עשר קדוש ה"כ כיון דאינו בזה אחר זה שאם אמר לה
עכשיו קיים ליכי ולאחר שעה אמר מופר ליכי אין בהפסדו כלום בבת
אחת נמי אי אמר קיים ומופר ליכי אין בזה הפרה כלום אע"ג
דבבת אחת קאמר קיים ומופר ליכי : היום מפר . מי אמרינן כיון
דאמר היום כחול דלמך היום היא מקוייה אבל למחר יהא מופר לה
והוי מופר : או דלמא הא לא אמר לה . בפירוש מופר ליכי למחר :

התמורה עולה תחול תמורת
עולה ושלמים לא נתלקו
מדהא ליה למומר תמורת
עולה ושלמים ואמר תמורת
עולה תמורת שלמים הרי ליה
כאומר תחול זו ואח"כ תחול
זו וכסוגיא דהתם אבל הכא
דליכא ליגנא יתירא אמרינן
דלזה אחר זה אי לאו משום
דחתני ואמר ולא תחול
הקמה אלא אם כן חלה
הפרה כ"ל פירושא דשטעמא
והירושא תרילא ומעליה
הוא : בעי רבה קיים ומופר
ליכי בבת אחת מהו שתיכן
כאחת ואיכא נסחי דגריס
קיים ליכי ומופר ליכי בבת
אחת מהו דבדעתיה שהיא
רולה שיחולו בבת אחת
ונראה דבעי דגריס קיים
ליכי אודך לא חיל כלל הכא
דבבת אחת לגבי כל חד
מנייהו אמרינן דקדים
דחייבול ואיכא למומר נמי
דמאחר ולא קיים וכוון
שאי אפשר לחדא מנייהו
ספק קדושין כלל הכא נמי
ליכא לספוקי בהקמה
ובהפרה כלל ומני בחר
הכי להפר ולקיומי כדבעי
ולא נתחוויר לי דברי הר"מ
בזמ"ל בזה בפרק אחרון
מהלכות נדרים : בעי רבה
קיים ליכי היום חתני ומופר
ליכי למחר :

תפסי אפי"ג שאינו בזה אחר זה התם היינו טעמא הואיל וזמנייהו
עולה וזמנייהו לרמי שלמים : בעי רבה קיים ליכי היום עבד מי אמרינן
כמאן דלמך מופר ליכי למחר
דמי' דאלי"ב אמאי אמר היום אלא ליה מיתורא דהיום ית' נלקדק היום
מופר והתמול הפכה מהיום : או דלמא הא לא אמר מופר ליכי . וטעמא
לא נחמיה הפרה תכלל לאו
אם לא שפירא הפכה כפיו אבל אם אמר עשיתין קיים ליכי היום כתי
נלקדק הא למחר הויא מופר
שכרי אמר בפירות מופר ליכי למחר הלכך קיים כל היום קאמר :

היום מהו כיון דלמך היום משמע אבל למחר יהא מופר
וכמאן דלמך היום

תמורה כה : זמנים ל'
[כ"ב עג:]

עירובין כ' קדושין כ'

פירוש הרא"ש
ח"ש מפלוגתא דר"מ
ורבי יוסי . ממלוקת
על ר"מ ורבי יוסי
חפצות בעיין דתמורה :
דמק הרי זו תמורת
עולה כו' . משנה היא
בפרק כ"ד מערימין
(דף כה) : הכי זו
תמורת עולה דתפוס
ל' ז' לאשור מדלא
קאמר תמורת עולה
ושלמים : לכך נכתובין
מתחלה : לפיכך אם
נמלך דכיון קיימין
ומכסה פד שמתקאב
ויביא בדמי חליה עולה
וחליה שלמים ר"מ נמי
מודה דהפכה חלה .
פי' ה"כ אל יע"ר
והקמה לאו כלום היא
ו"י כיון דמלו שניהם
לא ידעינן מי מוקס אי
מופר : קיים ומופר
ליכי בבת אחת . פי'
כיון שלא אמר אלא
פטם אחת ליכי היית
בבת אחת מי אמרינן
תפוס לשון ראשון או
דלמא כיון דלמך בבת
אחת מהל הפ"ה כ' ה'
ומבטלה ל' מ' ק' ה'
ולאדך פי' מלו שתיכן
ולא ידעינן מי מוקס
אין מופר : כל שאין
בזה אחר זה אפי' בבת
אחת אינו גבי מקדש
ב' אחיות או אשכ ובתם
דאמרינן אין אחת מן
מ' ד' ה' ה' כיון
דהפכה ל' מ' א' ת
הקמה גם כ"ל יוסא
והא דלמך בתמורה
דלא אמר תמורת עולה
ושלמים דתרווייהו
תפסי אפי"ג שאינו בזה אחר זה
הואיל וזמנייהו דלמך תמורת
עולה וזמנייהו לרמי שלמים :
בעי רבה קיים ליכי היום עבד מי
אמרינן כמאן דלמך מופר ליכי
למחר דמי' דאלי"ב אמאי אמר
היום אלא ליה מיתורא דהיום ית'
נלקדק היום מופר והתמול הפכה
מהיום : או דלמא הא לא אמר
מופר ליכי . וטעמא לא נחמיה
הפרה תכלל לאו אם לא שפירא
הפכה כפיו אבל אם אמר עשיתין
קיים ליכי היום כתי נלקדק הא
למחר הויא מופר שכרי אמר
בפירות מופר ליכי למחר הלכך
קיים כל היום קאמר :

היום מהו כיון דלמך היום משמע אבל למחר יהא מופר
וכמאן דלמך היום

גרוהת הב"ב (ה) נ"ב ואפילו ר"מ לא קאמר אלא דלא אמר : (ב) שם דלמך רבה כל שאינו
בזה אחר זה כ"ל ויביעל דבר נמחק : (ג) רש"י ד"ה ואפילו ר"מ וכו' באומר הרי זו תמורת עולה ושלמים
למחר תמורת עולה ושלמים דלמך יהא דהדר וכו' ורבי יוסי סבר אי הוא אמר תמורת כ"ל והרי"ה : (ד) ד"ה כל שאינו
וכו' דהך בבת אחת :

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים

אמר לה מופר ליכי למחר מכו. דהא קיימיה לגדריה היום דכיון
למחר מופר ליכי למחר אלמלא דבהאי יומא דשמע ביה הוי נדר
(ב) וקיימי קיימיה ותו לא מלי מופר לה: או דלמא כיון [למלא] אמר(נ)
ומופר ליכי בדהי קיים ליכי מהיום דשמע לה קאמר דתהוי מופר:

(ד) אם חמלא לומר כיון דקיימו פוס

והא חיילא הפרה עד למחר אלמלא
דבהאי יומא דשמע ניחא ליה דלקיים
וכמאן דליתיה לקיום דמי דקיימו
בדיים ולא הוי הפרה כלל: אמר לה
קיים ליכי שעה אחת מהו: או דלמא
הא לא אמר לה מופר ליכי למחר
שעה אחת: אם חמלא לומר דתהוי
קיום הואיל ולא אמר לה: מהו אמר
לה מופר ליכי למחר שעה מהו: מי
אמרינן כיון דאמר לה קיים ליכי
שעה אחת דקיימו לעולם ושוב אינו
מופר ביה מירה בר הקמה והפרה
דשמע עיה מירה לא קיימו בשחרית וקיימו
הוא פוס לא קיימו בשחרית וקיימו
בערבית הוי מקיים וכן אם לא
הפירו בשחרית והפירו בערבית הוי
מופר דכל היום כשר להפרת נדרים
וכי דדר ואמר מופר ליכי ליהוי
מופר: ושעת כהנה ואמר ואני
כלומא ואני אהיה נמו כמותיך כיון
דאמר הכי אינו יכול להפר מירות
אשתו: ואמאי נימא דהאי דאמר
ואני אנפשיה הוא דאמר דליהוי
מיר: אבל סריני נזיריה דילג
דקאמרנה אייה שעה אחת קיימיה:
בעל משום לאתפסי בה דרייה:
אבל לאמר שעה דכשר חל מירות
עילייה: אי בעי למפריה: אמאי
אינו יכול להפר אלמלא כיון דקיימו משום
לאתפסי בה מירות דרייה וקיימו והכא
נמי בנדרים כיון דקיים שעה אחת
קיים לעולם ושוב לא מלי מופר: לא
מהכא ליכא למשמע מיניה (ה) זוטמא
דאינו יכול להפר דקסבר כל ואני

ואם חמלא לומר הא לא אמר לה מהאי ליכא משמע דחיל
אמר קיים ליכי היום ומופר ליכי למחר פשיטא ליה דמתיק ובהאי
הכי משמע דלא מהגי דהדר צטי מופר ליכי למחר מהו וכו' או
דלמא כיון דלא אמר קיים ליכי היום כי אמר לה מופר ליכי למחר
מהיום קאמר אלמלא פשיטא
ליה לרבה דחיל אמר לה קיים ליכי
היום ומופר ליכי למחר לא מהוי
וקשיין אהדידי חלא דרבה בבבליה
גווגי מהפסקא ליה וכי קאמר חיל
הא לא קאמר לה ליכא [קשיט]
נקט ואין הכי נמי דבעי למימר
חיל הא לא אמר לה ולא עוד חלא
דאפי' אמר לה מהגי: אם חמלא
לומר כיון דקיימיה היום למחר כמאן
דליתיה דמי משום דכיון דאמר
מופר ליכי למחר מכלל דאוקימי' היום
וכיון דאוקימיה היום למחר כמאן
דליתיה דמי דמחר אינו זמן הפרה:
קיים ליכי שעה מהו: אמר דמי
שעה ואחר שעה ליום ומחר משום
דכא כוליה יומא בר הפרה הוא:
ואמר ואני אין יכול להפר דכיון
דאמר ואני שיהפסי במירותה גלי
דאשתיה דניחא ליה וה"ל כאלו
אוקימיה למירותה ומש"ה אינו יכול
להפר ואמאי נימא חלא דאמר הוא
על נפשיה דהוי נזיר כלומר דעתייה
שיהא הוא נזיר ומשום הכי אפסי
במירותה חלא מירות דילה נהי דעל
כדתיק שעה אחת קיימיה דאי לא
היכי מתפסי ביה למחר שעה אי צטי
ליפר אם חילת דכי אמר קיים ליכי
שעה ומופר ליכי למחר שעה מהגי
דודאי אי מהגי לא שגא כי אמר הכי
בבת אחת ח"ל דאמר קיים ליכי שעה
ולאחר מיכן אמר מופר ליכי חלא
ודאי מש"ה אמרי' דאינו יכול להפר
משום דכיון דקיימו קיימו: והתיק
מהא לא תפשוט דחיל דלמחר שעה

אתה לא אמר דהא אמר לה מופר ליכי
למחר מהו: מי אמרינן למחר לא מצי מופר
דהא קיימיה לגדריה היום אן דלמא כיון דלא
אמר לה קיים ליכי היום כי קאמר לה מופר
ליכי למחר מהיום קאמר יאם תמצא לומר
אפילו הכי כיון דקיימו היום למחר כמאן
דליתיה דמי (א"ל) קיים ליכי שעה מהו מי
אמרינן כמאן דאמר לה מופר ליכי למחר
שעה דמי אן דלמא הא לא אמר לה יאם
תמצא לומר הא לא אמר לה שעה אמר לה
מהו: מי אמרינן כיון דקיימו קיימו אן דלמא
כיון דכוליה יומא בר הקמה ובר הפרה הוא
כי אמר מופר ליכי לאחר שעה מהני ת"ש
הריני נזירה ושמע בעלה ואמר ואני אי
יכול להפר ואמאי נימא ואני דאמר הוא על
נפשיה דהוי נזיר אבל הריני נזירה דילה
(ה) אשעה אחת קיימיה לאחר שעה אי בעי
ליפר אמאי אין יכול להפר לאו משום
דכיון דקיימו קיימו לא קסבר כל ואני
כמאן דאמר קיים ליכי לעולם דמי: מתני'
מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל מת
הבעל נתרוקנה רשות לאב בזה יפה כת
האב מכח הבעל בדבר אחר יפה כת
הבעל מכח האב שיהבעל מפר בבגד
והאב אינו מפר בבגד: גמ' מאי טעמא
דאמר קרא בגלוטריה בית אביה נתת הבעל
נתרוקנה רשות לאב מנדר אמר ר"ב דאמר
קרא ואם היו תהיה לאיש ונדריה עליה
מקיש

מלי מופר חלא דקסבר דכיון דאמר ואני
לעולם דמי ולא אפשיטא ולחומרך הלכך לא הויא הפרה: מתני'
האב לא נתרוקנה רשות לבעל שתיקן להפר: שיהבעל
מופר בבגד בגמ' מפרש: גמ' מאי טעמא קרא בנעוריה
בית אביה מאי טעמא לא נתרוקנה רשות לבעל כמו לאב והיינו
דאמר הכא מאי טעמא ולקמן במוקד גבי מת הבעל נתרוקנה
רשות לאב בעי מלגן: בנעוריה בית אביה משמע ח"ל דליתיה
לאב אכתי איתיה בית אביה: ואם הוי תהיה לאיש לעיל מיניה
כתיב הפרה דאב וסמך ליה ואם הוי תהיה לאיש שתי הויית במשמע:
מוקיש

מקיש
דאם לא כן חמאי אמר למחר: או דלמא כיון דלא אמר בפירוש קיים ליכי היום" לא דייקי' ליה מכלל דכי אמר מופר ליכי למחר כאלו אמר
שעה יהיה קיים ואח"כ יהיה מופר: או דלמא ח"ל כהה נמי לא אמרי' הפרה תמוך הכלל: היכא דקאמר קיים ליכי אמר שעה"מי אמרינן כיון דקיימו שעה מקיים הוא לעולם: או דלמא
כיון דכוליה יומא בר הקמה ובר הפרה הוא כל היום כשרו להפר ולקיים הלכך לא הוי קיום אם לא שקיימו יום שלם ודאי אם אמר לה קיים ליכי כסם פשיטא דשוב אינו יכול להפר דהא כתיב איסה יקיימו דמיר
שקיימו הוא מקיים לעולם ודוקא לשמוקא הוא דנענין [יום שלם] חלא אם אמר בפירוש קיים ליכי שעה אמר שבערה השעה יכול להפר שכל היום הוא כשרו לקיים ולהפר: ח"ש" דאם קיימו שעה אחת שוב אינו
יכול להפר: היינו מירה ושעת כהנה ואמר ואני כלומר וגם ח"ל מיר: אינו יכול להפר דכיון דאמר ואני גלי דעתייה דניחא ליה במאי דנדרה והוי קיום כאלו אמר לה יפה עשית דתקן במתנותיו דהוי קיום:
ואמאי נימא חלא דאמר הוא דלמחר על נפשיה דהוי נזיר אבל היינו מירה דילה שעה אחת קיימיה למחר שעה אי צטי למיפריה כלומר נהי דאמרי' דכיון דאמר ואני הוי קיום ח"ל לא הוי קיום חלא לשעה אחת
עד שיפסיק נזירותו וחי כאלו אמר קיים ליכי שעה אחת ומלגל מלי להפר מפשוט דכיון דקיימו קיימו: ומשני כל דאמר ואני כמ"ד קיים ליכי לעולם דמי: כיון דלא אמר בפי' שעה אחת כאלו אמר קיים ליכי כסם
דחייט לעולם: מתני' מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל: ואין לה הפרה עד שהשאת: מת הבעל נתרוקנה רשות לאב ומפר כל ימי נעוטה: שהבעל מופר בבגד בגמרא מפרש: והאב אינו מופר בבגד כדכתיב
בבית אביה בנעוריה: מתני' שעת האב שוב אינו יכול להפר: אביה ובעלה האהוון מפיין נדרים: שהארוס מופר בקודמין כל שלא יאלץ לנשות עממה: או בבגד או בגשפון: עד שלא
היחס בתו ויאלץ עמוסא וכן הארוס אמר לה בנאות שעה שהשאתה לרשותו אינו יכול להפר שאין הבעל מופר בקודמין: גמ' ח"ש" לא נתרוקנה רשות לבעל דהוא לן למגמר בעל מאב:
דאמר קרא בנעוריה בית אביה דמשמע בית אביה ולא בית בעלה: ומנא לן דנתרוקנה רשות לאב: דהוא נוסכר למימר כיון שילא מרשותו שעה אחת שלא היה יכול להפר לבדו לא חמור לרשותו:
(*) ומנא עד סוף המשנה שייך למשניות ולקמן ט"ל ע"כ

הנרות הב"ח (ה) היינו מירכ דילה שעה כ"ל אות ד נמח: (ג) רש"י דהא אמר לה וכו' וקיימוס וכיון דקיימיה תו לא מצי: (ד) דהא או דלמא כיון דלא אמר קיים ליכי היום כדהי מופר ליכי למחר מהיום דשמע:
(ד) דהא ואם חמלא לומר כיון דקיימו היום כמלך דלא חילל: (ה) דהא לא מהכא וכו' דעממא דאינו:

מקורות (ג'ני' הטה)
... דאם נתרוקנה (ה)
... דנתרוקנה א"ל

* קיים ליכי שעה
ומופר ליכי למחר
שעה

מיר כ

לעיל סח: לקמן ע"כ

מוכר לעיל סח: וסם
איהא רבא

פי' הרא"ש
חיל' הא לא אמר
ולעולם לא חמייא
הפרה תמוך הכלל:
אמר מופר ליכי למחר
חבו מי אמרי' דקאמר
מופר ליכי למחר
דאמר קיים היום דמי

מתני' אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים... אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים... אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים...

מתני' נדרה והיא ארוסה וכו' אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים... אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים... אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים...

נערה המאורסה אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים... אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים... אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים...

בית

מאוס נדרים שגראו לארוס הראשון דיטל להפר ארוס... נערה לארוס ראשון... אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים...

כ"א מ"י פ"א מ"ב נדרים כ"י י"א סמך לארין רמב"ם טו"ש י"ד ס"י ל"ד ט"ף י"ב וס"י י"ז י"ט י"ט וס"י:

כ"ב מ"י ט"ס י"ד וסמך ט"ס טו"ש ט"ט ט"ט ט"ט:

כ"ג מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

כ"ד מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

כ"ה מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

כ"ו מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

כ"ז מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

כ"ח מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

כ"ט מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

ל"א מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

ל"ב מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

ל"ג מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

ל"ד מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

ל"ה מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

ל"ו מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

ל"ז מ"י ט"ס י"ט וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י:

[תקן ס"ד]

[טוספתא ס"ח]

[ל"ט ס"ח: תקן פ"י ט"ה]

[ל"ט ס"ח]

פ"י הרא"ש

מנ"מ: דארוס אחרון מפיר נדרים שגראו לארוס ראשון דממנע ליה הא דקמני מתמיסין ו ביום שגביל ארוס וס"ט טקא קרא וימירא הוא דהיא

י"ל בספר דבעל נ"ל פקט יע"ן

מני לתכבד ואם היו מהיה לאדם ונדריה או מתנא שפמייה אשר ארס על נפשה והוה שמשין מיינה לארוס מפירין נדרים שגראו לארוס ראשון... אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים...

גדוהות ה"ב"ח (ה) במשנה א' הכלל י"ב י"ח וס"י ט"ט ט"ט ט"ט י"א וס"י: וכו' ויבאר לה קמרא כ"ל וחינה סכא מתק' פ"טעמים:

כ"א מ"י ט"א מה"י
נדרים כ"ג ז' טו"ט
י"ד ט"ו ר"ג ט"ו כ :

K L J
: ט"א
ג' ר"ג ט"ו : כ"א
ג' ט"א - א - כ"א
כ"א

נתרוקנה רשות לאב ומס'ה נהי דהכא נגרו לארוס ראשון והפרה
דליה כמאן דליחא דמיא דמיא ליה בטלה לה אפ"ה כיון דלארוס
אחרון לגבי האי נדרא כמאן דליחא דמי מטעמא דנפרס בסמוך
מני אב מיפר : ומיגז גיז : לא הבנתי דברי הראשונים בזה אמאי
מזימפר אב למודיה לביחא שמיא דאמרי
מיגז גיז טפי מבי"ה דאמרי מיקלס
קליס ועוד דאפי' אמרת מיגז גיז מ"מ
מכי מיית ליה בעל תבריה לגזויה
דהתימא דברייתא דלעיל (דף ס"ה) שמע
אביה והפר לה ולא הספיק דבעל
לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו
מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל ואם
איתא דהפרה דאב כדקיימא קיימא
אמאי לא מני מיפר בעל לאחר מיתא
אב דהי דלא נתרוקנה לו רשות אב

ב"ב נתרוקנס ראוס לאב - ור"ך להפר שניהן בבת אחת (א) (ג) (ח) (ט)
ואם בעל והתם אויבין נדרים שלא נגרו לבעל דקתני "שמע אביה
והפר לה ולא הספיק דבעל לשמוע" וקתני קאמרי ב"ב מיגז גיז
הואיל והפר האב כבר לא אגטירך ליה להפר אלא חלקו של בעל
וב"ה כבר (ג) נדרים שגראו לארוס

בית שמאי סברי נדרים נמי (י) אשראו לארוס
נתרוקנה רשות לאב ומיגז גיז בית הלל
סברי אביה ובעלה אחרון מפירין נדריה
ולא מיגז גיז : "איבעיא להו גירושין
כשתיקה דמיא אב כהקמה דמיא למאי

נפקא מינה כגון שנדרה ושבע בעלה וגרשה ואהדרה ביומיה : אב אבד מר
כשתיקה דמי מיפר לה ואב אבד מר כהקמה דמי לא מצי מיפר לה ?
ח"ש

אפ"ה אב גיז דליה ובעל גיז דליה אלא מאי חית לך למימר דהי מיגז גיז אפ"ה כי מיית ליה אשתקלא ליה גיזוא דידיה וה"ג מאי שנא
וג"ל דהיינו טעמא משום דלכ"ס דסבירא להו מיגז גיז כיון דכי הפר בעל אבטיל ליה פלגיה דנדרא לגמרי הרי מעשה שלו נעמר ואשתקל
ליה ארוס לגמרי ונהי דכי מת ארוס בטלה לה הפרה דליה מיהו מכיון דאשתקל ליה ארוס מהכא ותו לא חזי האי נדרא לארוס כלל קס
ליה אב בלא ארוס והא פשטיק לעיל דכל היכא דליכא ארוס אב מיפר דמקס קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה אבל בהאי דלעיל
דשמע אביה והפר לה אפ"ה אמרת דלמ"ד מיגז גיז אשתקל ליה אב אפ"ה כי מת בטלה ליה הפרה דליה וקס ליה ארוס למודיה בלא אב
ולא מני מיפר היינו טעמייהו דב"ס דאמרי דאב מני מיפר האב בלא ארוס אחרון וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה דלין אב
יכול להפר לבדו משום דלאו מיגז גיז דכשהפר בעל לא אשתקל פלגא דנדרא אלא כולה נדרא הוא דליקלס וקלישואתא לזו מעשה גמור
הוא ומס'ה לא חזיל כלל עד דמנטרף ליה קלישות דאידך הלכך כל זמן שלא הפר האב לא אשתקל ליה ארוס מהאי נדרא ומס'ה זכי ביה ארוס
אחרון וזו מה שגראה בעיני בזה אלא שעדיין קשה לי למה לן למימר דבשעמיהו דב"ס בנדרים נמי שגראו לארוס נתרוקנה רשות לאב
דכיון דלכ"ס ארוס אחרון כמאן דליחא דמי כ"ע מודו דאפי' נדרים שגראו לארוס כל היכא דליחא לארוס נתרוקנה רשות לאב דלעיל
נמי אליבא דכ"ע אמרינן ואימא ה"מ בנדרים שלא נגרו לארוס אבל בנדרים שגראו לארוס לא מני מיפר אב ומסקי' דליחא אלמא כ"ע
מודו דנתרוקנה רשות לאב אפ"ה בנדרים שגראו לארוס ואמאי אינטיקיינן למימר האב הכי אליבא דב"ס ואפשר דהכי קאמרינן נהי דהכא
איכא תרייהו חזא דנדרו לארוס ראשון ועוד דליכא נמי ארוס אחרון וס"ד כיון דזכה בהן ארוס ראשון לא נתרוקנה בהם רשות לאב כל
היכא דליכא ארוס אחרון משום דאחרון כרעיה דראשון הוא בנדרים שזכה בהן ראשון נהי דארוס אשתקל ליה מיהו כיון דליחא
מעבד עליה דאב דליחא נמי לא ליפר קמ"ל דליחא מיהו כי קאמר לישא דנמי לאו למימרא דהיכא דלא נגרו אמרי' טפי דאב מיפר אחרונה
כי לא נגרו לארוס ראשון לא נתרוקנה רשות לאב אלא משום דאידך זכיה דארוס עדין נגרו מלא נגרו וכיון דעדיפא זכיה דארוס איכא
למימר דאב לא מיפר ובדאמרי' לעיל ואימא ה"מ בנדרים שלא נגרו אב לא מני מיפר אב קאמר נמי דהכא משום הפרה דבעל הוא
דגרע דיניה דארוס ולא משום נגרו דלעולם זכיה דארוס עדיפא טפי בנדרו מלא נגרו ואם תרצה תפרס דמשום להא דהיכא דליכא ארוס
אחרון נקט נמי כיון ד"באיכא ארוס אחרון נגרו רבותא הוא כדכתיבנא כ"ל ומייתי מוכך דברייתא תניא נמי הכי לשמואל משום דב"ה
הא אמרי דאב וארוס אחרון מפירין נדרים שגראו לארוס ראשון ואפי' ב"ס נמי לא פליגי אלא בששמע בעלה והפר לה אבל שמע ולא הפר
כולי ועלמא מודו דאב וארוס אחרון מפירין נדריה זהו מה שג"ל בשמועה זו על דרך קלף הראשונים ז"ל אבל בחוספות פירשו דכי אמרי'
א"ר נתן הן הן דברי ב"ס אחרי צבי דברייתא קאי הן הן דברי ב"ס ברישא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדרים דכיון דאב מיגז
גיז אידך פלגא דנדר חשיב ליה להורישו לארוס אחרון כדבי אב ובסיפא נמי אמרי' דחוזר האב ומיפר חלקו של בעל משום דס"ל דנדרים
שגראו לארוס נתרוקנה רשות לאב ולא לארוס אחרון משום דסבירא להו דארוס אחרון כראשון כי היכי דארוס ראשון אינו מיפר אלא
נדרים שלא נגרו לשום ארוס ה"ג ארוס אחרון דכיון שגראו לארוס ראשון כי מוריה להו ארוס לאב מוכה להו ולא לארוס אחרון וכי אמרי'
ב"ס סברי בנדרים שגראו לארוס נתרוקנה רשות לאב יהיב טעמא למאי דאמרי' ב"ס בסופא דחוזר האב ומיפר חלקו של בעל כלומר דאב
לחודיה סגי בלא ארוס מהאי טעמא וכי אמרי' הו ומיגז גיז יהיב טעמא למאי דאמרי' ברישא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדרים דמשום
דמיגז גיז הוא דאמר דמנו תרווייהו להפר דלי מקליס קליס כיון דליקליס ליה נדר לא חשיב למזכי ביה ארוס אחרון כדבי אב והן הן דברי
ב"ס וטעמן אבל ב"ה אומרים אין יכול להפר אחרתי צבי פליגי ואין יכול להפר כסברייהו דב"ס הוא דאמרי' ב"ה בין ברישא בין בסופא
מיהו הא כדאיתא והא כדאיתא דברישא לב"ה אפילו אב כדבי בעל חזי יטולינן דליקליס כלל משום דכי הפר אב לאו מיגז גיז אלא מקלס קליס
וכיון דארוס נתרוקנה רשות לאב והיינו טעמייהו בנתי דפליגי ארישא ובסיפא נמי פליגי אדב"ס דלין אב לבדו יכול להפר
דקאמרת דאפי' בנדרים שגראו לארוס ראשון זכי בזה ארוס אחרון וכי אמרי' וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים יהיבין
טעמא למאי דפליגי אסיכא וכי אמרי' ולאו מיגז גיז יהיבין טעמא למאי דפליגי ברישא ומסיפא מייתי תניא נמי הכי מדב"ה לשמואל בלמוד
זהו פירושם ז"ל ולהאי פירושא לא אתי לי שפיר לישנא דבנדרים נמי וכו' ואפשר דה"ק בנדרים שנגעו ברשות ארוס ראשון ונגראו לו נמי
שכל כך זכה בהן ארוס ראשון עד שגראו לו ב"ה האי גווגא לאב הוא מוריש אותן ולא לארוס והיינו לישנא דבנדרים נמי ועדיין ל"ע :

איבעיא להו גירושין כשתיקה דמיא אב כהקמה דמיא למאי
נפקא מינה כגון שנדרה ושבע בעלה וגרשה ואהדרה ביומיה : אב אבד מר
כשתיקה דמי מיפר לה ואב אבד מר כהקמה דמי לא מצי מיפר לה ?

אפ"ה אב גיז דליה ובעל גיז דליה אלא מאי חית לך למימר דהי מיגז גיז אפ"ה כי מיית ליה אשתקלא ליה גיזוא דידיה וה"ג מאי שנא
וג"ל דהיינו טעמא משום דלכ"ס דסבירא להו מיגז גיז כיון דכי הפר בעל אבטיל ליה פלגיה דנדרא לגמרי הרי מעשה שלו נעמר ואשתקל
ליה ארוס לגמרי ונהי דכי מת ארוס בטלה לה הפרה דליה מיהו מכיון דאשתקל ליה ארוס מהכא ותו לא חזי האי נדרא לארוס כלל קס
ליה אב בלא ארוס והא פשטיק לעיל דכל היכא דליכא ארוס אב מיפר דמקס קודמי הויה שניה לקודמי הויה ראשונה אבל בהאי דלעיל
דשמע אביה והפר לה אפ"ה אמרת דלמ"ד מיגז גיז אשתקל ליה אב אפ"ה כי מת בטלה ליה הפרה דליה וקס ליה ארוס למודיה בלא אב
ולא מני מיפר היינו טעמייהו דב"ס דאמרי דאב מני מיפר האב בלא ארוס אחרון וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדריה דלין אב
יכול להפר לבדו משום דלאו מיגז גיז דכשהפר בעל לא אשתקל פלגא דנדרא אלא כולה נדרא הוא דליקלס וקלישואתא לזו מעשה גמור
הוא ומס'ה לא חזיל כלל עד דמנטרף ליה קלישות דאידך הלכך כל זמן שלא הפר האב לא אשתקל ליה ארוס מהאי נדרא ומס'ה זכי ביה ארוס
אחרון וזו מה שגראה בעיני בזה אלא שעדיין קשה לי למה לן למימר דבשעמיהו דב"ס בנדרים נמי שגראו לארוס נתרוקנה רשות לאב
דכיון דלכ"ס ארוס אחרון כמאן דליחא דמי כ"ע מודו דאפי' נדרים שגראו לארוס כל היכא דליחא לארוס נתרוקנה רשות לאב דלעיל
נמי אליבא דכ"ע אמרינן ואימא ה"מ בנדרים שלא נגרו לארוס אבל בנדרים שגראו לארוס לא מני מיפר אב ומסקי' דליחא אלמא כ"ע
מודו דנתרוקנה רשות לאב אפ"ה בנדרים שגראו לארוס ואמאי אינטיקיינן למימר האב הכי אליבא דב"ס ואפשר דהכי קאמרינן נהי דהכא
איכא תרייהו חזא דנדרו לארוס ראשון ועוד דליכא נמי ארוס אחרון וס"ד כיון דזכה בהן ארוס ראשון לא נתרוקנה בהם רשות לאב כל
היכא דליכא ארוס אחרון משום דאחרון כרעיה דראשון הוא בנדרים שזכה בהן ראשון נהי דארוס אשתקל ליה מיהו כיון דליחא
מעבד עליה דאב דליחא נמי לא ליפר קמ"ל דליחא מיהו כי קאמר לישא דנמי לאו למימרא דהיכא דלא נגרו אמרי' טפי דאב מיפר אחרונה
כי לא נגרו לארוס ראשון לא נתרוקנה רשות לאב אלא משום דאידך זכיה דארוס עדין נגרו מלא נגרו וכיון דעדיפא זכיה דארוס איכא
למימר דאב לא מיפר ובדאמרי' לעיל ואימא ה"מ בנדרים שלא נגרו אב לא מני מיפר אב קאמר נמי דהכא משום הפרה דבעל הוא
דגרע דיניה דארוס ולא משום נגרו דלעולם זכיה דארוס עדיפא טפי בנדרו מלא נגרו ואם תרצה תפרס דמשום להא דהיכא דליכא ארוס
אחרון נקט נמי כיון ד"באיכא ארוס אחרון נגרו רבותא הוא כדכתיבנא כ"ל ומייתי מוכך דברייתא תניא נמי הכי לשמואל משום דב"ה
הא אמרי דאב וארוס אחרון מפירין נדרים שגראו לארוס ראשון ואפי' ב"ס נמי לא פליגי אלא בששמע בעלה והפר לה אבל שמע ולא הפר
כולי ועלמא מודו דאב וארוס אחרון מפירין נדריה זהו מה שג"ל בשמועה זו על דרך קלף הראשונים ז"ל אבל בחוספות פירשו דכי אמרי'
א"ר נתן הן הן דברי ב"ס אחרי צבי דברייתא קאי הן הן דברי ב"ס ברישא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדרים דכיון דאב מיגז
גיז אידך פלגא דנדר חשיב ליה להורישו לארוס אחרון כדבי אב ובסיפא נמי אמרי' דחוזר האב ומיפר חלקו של בעל משום דס"ל דנדרים
שגראו לארוס נתרוקנה רשות לאב ולא לארוס אחרון משום דסבירא להו דארוס אחרון כראשון כי היכי דארוס ראשון אינו מיפר אלא
נדרים שלא נגרו לשום ארוס ה"ג ארוס אחרון דכיון שגראו לארוס ראשון כי מוריה להו ארוס לאב מוכה להו ולא לארוס אחרון וכי אמרי'
ב"ס סברי בנדרים שגראו לארוס נתרוקנה רשות לאב יהיב טעמא למאי דאמרי' ב"ס בסופא דחוזר האב ומיפר חלקו של בעל כלומר דאב
לחודיה סגי בלא ארוס מהאי טעמא וכי אמרי' הו ומיגז גיז יהיב טעמא למאי דאמרי' ברישא דאביה ובעלה האחרון מפירין נדרים דמשום
דמיגז גיז הוא דאמר דמנו תרווייהו להפר דלי מקליס קליס כיון דליקליס ליה נדר לא חשיב למזכי ביה ארוס אחרון כדבי אב והן הן דברי
ב"ס וטעמן אבל ב"ה אומרים אין יכול להפר אחרתי צבי פליגי ואין יכול להפר כסברייהו דב"ס הוא דאמרי' ב"ה בין ברישא בין בסופא
מיהו הא כדאיתא והא כדאיתא דברישא לב"ה אפילו אב כדבי בעל חזי יטולינן דליקליס כלל משום דכי הפר אב לאו מיגז גיז אלא מקלס קליס
וכיון דארוס נתרוקנה רשות לאב והיינו טעמייהו בנתי דפליגי ארישא ובסיפא נמי פליגי אדב"ס דלין אב לבדו יכול להפר
דקאמרת דאפי' בנדרים שגראו לארוס ראשון זכי בזה ארוס אחרון וכי אמרי' וב"ה סברי אביה ובעלה האחרון מפירין נדרים יהיבין
טעמא למאי דפליגי אסיכא וכי אמרי' ולאו מיגז גיז יהיבין טעמא למאי דפליגי ברישא ומסיפא מייתי תניא נמי הכי מדב"ה לשמואל בלמוד
זהו פירושם ז"ל ולהאי פירושא לא אתי לי שפיר לישנא דבנדרים נמי וכו' ואפשר דה"ק בנדרים שנגעו ברשות ארוס ראשון ונגראו לו נמי
שכל כך זכה בהן ארוס ראשון עד שגראו לו ב"ה האי גווגא לאב הוא מוריש אותן ולא לארוס והיינו לישנא דבנדרים נמי ועדיין ל"ע :

שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל מודו האב ומיפר חלקו של בעל דכיון דאב נגרו לארוס נתרוקנה רשות לאב ומס'ה נהי דהכא נגרו לארוס ראשון והפרה
דליה כמאן דליחא דמיא דמיא ליה בטלה לה אפ"ה כיון דלארוס
אחרון לגבי האי נדרא כמאן דליחא דמי מטעמא דנפרס בסמוך
מני אב מיפר : ומיגז גיז : לא הבנתי דברי הראשונים בזה אמאי
מזימפר אב למודיה לביחא שמיא דאמרי
מיגז גיז טפי מבי"ה דאמרי מיקלס
קליס ועוד דאפי' אמרת מיגז גיז מ"מ
מכי מיית ליה בעל תבריה לגזויה
דהתימא דברייתא דלעיל (דף ס"ה) שמע
אביה והפר לה ולא הספיק דבעל
לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו
מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל ואם
איתא דהפרה דאב כדקיימא קיימא
אמאי לא מני מיפר בעל לאחר מיתא
אב דהי דלא נתרוקנה לו רשות אב

הגדוהי' הב"ח (ח) בא"ד בנת אחת של ושל בעל והתם וכו' לשמוע קאמרי ב"ס כ"ל ויתנה והתם נמחק : (ג) בא"ד וכו' סברי כהא דכח נדרים שגראו לארוס
שגראו לארוס :

שמע בעלה והפר לה ולא הספיק האב לשמוע עד שמת הבעל מודו האב ומיפר חלקו של בעל דכיון דאב נגרו לארוס נתרוקנה רשות לאב ומס'ה נהי דהכא נגרו לארוס ראשון והפרה
דליה כמאן דליחא דמיא דמיא ליה בטלה לה אפ"ה כיון דלארוס
אחרון לגבי האי נדרא כמאן דליחא דמי מטעמא דנפרס בסמוך
מני אב מיפר : ומיגז גיז : לא הבנתי דברי הראשונים בזה אמאי
מזימפר אב למודיה לביחא שמיא דאמרי
מיגז גיז טפי מבי"ה דאמרי מיקלס
קליס ועוד דאפי' אמרת מיגז גיז מ"מ
מכי מיית ליה בעל תבריה לגזויה
דהתימא דברייתא דלעיל (דף ס"ה) שמע
אביה והפר לה ולא הספיק דבעל
לשמוע עד שמת האב זו היא ששנינו
מת האב לא נתרוקנה רשות לבעל ואם
איתא דהפרה דאב כדקיימא קיימא
אמאי לא מני מיפר בעל לאחר מיתא
אב דהי דלא נתרוקנה לו רשות אב

פי' הרא"ש
ובסיפא לאב נגידא
אף בנדרים שגראו
לארוס דכיה אייבי
ברישא דברייתא
דברייתא וכו'
אפי' דאביה ובעלה
מפירין נדרים כהא לא
מיפר לא ברישא ולא
בסיפא אב למודיה
משום דאב מקלס
קליס חלק הבעל וכו'
אף ברישא דהך חרי
צבי למת לי, במדא צבא
שמע' פלוגמיה דב"ס
וב"ה מה לי אב ובעל
ומה לי אב למודיה
וע"ק הא דקאמר וכו'
סברי בנדרים נמי
שגראו לארוס נתרוקנה
רשות לאב כיון דכיה
לא פליגי ב"ס וכו'
וע"ק שצריך לחוק
בנת אחת לשמים ואין
בלשון משמע כן ונראה
ז"ל וכו' וכו'
הנראה בכל הספרים

ל א ב מ"י פ"א מה"ל
מרים הלכה ע"י סג
לאין רמז ט"ש ע"י ר"ד
סימן ג' ע"י פ"א :

ל א ג מ"י שם הלכה א
ט"ש ע"י שם ע"י פ"א
מ"י :

הנה

מ"י

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ל ב ד מ"י שם פ"ב

הנה

ת"ש אימתי אמרו מה הבעל נתחוקקה רשות לאכו' פרשתי
למעלה (דף סח.) : אימא סיפא . ארדייקת מרישא דגרושין בהקמה
דמו [דייק] מהיפא דכתיבה דמו : אי רישא דוקא . דלא מזי למתני
גרושין משום דהקמה דמו נכסו סיפא משום רישא דלא בני
למיחא כסיפא גווגא דהוא אלא
לאפוניהו לגווי דרישא אי סיפא
דוקא דלא מזי תני כסיפא גרושין
משום דכתיבה דמין נכסו רישא
משום סיפא דלא בני למיחא דרישא
אלא גווי דמני לאפוניהו כסיפא :
ת"ש נדרה והיא ארוסה וכו' ש"מ
גרושין כתיבה דמין . דכיון דקתני
ב זיוס על כרחין דרישא שמישה
עסקין וקס"ד דשמישה דארוס היא
ולהכי הנה ב זיוס לאשמועין
דגרושין כתיבה דמין דאי שמישה
דלא היא רבואה כי קתני ב זיוס
זיוס : ודחין בשלא שמע ארוה ושמע
אב ומשום שמישה דלא הוא דקתני
ב זיוס ולאו לאשמועין רבואה אלא
דינא הכי הוא דכיון דרישא שמישה
דלא דוקא ב זיוס אבל למחר וליומא
אחריו לא : ת"ש נדרה ב זיוס
וכו' וקס"ד דברואה עסקין וקתני
אין יבול להפר אלמא גרושין בהקמה
דמין והלכך על כרחך דמתנין
דקתני ב זיוס בשלא שמע ארוס
ראשון ובמע אב עסקין דאי שמע
ארוס כיון שגרשה אפילו נתארסה
ב זיוס לא מזי מיפר : אמרי הכא
בנשואה עסקין . לעולם אימא לך
דגרושין כתיבה דמין והיא איט
טעמא משום דנשואה עסקין או
בתימיה או בכוח ומש"ה לא מזי מיפר
דאין הבעל מיפר בקודמין הלכך אי

אי רישא דוקא נכסו סיפא משום רישא . כלומר לא תקשה סיפא
לרישא אע"ג דמרישא שמעין דגרושין בהקמה דמו וכסיפא שמעין
דכתיבה דמו לא קשין אהדי דאימא דוקא דגרושין כי הקמה
דמו והיא דלא תני סיפא (ב) שמע וגירסה משום דלא נכסו לה אלא
משום רישא ותנא לא בני לאפוניהו
מיד כסיפא טפי מרישא : אינן סיפא
(ג) (נ) דוקא . דגרושין כתיבה דמו :
הכא במאי עסקין בשלא שמע ארוס
ראשון : קודם שגירשה והכי מני
מיפר ארוס אחרון הא לאו הכי לא
דגרושין כי הקמה דמו : מאי איריא .
אי נתארסה לאחר ב זיוס דמני
למיפר לה : אפילו לאחר מאה ימים
נמי . אם נתארסה לאחר ליהוי ארוס
אחרון מיפר ואיל ולא נדרה לארוס
ראשון : אין סבי נמי . אלא הב"ע
בשלא שמע ארוס ראשון אבל שמע
האב . והואיל דב זיוס שמע לריק
להפר ב זיוס כדכתיב "ביום שמעו" :
הכא בנשואה עסקין . הא דקתני
גירסה והחזירה כגון שנשאת ונדרה
וגירסה ביום שמע והחזירה ב זיוס
דכתיב יאלה שעה אחת לרשות
עלמא ואע"פ שהחזירה נעשית
כנשואה לאחר דלא מזי מיפר
דעכשו הן קודמין כדחין (נעיל דף
ע.) זה הכלל כל שלא יאלה לרשות
עלמא שעה אחת ואפילו ובעלה מפרין
נדריה הא יאלה לרשות עלמא הן
מפרין משום דאין הבעל מיפר בקודמין :
מנתי' .
הנה שמע מינה גירושין בהקמה דמו , אמרי הכא בנשואה עסקין
והיינו טעמא דאין יבול להפר משום דאין הבעל מיפר בקודמין :
מתני' .

נעיל סח. ע. לקמן עת

[כתיבה כה. וכו']

[נעיל כה. וכו']

לקמן פ"י.

[גשין לה. וכו']

פי' הרא"ש
ואי תקשי לך אמאי
נקב ונתארסה ב זיוס
כיון שלא הספיק הבעל
לשמוע וריק לפת דב'
ביום אמיחה הבעל
קאי ולא ארוס כגדר
וזריק הכא להפר ביום
מיחה הבעל דמתחוקקה
כשות לכל וגבי תלך
הבעל הוה ליה כיוס
שמישה דמתחוקקה
לכשות להפר לה :

ארוסה בתחלה וכשואה בסוף היא לא מזי מיפר דאין הבעל מיפר בקודמין ואי נשואה בתחלה וארוסה בסוף היא לא מזי מיפר
דכיון שנשאת פקע ליה אב וארוס אינו יבול להפר אלא בשותפות וקבץ ליה לטעמא דאין הבעל מיפר בקודמין משום דהייט
טעמא מחמת שנשאת לו אב דאי לאו הכי בעל גרע מארוס בתמיה : ולענין הלכה כהב רמב"ן ז"ל כיון דבעיין לא
אפשיטא נקטינן לחומרא דגרושין בהקמה דמו והיא דנדרה ושמע בעלה וגרשה והאדרה ביומיה לא מזי מיפר לה אבל הרשב"א
ז"ל כתב דנתי דבעיין לא אפשיטא מהך מתנייה דמנייה עלה אפשיטא לה ממנימיה דשמואל דאמר לעיל (דף עח.) אלמא ה"מ דארוס אחרון
מיפר נדרים שגראו לראשון דאלמא קבלה מרביה דכי תנן במתני' ב זיוס משום שמישה ארוס נקב ליה ולא משום שמישה אב וכיון
דשמואל אמר הכי לא שבקינן מאי דפשיטא ליה לשמואל משום מאי דאסתפקא להו בגמרא וכי תימא א"כ מ"מ לא [פשיטין] בעיין
ממנימיה דשמואל איכא למימר דמתני' או ממנימיה דב זיוס דשמואל דאמר ודכותה הא דבעיא לך לעיל כ"פ אין
בין המודר (דף לה.) הכי שמואל דידן יענה או שמואל דשמואל ולא אפשיטא החס אע"ג דהוה ליה למפשיטה ממנימיה דרב דהמנוגח
דאמר בפ"ק דקדושין (דף ע"ג.) דשמואל הוה משום דמתני' או ממנימיה הוה בעי למפשיטה ולא ממנימיה דאמר והא גמי דכותה :

ושמע בעל וגירסה ואהדרה ביומיה . ובארוסה איידי דאין הבעל מיפר בקודמין דמתחוקקה ובלא אהדרה גמי הוה מני למימר דאי כתיבה דמו נתחוקקה רשות לאכו ומיפר והיא דנקב ואהדרה לאשמועין דוקא
דאהדרה ביומיה אבל אם עבר היום לא מזי מיפר אפי' הוה גרושין כתיבה אע"ג דלא היה מחמתו כדף היום ומיה ביותלמי דפרקין לא משמע הכי דגרים ביותלמי גבי פלוגתא דכ"י יוס' וכגון אי הפרת
נדרים הויה משת דעב או עד שמתוך דוקא כשמתחוקקה דאמר לדבורו על דמיה דכ"י יוס' כ"י עטין לו כ"ד שעות ולכנת לעולם הוא מיפר והולך עד שיחזור לדבורו לפני שקיעת המסא חזר לדבורו לפני שקיעת
המסא שמה אחת שוב אינו יבול להפר אלמא שעות שמינן כ"ו להפר אינו מן המניין . ואי אהדרה גרושין כתיבה דמו : כיון דקא תשיב כל האדרין שובל : אמא שנתחוקקה רשות לאכו ליתני גמי או שמע וגרשה :
אי רישא דוקא . ומללא תנא ושמע וגרשה אלמא גרושין כתיבה והיא ראו לשמוע כסיפא : אלא דכתיב סיפא משום רישא . פירוש אינו שונה אלא דבר . ולענין שמישה ארוס נקב ליה ולא משום שמישה אב כדכתיב
כגד שמע ותתקן ב זיוס אבל לא רה לשמוע דבר חדש דלא שייך כלל ברישא : אי סיפא דוקא . וגרושין כתיבה ומללא תנייה הוה ראו לשמוע כסיפא : אלמא גרושין כתיבה
דמו : ד"ס דמתקן ב זיוס דאיידי בשמישה הארוס ומשני בלא שמע ארוס והיא דקבץ ב זיוס משום אב נקבתי דאי עבר יום שמישה של אב לא מזי למתני חביה ובעלה מפרין נדרים : הכא בנשואה עסקין .
שהחזירה וכשה : (**) אמר שיער בלא שמישה . כגון שיער שמה נדרה חשמו ותמך חס נדרה יהו מופרין והיא דתני דנכס גמי מני נמשי : והא לא שמע . אלמא דמתני הפרה בלא שמישה לבי שמע הוא דמיפר .
ה"ר אפי"ר כ"י שמישה יפר לה והפרה דקתני בלא שמע לא מהני מיד : א"כ לא שמע נמה לי למימר ובי מחלך דהפרתו לא מהני נמה לו להפר קודם ששמע : ומתני אירחא לזרעה דנכסן לאהדורי . שמתוך היא
שומעת הפרה יאלה מפיו היא קטורה שכבר הם מופרין ואומנת לו כך וכך נדרתי ואז הוא מפר ומיה לקמן בני פלוגתא דר"א ורננן משמע דהפרה לכאונה מהניא מדקאמר דלמא מערידינא הויה שעתא ולא אוכל
להפר ומותיל הפרה דלאונה וסוד דאי כריך להפר כששמע לא הוה רננן פלוגי פניה הלכך נראה לי לבי שמע הוא דמתפר לה כלומר לכששמע מותיל הפרה שהפר כבר ומיה כלל הספיקים כחוב לקמן דאמר
לבי שמענא והכא כחוב לבי שמע הוא דמתפר ומשמע שריך לומר הכי הם מופרין לכששמע ובע"ה לא מותיל הפרה לר"א הלכך היא גמי הפרה למפרע כיון שאמר בפירוש לכששמע אכל הכא אין אב
אמר לה לכששמע שהכי היא עומדת מיד לאלת מרשותו והפרה זו לא מותיל לנדרים שישמע אחר שאלת מרשותו ואף על גב שגרדה כתיבה שרשותו כיון דנשואה שעה למו . כ"ב
הפרה

הגהות הב"ח (ה) גמ' ליתני גמי או שמע : (ב) רש"י ד"ה אי רישא וכו' . סיפא או שמע : (ג) ד"ה אינן סיפא דוקא וכו' כתיבה דמו וכו' כ"ל ומינה גמי נמתק
גליון הש"ס בהר"ן ד"ה אי רישא וכו' דמני לאפוניהו כו' . המה לי הא אינן מתני ברישא שמע ותתקן וגרשה למחר ובמו דקתני בתמיה . וכו' יאמר שני :

רש"י נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עד

עין משפט
נר מצוה

מתני' בין ליבם אחד - בין שזוקקה ליבם אחד בין לשני יבמין
אמר ר' אליעזר יפר ונתקומץ ליה בגמרא בשעשה בה מאמר
אחד מהן: **ומה אשם שקנס הוא לנעמה** - כגון הטשא אשה בעלמא:
שקנו לו מן השמים - יבמה שחייבו לו מן התורה: **שאין לאחד רשות**

בה - המקדש אשה מן השוק לאחר
שקדשה לה תפסי בה קדושי מארס
אחר והאבי מלי מופרש: **יש לאמר רשות**
בה - שאם עשה בה מאמר יבם זה
ובה אחיו אח"כ וטעם זה מאמר
תפסי בה כדאמר ר' יוחנן (ג) יש מאמר
אחד מאמר: **דכריך בשני יבמין** -
דבשני יבמין מליט למימר כי האי גוונא:
מה אשם משיב על יבם אחד - כהא
לא מליט למימר שיש לאחרים רשות
בה הואיל וליכא יבם אחד וחס לא
מליט חילוק בין יבם אחד לשני יבמין:
איזו איז היבמה גמורה לאשה - שאם
בה עליה זר אין כשקול שאין בה לא
דין ארוסה ולא דין אשת איש ואין
חייבין עליה אלא לאור"ל תהיה אשת
המת וגו' (דברים כ): **כשם שארוסה** -
בעלמא גמורה לאשה שנקליון על
יה: **גמ' קסבר אין יוסף** - ואפילו
ליבם אחד אינה זוקקה דתהוי כאשתו
עד שתכנס לחופה: **ור' יושע פבר**
יש יוסף - ולהכי לאמר יפר אבל לשנים
ליבין מפרי ר' יוחנן **בבב' לארבי** מנן
זקוקה ולאויז מהן תתיבס אע"ג
דאמר ר' יוחנן (יבמות כד) מלוה בגדול לייבם
מ"מ אם כן עליה קמן קנאה: **לעולם**
קסבר ר"א יש יוסף - והיינו טעמא
דאפילו לשנים יפר בשעשה בה האחד
מאמר דהשתא יש **בבב' ואלכיא**
דב"ש דאמר ר' דמאמר קונה קנין גמור

יבמות כט:

סג

ע"ה

[ג'ל אלעזר

[על עג: י"ג]

מתני' *שומרת יבם בין ליבם אחד בין לשני
יבמין ***אומר יפר ר' יהושע** אומר לאחד אבל
לא לשנים ***עומר** *לא לאחד ולא לשנים *אמר
ר' אבהו אם אשה שקנה הוא לעצמו הרי הוא
מיפר נדריה, אשה שהקנו לו מן השמים אינו
דין שיפר נדריה *אמר לו **ר' אבהו** אם אמרת
באשה שקנה הוא לעצמו שאין לאחרים בה
רשות האמר באשה שהקנו לו מן השמים שיש
לאחרים בה רשות ***ל' ר' יהושע** עקיבא דברין
בשני יבמין *מה אהה משיב על יבם אחד *אמר
לו **אין היבמה גמורה** (א) **ליבם** כשם שהארוסה
גמורה לאישה: **גמ' בשלמא** ***ר' יוחנן** סבר
אין ויקה ***ר' יוחנן** ויקה, אלא **ר"א מאי**
מעמיה אי יש ויקה אין ברירה *אמר ***ר' אבהו**
בגוון שעשה בה מאמר ***ר' יוחנן** סבר לה
כב"ש דאמר *מאמר *קנין גמור ***ור' יוחנן**
יהושע (ג) **אומר** לך ה"מ בחד יבם אבל בשני
יבמין לא מי איכא מידי דכי אתי (ג) ארוסה
אמר עליה **ברייאה** או **בנימא** ***ור' יוחנן** סבר
אין ויקה ***ור' אבהו** דאמר *מאמר ***ר' אבהו**
קונה אלא לדחות *בצרה מאי איכא דממר?
ר' אבהו במאי עסקינן כגון שעמד בדיו ואיתחייב
לה מוונות *וכדכר פתח משמיה דרבא
דאמר כלהנודרת על דעת בעלה היא נודרת,
הנן

היכא דאמר אי אפשי סגי אע"ג דבהפדה ללא מהי כדאיתא לקמן (ע"ה) זה
ג"ל ושוד דנהי דאמרין הכא על דעת בעלה לא קפדין אלישנא אלא
הכי קאמרין דאין בלבה שיתקיים הגדר אי קפיד ביה בעלה אבל
מאן לימא לן דעל דעת הכי משמע דנימא דנודר עיל דעת חברו מלי
אורך למישרי ליה אלא ודאי כדכתיבנא:
מתני' שומרת יבם וכו' ר"א אומר
יפר - מסקינן בגמרא דיפר בשותפות
אז קאמר ובשעשה בה מאמר:
רבי יהושע אומר לאחד ולא לשנים:
משום דס"ל אין ברירה וכדמפרש
בגמרא בס"ד: רבי עקיבא אומר
לא לאחד ולא לשנים - דגרע ליה יבם
מארוס ואפי' בשותפות לא מלי מיפר:
ומה אשה שקנה הוא עצמו - שאינה
שומרת יבם אלא הוא קדשה לעצמו
הרי הוא מיפר נדריה בשותפות דאז:
אשה שהקנו לו מן השמים - היינו
שומרת יבם שהיא קטינה לו בלא
קדושין שאסורה לכל אדם עד שיקלון
לה אינו דין שיפר נדריה בשותפותיה
דאז: עקיבא דריך בשני יבמין -
דכל אחד יש לו רשות בה: כשם
שארוסה גמורה לאשה מפרש בגמ':
גמ' בשלמא ר"ש קסבר אין יוסף -
שהיבמה זוקקה ליבם לא אלימא
כארוסין ומשום הכי לא מלי מיפר:
ורבי יהושע סבר יש יוסף - דאדרבה
אלימא טפי מארוסין דהויא ככעסה
ומש"ה יפר יבם לחודיה דהשתא הכי
קס"ד מיהו אין ברירה דהיכא דשני
יבמין אין ברירה למי הוא זוקקה ולמי
תהיה לאשה ומש"ה אפילו שניהם
אין יכולין להפר דכיון דבשעת הפרתן
אין ברור לט מי הוא אישה אין
הפרתן כלום דרחמנא אמר אישה יקימט ואישה יפירט דבעינן
שיהא ידוע בשעת הפרה וכן כדכר רש"י ז"ל בפרק ל' אחים (יבמות כט):
וסוגיא דשמעמא דהסם מסייע ליה וכו' הכי אמר רבי יהושע
סבר דזיקה ככעסה דמיא דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי
אושעיא אליבא דר"ש ואחויבס הסם בריש פרק כ"ד ביבמות (דף
יט) איכא למימר דלאו מנופיה דמילתא אחויבס אלא למאן דמפרש
לה אליבא דר"ש מיהו אן מלינן למימר דס"ל לרבי יהושע האז
טעמא אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש יוסף לאו למימר
דליהוי ככעסה אלא דהויא כארוסה ומיפר בשותפות ואף על גב
דברי' הך סוגיא סבירא לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן
הכי

הפרתן כלום דרחמנא אמר אישה יקימט ואישה יפירט דבעינן
שיהא ידוע בשעת הפרה וכן כדכר רש"י ז"ל בפרק ל' אחים (יבמות כט):
וסוגיא דשמעמא דהסם מסייע ליה וכו' הכי אמר רבי יהושע
סבר דזיקה ככעסה דמיא דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי
אושעיא אליבא דר"ש ואחויבס הסם בריש פרק כ"ד ביבמות (דף
יט) איכא למימר דלאו מנופיה דמילתא אחויבס אלא למאן דמפרש
לה אליבא דר"ש מיהו אן מלינן למימר דס"ל לרבי יהושע האז
טעמא אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש יוסף לאו למימר
דליהוי ככעסה אלא דהויא כארוסה ומיפר בשותפות ואף על גב
דברי' הך סוגיא סבירא לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן
הכי

הפרתן כלום דרחמנא אמר אישה יקימט ואישה יפירט דבעינן
שיהא ידוע בשעת הפרה וכן כדכר רש"י ז"ל בפרק ל' אחים (יבמות כט):
וסוגיא דשמעמא דהסם מסייע ליה וכו' הכי אמר רבי יהושע
סבר דזיקה ככעסה דמיא דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי
אושעיא אליבא דר"ש ואחויבס הסם בריש פרק כ"ד ביבמות (דף
יט) איכא למימר דלאו מנופיה דמילתא אחויבס אלא למאן דמפרש
לה אליבא דר"ש מיהו אן מלינן למימר דס"ל לרבי יהושע האז
טעמא אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש יוסף לאו למימר
דליהוי ככעסה אלא דהויא כארוסה ומיפר בשותפות ואף על גב
דברי' הך סוגיא סבירא לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן
הכי

הפרתן כלום דרחמנא אמר אישה יקימט ואישה יפירט דבעינן
שיהא ידוע בשעת הפרה וכן כדכר רש"י ז"ל בפרק ל' אחים (יבמות כט):
וסוגיא דשמעמא דהסם מסייע ליה וכו' הכי אמר רבי יהושע
סבר דזיקה ככעסה דמיא דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי
אושעיא אליבא דר"ש ואחויבס הסם בריש פרק כ"ד ביבמות (דף
יט) איכא למימר דלאו מנופיה דמילתא אחויבס אלא למאן דמפרש
לה אליבא דר"ש מיהו אן מלינן למימר דס"ל לרבי יהושע האז
טעמא אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש יוסף לאו למימר
דליהוי ככעסה אלא דהויא כארוסה ומיפר בשותפות ואף על גב
דברי' הך סוגיא סבירא לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן
הכי

הפרתן כלום דרחמנא אמר אישה יקימט ואישה יפירט דבעינן
שיהא ידוע בשעת הפרה וכן כדכר רש"י ז"ל בפרק ל' אחים (יבמות כט):
וסוגיא דשמעמא דהסם מסייע ליה וכו' הכי אמר רבי יהושע
סבר דזיקה ככעסה דמיא דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי
אושעיא אליבא דר"ש ואחויבס הסם בריש פרק כ"ד ביבמות (דף
יט) איכא למימר דלאו מנופיה דמילתא אחויבס אלא למאן דמפרש
לה אליבא דר"ש מיהו אן מלינן למימר דס"ל לרבי יהושע האז
טעמא אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש יוסף לאו למימר
דליהוי ככעסה אלא דהויא כארוסה ומיפר בשותפות ואף על גב
דברי' הך סוגיא סבירא לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן
הכי

הפרתן כלום דרחמנא אמר אישה יקימט ואישה יפירט דבעינן
שיהא ידוע בשעת הפרה וכן כדכר רש"י ז"ל בפרק ל' אחים (יבמות כט):
וסוגיא דשמעמא דהסם מסייע ליה וכו' הכי אמר רבי יהושע
סבר דזיקה ככעסה דמיא דהא לא אשכחן דאמר הכי אלא רבי
אושעיא אליבא דר"ש ואחויבס הסם בריש פרק כ"ד ביבמות (דף
יט) איכא למימר דלאו מנופיה דמילתא אחויבס אלא למאן דמפרש
לה אליבא דר"ש מיהו אן מלינן למימר דס"ל לרבי יהושע האז
טעמא אי נמי כי אמרינן רבי יהושע קסבר יש יוסף לאו למימר
דליהוי ככעסה אלא דהויא כארוסה ומיפר בשותפות ואף על גב
דברי' הך סוגיא סבירא לן דיפר לחודיה קאמר כדמוכח לקמן
הכי

כ"א מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ב מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ג מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ד מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ה מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ו מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ז מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ח מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ט מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

ל"א מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"א מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ב מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ג מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ד מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ה מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

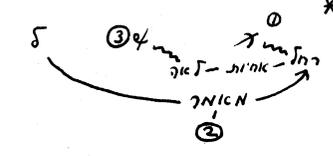
כ"ו מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ז מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ח מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ט מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

ל"א מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"א מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ב מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

כ"ג מ"י מ"א מ"ב
נדרים הלכה כג'
מושע י"ד סימן רלד
סעיף ז:

ר"נ נערה המאורסה פרק עשירי נדרים רש"י

נדרים רש"י

דהי' אספסוף אחרת נדרה - כגון שגדרה בגיור ואמרה הרני נזרה ושמע איש אחר ואמר ואני כמו כן: ואי אמרת חייני סוי פסיפוסא - וחילי נמי אחרך דאספסוף נמי כהדי האי נדר: ואי אמרת לא חייני - כמי שלא נדרה דמי ולא חילי נמי אחרך דאספסוף כיה: [ש"ס] - מוקדמור שלא בזה לכלל איסור שמע מינה לא חייני כלל: פי קפני שאין בלתי - דמשמע אשיתו לשמעה דעדיין לא נדרה אבל לכשיבא כשתודר אכתי תביעי לך אי חייני אי לא: שאין אדם מפר נדרים (ה) משידור - שאין אדם מפר נדרים לעלמו אלא אי"כ נשאל לחכם דכתיב לא יחל דברו (במדבר ל) הוא איש מיתל וכו': מפר נדרי עלמו עד שלא ידור - כדחק בפרק ארבעה נדרים (לעיל כג) הרובה שלא יתיקומו נדריו יעמוד בראש השנה ויאמר כל נדר וכו': על בראשיתא ופסא בראשיתא דברי ענמו לא חייני כלל כי מבטל לא מראש השנה אבל דברי אשכנז כשהוא מקדים ומפר אותן חייני ובטלי לאחרא האולי ועל דעת בעלה היא טודרת ובכרייתא מפרש אמרו לו לר"א חס אמרו בגדרי עלמו לך הן בטלין כשהן באין לאחר מכאן שכן בידו להקיים תאמר בגדרי אשכנז

שאינו יכול לקיים עד שלא תודר וכו': ס"ש אמרו לו לר"א מקום יוכיח ומס מקום שמעלה את הפסחים ממומאמן - שהטובל בו עולה ממומאמן: אין מיל על הפסחים מליטמא - שאינו יכול לעבול בו על מנת שאם יגע בטומאה לאחר כך שחובע לו האו טבילה שלא יטמא אף בעל נמי אפי' שמעלה נדר אשתו שגדרה מאיסור להיתר אינו יכול להגיל על הגדרים שעתידה לידור שיא מקדים להן הפרה - מוקדמורו ליה הכי על הטורחים שלא יטמא שמע מינה דלא חייני דהכי שמיע להו מינה דר"א דלא חייני משום הכי קאמרי ליה בהאי לישנא על הטורחים מליטמא: אדם שאין מעלה את הפסח ממומאמן אינו דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

אמרת לך לך אמה קודם שמעלה את המטמאין מטומאתן אין מצייל על הטורחים מליטמא אדם שאין מעלה את המטמאין מטומאתן אינו דין שלא יגיל על הטורחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

אמרת לך לך אמה קודם שמעלה את המטמאין מטומאתן אין מצייל על הטורחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

בהדיא ברית פ' מי שאמר הריני נזיר (מיר בא) דגרים הם איביעא לכו בעל מיעקר עקב רז מיגז גיז למאי נפקא מינה לאשה שגדרה בגיור ושמעה חברתה ואמרה ואני ושמע בעלה של ראשונה והפר לה אי אמרת מיעקר עקב היא נמי אשתריא ואי אמרת מיגז גיז היא אשתריא וחברתה אסורה: ת"ש נדרים שבהו ר' אליעזר אס הפך אמר שבהו לכלל איסור וכו' ש"מ לא חיינין - גרשה בעיני דמס"ה משמע ליה דלא חיינין נהי דלישנא דמתני' לא דייק הכי משום דבשלמא אי אמרת לא חיינין איכתיב לק"ו דאי הפרה מבטלת נדרים שחלו כבר כ"ש דמטבכא שלא יחולו אבל אי אמרת דחיינין ובטלין מאי ק"ו כיון דחיינין הכי בזה לכלל איסור - ומאד ליה חס איחא דקאמרת הוה ליה לתנא למיתנא שאין באין דהאי לישנא משמע דהפרה משבכת בזה שלא יבואו והא לא קתני הכי דשלא בזה קתני דמשמע דעדיין לא בזה אלא סמופן לבא הלך על כרחך תנא דמתני' כבר דחיינין ובטלין ואפילו הכי איכא ק"ו דאם הפרה מבטלת נדרים שבהו לכלל איסור ולא היתה הפרה עמוה כל שכן שיפר נדרים שטלו בזמן עמיה דהיינו הפרת הבעל: תא שמע ימה בזמון שאין מפר נדרי עלמו

משידור - כדכתיב לא יחל דברו אבל אחרים מוחלין לו מפר נדרי עלמו עד שלא ידור כדאמרינן בפ' ארבעה נדרים (לעיל כג) הרובה שלא יתיקומו נדריו יעמוד בר"ה ויאמר כל נדרים שאני עמיד לידור יהיו בטלין: מאי לאו דאשכו דומיא דליה - דבההוא גוונא גופיה דמתיר נדרי עלמו דהיינו שלא יחולו כלל דאין ר' אליעזר ק"ו לנדרי אשתו מה הוא דלא חיינין דאי הו חיינין הוה לר"ך היתר חס אף אשתו נמי דלא חייני כלל: הא כדאיתא והא כדאיתא - אפי' דר"א יליף ק"ו מנדריו עלמו לנדרי אשתו לאו למדמי להו לגמרי דידיה לא חייני כלל ודאשכו חייני ואפילו הכי שפיר יליף ק"ו - וקשה בעיני וליגמר נמי מק"ו דידיה שלא יחולו נדרי אשתו כלל כשם שאין חילין נדרי עלמו וגרשה לי דלא מני למידן הכי משום דנדרי עלמו הייט טעמא דהיבא דאחתי מעיקרא לא חייני כלל משום דכיון דשכח תנא בשעת נדרו ה"ל נדר בטעות ולא חיייל כלל משא"כ בגדרי אשתו דליבא למימר הכי אלא מיהו לענין שיהו מופרין נדרי אשתו לאחר שחולו שפיר איכא למידן ק"ו דכיון דבגדרי עלמו אשכחן דטעוהא דקמי נדרו מבטל נדריו קודם שידור ואפילו הכי הוא גוונא גופיה לא מבטל להו לאחר שידור דהא כל נדר שהוא "נדר בפסח נדר טעות הוא דמה לי אי מליין למימר דאילו ידע מאי דאשכו מעיקרא לא היה ערר ומה לי אי מליין למימר אילו הוה ידע מאי דאשכו רידע השתא לא היה ערר דא ודא אשתו היא אלא מאי אית לך למימר דנהי דבהאי גוונא אינו מותר לעלמו לגדר כל שקדם הוא גוונא גופיה לנדר הכי הוא מותר לעלמו וכו' בעל דברין הוא דמימא דבההוא גוונא דמפר לאחר שגדרה אשתו דהייט שמפר נדרים מהפרה ואילך ולא עקב ליה מעיקרא מפר נמי עד שלא תודר שיהו חילין ובטלין כן גרשה ל: תא שמע אמרו לו לר' אליעזר מקוה זוכה שמעלה את הטמאין ממומאמן ואין מלייל על הטורחים מליטמא - כך הגירסא במקלטה הספרים ובפירושו הרב ר' ברוך ז"ל והכי אמרי ליה לרבי אליעזר הכי דנת קל וחומר שיותר הוא ראוי להבטל מה שלא חל איסורו

אמרת לך לך אמה קודם שמעלה את המטמאין מטומאתן אין מצייל על הטורחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

אמרת לך לך אמה קודם שמעלה את המטמאין מטומאתן אין מצייל על הטורחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

(א) רש"י ד"ס שאין וכו' פסח שאין אדם: (ב) ד"ה ע"ה מ"ר ומס חס שאין מעלה את: (ג) ד"ה חילי וכו' נעטו כדמחא: (ד) ד"ה ע"ה וכו' ומס מקום שמעלה וכו' על סס שחכס מחד את הדר כמקום הסתור את הסמא וכו' פירושו ומס חס שמעלה הקמה וכו' קודם שידור שלא יבא יאמר חל פסד: אמרת לך לך אמה קודם שמעלה את המטמאין מטומאתן אין מצייל על הטורחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

אמרת לך לך אמה קודם שמעלה את המטמאין מטומאתן אין מצייל על הטורחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

אמרת לך לך אמה קודם שמעלה את המטמאין מטומאתן אין מצייל על הטורחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

[הוספתא פ"ו] [בבבא נב.]

[הוספתא פ"ו ט"ז]

פ"ה הרא"ש

דאספסוף אחרת נדרה - כגון שגדרה בגיור ואמרה הרני נזרה ושמע איש אחר ואמר ואני כמו כן: ואי אמרת חייני סוי פסיפוסא - וחילי נמי אחרך דאספסוף נמי כהדי האי נדר: ואי אמרת לא חייני - כמי שלא נדרה דמי ולא חילי נמי אחרך דאספסוף כיה: [ש"ס] - מוקדמור שלא בזה לכלל איסור שמע מינה לא חייני כלל: פי קפני שאין בלתי - דמשמע אשיתו לשמעה דעדיין לא נדרה אבל לכשיבא כשתודר אכתי תביעי לך אי חייני אי לא: שאין אדם מפר נדרים (ה) משידור - שאין אדם מפר נדרים לעלמו אלא אי"כ נשאל לחכם דכתיב לא יחל דברו (במדבר ל) הוא איש מיתל וכו': מפר נדרי עלמו עד שלא ידור - כדחק בפרק ארבעה נדרים (לעיל כג) הרובה שלא יתיקומו נדריו יעמוד בראש השנה ויאמר כל נדר וכו': על בראשיתא ופסא בראשיתא דברי ענמו לא חייני כלל כי מבטל לא מראש השנה אבל דברי אשכנז כשהוא מקדים ומפר אותן חייני ובטלי לאחרא האולי ועל דעת בעלה היא טודרת ובכרייתא מפרש אמרו לו לר"א חס אמרו בגדרי עלמו לך הן בטלין כשהן באין לאחר מכאן שכן בידו להקיים תאמר בגדרי אשכנז שאינו יכול לקיים עד שלא תודר וכו': ס"ש אמרו לו לר"א מקום יוכיח ומס מקום שמעלה את הפסחים ממומאמן - שהטובל בו עולה ממומאמן: אין מיל על הפסחים מליטמא - שאינו יכול לעבול בו על מנת שאם יגע בטומאה לאחר כך שחובע לו האו טבילה שלא יטמא אף בעל נמי אפי' שמעלה נדר אשתו שגדרה מאיסור להיתר אינו יכול להגיל על הגדרים שעתידה לידור שיא מקדים להן הפרה - מוקדמורו ליה הכי על הטורחים שלא יטמא שמע מינה דלא חייני דהכי שמיע להו מינה דר"א דלא חייני משום הכי קאמרי ליה בהאי לישנא על הטורחים מליטמא: אדם שאין מעלה את הפסח ממומאמן אינו דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא וכו' - אפי' דין שלא יגיל על הפסחים מליטמא - שמיע מינה לא חייני

נערה המאורסה פרק עשירי

נדרים ר"ג עו

ב א מיי פ"ב מהלכות
עומדת אצלן ה"ג
י"ג :
ב א ב מיי"ג ה"ג א :
ב ב מיי"ד פ"ד מהל'
עבדים ה"ג ה ס"ג
ע"פ פ"ס :
ג ד מיי"ה ה"ג א :

אימא סיפא אם מצביין עלי טמא ליטבר יטבילו עלי טמא ליטבר
שיטור ע"י טבילה זו דמותיה גבי נדרים אם מפר אדם נדרי
אשתו לאחר שחלו עליה תאמר שיפר קודם שחלו לנשימתו יהיו מופרין
אלמא מיחל חיילי והשתא קמיא רישא לסיפא : אמרי רבנן לא קים
לפס כנעמא דר"א וכו' והכי קאמר

אימא סיפא אמרו לר"א אם מצביין עלי
מבוא ליטבר יטבילו עלי טמא ליטבר
שבע מינה חיילין ומצבי רבנן לא קיימי להון
בשעמיה דר"א והכי קאמר ליה מאי סבירא
לך אי סבירא לך דחיילין ובמילין תהוי כלי
תויבתין לא סבירא לך דחיילין תהוי
מקוה תויבתין אמרו לר"א וכו' זרעים
מבואים כיון שזרעין בקרקע פהרין זרועין
ונתפלים לא כל שבין ש"מ לא חיילין ורבנן
לא דרשי ק"ו והא תנאי יוכל לומר אדם
את בתו כשהיא נערה אמרת ק"ו למכורה כבר
יצאה ואינה מכורה אינו דין ישלח תימכר?

אין

איסורו עדיין ממה שכבר חל מקוה יוכיח שמתנה את הנמאית אחר
שירדה להם טומאה ואינו מזיל על הטמאים שאם טבל בשורו טמור
לא מהניא ליה טבילה שלא יבא ליה טומאה אם יגע אחר כך בשך
דאדרבה דרשינא בספרי מוהטוגע בגבלתם יטמא הלל אומר אפילו
הם בתוך הכים : ש"מ לחיילין דהא
אמרו לו מקוה יוכיח שאינו מזיל
אלמא לפס ק"ו דר"א היה ראוי
למקוה שיזיל ולא יבא טובל לכלל
טומאה כי היכי דבעל מעבד נדרי
אשתו שלא יחול ומקת נסחי גרסי
הכי ומה מקוה שמעלה את הטומאין
מטומאתן אינו מזיל על הטמאים
מליטמא אדם שאין מעלה את
הטמאים מטומאתן אינו דין שלא יזיל
על הטמאים מליטמא והכי פירשו
ומה מקוה ח"פ שמעלה את הטמאים
מטומאתן אין מזיל על הטמאים
מליטמא כדדרשין מוהטוגע בגבלתם
יטמא הלל אומר אפי' הם בתוך
המים אדם שאין מעלה את הטמאים
מטומאתן שאם בלע אדם טמור טבעת

טמאה והקויה עדיין טומאתה עליה אינו דין שלא יזיל על הטמאים
מליטמא שאם בלע טבעת טמורה וגכס לאחל האם שלא יזיל את
הטבעת מלקבל טומאה ואפי' הכי מזיל דטהרה בלועה לא מטומאה
כדאיתא בפרק בהמה המקשה (חולין ע"ג) אלמא ליכא למידן ק"ו כי
האי גוונא ממה שחל כבר למה שלא חל עדיין דהאי כדנייה והאי
כדנייה ולאו בקולא וממרא תלי הכא נמי ח"פ טבעל מפד
הטמאים מליטמא אדם שאין מעלה את הטמאים מטומאתן ופשוטה
היא עם מה שכתבתי דה"ק ליה אי ק"ו דידך איתיה דון נמי קל וחומר
דלא דיניק ליה דודאי מקוה אינו מזיל ח"פ שמעלה בעל נמי לא מעבד חלות
נדרים אפי' שמועל עליו ח"פ שמעלה את הטמאין מטומאתן אינו דין
שזיל על הטמאים מליטמא דק"ו דר"א דר"א ח"פ ח"פ ח"פ ח"פ ח"פ ח"פ
האי גוונא בלחוד איתיה וכו' הא בלחוד שפיר מוכחי רבנן לר"א דמדה
ליתיה דידה נמי ליתיה אפי' הכי חלוני הא דמאלמי לפרכייה ומרכבי
ליה להאי ק"ו אחרי רכשי מממרא וקולא דמאי דחייל ומאי דלא חייל דומיא
דק"ו דר"א וממרא וקולא דהא דר"א וממרא וקולא דהא דר"א וממרא וקולא
דהאי ק"ו עדיק טפי מדרייה אפי' לא דיניק ליה דאלמא ליכא למידן קולא
וממרא ממיחי דחייל אמאי דלא חייל דהאי כדנייה והאי כדנייה וכו'
וכל שכן דליכא למידן קל וחומר דר' אליעזר דקליש טפי אי נמי האי קל
וחומר אחי למיפקד ק"ו דר"א דברייתא דמה במקום שאין מפד
נדרי עלמו משדורו והי האי ק"ו דומיא דההיא ממש : אימא סיפא אם מצביין
עלי טמא ליטבר יטבילו עלי טמא ליטבר כ"ש שמצביין אותו שלאחר
שיטמא יעלה מטומאתו ואת גופך מדרייה דלא דיניק ליה כי האי גוונא
אלמא ק"ו דידך ליתיה : שבע מינה חיילין : מדאמרו ליה לנשימתא ליתיה
ליטבר ליה למימר יטבילו עלי מטומאתו כדאמרין לעיל : אמרי : בני
הישיבה דמהא ליכא למשמע מיניה : ת"ש אמר להן ר"א ומה זרעים
טמאים כיון שזרעין בקרקע טהרין : נפקא לן מדכתיב על כל זרע זרע
אשר יזרע טמור הוא : זרועין ועומדין : ונגעה בהם טומאה
אחר מכן לא כ"ש שהיו טהרין ואחין מודיתו לי בהאי ק"ו דחיילא גבי
דאית לכו בזרעים טמאים שנטהרו מטומאתן בזריעה זרועין ועומדין
מגא לכו אלא דהאי ק"ו כי ה"ג מיניה וביה דיניקו ואמאי לא מודיתו לי
בזקל וחומר דמתני' : ש"מ לא חיילין : דהאי בזרעים טמאים
הכי דיניקו שלא תחול בהם טומאה דאי חיילא במאי פקעה ור"א זרעים
הוא דמדמה לנדרים אלמא ס"ל לר"א בגדרים דלא חייל : רבנן לא דרשי
ק"ו : אמאי פליגי עליה דר"א וכו' לא מודו אינהו נמי דדרשין ק"ו
ממה שחל על מה שלא חל והתניא דדיניקו ק"ו כי האי גוונא וגררה
בעיני דמש"ה פריך הש"ס מהך ברייתא טפי מק"ו דזרעים דאמר להם
ר"א מאם דלא קים ליה להש"ס דעתייה דרבנן בזרועין ועומדין ומשום
הכי פריך מהך ברייתא דליכא מן דפליגי עליה אי נמי אפשר דכבירא
ליה לרבנן דלזרועין ועומדין לא לריך קל וחומר דמקרא דעל כל זרע
זרוע גופיה נפקי קך נראה בעיני : במבורה כבר יולאה : בסימנין
שאינה מוכרה : בצורה קטנה : אינו דין שלא תמכר : אחר שהביאה
כיומנו והכא נמי אית לן למדרש קל וחומר אם מפר נדרים שחלו
עלי דין שיפר נדרים שלא חלו : ומדריקן

לפס כנעמא דר"א וכו' והכי קאמר
ליט טבילו עלי טמא ליטבר : מסיפא
דברייתא דמכלי טמא יס הטובה
להשיב דדייקין מיניה דחיילי ולא
בטלי ואי לא כבירא לך דחיילי אלא
משיקרא נמי לית בכו מששא הוי
רישא דמקוה תויבתין דדייקין מיניה
דחיילי : כיון שזרעין בקרקע טהרין :
שעלו מטומאתן והזרעים טהרין :
זרעים ועומדים כמחבר : לא כ"ש :
שלא יקבלו טומאה שכל המחבר
לקרקע הרי הוא כקרקע אף בגדרים
מופרים ועומדים לא כ"ש דלא חיילי :
ורבנן לא דרשי ק"ו : בתמיה כי האי
גוונא דרשי ר"א בגדרים : יכול
ימכור אדם את בנו כשהיא נערה :
אין בין נערות לבגרות אלא ששה
חדשים : מכורה כבר יולאה : עכשיו כיון שהגיע ימי נערות כדאמרו'
(קדושין ד') ויולאה תכס"א לו ימי נערות : אינו דין שלא תימכר :
לאחר כשהיא נערה משום האי טעמא שאם מכורה כבר יולאה
עכשיו אף בלא נמי יבא יוכל להפך לה קודם שגדלה האולי ויפה כמו
שאפי' לאחר שגדלה והגיע לכלל איסור יוכל להפך לה כיום שמשו :
אין

ערכין כ"ט

פי' הרא"ש
אימא סיפא אם
מצביין עלי טמא
ליטבר יטבילו עלי
טמא ליטבר כ"ש
לנשימתא ליתיה
ליטבר ליה למימר
יטבילו עלי טמא
ליטבר כ"ש שמצביין
אותו שלאחר שיטמא
יעלה מטומאתו ואת
גופך מדרייה דלא דיניק
ליה כי האי גוונא אלמא
ק"ו דידך ליתיה : שבע
מינה חיילין : מדאמרו
ליה לנשימתא ליתיה
ליטבר ליה למימר
יטבילו עלי מטומאתו
כדאמרין לעיל : אמרי :
בני הישיבה דמהא
ליכא למשמע מיניה :
ת"ש אמר להן ר"א ומה
זרעים טמאים כיון
שזרעין בקרקע טהרין :
נפקא לן מדכתיב על כל
זרע זרע אשר יזרע טמור
הוא : זרועין ועומדין :
ונגעה בהם טומאה
אחר מכן לא כ"ש שהיו
טהרין ואחין מודיתו לי
בהאי ק"ו דחיילא גבי
דאית לכו בזרעים
טמאים שנטהרו
מטומאתן בזריעה
זרועין ועומדין
מגא לכו אלא דהאי
ק"ו כי ה"ג מיניה
וביה דיניקו ואמאי
לא מודיתו לי בזקל
וחומר דמתני' : ש"מ
לא חיילין : דהאי
בזרעים טמאים
הכי דיניקו שלא
תחול בהם טומאה
דאי חיילא במאי
פקעה ור"א זרעים
הוא דמדמה לנדרים
אלמא ס"ל לר"א
בגדרים דלא חייל :
רבנן לא דרשי ק"ו :
אמאי פליגי עליה
דר"א וכו' לא מודו
אינהו נמי דדרשין
ק"ו ממה שחל על
מה שלא חל והתניא
דדיניקו ק"ו כי האי
גוונא וגררה בעיני
דמש"ה פריך הש"ס
מהך ברייתא טפי
מק"ו דזרעים דאמר
להם ר"א מאם דלא
קים ליה להש"ס
דעתייה דרבנן
בזרועין ועומדין
ומשום הכי פריך
מהך ברייתא דליכא
מן דפליגי עליה
אי נמי אפשר
דכבירא ליה לרבנן
דלזרועין ועומדין
לא לריך קל וחומר
דמקרא דעל כל זרע
זרוע גופיה נפקי
קך נראה בעיני :
במבורה כבר
יולאה : בסימנין
שאינה מוכרה :
בצורה קטנה :
אינו דין שלא
תמכר : אחר
שהביאה כיומנו
והכא נמי אית לן
למדרש קל וחומר
אם מפר נדרים
שחלו עלי דין שיפר
נדרים שלא חלו :
ומדריקן

יטבילו עלי טמא ליטבר יטבילו עלי טמא ליטבר כ"ש שמצביין עלי טמא ליטבר
דחיילי ובטלי ואי לא כבירא לך דחיילי אלא משיקרא נמי לית בכו מששא הוי
רישא דמקוה תויבתין דדייקין מיניה דחיילי : כיון שזרעין בקרקע טהרין :
שעלו מטומאתן והזרעים טהרין : זרעים ועומדים כמחבר : לא כ"ש :
שלא יקבלו טומאה שכל המחבר לקרקע הרי הוא כקרקע אף בגדרים
מופרים ועומדים לא כ"ש דלא חיילי : ורבנן לא דרשי ק"ו : בתמיה כי האי
גוונא דרשי ר"א בגדרים : יכול ימכור אדם את בנו כשהיא נערה : אין
בין נערות לבגרות אלא ששה חדשים : מכורה כבר יולאה : עכשיו כיון
שהגיע ימי נערות כדאמרו' (קדושין ד') ויולאה תכס"א לו ימי נערות : אינו
דין שלא תימכר : לאחר כשהיא נערה משום האי טעמא שאם מכורה כבר
יולאה עכשיו אף בלא נמי יבא יוכל להפך לה קודם שגדלה האולי ויפה
כמו שאפי' לאחר שגדלה והגיע לכלל איסור יוכל להפך לה כיום שמשו : אין
פי' הרא"ש
אימא סיפא אם מצביין עלי טמא ליטבר יטבילו עלי טמא ליטבר כ"ש
לנשימתא ליתיה ליטבר ליה למימר יטבילו עלי טמא ליטבר כ"ש שמצביין
אותו שלאחר שיטמא יעלה מטומאתו ואת גופך מדרייה דלא דיניק ליה
כי האי גוונא אלמא ק"ו דידך ליתיה : שבע מינה חיילין : מדאמרו ליה
לנשימתא ליתיה ליטבר ליה למימר יטבילו עלי מטומאתו כדאמרין לעיל :
אמרי : בני הישיבה דמהא ליכא למשמע מיניה : ת"ש אמר להן ר"א ומה
זרעים טמאים כיון שזרעין בקרקע טהרין : נפקא לן מדכתיב על כל זרע
זרע אשר יזרע טמור הוא : זרועין ועומדין : ונגעה בהם טומאה אחר
מכן לא כ"ש שהיו טהרין ואחין מודיתו לי בהאי ק"ו דחיילא גבי דאית
לכו בזרעים טמאים שנטהרו מטומאתן בזריעה זרועין ועומדין מגא לכו
אלא דהאי ק"ו כי ה"ג מיניה וביה דיניקו ואמאי לא מודיתו לי בזקל
וחומר דמתני' : ש"מ לא חיילין : דהאי בזרעים טמאים הכי דיניקו
שלא תחול בהם טומאה דאי חיילא במאי פקעה ור"א זרעים הוא דמדמה
לנדרים אלמא ס"ל לר"א בגדרים דלא חייל : רבנן לא דרשי ק"ו : אמאי
פליגי עליה דר"א וכו' לא מודו אינהו נמי דדרשין ק"ו ממה שחל על מה
שלא חל והתניא דדיניקו ק"ו כי האי גוונא וגררה בעיני דמש"ה פריך
הש"ס מהך ברייתא טפי מק"ו דזרעים דאמר להם ר"א מאם דלא קים ליה
להש"ס דעתייה דרבנן בזרועין ועומדין ומשום הכי פריך מהך ברייתא
דליכא מן דפליגי עליה אי נמי אפשר דכבירא ליה לרבנן דלזרועין
ועומדין לא לריך קל וחומר דמקרא דעל כל זרע זרוע גופיה נפקי קך
נראה בעיני : במבורה כבר יולאה : בסימנין שאינה מוכרה : בצורה
קטנה : אינו דין שלא תמכר : אחר שהביאה כיומנו והכא נמי אית לן
למדרש קל וחומר אם מפר נדרים שחלו עלי דין שיפר נדרים שלא חלו :
ומדריקן

גד א מ"י פ"ב מהל'
נדרים הל' טו
פסג לאוין רמב טו"ע
י"ד סימן לנד סמ"י כ"א:
נהב מ"ב ט"ז הל' טו
סמ"ט ט"ז:

ומהדרין אין בעלמא דרשינן ק"ו אלא דשאני הכא דלחא קרא
ואפקיה ומקשו הכא א"כ דלי לאו קרא מעור רבנן לר"א בק"ו וידיה
מאי מהדרי ליה מקוה יוכיח דהא אינהו גופייהו מעורו ליה אלא דקרא
קדשי ואיכא למימר דהכי אמרי ליה לא דתרוק נפשך למדמי דרשא
דין משום קל ותומר דידך דמקוה
יוכיח דלחא למידן קל ותומר ואלחא
קרא ואפקיה דמקוה שאיט מילי
מדרשא נפקא לן מדכתיב וטעג
בנבלחם יטמא הלל אומר אפילו הן
בחוך המים ואדם שמייל על טהרה
בלועה מקרא נמי נפיק אלמא אחי
קרא לאפקין ק"ו ובי האי גוונא בהפרי'
נדרים נמי לא תפלוג אדרשא דין
לקיומי ק"ו (דין) [דין] דכי היכי דהתם
את גופך מודים דלחא קרא
ואפקיה הכא נמי לחא קרא ואפקיה
וגיה דעד השתא הוה סבירין למימר
דרבנן פרכי ליה לויכא למידן כפי
האי גוונא קולא ותומר כלל בהסקתא
דסוגיין מסקי' דהכי קאמרי ליה מקוה
יוכיח דלחי קרא ומפי ק"ו כי האי
גוונא: **מתני'** הפרת נדרים כל
היום ויום השמיטה: להקל ולהחמיר.
לאו דוקא להקל ולהחמיר דהא לא
שייכא קולא ותומר הכא אלא ה"ק
פעמים שומט מרובה פעמים שומט
מוטט לאפקי מעת לעת דלעולם
ומט שיה: נדרה בלילי שבת. ה"ה
בחול והאי דנקט שבת מילתא אגב
אורחיה קמ"ל דמפירין נדרים בשבת
ואע"פ שאינן לנודך השבת וכדרייקין
בגמרא: נדרה בלילי שבת בכניסתו

אין בעלמא דרשי קל ותומר. כי האי גוונא כדאשכחן לגבי נערה
וזרעים טמאים: ושאי סכא. להכי לא דרשי בנדרים קל ותומר דלחא
קרא וכו' הלכך לא מני מפר אלא לאחר שנדרה שאל לכלל הקס:
מתני' נדרה בלילי שבת. יוכל להפר לה כל אותו ליל שבת ויום
חורה אור שבת והוא הדין נמי כי נדרה במ"ש
שיפר כל אותו היום בל' שבת אלא
הא דנקיט לילי שבת משום דאשמועי'
במה שאמרו הפרת נדרים כל היום
בלילי שבת ויומנו שהלילה הולך אחר
היום כדכתיב ויהי ערב ויהי בקר
יום אחד" אבל לא ליום ולילה שאם
נדרה ביום ולא הפר לה שוב איט
יכול להפר לה משתחשך שאין
הפרת נדרים אלא אותו יום שנדרה
ומשתחשך כבר נכנס יום אחר:
גמ' מיום אל יום. זה ע"ד יום
מאורסה שעה ביום זה ע"ד יום
המחרת באותה שעה: **ביתאמא אין**.
היום שמשו משמע ימאז ולא לילה
להכי כתיב מיום אל יום דמשמע
יום שלם: **הא כתיב ביום שמשו**.
דמשמע אותו היום בלבד ולא למחר:
דאי מיום אל יום הוה משמע מהד
בשבת למד בשבת. דהכי משמע
מיום אל יום שמשו דהייט שבע
שלא להכי כתיב ביום שמשו ביום
אחד שלם מעל"ע: **אין הלכה כמותו**
סוג. רבי יוסי ור"א דאמרי מעת
לעת **מייא בר רב הוה שדי גירא**
ובדיק. שלא היה מעיין כל כך בנדר
אלא כמו שהיה עוסק במלאכתו שהיה
יורה המן מתוך כך בדיק ליה לגדר:
תנן
ישיב וקאים. שלא היה יושב במקום אחד אלא עומד ויושב ובדיק ליה:
תנן

א"כ
מ"ה תנא"א - כ"א
מ"ה ט' ד"א כ"י
לפני נדר אטו
מ"ה טו
ו' ד"ה ת"כ
ג' מ"ה א"ר

מפר בלילי שבת וביום השבת עד שתחשך והייט להקל: נדרה עס
תשכה. שנדרה בשבת סמוך לתשכה מפר עד שלא תחשך והייט
להחמיר ובדין הוא דליתיה איט מפר אלא * (לכשתחשך) כיון דלהחמיר קמ"י אלא להכי
מלתיה שאם קודם תשכה לא הפר איט יכול להפר דאשמועינן בהאי לישנא דמפירין נדרים בשבת אפילו שלא לנודך השבת לפי שזמנה
עובר שאם קודם תשכה לא הפר שוב איט יכול להפר: **גמ'** אמר קרא ביום שמשו. דמשמע יום השמיטה בלבד: **דכתיב מיום אל**
יום. דמשמע מעת לעת שיעור שיש בין החילת יום אחד לתחילת יום אחר דהייט עשרים וארבעה שעות: דהא אמינא ביממא אין בלילי לא.
דדילמא יום הכי משמע: בתיב מיום אל יום. דמשמע מסוף יום שלפני שמיטה עד סוף יום של שמיטה דהייט נדרה בתחילת הלילה שמשו הלילה
והיום עד סופו: מן חד בשבת למד בשבת. דהכי משמע קרא מיום שמיטה עד יום כיוולא בו: בתיב ביום שמשו. דלחי מפר אלא יום
שמיטה וכיון שקן על כרחיב כי כתיב מיום אל יום אינו אלא ליתן שיעור ארבעה ועשרים שעות: **חב"בי ר'** חייא שהיה דורו של רב
וק"ל הכי דהפרת נדרים כל היום וכו' לא ובספסוף מתני': **חייא בר רב שדי גירא ובדיק**. אגב גררר דרב מיימי הכא הא דחייא
בר רב שדי גירא ובדיק בעוד שהיה מתעסק לירות חלים היה בודק אדם הבא לפניו להחמיר נדרו שואלו אם מתחמט ומחמיר דקסבר
שוחחין בחמטו ומשום הכי לא היה לריך עיון למלוא פתח: **יתב וקאים**. שלא היה מדקדק בדבר אלא עומד ויושב כמו שהיה מזדמן לו:
תנן

מכונה ולא שיש בדבר להקל טפי ממ"ד משע לעת: נדרה בלילי שבת ט"ו. האי דנקט בלילי שבת כוללי שבת ויומו כדכתיב ויהי ערב ויהי בקר יום אחד: **חב"י נכסי'** (לקמן ט"ז) נמתנתא האמת לאשה כל נדרים שמדורי אי
אפשי בהם אין כדל לא אמר כלום ופה עשית אין כמותין אם לא נדרת מדריך אי דכריו קיימין דלענין הפרה אין מושיל אלא לישנא דקרא עד שזאמר מופר לויי אבל לפנין הקמה דלפי' שתיקה מופלת אם שחק
כל היום קיום נמי מושיל בכל לשון או נמי להכי נפיק דוקא מופר לויי כדי ליתן מילוק בין הפרת הכסף להחמיר חכם דהפרת בעל תנאן ולהבא בלא עעס כמו אח גבתי הפך ודכי נכסינן ביושגלמי דפרקין ר'
אכא אומר בשם ר' ויחנן הכפל שאומר אין כאן נדר אין כאן שבוטה לא אמר כלום וזקן שאמר מופר לך בשל לך לא אמר כלום אלא זה הכלבנו וזה כהלבנו הכפל אומר מופר לך זקן וזקן אומר אין כאן נדר אין כאן
שבוטה: לא יאמר אדם לאשמו בשבת מופר לויי מופר לויי כדכך שאומר לה בתול' שצריך לשנות מפני כבוד השבת אלא אומר לה עלו ואכלי עלי ושמי ובגמרא מפרש: **גמ'** דכתיב מיום אל יום. פי' מיום זה ליום
אחר דהייט מעת לעת: דאי כתיב מיום אל יום. דהוה לילה בכלל הוה אמינא מהד בשבת למד בשבת דמשמע מיום זה ליום אחר ששמו כזה: אין הלכה כמותו סוגיין דאמרי דכתיב מיום אל יום. פי' מיום זה ליום
כומייתו או משום דקרא כומייתו דוקא דכתיב מיום אל יום. ויש ספרים גורסין הלכה כמותו הוה. משום דכתיבה שבת נכסינן. והלכתא הפרת נדרים מעת לעת ומתפרשי סבר למיעבד כי הגי הגאוי פירוש תנא
דמתני' והוא קמא דכריתא דלמתי כל היום אל רב הכי אמר מביני הלכה כמותו הוה ואפי' אי נכסי' אין הלכה כמותו הוה מלינן למימר דקתמא דהש"ס פליג אדריב"ל ובלל הספרים נכסי' הכא חייא בר רב [ש
לפרש] כשהיה אשתו טרדת לא היה מחמיר מיד אלא היה שומק לקמטה כאלו היה דושה לקיים נדרה והוה זרק מן בתול לכוין בלא שמייר לה למחרתו קודם שיעיב לאשתו מקום: כנה בר רב האינא היה קאמי' לידע
מהל עלו לכיון בו למחרת אכל לפקדים דנכסי' אין הלכה כמותו הוה אין מקימו כן אלא לקמן בשמעמין:

[ג"ל עד שתחשך]

[לפני עה']
שבת קמ"י
לקמן ע"י
[לקמן ע"י שבת קמ"י]
[ומסתמא פ"ו ובשאלמות
סומן קל איחא דפרת
נדרים כל היום דרבי
רבי ר"י בר יהודה ור"א
בר ר"ש וכו']

פי' הרא"ש
מתני' הפרת נדרים
שאמרה מורה ואם
ביום שמשו אישה יוא
אוחה: כל היום. עד
שמתחשך: ויש בדכ
להקל ולהחמיר.
לומר פעמים מפר
זמן קלר ופעמים זמן

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים רש"י

בקיטונא דבי רב - בחדר של בית המדרש : ר"ג * א"ג סבר און
 פומחין בחרטה - אלא לריד למולא פתח ממוך הגדר ולפי שלרין
 לעוניה בפתחא ירד מן החמור וישב : ורב נחמן סבר פומחין
 בחרטה - הלך אפילו מעומד ולא פירש כן רש"י ז"ל צפרק הדר

וסתניא - במסכת עירובין (דף סד) : ירד ר"ג וישב כו' - אלאמא דבעי
 ישיבה ר"ג סבר פומחין בחרטה - לרין החכם לפתוח לו בתחלת הגדר
 ולהעמיד תחילת הגדר בעטות שיהא מתחרט על כך כדאמרין אילו
 היו עשרה בני אדם שפיטוק בלוחה שעה דהשאה עקר ליה לגמריה
 לגמרי דמאון דלא היו גדר דמי
 הלך האיל ולא אפשר בהיחזר אי
 לא דמיעקר נדרא בעי עיוני טפי
 למיעקר' והכי ישב : ורב נחמן סבר
 אין פומחין בחרטה - ואי לא אמר
 בפירו' מיחרטינא(ב) [לא] שריקליה ולא
 בעי לעוניה ויכול להפך אפילו מעומד :

[עירובין סד ע"ט]

ס

[וש' מוספות עירובין
סד ד"ה פומחין]

[לשיל כא:]

[לשיל כ"ג ע"ט היטב]

[פוסתא פ"ז]

[חסר כאן תניא ע"י ר"ן
מא אפשר דבכרייה דלעיל
בפסוק עירובין ואלו
שתי קדושות שנתפסו אחת
דבריו קיימין ספ בעטות]

במדבר ל"ב (מחא מחא כה)

ירד ר"ג מן החמור ונתעמף וישב והחזיר לו
 גדרו רבנן גמליאל סבר(א) * פומחין בחרטה
 'מיעקר נדר' בעיניו ובעי עיוני * אהבי ישב נרב
 נחמן סבר(אין) פומחין בחרטה ואפילו מעומד /
 א"ל רבא לרב נחמן חיו מר האי מרבנן דאתא
 ממערבא ואמר 'אידיקין ליה רבנן לבריה
 דרב הונא בר אבין ושרו ליה נדריה ואמרו
 ליה זיל ובעי רחמי על נפשך דתמאת' דתני
 רב דימי אתיה דרב ספרא ובלהנדר * אע"פ
 שהוא מקיימן נקרא חמא' אמר רב זביד מאי
 קרא וכו' תחדל לנדור לא יהיה בך תמא' *
 הא לא חדלת איבא חמא' תניא * האומר

לאשתו כל נדרים שתדורי * אי אפשי שתדורי
 אין זה נדר * לא אמר כלום * יפה עשית ואי
 כמותך ואם לא נדרת מדיך אני דבריו קיימין *
 לא אמר אדם לאשתו בשבת מופר ליכי במיל ליכי
 אלא אמר לה מזלי ואכלי מזלי ושת' והנדר במל מאלו א"ר יוחנן יצריך של במל

בלבו תניא * בשבת מבטל בלבו בחול כו' בשפתיו ובה * אחד זה
 תחדל זה מבטל בלבו ואינו צריך להוציא בשפתיו * א"ר יוחנן * חכם שאמר בלשון
 בעל ובעל שאמר בלשון חכם לא אמר כלום דתני * זה הדר החכם מתיר ואין
 בעל מתיר שיבדל ובה חכם שאין מפר מתיר בעל שאמר אינו דין שמתיר ת"ל

זה
 כלומר אי אפשי בהן אי נמי דאמר לה אין זה נדר לא אמר כלום דהפרה לשון מפורש בעיני וכו' קמני כל נדרים שתדורי עמיד במקום עבר הוא
 ומנדרת קאמר ואשבתן עובא דכוותיה אי נמי שתדורי דוקא ולאכילא דר"ל דאמר בעל מפר נדרים שלא חלו ויפסי קמני דהיי דהפרה בעיני לשון
 מפורש בהקמה בחד מהך לישני דתני בחד הכי כגון ונראה בעיניו דעמא דמילחא דכיון דהניא לקמן קיים בלבו קיים לא גרעיה הני לישני מקיים
 בלבו אבל בהפרה כיון דק"ל הפר בלבו איש מופר אף כשהוא מוליא בשפתיו לרין שיהא לטוב צדור : תניא לא יאמר אדם לאשתו בשבת מופר
 ליכי בטל ליכי כדרך שאומר לה בחול - הא דלסריין למימר הכי * גמל משום גזירה דהיתר נדרים דתכס' הוא, דהא כיון דאמר לה טלי אכלי =
 'לנודך השבת' הוא ואפילו בשאלה שרי אלא * עמא דמילחא דכיון דאפשר לשטיי משנין : וצריך שיבטלו בלבו * דה"ל דאמר לה טלי
 ואכלי צריך שיאמר בלבו שיהא הפר בעל : ובחול מוליא בשפתיו - אם נדרה בחול לרין להוליא ההפרה בשפתיו : אחד זה
 ואחד זה - אחד שבת ואחד חול מבטל בלבו ואין לרין להוליא בשפתיו כיון שאמר לה טלי ואכלי טלי ושתי דהך ברייתא נמי אצריך קיימא
 ואית דגרסו ולערב בחול מוליא בשפתיו וכולה אנדרה בשבת קאי דהיי דבשבת משתריא צביטול שבלב לערב בחול לרין שוליא בשפתיו
 ולא נהירא דהי הכי מתי אחד זה ואחד זה דקאמרי ב"ה אלא ודאי לא גרס לערב ומקשו הכא הכי אמרי ב"ה אחד זה ואחד זה מבטל בלבו
 וא"ל להוליא בשפתיו נהי דאמר לה טלי ואכלי טלי ושתי מי עדיף לישנא מואן כאן נדר ואי אפשי שתדורי דאמרין לעיל לפוס פירוש התרא
 דכתבין בההיא דלא מהני בהפרה וכו' שתי החסם שלא בטלו בלבו הא תניא לקמן * דהפרה בלב לא מהני והא לאו קושיא היא דכי אמר
 לקמן הפר בלבו איש מופר ר"מ היכא דלא אמר לה טלי ואכלי טלי ושתי אבל היכא דאמר לה טלי בשבטול שבלב מהני דהיי דאפי שתדורי
 ואין זה נדר לא מהני טפי עדיף בשבטול בלב כל היכא דאמר לה טלי ואכלי טלי ושתי מהיכא שלא בטל בלבו ומוליא בשפתיו לשון גרוע דהייט
 אי אפשי שתדורי ואין זה נדר כן העלו בתוספות ויש לרמב"ם ז"ל בזה דרך חמרת שאינה מפורשת וכבר השיגו בה הראב"ד ז"ל וכו' קמני
 צברייתא דלעיל לא יאמר אדם לאשתו בשבת מופר ליכי בטל ליכי כדרך שאומר לה בחול לאו למימרא דבחול לרין למימר הכי דהא אמרי ב"ה
 דבין בשבת בין בחול כל שאמר לה טלי ואכלי ובטל בלבו כגון אלא כדרך שהוא רגיל לומר לה בחול קאמר : אמר ר' יוחנן חכם שאמר
 בלשון בעל - דהייט מופר לך ובעל שאמר בלשון חכם שאמר מותר לך לשון בעל מפורש הוא בכחוב דהייט לשון הפרה ולשון חכם דהיי מותר לך
 משמע ליה מדכתב לא יול דברו כלומר לא יעשה דבריו חולין ודרשינן אבל אחרים מוחלין לי שגושן ארתו חולין ובחולין מותר שייך למימר כהו
 ובירושלמי

ישב בחמה כמו דיון - מתי מן הארץ מוכן כו' - כמה הם מקפידין על נודרי נדרים : וא"ל יוחנן ורין שיבטל בלבו ט' ומתניתא דקתי כדרך שאומר לה בחול דמשמע דבחול בעי אמירה ה"ל אם כה לומר בשבת לא
 יאמר כדרך שהוא רגיל לומר בחול והוא הדין דבחול נמי אין לרין אמירה אלא אורחא דמילחא נקט לפי שדרך אדם להפך באמירה דאם לא כן לא מדע האשה דהפך לה וא"ל וכו' יוחנן דאמר ורין שיבטל בלבו א"ל למה
 ליה למימר טלי ואכלי וי"ל כדי להודיע לה שפיר בלבו אי נמי פלוגתא דב"ה וכו' קאי היכא דא"ל טלי ואכלי ומילחא דר' יוחנן אשיח ככ"ה אבל היכא דלא אמר טלי ואכלי לא מהניא הפכה בלב אלא ספ טלי ואכלי מהניא
 הפכה בלב ככ"ה בשבת וכו' אפי' בחול והכ"ה מתי"ן פי' דעני ואכלי לאו הפכה היא אלא להודיע שהפך בלבו דהיי היכא דאמרין קא"ל יוחנן ורין שיבטל בלבו דכיון דאמר לה טלי ואכלי טלי ושתי מוכן בלבו שיהא מופר
 שאינו חוב להאכילי דכ האסור לא אלא ודאי כי ה"ל לא היכא הפכה ולכך א"ל יוחנן ורין שיבטל בלבו כלומר שאומר בלבו מופר לך אבל בשפתיו לא יוליא בקול רם כי היכא דפסק היה קורא (בירטמו מו) לא יבדך ברכת
 התעון בלבו ואם צריך יאל דהייט שצריך ולא השמיט לאוט : חכם שאמר בלשון בעל - כגשון הפרה לא אמר כלום דהפרה משמע מחלו והכא * וכל עסק כמו ואלו ברייתא הפר וכו' בעל שאמר בלשון חכם המה לא אמר כלום
 כדי ליתן מילוק בין הפרה בעל להתמרת חכם : שיטול ומה חכם שאין מפר מתיר * ק"ל לווחא דמילחא בשבתא הוא דאי לא כתוב מיעוטא בשבתא היו למתי' זה מזה ליתן אה האומר על זה בזה ואל זה בזה ועוד אי לא
 מיעוטא דהך הדני מנא לן דהכא איש מפר : * ז"ל ובלא

הגהות רב"ב (ב) גמ' ר"ג סבר פומחין וכו' ורב נחמן סבר אין פומחין בחרטה - רש"י ד"ה וכו' נחמן וכו' ימירטינא שריין כ"ל ותיבה לא נמחק :

[וכן נרמס מוס' עירובין
סד: דלא נגרמס רש"י
וע"ט]

נמ א טו"ש י"ד טו"ן
 רכח טפ"ז :
 ב ט ש טפ"ד :

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ
 כ"ל זי"מ

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

עין משפט
נר מצוה

ע א מיי פירי מלכות
נדרים ה' יח סמג
לאוין רמב טושי"ע יד
סימן נלד טע"ף כ"א :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

ע א ב ג מיי ט"ג
ה' יח סמג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג
טושי"ע ט"ג ט"ג :

שחשתיקה מקיימת כל שחק כל יום שמיעה : קיים בלבו
קיים : שאין לרדך להוציא בשפתיו : הפר בלבו איש
מופר עד שזולת בשפתיו : ונראה בעיני דילפינן לה משתיקה דיום
שמעו שהיא מקיימת דטעמא מאי משום דכיון שעבר יום שמיעה

ולא הפר גלי אדעתיה שהוא רולה
בקיומו של נדר אלמא כל שבלבו
לקיימו כגי אלא דייביה ליה רחמנא
כל האור יומא להפרה משום דעד
דערבא שמשא לא מוכח מידי שהיא
רולה לקיים דלגמא חבר הכי מפר

לה כיון דבחר דעתיה בלחוד אולין
ימינה דכל שקיים בלבו קיים לאלתר
דהוא ליה כאלו עבר יום שמיעה וכי
אמרינן הכא הפר בלבו אין הפר
דווקא דלא אמר לה טלי אכלי אבל
היכא דאמר לה הכי כגי וכדכתיבנא

לעיל (דף ע"ד): קיים אין יכול להפר
הפר אין יכול לקיים : לא מילתא לא
חמירא הקמה מהפרה ולא הפרה
מהקמה ולאו משום חומר נקטינא
אלא כיון דשמעין דיני הקמה והפרה
מני הא נמי בדהייור : מאי לאו

בשוק על מנת למיקט : ואלפי קתני
שהשתיקה מקיימת כל שעבר יום
שמיעה : לא בשוק על מנת לקיים :
שהיא הגדר מקיימת מעתה :
חומר בהפר מגלן : לאו דווקא מגלן

דהא לא בעי אלא מאי ניהו אורו חומר
של הפרה : נשאלין על ההקס : שאם
הקס יכול לישאל עליו בראויו יום
שמיעה ויכול להפר בו ביום ואין
נשאלין על הפרה שאם הפר שוב איש

יכול לישאל לבטל אתה הפרה :
בשדורא חומר כי החריש לה הכי
בשוק ע"מ לקיים : ע"מ לקיים לחא"י
שדעתו שיתקיים כשיעבור יום שמיעה
אבל אין דעתו שהיא מקיימת בשתיקה

זו דחי הכי כי מני מפר בכל יום
שמיעה ולא דמי האי שוק ע"מ לקיים
דהכא להגא שוק על מנת לקיים
דלעיל : קראי יתרי כתיבי : תלתא
קראי כתיבי "החריש יתרי" חרי כי
החריש לה הא תלתא : כתיבי רבא

גדרה עם חשבה מפר
לה עד שלא חשבה שאם לא הפר חשבה
אינו יכול להפר אמאי יהוי בשוק על מנת
למיקט חובתא בחיבתא אשי יודע אני
שיש נדרים אבל אני יודע שיש מפרין
יפר יודע אני שיש מפרין אבל אני
יודע שזה נדר ר"מ אומר לא יפר וחבמים
אומרים יפר ואמאי יהוי בשוק על מנת
למיקט חובתא :

הדרן עלך נערה המאורסה

ואלו נדרים שהיא מפר - דברים שיש
בהן עניי נפש : אם ארחץ ואם לא
ארחץ , אם אתקשט ואם לא אתקשט
אמר

גדרה עם חשבה וכו' : חש"ב דלחובתא חתא ומנא מונחין עליה סו ונ"מ דחי משכחין פירוקא בהיא דלעיל אחתי היא חך חובתיה : שאם
לא הפר ומשקה אין יכול להפר : טעמא יהיב למאי דמפרין בשבת אפילו שלא לנרד השבת לפי שהשעה עוברת כדפרישית לעיל (דף ע"ד) : ואמאי
יהוי בשוק ע"מ למיקט : דחי אמר בשוק ע"מ למיקט מאי מפר לפי שאותה הקמה לא היה על דעת שיתקיים הגדר כ"ש דחי הוא אמרי
רבנן דחיי מפר נדרים שאין לנרד השבת דהא מני להפר משתקה דהא מאי דשוק בשבת לאו משום קיום אלא מפני שלא היה יכול להפר
אלא ודאי משמע דכל שתיקה מקיימת : כתיבי רב אשי יודע אני שיש נדרים : שגדריס שגדרה אשתי הוא נדרים : אבל איני יודע שיש מפרין :
ביום שמעתי לא הייתי יודע שהבעל יכול להפר נדרי אשתי ויום שלמד שהבעל יכול להפר דהוא אורא חיל לירידה
יום שמיעה אבל עד השתא לא דלא מיקרי יום שמיעה אלא כשיודע דיני ההפרה : אבל איני יודע שזה נדר : שזה מה הגדריס שהבעל
מפר : ר"מ אומר לא יפר : אחר יום שמיעה דכיון שידע הוא שהבעל מפר נדרי אשתי מיקרי יום שמיעה : וחבמים אומרים יפר :
דכיון שלא ידע הפרת נדר זה לא מיקרי יום שמיעה ואם ארחץ בשוק ע"מ למיקט מפר אמאי אומר ר"מ לא יפר דהא איהו לא שחק אלא
משום שלא היה יודע שהיא יכול להפר ולויהו בשוק ע"מ למיקט וע"כ לא פליגי רבנן עליה דר"מ אלא משום דכתיב להו דלא היא שמיעה
אבל אי היא שמיעה מודו ליה דלא יפר אלא ודאי משמע דשוק ע"מ למיקט לא מני מפר הלכך נקטינן דשוק ע"מ למיקט כסחם
ולא מני מפר אלא ביום שמיעה בלבד ושוק על מנת לקיים לאלתר שוב איש יכול להפר ואפילו בו ביום :

הדרן עלך נערה המאורסה

ואלו נדרים שהיא מפר - שהבעל מפר וכן האב מפר לבחור :
לפי שהיא (כתיבי) מפר אורח לגמרי בין לעלמו בין לאחריה מה שאין ק בדברים שביטע לבניה שאין מפר לאחריה אלא לעלמו : אם ארחץ
אם אתקשט אם לא אתקשט : אם אתקשט קשט הפנים כיון כחול ופקוס דהא הוא דכתיב להו לרבנן דמפר משום דגרי עני
נפש אבל קשט של מטה אפי' רבנן מודו לרבי יוסי דלאו אלו נדרי עניי נפש אלא דברים שביטע לבניה והכי נמי מוכח בגמ' דבקשט הפנים אמרי'
דקאמר דכתיבי דקתני שלא אתקשט בגפט לכלוך הוא ואמר למי מאן שמעתי ליה דכחול ופקוס דברים שביטע לבניה הוא רבי יוסי כלומר דאילו לרבנן
נדרי עניי נפש הוא והיינו מהני' אבל קשט שלמטה מדברים שביטע לבניה הוא והכי איתא בהירא בפי' המדרי' (כתובות ע"א) ג' צ"ב בעניותה שלא נתן קצבה :
אמר

גדרה הב"ח (ה) גס' אי ריב יתן כ"י לעיל דף ט"ג : רשי' ד"ה כשהוא אומר וכו' לה הכי בשוק : (ג) ד"ה קראי יתרי וכו' בשוק ע"מ למיקט נמי קאמר קרא אלמא בשוק ע"מ למיקט איש מיסר :

קיים בלבו קיים, ספר בלבו אינו מופר : והייט חומר בהקס מבהפר :
קיים אינו יכול לספר : אלא כשאל לחכם על הקמתו : ספר אינו
יכול לקיים - קתני מיהא שהשתיקה מקיימת וכו' : נשאלין על ההקס -
שאל קיים לה לנערה המאורסה אביה או בעלה והלך הגני ושאל
לו על מדרה של זו וחל"כ הלך זה תורה אור

שקיים ושאל על הקמתו ואין נשאלין
על הספר : אם הפר לה אחד מהן
והלך חבירו ושאל לחכם על חלקו אין
זה שאלה לפי שאין נשאלין על נדר
שאינו נדר כיון זה שמופר במקלת
הי נדר ואין נדר : כשטוף אומר -
למעלה הימנו כי החריש לה (ב) הי
בשוק וכו' : בשוק ע"מ למיקט -
וכתיב בהא קרא והקיס אח כל
נדריה דשוב איש יטל להפר : קראי
יפרי כתיבי - מדרבנן החריש יתרי

למה פטמים ש"מ (ג) בשוק ע"מ
למיקט איש מפר אשתי קראי לאיני
"החריש יתרי" וכו' החריש יתרי ג'
בשוק ע"מ לקיים וכו' ע"מ למיקט
ולא בהקס : יודע אני שיש נדר - הכי
שמעתי בשאשתי שגדרה ולא הפר לה
ואמר לאחר מכן יודע אני שיש נדר
שאשתי שגדרה אכורה במה שגדרה :
אבל איני יודע שיש מפרין : דאפשר
בחקקה לכך לא הפרתי לה : יפר -
דכיון דלא הוה ידע שיש מפרין מאי
היל למיעבר נעשה כמי שלא שמע :

אבל איני יודע שיש נדר : דכיון
לפטלו : ר"מ אומר לא יפר - דכיון
ידע דגדרה ויש מפרין כשמיעה
בעלמא דמי ואיבעי ליה למפר
משתיקה : וסכ"ל יפר עכשיו : דכיון
דלא ידע מתחלה דהאי נדר לרדך
הפרה כמי שמע עכשיו - דמי
ולא לכתחלה :

הדרן עלך נערה המאורסה
ואלו נדרים שטוף מפר דברים שיש
בהן עניי נפש : כדכתיב לענות
נפש אישה קיימת ואישה יפרטו (נמדב') :
אמר

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

אמר ר' יוחנן
בשם ר' יוחנן
בשם ר' יוחנן
בשם ר' יוחנן

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

תוספות
ואלו נדרים שהיא מפר -
מיסר : בין
אב בין בעל : שיש
בין פטוי נפש -
(כדקתני) כדכתיב וכל
שפוטת אורח לפטות
נפש : אם ארחץ
אם לא ארחץ : מפני
בגמ' מאי קאמר :

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

נערה המאורסה פרק עשירי נדרים ר"ג עט

גליון השני ג' : יום בלבו קיים : מין נקטן דף ע"ג כתיב ד"ה לממלא : בדרין ד"ה הכי כו' ומיהא דכל שקיים בלבו ק"ל הא ק"ל דף דקדריס שבלל לא הוה דכריס מ"מ היכא דמוכח וגלוי לכל אי דכריס כהיא דמכנתא
וכדמא ח"ב מה ראי' : דכשק כל יום כשמיעה דלאו דנין דמוכח כהוא חולש נקיומו של נדר וגלוי נלו כוונתו מ"מ היא קיים אבל נקיים בלבו שאינו גלוי בכל ככל דכריס שבלל דלא מצינו ט"ג : בדרין ד"ה נשאלין -
באורו יום שמיעה : וכ"כ ה"כ כחונת דף ע"ג ד"ה אכל הכא :

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים ר"ג פה עין משפט

כ"א א מ"י פ"ה מהל' אישית הלכה ו :

[ועי' היטב קדושין נ"ח ופוסטו"ט כ"ב ק"ג: ד"ה [וקסר]

ל ב מ"י פ"ה מהל' נדרים הלכה ו אי סבב לאוין רמג עו"ש ע"ד ס"י רלד טפ"ע :

ל"א ג מ"י פ"ה הלכה ו סבב ט"ס וכו' ע"ש ט"ע ע"ל ופוסטו"ט ח"ע ס"מ פ"ה ט"ב :

דסבירא ליה דטובת הגאה ממון : אינו משלם אלא דמי חולין שבו - אבל לא דמי תרומות ומעשרות ואפילו לפי טובת הגאה שיש לו בהן דסבירא ליה דטובת הגאה אינה ממון : במתנתו שלא הורמו קמפלגי . רבבי סבר כיון שלא הורמו תרומות ומעשרות הוא לכו כחולין שבו דלאו כמי שהורמו דמין רבבי וסבי סבר כמי שהורמו דמין וחין לו בהם כלום ומשום הכי אינו משלם אלא דמי חולין שבו : מה לי הורמו מה לי לא הורמו : דקיון דטובת הגאה אינה ממון כי לא הורמו מאי הוה דהא פ"ק ביה תרומה ומעשר שאין לו בהן כלום : אלא היינו טעמא דרבי - השתא לא מביעיה לן אי אינו לתרומתו טובת הגאה ממון או אינה ממון וחי אינו להו טובת הגאה אינה ממון רבבי וסבי יודעה היינו טעמיה דקסאורו ניחא ורבי היינו טעמיה דקסאורו של רבנן לנגב שלם טובת הגאה של תרומות ומעשרות לבעל ואי סבירא להו טובת הגאה ממון רבבי ניחא ורבי וסבי יודעה היינו טעמיה דמינו משלם אלא דמי חולין שבו משום דקסאורו רבנן שלא ישלם לו טובת הגאה שבתרומה ומעשרות : רבא אמר שאני תרומה - כלומר כולה מהאי אית לה דטובת הגאה ממון וסביא ניחא דכהניס לכו, ויטלו אחרים, ורישא היינו טעמא דיעלו בעל כרחו משום דתרומה לא חויה אלא לכהנים וכויון דקא אתי לכוסרא עליהו שויא עפרא בערמא : מתני' ק"ג: שאני עושה על פי אבא ועד פי אביך ועל פי אחי ועל פי אחיך אינו יכול להפר : שאני עושה על פיך אינו צריך להפר רבי עקיבא אומר יפר שמה תעדיף עדיף יותר מן הראוי לו * יוחנן בן גורי אומר יפר שמה יגרשנה ורחי אסורה עליו : ר' אמר שמואל הלכה ברבי יוחנן בן גורי למימרא דקסבר שמואל אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם ורמניהו דהמקדיש מעשה ידי אשתו דרי

ורבי יוסי סבר אינו ממון . ואינו משלם לו אלא דמי חולין שבו : במתנתו שלא הורמו קמפלגי . רבבי סבר כמי שלא הורמו דמין ולהכי משלם לו דמי חולין שבו כמי שהורמו דמין ואינו משלם אלא דמי חולין : ואי טובת הגאה אינה ממון . כמי שלא הורמו אינו משלם לו דמי טבולו דהא לא מפסיד ליה ולא מירי : אלא : לעולם איחא לך דמינו ממון . והיינו טעמא דרבנן דטובת הגאה אינה ממון אפי' הכי משלם לו דמי חולין שבו דקסאורו רבנן לנגב כי הכי דלא לנגב : ור' יוסי סבר - אינו משלם אלא דמי חולין שבו דהא ועוד קאמר דטובת הגאה אינה ממון ועוד לדברין דאמרת טעמא משום קנס דערבב לקנסיה לבעל הבית זה כי היכי דלא נשהי לטיבליס ולעולם אכתי רישא . ופ"ה דמס' דקדושין אבדי לא מיעבד : רבא אמר : לעולם לא קשיא מתניהו דרביא דקדושין דטובת הגאה ממון רישא היינו טעמא דיעלו בעל כרחו : שאני תרומה משום דלא חויה אלא לכהנים . וכויון דאחי למיסרה עליהו והואיל וכעפרא הויה לא מיתחלי דטובת הגאה ולהכי שקיל לה בעל כרחו : מתני' קונס שאני עושה על פי אבא כו' אין יכול להפר . דלא הו לא נדרי עיניו נפש ולא דברים שבינו לבינה : שאני עושה לפיך אין לך להפר . דלא אמרה כלום דלאו כל כמינה לאפקועי לבעל מה דזכי ליה רחמנא : ר' עקיבא אומר יפר שמה חפדיק עניו יותר מן הראוי לו . כדאמר' במס' כחובות בפ' א"ע"פ (דף סד:) ומה היא עושה לו משקל חמש מעשים שתי ביורה שהן עשר בגליל כו' והמותר שלה והמותר אסור העדפה שמעדת האיל וסלה היא אסרת עליו אם לא יפר : ר' יוחנן בן גורי אומר - להכי יפר שמה יגרשנה ורחי אסורה לחזור לו דאיתה מלאכה שעושה אחר הגירושין כשתבא ברשותו אסור באותה מלאכה וכל מעשה ידיו מגירושין ואיך וקסבר אדם אסור דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיו שעתידי לעשות דלכשתבא לעולם אחר גירושין א"ע"פ שלא בא לרשותו בעת שבא לעולם דהא מגורשה היא כשכשתבא ברשותו ששקלא לו שיהא אסור רבבי עקיבא סבר בהא מורידא לך דלים אסור דשלב"ל . היכי דהו ברשותו לאתקבא קשבה לעולם כגון העדפה אבל אין אדם אסור דשלב"ל א"ע"פ . שבא לעולם (א) ואינן ברשותו אלא לאחר זמן ולכשיבא לרשותו (אל) עליהו איסור כדפרשתי :

[קדושין נ"ח כ"ב ק"ג: כמות כ. חולין ק"ג: ככורה י"ח]

יבנות א. כמות ט. ס. ע' קדושין כ. [על ע"ס]

כחובות נ"ח

פ"ה הרא"ש

דכבי סבר טובת הגאה ממון . הלכך צריך לשלם לו כל דמי הפסד : ור' יוסי סבר יודעה היינו טעמיה דקסאורו רבנן לנגב כי הכי דלא לנגב : ור' יוסי סבר - אינו משלם אלא דמי חולין שבו דהא ועוד קאמר דטובת הגאה אינה ממון ועוד לדברין דאמרת טעמא משום קנס דערבב לקנסיה לבעל הבית זה כי היכי דלא נשהי לטיבליס ולעולם אכתי רישא . ופ"ה דמס' דקדושין אבדי לא מיעבד : רבא אמר : לעולם לא קשיא מתניהו דרביא דקדושין דטובת הגאה ממון רישא היינו טעמא דיעלו בעל כרחו : שאני תרומה משום דלא חויה אלא לכהנים . וכויון דאחי למיסרה עליהו והואיל וכעפרא הויה לא מיתחלי דטובת הגאה ולהכי שקיל לה בעל כרחו : מתני' קונס שאני עושה על פי אבא כו' אין יכול להפר . דלא הו לא נדרי עיניו נפש ולא דברים שבינו לבינה : שאני עושה לפיך אין לך להפר . דלא אמרה כלום דלאו כל כמינה לאפקועי לבעל מה דזכי ליה רחמנא : ר' עקיבא אומר יפר שמה חפדיק עניו יותר מן הראוי לו . כדאמר' במס' כחובות בפ' א"ע"פ (דף סד:) ומה היא עושה לו משקל חמש מעשים שתי ביורה שהן עשר בגליל כו' והמותר שלה והמותר אסור העדפה שמעדת האיל וסלה היא אסרת עליו אם לא יפר : ר' יוחנן בן גורי אומר - להכי יפר שמה יגרשנה ורחי אסורה לחזור לו דאיתה מלאכה שעושה אחר הגירושין כשתבא ברשותו אסור באותה מלאכה וכל מעשה ידיו מגירושין ואיך וקסבר אדם אסור דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיו שעתידי לעשות דלכשתבא לעולם אחר גירושין א"ע"פ שלא בא לרשותו בעת שבא לעולם דהא מגורשה היא כשכשתבא ברשותו ששקלא לו שיהא אסור רבבי עקיבא סבר בהא מורידא לך דלים אסור דשלב"ל . היכי דהו ברשותו לאתקבא קשבה לעולם כגון העדפה אבל אין אדם אסור דשלב"ל א"ע"פ . שבא לעולם (א) ואינן ברשותו אלא לאחר זמן ולכשיבא לרשותו (אל) עליהו איסור כדפרשתי :

כל כמינה לאפקועי לבעל מה דזכי ליה רחמנא : ר' עקיבא אומר יפר שמה חפדיק עניו יותר מן הראוי לו . כדאמר' במס' כחובות בפ' א"ע"פ (דף סד:) ומה היא עושה לו משקל חמש מעשים שתי ביורה שהן עשר בגליל כו' והמותר שלה והמותר אסור העדפה שמעדת האיל וסלה היא אסרת עליו אם לא יפר : ר' יוחנן בן גורי אומר - להכי יפר שמה יגרשנה ורחי אסורה לחזור לו דאיתה מלאכה שעושה אחר הגירושין כשתבא ברשותו אסור באותה מלאכה וכל מעשה ידיו מגירושין ואיך וקסבר אדם אסור דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיו שעתידי לעשות דלכשתבא לעולם אחר גירושין א"ע"פ שלא בא לרשותו בעת שבא לעולם דהא מגורשה היא כשכשתבא ברשותו ששקלא לו שיהא אסור רבבי עקיבא סבר בהא מורידא לך דלים אסור דשלב"ל . היכי דהו ברשותו לאתקבא קשבה לעולם כגון העדפה אבל אין אדם אסור דשלב"ל א"ע"פ . שבא לעולם (א) ואינן ברשותו אלא לאחר זמן ולכשיבא לרשותו (אל) עליהו איסור כדפרשתי :

הפקירו וכל שזכה בו אחר קנה כזכה מן ההפקר וא"ע"פ שאיסור שבו הלך ע"י שאלה קנין ממונו של זה אינו בטל שאינו מוצא שאלה בהפקר משום הכי יטלו על כרחו דאי לא ודאי כיון דנדרים לאתחילי עלייהו קיימין דמשום הכי מיקרו דבר שיש לו מותרין דפרק הטרוד מן הירק (ע"ל דף נ"ט) . חיישין דלמא מיתחילי וכו' תמן אינה מקודשת לא שמהא מותרת לנשא אלא דינא קתי ואפי' איחא נמי דמילתא פסיקתא חקיה היינו טעמא דטובת הגאה אינה ממון דאיהו כחולין שבו דהא ועוד קאמר דטובת הגאה אינה ממון ועוד לדברין דאמרת טעמא משום קנס דערבב לקנסיה לבעל הבית זה כי היכי דלא נשהי לטיבליס ולעולם אכתי רישא . ופ"ה דמס' דקדושין אבדי לא מיעבד : רבא אמר : לעולם לא קשיא מתניהו דרביא דקדושין דטובת הגאה ממון רישא היינו טעמא דיעלו בעל כרחו : שאני תרומה משום דלא חויה אלא לכהנים . וכויון דאחי למיסרה עליהו והואיל וכעפרא הויה לא מיתחלי דטובת הגאה ולהכי שקיל לה בעל כרחו : מתני' קונס שאני עושה על פי אבא כו' אין יכול להפר . דלא הו לא נדרי עיניו נפש ולא דברים שבינו לבינה : שאני עושה לפיך אין לך להפר . דלא אמרה כלום דלאו כל כמינה לאפקועי לבעל מה דזכי ליה רחמנא : ר' עקיבא אומר יפר שמה חפדיק עניו יותר מן הראוי לו . כדאמר' במס' כחובות בפ' א"ע"פ (דף סד:) ומה היא עושה לו משקל חמש מעשים שתי ביורה שהן עשר בגליל כו' והמותר שלה והמותר אסור העדפה שמעדת האיל וסלה היא אסרת עליו אם לא יפר : ר' יוחנן בן גורי אומר - להכי יפר שמה יגרשנה ורחי אסורה לחזור לו דאיתה מלאכה שעושה אחר הגירושין כשתבא ברשותו אסור באותה מלאכה וכל מעשה ידיו מגירושין ואיך וקסבר אדם אסור דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיו שעתידי לעשות דלכשתבא לעולם אחר גירושין א"ע"פ שלא בא לרשותו בעת שבא לעולם דהא מגורשה היא כשכשתבא ברשותו ששקלא לו שיהא אסור רבבי עקיבא סבר בהא מורידא לך דלים אסור דשלב"ל . היכי דהו ברשותו לאתקבא קשבה לעולם כגון העדפה אבל אין אדם אסור דשלב"ל א"ע"פ . שבא לעולם (א) ואינן ברשותו אלא לאחר זמן ולכשיבא לרשותו (אל) עליהו איסור כדפרשתי :

מ"א { ... פ"ה הלכות דפרק

מ"א/מ"א

ס"ק מ"א/מ"א ד"ה פ"ה הלכות דפרק מ"א/מ"א

מ"א/מ"א

[כחובות ע"ב ע"ג]

[ע"ב ע"ג ע"ג]

תרומות

לא דלי' אינה מותר והיא מתחלה של הורמו קמפלגי . ומתפרש בירושלמי בספרי שפלו לו מביט אפי' אמו כתיב ורבי ורבי יוסי יודעה היינו טעמיה דקסאורו רבנן לנגב כי הכי דלא לנגב : ור' יוסי סבר - אינו משלם אלא דמי חולין שבו דהא ועוד קאמר דטובת הגאה אינה ממון ועוד לדברין דאמרת טעמא משום קנס דערבב לקנסיה לבעל הבית זה כי היכי דלא נשהי לטיבליס ולעולם אכתי רישא . ופ"ה דמס' דקדושין אבדי לא מיעבד : רבא אמר : לעולם לא קשיא מתניהו דרביא דקדושין דטובת הגאה ממון רישא היינו טעמא דיעלו בעל כרחו : שאני תרומה משום דלא חויה אלא לכהנים . וכויון דאחי למיסרה עליהו והואיל וכעפרא הויה לא מיתחלי דטובת הגאה ולהכי שקיל לה בעל כרחו : מתני' קונס שאני עושה על פי אבא כו' אין יכול להפר . דלא הו לא נדרי עיניו נפש ולא דברים שבינו לבינה : שאני עושה לפיך אין לך להפר . דלא אמרה כלום דלאו כל כמינה לאפקועי לבעל מה דזכי ליה רחמנא : ר' עקיבא אומר יפר שמה חפדיק עניו יותר מן הראוי לו . כדאמר' במס' כחובות בפ' א"ע"פ (דף סד:) ומה היא עושה לו משקל חמש מעשים שתי ביורה שהן עשר בגליל כו' והמותר שלה והמותר אסור העדפה שמעדת האיל וסלה היא אסרת עליו אם לא יפר : ר' יוחנן בן גורי אומר - להכי יפר שמה יגרשנה ורחי אסורה לחזור לו דאיתה מלאכה שעושה אחר הגירושין כשתבא ברשותו אסור באותה מלאכה וכל מעשה ידיו מגירושין ואיך וקסבר אדם אסור דבר שלא בא לעולם כגון מעשה ידיו שעתידי לעשות דלכשתבא לעולם אחר גירושין א"ע"פ שלא בא לרשותו בעת שבא לעולם דהא מגורשה היא כשכשתבא ברשותו ששקלא לו שיהא אסור רבבי עקיבא סבר בהא מורידא לך דלים אסור דשלב"ל . היכי דהו ברשותו לאתקבא קשבה לעולם כגון העדפה אבל אין אדם אסור דשלב"ל א"ע"פ . שבא לעולם (א) ואינן ברשותו אלא לאחר זמן ולכשיבא לרשותו (אל) עליהו איסור כדפרשתי :

ה"ה גרהות ה"ה" (ב) רשי"י ד"ה ר' יוחנן וכו' ואינו ברשותו אלא לאחר זמן דלכשיבא לרשותו יוכל עליהן :

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים ר"נ פו

אמר ר' אילא ומה אילו אומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך - כלומר שעדיין היא בידו להקדישה שלא החלטהיה לך מכל וכל : **לכשאקנהם ממך** - לכשאחזור ואקנה ממך תקדים : **מי לא קדשה** - מי לא חייל שם קדושה עלה לכשיקנה מזה האדני נמי גבי האי איתחא כי אמרה יקדשו ידי לעושיהן לאחר שתתגרס ודלוי חיילא עלייהו שם קדושה : **מי דמי** - כלומר מי דמיא מילתא דקשה למילתיה דהאי גברא הכא האי גברא דמונן שדה זו אחתי בדידה היא שעדיין לא מכרה ודיקא נמי דקתני "שאני מוכר לך" ולא קתני "שמכרתי" להכי יכול להקדישה לכשתחזור ותבא לרשותו **אבל** - הא איתחא כי מקדשא מעשה ידיה כלום יש בידה שום כח והלכך אף על גב דאמר גבי מוכר שדה שיכול להקדישה לכשתבא לרשותו גבי אשה לא אמר : **אלא** - הא דאשה לא דמיא אלא לאומר כו' וכי היכי דהתם לא קדשה משום דלא קיימא שדה ברושותיה שהי כבר מכרה הכא נמי לגבי הך איתחא לא קדשו מעשה ידיה : **גבי זבינא פסיקא למילתיה** - דגופה (6) (לפירות בידא ללוקח : **גבי אשה מי פסיקא מילתא** - מי היא גופה לבעלה והתם גבי אשה דינא היא דתיקדוש : **הא לא דמיא**

כיוצא בו

אמר רבי אילא ומה אילו אומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך - כלומר לכשאקנה ממך תקדים מי לא קדשה - הא דפשוטא ליה לרבי אילא דכ"ג קדשה לאו ממתיני וממתינתא שמיע ליה הכי אלא סברא דנפשיה קאמר דודאי קדשה ומדמי ליה הכי דנאי דודאי סבירא ליה כו דטעמא דקדשה מפני שברשותו היא עכשיו דהא כשמכרתי לך איהו גופיה מורה דלא קדשה אפ"ה סבירא ליה דקניס שאני עושה לפיך להא דמיא דלא דמי לאומר לחבירו שדה שמכרתי לך דלא קדשה משום דזבזבי פסיקא מילתא דלאמרינן לקמן דגופא ופירא ביד לוקח מה שאין כן אשה דכיון דגופא בידה הוא ומעשה ידיה הוא שמוכה בכל יום לבעל קדשה זו שאני מוכר לך עדיף מיניה שבירו להקדיש עכשיו קודם דאשה נמי אית ביה חד לד למעלויהא טפי משרה משום דכשרה בין שעת הקדשו לשעת שיחול דהיינו לכשיקנה יש זמן שהשדה יולא מרשות מקדיש לגמרי גופא ופירא מה שאין כן גבי אשה שגופה לעולם ברושותה הוא ומשום הכי סבירא ליה דכי היכי דכשרה זו שאני מוכר לך לכשאקנה מעשה ידיה על צדקה לבי מגרשה חייל כך נראה בעיני ואפי' הכי אחקיף ליה רבי ירמיה דלא דמי דלמא האי לד דאיכא בדה למעלויהא דמי מקדיש לה מהשתא עדיף טפי מההוא לד דאיכא באשה דגופה בידה הוא דמיא נפקא מינה כיון דלא מילא לאכור שיחול ואסורה עכשיו עד שתתגרס הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדים דלא קדשה משום שאין בידו להקדישה עכשיו ואשה נמי דכוותה היא : **מתקוף** - הא רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתא - הכי דודאי שפיר קא דמיא דליכא למיגרמי אשה משדה זו שאני מוכר לך דלא דמיין כדקאמרת אפ"ה מאי דבעית למפשט לאידך גיסא דלא חייל קודם ידיה משדה זו שמכרתי לך ליתא דגבי זבינא פסיקא מילתא דגופה דשדה ופירא ביד לוקח ומשום הכי לא קדשה אבל גבי אשה כיון דגופה בידה הוא איכא למיגרמי דקדשה ואדרבה איכא למיפשט הכא דקדשה מהאומר לחבירו

אמר ר' אילא ומה אילו - אומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך - כלומר לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה** - לא קדשה מתקוף לה ר' ירמיה מי דמי ישרה זו שאני מוכר לך השתא בידה היא אשה בידה להקדיש מעשה ידיה האלא דמי אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא

עין משפט ור' מצוה
 לה א מיי' פז מהל'
 עכ"פ וממנו הלכ' כע :
 לו ב מיי' פז מהל'
 עכ"פ וממנו הלכ' כע :
 לו ג ד מיי' שס הלכ' כע :
 לו ד ה מיי' שס הלכ' כע :
 לו ו ז מיי' שס הלכ' כע :
 לו ח ט מיי' שס הלכ' כע :
 לו י י מיי' שס הלכ' כע :
 לו יא יב מיי' שס הלכ' כע :
 לו יג יד מיי' שס הלכ' כע :
 לו יו יז מיי' שס הלכ' כע :
 לו יח יט מיי' שס הלכ' כע :
 לו יא יב מיי' שס הלכ' כע :
 לו יג יד מיי' שס הלכ' כע :
 לו יו יז מיי' שס הלכ' כע :
 לו יח יט מיי' שס הלכ' כע :
 לו יא יב מיי' שס הלכ' כע :
 לו יג יד מיי' שס הלכ' כע :
 לו יו יז מיי' שס הלכ' כע :
 לו יח יט מיי' שס הלכ' כע :

אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנהם ממך תקדיש - דהתם אפ"ה דלא קדשה השתא קדשה לקמיה הכי נמי גבי אשה : **שדה בידו לפדותה** - כל אימת דבעי אהכי מני לאקדשה מהשתא : **אשה בידה לפדותה** - בתמיה והואיל ואין בידה להתגרס לא חייל הקדש משום ידיה לכשתתגרס : **לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לעשר שנים וכו' מי לא קדשה** - השתא אין בידו לפדותה עד עשר שנים ולכשיפדנה קדשה דחייל עלה קדושה מהשתא (ב) : **הכא נמי גבי אשה אף על גב דאין בידה לגרש עגמה כי מוגרשא חיילא קדושה על מעשה ידיה : הסס קין** - גבי שדה איכא זמן קלוב לעשר שנים ויזן דאיכא זמן קלוב דמי באילו יש בידו לפדותה לאתפר : **אשה מי יש לה קניוסא** - לידע אימתי תתגרס : אלא

פי' הרא"ש

שדה שמכרתי לך לכשאפדנה ממך תקדיש קדושה משום דגופא דשדה ברושות מקדיש הוא אשה נמי דכוותה והאי דנקט לכשאפדנה ממך משום דהקדש דמים הוא זה ואינו מפיקע מידי שטבו הלכך אין בהקדש חל עד שיפדנה והיא דלאמרינן בפרק האומר משקלי עלי (פרכין כה) גבי המשכיר ביה לחבירו והקדישו משכיר הדר בו מעלה שכן להקדש ופרכין עלה היכי דר ביה במעילה קאי כבר כתבתי בפרק השותפין (לשלף מו' ד"ה היכי) דלא קשיא דהיה במשכיר בית סתם היא ולא בית מיוחד ומשום הכי מני משכיר להקדיש וטוהן לו לשוכר בית אחר : **מתקוף** ליה רב שישא בריה דרב אחי מי דמי שדה זו בידו לפדותה - ומש"ה כי אמר לכשאפדנה ממך תקדיש קדשה דכל שבירו לאו כמחוסר מעשה דמי אשה בידה להתגרס בתמיה וכיון שאין בידה שיחול נדרה כשתרנה כי אמרה נמי לבי מגרשה לא חייל ומקשו הכא אשה נמי בידה היא שיחול נדרה כל שעה ושעה שתרנה דהא קיי"ל כרב הוגא דלמר יכולה אשה שתאמר לבעלה איני נזונית ואינו עושה יש לומר דרבי יוחנן בן טרי דלמר יפר לאו משום מה שהאשה חייבת לעשות לבעלה בכל שבוע תחת מווגות קאמר דהיינו משקל חמש כלעים ביהודה שהם עשרה סלעים בגליל דאי משום הכי בלמוד ליכא למיגרמי שמה יגרשה ותהא אסורה לחזור שהרי אפשר לבעל ליחרר ממנה בכך אלא הכא באוסרת כל הגאה שלה על בעלה עסקין אפילו אוחזן שבוע מלאכות שחייבת לעשות לו דהיינו טוונת ואופה ומכבסת וכולו איך והיינו דקאמר ותהא אסורה לחזור לו שאינה יכולה לשמשו במלאכות הללו ומהגי מלאכות לא כל הימנה להפיקע עלמה שאין תחת מווגות שהאמר איני נזונית ואינו עושה הלכך אין בידה להפיקע עלמה מהן שלא תעשה אוחזן לבעלה אלא לאחר שתתגרס ומשום הכי אמרינן אשה בידה להתגרס בתמיה : **הא לא דמיא** - פירוש אלא אי מדמיית לה להא ודאי דמיא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לעשר שנים תקדוש קדושה אף על גב דאין בידו לפדותה קודם לעשר שנים אשה נמי אף על גב דאין בידה להתגרס קודם אכור : **מי דמי הסס קין** - גבי שדה איכא קניוסא לפדותה דהיינו לאחר אן שנים עשר חדש ומשום הכי מני מקדיש לה מעכשיו הכא לא קין גבי אשה לית ליה קניוסא דשמה לא תתגרס הלכך דין הוא דלא ליהוי הקדש כי מגרשה כיון שהקדישה בצדקה תחתיו :

אמר רבי אילא ומה אילו אומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך - כלומר לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא

תוספות
 אמר רבי אילא ומה אילו אומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך - כלומר לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא

הנהגות הב"ח (ה) רש"י ד"ה גבי זבינא וכו' פירות בידא : (ב) ד"ה לאומר וד"ה הכא נמי הרא"ש : **דגותה מרבי רנשבורג** א) בהר"ן ד"ה מי דמי כו' דהיינו לאחר י"ב חדש - נחלק מלתא י"ב חדש וע"כ עשר שנים :

אמר רבי אילא ומה אילו אומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך - כלומר לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא **אמר רבי** אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקנה ממך תקדיש' **מי לא קדשה מתקוף** - לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתיה גבי אשה מי פסיקא מילתא

ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים

רש"י

מסורה הש"ס

*כ"ד ימים הנדרים
א"ה ימים הנדרים
כ"ב ימים הנדרים

וכדכתיבנה עלה דההוא בס"ד ולענין שאלה קיימא לן כרז. פסי
דלמך מתולקת בהפרה אבל בשאלה דברי הכל אין חסם מתיר אלא"כ
חל הגדר והכי פסקי רבואחא זכרונם לברכה כותיה לומרמל
ואיכא מ"ד דלפי הכי האומר קונם עלי דבר פלוני לאחר שלשים
יום חל הגדר מיקרי וחסם מתיר

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

נדרים

רש"י ואלו נדרים פרק אחד עשר נדרים ר"ג צא

עין משפט
גר מצוה

גרשתי (ה) מי מהימנא ואם אשת כהן אסור לו להחזירה : ספס
פוא דמעיקרא משום (ו) דיעשה לארבעה לא ידע בה לא נעמאה
אי לא [אחי] אי אמרה עמאה אי לא לא מהימנא אבל
היא אמרה גרשתי ידועה דבעלה ידע אי משקרא אי לא

גברא הוא דנסתחפה שדו . קדושת כהונה גרמה לו כדפרשית
במתני' : איבעיא לכו אמרה לבעלה גרשתי . ונתקרא הבט
או שאזכר מהו להאמינה ולהחזירה לנשא : דידעה דבעלה לא ידע
בה . אם ונתה חס לכו ומשום הכי משקרא ולא מירחא : התם דלא

ע א ב מיי פכ"ד מהל'
אישות כ"ו כ"כ ספס
עשין מה שוש"ע אה"ע
ס"י קטו ספ"ו ו' וס'
קטע ספ"ו ע :

ע א ב מיי פ"ב מהל'
גירוסין בלכ"ד [וס"ד]
המלות אישות הלכה ג'
ספס עשין מה שוש"ע
ה"פ ס"י ו' וס"ו ע :

תוספות
גרשתינו מכו . מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

תוספות
מי
אמריק דמהימנא או
למחא עיניה כמתה
באחר : אבל היכא דידע
בה מהימנא דלון אשה
משויה פניה לומר דכ
שק דבעלה בפניו
ומהכא שמתין בכל
דוכחא לרב המנונא
דכבר נאשה שמתה
לבעלה גרשתי נאמנת :

וגברא הוא דנסתחפה שדו? ואמרינן ליה
(ה) מתני' היא האומרת שמחא אני לך יש לה
בבבחה במאי עסקינן ארימא באשת ישראל
אי ברצון כלום יש לה כתובה ואי באונס מי
קא מיחסרא על גברא אלא באשת כהן
אי ברצון כלום יש לה כתובה מי גרעה
מאשת ישראל ברצון אלא לא באונס יקחני
יש לה כתובה איבעיא להו אמרת לבעלה

עבדא לכוויי נפשה . שזיוין ופגם
הוא לה כשנאנסה הלכך אי ללו
דקושתיה הוה לה הוה קאמרה :
דתיקוף הוה מגברא . שעל ידי
כעסה חתמוך מן הבעל להעזי פנים
בו ולומר לו גרשתי : השמים
ביני לביך דמשנה ראשונה . שאמרו
נאמנת תיובתיה דרבא דהאמר רבא

דאפי' למשנה ראשונה כי אמרה
גרשתי לא מהימנא : התם כיון
דלא סגיאל לה דלא אמרה אין יורה
כחן אי לא ירחא כדקאמרה לא
אמרה ליה . דכיון שהיא לריכה לברר
דבריה כדאמרה השמים ביני לביך
ולריכה לומר בפירות מה שהיא
טועמת עליו דהייט שאין יורה כחן
כספיה לה מילתא וחי ללו דקושטא

היא לא הוה אמרה ואית גרסו
כיון דקא סגי לה כלומר אחר
שמאלה בבעלה לומר כך : והוא הכא
ידועה היא דבעלה ידע בה .
דסלקא דעסק רבא דאיהו גמי קיס
ליה צורה כחן וקמתי דלא מהימנא :

כדי לטהר דיו לאחר תשמיש ואתם
יומא חד ועבדא הכי אמר לה הלא
מילתא דתשמיש לא הוה האדורא :
אלהוי

יהוה כחן וחי ללו דהכי הוא לא
קאמרה והאכי מהימנא : דהא סבא
ידועס היא . דבעלה ידע דורה
כחן וקמתי לה לא מהימנא אלמא
אשה מעיזה : דכל יומא . לאחר
תשמיש מקדמה ומשיא ידא לגברא
כדי לטהר דיו לאחר תשמיש ואתם
יומא חד ועבדא הכי אמר לה הלא

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

רבי משרשיא והשמים ביני לביך דמשנה
ראשונה (ג) תיובתא דרבא : הכא דלית לה
כיסופא וקחני דמהימנא? קסבר רבא התם
כיון דלא סגי לה דלא אמרה (ג) אין יורה
כחן אי לא איתא כדקאמרה לא אמרה
ליה השמים ביני לביך דמשנה אחרונה
היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

היא (ה) לבעלה ידע בה וקחני בלא מהימנא?
נמי היא גופה אמרה גרתי דבביאיה ידע
ביורה כחן מי ידע ומשום הכי משקרא : פתח
דחשביש מוקדמה משיא ידא לגברא יומא חד
מיהא לא הוה האדורא אמרה ליה א"כ חד מן גברים
אהלוי

יבמות קטו . כחונות כ"ג
גיטין ס"ד . וס"ו
[עין חופ"ס יבמות קטו
ד"ה ולימנא]

[יבמות דף ק"ח]

[כחונות מה]

[ג"ל ש"ס דף ק"ח]

[יבמות דף ס"ב]

פ"ה ה"ר א"ש

(*) השמים ביני לביך .
תפסת גברא דלון
יורה כחן כלומר
שהגברים דקמי שמיא
גילא ואיטו יבול לברר

ותיירי בבלא מתחת קטנה דאמרה בעין חוסר ליה
תפקדת אפרייה ודביה : מזרו לומר שלא הוה אשה עומדת עיניה באחר . נתקבלו הדעות ותשו שהיא
משקרת להפקיע פלגה מתחת בעלה : תביא רביה לדבריה . ולא היתמי לה בלא ריאה : יעשו דרך בקשה .
יבדקו מתנה שלא חזר עוד בו בירושלמי תפסת יבשה קטורה ויפיים : יפר חלקן ומה שתבתה . דהוי
דברים שבינו לבינה ומפר לעלמא : מהו שתבלא בתוכה . לתשה אחרונה נתי דתשו חכמים שהיא משקרת
ואנה נאמנת לאסור עמה על בעלה . גבי אסור ידיה דאסוריה בתוכה לפי דבריה כמתנה או לא : אפשר
לחלה חילין . ולא יבדקו שמתחת איסור פורש מתוכה . אמר רב המנונא ח"ש : דלאמנת : דלא עבדא
לכוויי נפשה . לומר דכ על גבי עי עמה חס לה היה רוח : לית לה כפופא . לא נעשה בה דבר
של גנאי : כיון דלא סגי לה דלא קאמרה איטו יורה כחן . כי אינה רוצה להיות בלא זרע ותיכרה הוא
לאמרו כדי שיגשמה בעלה והפסא לאחר אולי טמנה מנתי ואם לא היה אמת לא הוה תחלפת
פניה לומר דכ זכ : היא גופה אמרה נתי דבנאה ידע . ותישה הוא ויתעלה היא שאלו הבעל מביט צורה
כחן : מקדמה ומשיא ידא לגברא . כשהיה תשמש עמה בלילה היתה מתכמת בצקק ונתנה לו מים לנידו :

(*) ש"ך ג"ל

שנבלין לבצוב נדויה דכעלת ליה דכומין יומר מתה שהכניסה לו דגם

הגהות הב"ח (ב) ג' מתניין היא . כי וכן יכול לפשוט מבייחא דקדשה בכרך כו' הוה כ"ב פ' מ' שמת דף קמח דמוכח שם ג' דהי אפשר לוקחתי בכייהא רק בנשא כהן ע"ס : (ג) שם דמשנה ראשונה מתייבחה דרבא

והא הכא דלית לה : (ג) שם דלא אמרה אי יורה : (ד) שם דידע הוא דבעלה ידע : (ה) רש"י ד"ה גרשתי מכו ומי' כחן הוא אסור : (ו) ר"ה ה"ה וכו' משום דידעה דבעלה כ"ל ותיבה לה מתחן : (ז) ר"ה ה"ה וכו' משום דידעה דבעלה כ"ל ותיבה לה מתחן : (ח) ר"ה אחרונה לא מיבעי למשנה :

לא אי הוה אמרה הכי מהימנא דחוקה : (ח) ר"ה אחרונה לא מיבעי למשנה :

ארה"וי. נכריס מוכרי אהל: נפשווי. מוכרי נפט: מהרזיק. מוכרי אהל: נכריס מוכרי אהל: נפשווי. מוכרי נפט: מהרזיק. מוכרי אהל: נכריס מוכרי אהל: נפשווי. מוכרי נפט: מהרזיק. מוכרי אהל: נכריס מוכרי אהל: נפשווי. מוכרי נפט: מהרזיק.

[עם לנפשו איהו דהקיס
וע"פ רש"י שכתב דהקיס
סוגרו במסגרת]

עב א מושע אה"ע סי'
קעח ע"י 1:

[וע' תוספות יבמות כ"ד:
ד"ה אמר רבי יוחנן
כתובות ט"ז: ד"ה אכל
אמרה]

[בגלגל ככא סי' על גבי
כיתא השער במתנה
בגלגל כמו שפי' אגלוגא
סוד ערך כ"ג]

ארה"וי דהו הבא האידנא, אי את לא דילמא מנהו"ן אמר רב נחמן עיניה נחנה בארד ולית בה מששא במלה חזיא איתתא דלא הוה בדיחא דעתה בהרי גברא, אמר לה "האידנא מאי שנא" אמרה ליה "מעולם לא צערתך בדרך ארץ כי האידנא" אמר לה "לא הוה הדא מילתא האידנא אמרה ליה "א"כ הלן נכריס נפשווי דהו הבא האידנא, אי את לא דילמא חד מנהו"ן אמר (ה) (ל) רב נחמן לא תשגותן בה "נותנת עיניה באר"ה הואי "חזיא גברא דהוה מהרזיק בביתא הואי ואינתתא, על אהא מריה דביתא, פרישה נואף להוציא וערק אמר רבא איתתא שריא *אם איתא דעבד איסורא ארכוס" הוה מירכס

הדרן עלך ואלו נדרים וסליקא לה מסכת נדרים תמוך נואף דעל לגבי דההיא אנתתא, אתא גברא, סליק נואף איתבי [*בכלאי] בנא, הוה מרתן תחלי תמן ומעמינון-הו"א, בעא מרי דביתא למיכל מן הנהו תחלי בלא דעתא דאינתתא אמר ליה הוה נואף: "לא תיכול מנהו"ן דמעמינון הו"א, אמר רבא: (ג) (א) (א) תחיה שריא, אם איתיה דעבד איסורא נירא ליה דליכול ולימות-דכתיב כי (ג) (א) (א) רם בידיו, פשימא מהו דתימא איסורא עבד והאי דאמר ליה דנירא ליה דלא לימות בעל דתהוי אינתתיה ערויה-מ"ם גנובים ימתקו ולחם סתרים יעמקא משמע לן: יחוקאל כג משני יט

הדרן עלך ואלו נדרים וסליקא לה מסכת נדרים

פ"י הרא"ש

ארה"וי. מוכרי אהל ובעלה היה כהן ונאסרת עליו בשוגג. נפשווי. מוכרי נפט: מהרזיק. מוכרי אהל: נכריס מוכרי אהל: נפשווי. מוכרי נפט: מהרזיק. מוכרי אהל: נכריס מוכרי אהל: נפשווי. מוכרי נפט: מהרזיק. מוכרי אהל: נכריס מוכרי אהל: נפשווי. מוכרי נפט: מהרזיק.

תוספות

[ע"פ רש"י שכתב דהקיס
סוגרו במסגרת]

הדרן עלך ואלו נדרים וסליקא לה מסכת נדרים

דההוה הב"ב (ה) גמ' אמר רב תמן כל' וזינת להו נחמק: (ג) שם אמר רבא איתתא: (א) שם דכתיב כי תאסות הנה ודס כל' וכן נרש"י: דההית בהרי"ה לנרא (ה) חוס' ד"ס פריש טוף כו'. ונעבור פירש דהו נואף נואף לנפשו וערק נפט בעל כל' כ"ל. כהונה כהן נחמן וז"ל רש"י דלא פרוק הנוסף וערק כדי שיה' נעלם משני בעלם ונלמה ליה להנחיל וכן פירש הערוך שגבר היה הנוף נראה להבעל קודם שפרק וערק ופירק קמור דלי הוה עבד איסורא היה ארכוס מירכס ערס שיהיה בעלם רוחא ארוה:

הדרן עלך ואלו נדרים וסליקא לה מסכת נדרים

זגרות בהר"ב רנשבורג א"ח תוס' ד"ס פריש טוף וכו' ובערוך פ"י דהו נואף בעל בעל בעל. ע"י ספר תמוך שמואל בשער המיזויס: ג'לון הש"ס כ"ב דעמינון חו"א. ע"י שנת ד' ק"ט כה"ס ולית:

אחר השלמת המסכת יאמר זה ויועיל לזכרון צעורת הסס יתנודך: *הדרן עלך מסכת נדרים והדרך עלן דעתן עלך מסכת נדרים ולא תתנשי מינן לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאתי: יאמר כן שלם פטמיס ואמר ק"י יאמר זה: *הו"י רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתהא תורתך אומנותנו בעולם הזה ותהא זמנו לעולם הבא (** חנינא בר פפא רמי בר פפא אחאי בר פפא אבא מרי בר פפא רפרם בר פפא רביש בר פפא סורחב בר פפא אדא בר פפא דרו בר פפא: הערב נא ה' אלהינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל ובתיה כולנו אנתנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כולנו יודעי שמך ולומדי תורתך: מאויבי תחכמי מצותיך כי לעולם היא לי: יהי לבי תמים בתוקיך למען לא אבוש: לעולם לא אשכח פקודיך כי בס חייתי: ברוך אתה יי למדני תקיך: אמן אמן אמן סלה ועד: מודים אנחנו לפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו ששמת חלקנו מיושביו בית המדרש ולא שמת חלקנו מיושביו קרנות שאנו משכימים ורם משכימים אנו משכימים לדברי תורה והם משכימים לדברים בטלים אנו עמלים והם עמלים אנו עמלים וסקבלין שכר והם עמלים ואינם סקבלים שכר אנו רצים והם רצים אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת שנאמר ואתה אלהים תורדם לבאר שרת אנשי דמים וסרמה לא יהצו ימיהם ואני אבטח בך: ויהי רצון לפניך ה' אלהי כשם שעורתי לסיים מסכת נדרים כן תעורני להתחיל מסכתות וספרים אחרים ולסייםם ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים את כל דברי תלמוד תורתך באהבה וזכות כל התנאים ואמוראים ותלמידי חכמים ועמוד לי ולרועי שלא תבוש התורה פני ומפי ורועי ורועי עד עולם: ותתקיים בי בהתהלך תנחה אותך בשכבך תשמור עליך ותקוצות היא תשיחך: כי בי רבו ימך ויוסיפו לך שנות חיים: אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד: ה' עונו לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום: יתגדל ויתקדש שמוה רבא בעלמא דהוא עתיד לאתחדתא ולאחיא מתיה ולאסא לחיי עלמא ולמבני קרתא דירושלם ולשכלל היכליה בווה ולמעק פולחנא נוכרנא מארעא ולאבתא פולחנא דשמיא לארתיה וימליך קודשא בריך הוא במלכותה ויקריה בחיכון וביומיכון ובחיי רכל בית ישראל בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמייה רבא וכו' יתברך וכו' על ישראל וכו' יהא שלמא וכו' עושה שלום וכו': (* [פ' גנון ע"י מנא כספר המיס שחבר אחי הגאון מהר"ל מפראג כספר זכרון ח"א פ"ג]: **) [סימנא כסוף תשובת הרמ"א ז"ל וכן כסוף ע"ש כ"ק כבוד רמ"ם על סוכת שמות הללן]:

המתרגם

באר מלות הלועזיות שברש"י ותוספות ממסכת נדרים

פ"י דף כה ע"ב חוס' במרוף, פי' שהוא מנומר וכו' לי נראה לפרש במרוף פל"א וכו' (פ"א, פ"א): פ"ד דף מא ע"ב רש"י תוריקי, תריקא בלע"ז (שעריאק, איין אויספיעלעויליא שפעציען צוזאמענגענועמעצמעס לאפוערעק), וכונו שפי' הר"ס כס (רפואה) עשו ומתעורב מנין: בוררם, כסמ"ך וכו' וזית דלמרי בוררם נמ"ס וכו' וזית דלמרי מכה שקרין נו"ן מל"ס (אינובעלאטשער אין האלוע), עיין המתרגם ברכות מ' א' ל"ה אסכרה: תוס' כתיורא דריקלא, שתיית סביני להקל מנין עליו כדק בלע"ז סוד"ק (מעהרערע אן איינעם הייפשמעטענגער וואסבענדע צווייגע): פ"ו דף נא ע"ב רש"י מן הקוס, משנ"א היינו נסויבי דתלגא וכו' (מאלקען), עיין המתרגם פסחים מ"ב א' ל"ה נסויבי דתלגא, וכן פי' הר"ן קוס היינו מ"ס סו"אין מן המלג וקורין לו סיר"י (מאלקען), ועי' המתרגם שנת ל"ה א' ל"ה הנהנין:

תוס' קונם וכו' מריה טונו"א בלע"ז (געוואלצענער שוון פ"יש): דף נב ע"א רש"י ובקיפה, מקפה ענה מתנלין פונדליר"ס בלע"ז (דער אויס אונריינען מהיילען בעשעמעהרנער בארענאוואקן), עיין המתרגם חולין ל"ו ב' ד"ה קוס: פ"ז דף נה ע"ב חוסית, שלמור"א בלע"ז, וכן לעונו הר"ן והר"א (זאלצבריהע), מין זר כעון מוריים, עיין המתרגם ברכות ל"ו א' ל"ה זמית: פסיקא, פייזונ"א (בינדע וויקעלבאנד): אנפליא, הוס"ס בלע"ז של עור (קאמאשען, שטיפעלעפען): דף נה ע"ב ודילמא, הא וכו' והתיחא וכו' הלוף ליפ"א וכו' (וואלפסבאנהע): פ"ה דף סא ע"ב אמר עד שיעבור הקין אסור עד שיובטלו הבקצועות, עד שמכילין וכו' ענין אמר שיקפלו עד שחורין אותן כקופץ ועשין אותן סירפ"ס וכו'. והו כני' הערוך שנה"א ג"כ פירוש זה וואמר (סוף ערך קפל) ס"א שמורין הקיעות בקסמון שקרין סוכ"ס (קראנץ, דיא אגאינאנדערייהרג):